

KUNGL. MAJ:TS PROPOSITION

TILL RIKSDAGEN

ANGÅENDE

STATSVERKETS TILLSTÅND OCH BEHOV UNDER BUDGETÅRET 1953/54

Jämlikt grundlagens bud avgiver Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1953/54.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med följande förslag till riksstat:

1 *Bihang till riksdagens protokoll 1953. 1 saml. Nr 1.*

Riksstat för bud-
Drift-

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster:		
I. Skatter.....	7 066 100 000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	117 309 000	
III. Folkpensionsavgifter	272 000 000	
IV. Diverse inkomster	177 000 000	7 632 409 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder:		
I. Statens affärsverksfonder	260 000 000	
II. Riksbanksfonden	15 000 000	
III. Statens allmänna fastighetsfond.....	15 128 000	
IV. Försvarets fonder	24 330 000	
V. Statens utlåningsfonder	53 558 300	
VI. Fonden för låneunderslöd.....	21 120 000	
VII. Fonden för statens aktier.....	70 000 000	
VIII. Statens pensionsfonder	38 620 000	
IX. Diverse kapitalfonder	37 800 000	535 556 300
Säger för inkomster å driftbudgeten		8 167 965 300
Summa		8 167 965 300

getåret 1953/54.

budgeten.

		Kronor
<i>A. Egentliga statsutgifter:</i>		
I.	Kungl. hov- och slottsstaterna	3 563 500
II.	Justitiedepartementet	63 597 900
III.	Utrikesdepartementet	48 706 000
IV.	Försvarsdepartementet.....	1 970 208 100
V.	Socialdepartementet	2 176 605 100
VI.	Kommunikationsdepartementet	721 076 300
VII.	Finansdepartementet.....	175 023 900
VIII.	Ecklesiastikdepartementet	969 523 500
IX.	Jordbruksdepartementet	393 812 600
X.	Handelsdepartementet	128 280 200
XI.	Inrikesdepartementet	479 729 900
XII.	Civildepartementet	262 630 600
XIII.	Oförutsedda utgifter.....	1 000 000
XIV.	Riksdagen och dess verk m. m.	13 928 100
		7 407 685 700
<i>B. Utgifter för statens kapitalfonder:</i>		
I.	Luftfartsfonden	8 700 000
II.	Riksgäldsfonden	335 000 000
III.	Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	415 389 400
IV.	Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsför- luster	1 000 000
		760 089 400
	Säger för utgifter å driftbudgeten	8 167 775 100
	<i>Beräknat överskott å statsregleringen</i>	190 200
	Summa	8 167 965 300

budgeten.

	Kronor
I. Statens affärsverksfonder:	
Postverkets fond	7 999 000
Telegrafverkets fond	151 060 000
Statens järnvägars fond	206 100 000
Statens vattenfallsverks fond	302 000 000
Domänverkets fond.....	22 397 000
	689 556 000
II. Luftfartsfonden	8 780 000
III. Statens allmänna fastighetsfond	25 720 900
IV. Försvarets fonder:	
Försvarets fastighetsfond.....	11 451 500
Försvarets fabriksfond	1 689 000
	13 140 500
V. Statens utlåningsfonder.....	367 276 000
VI. Fonden för låneunderstöd	— 9 028 700
VII. Fonden för förlag till statsverket	19 550 000
VIII. Diverse kapitalfonder:	
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	43 520 000
Jordfonden	15 000 000
Statens reproduktionsanstalts fond	44 500
	58 564 500
	Säger
	1 173 559 200
Avgår kapitalåterbetalning:	
Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster —	1 000 000
Övrig kapitalåterbetalning	— 32 200 100
	— 33 200 100
	Summa
	1 140 359 100

Stockholms slott den 2 januari 1953.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Inkomster å driftbudgeten.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1953/54.

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	4 000 000 000	
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	5 000 000	
c. Utskiftningskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> ..	7 800 000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	300 000	
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapskatt, <i>bevillning</i> .	70 000 000	
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> ...	36 000 000	
h. Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m., <i>bevillning</i>	60 000 000	4 180 100 000
2. Automobilskattemedel:		
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	200 000 000	
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	440 000 000	640 000 000
3. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	350 000 000	
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	250 000 000	
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	4 000 000	
d. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	17 000 000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	650 000 000	
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	25 000 000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i> ...	11 000 000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	34 000 000	
i. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> .	650 000 000	
j. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	50 000 000	
k. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	80 000 000	
l. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	35 000 000	
m. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> . . .	55 000 000	
n. Skatt å elektrisk kraft, <i>bevillning</i>	35 000 000	2 246 000 000
		7 066 100 000

	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	125 000	
2. Inkomster vid fångvården	1 500 000	
3. Inkomster vid sjökartverket.....	350 000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet.....	5 800 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	120 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.....	450 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	430 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion ..	2 000 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket .	700 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	3 200 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	2 250 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	35 000	
13. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	1 500 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.....	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering.....	3 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	750 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	350 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	225 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	290 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna.....	40 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	275 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 400 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	675 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 300 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	250 000	
26. Inkomster vid lantmäteriväsendet	7 000 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	900 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	28 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 700 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten ...	2 300 000	
31. Fyr- och båkmedel	9 000 000	
32. Lotspenningar	9 000 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovninganstalt ..	450 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	6 300 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	300 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	650 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	350 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 800 000	

	Kronor	Kronor
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	400 000	
40. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	375 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus.....	28 000 000	
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg.....	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	310 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan ..	300 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	15 000 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	6 000 000	117 309 000
III. <i>Folkpensionsavgifter</i>		272 000 000
IV. <i>Diverse inkomster:</i>		
1. Bötesmedel	9 000 000	
2. Totalisatormedel	14 000 000	
3. Tipsmedel	60 000 000	
4. Lotterimedel	88 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	6 000 000	177 000 000
		7 632 409 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. <i>Statens affärsverksfonder:</i>		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	10 000 000	
2. Telegrafverket.....	60 000 000	
3. Statens järnvägar.....	10 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	130 000 000	
5. Domänverket	50 000 000	260 000 000
II. <i>Riksbanksfonden</i>		15 000 000
III. <i>Statens allmänna fastighetsfond:</i>		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	385 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	555 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 602 000	
5. Generaltullstyrelsens »	140 000	
6. Uppsala universitets »	230 000	
7. Lunds universitets »	335 000	
8. Lotsstyrelsens »	70 000	
9. Medicinalstyrelsens »	2 435 000	
10. Karolinska sjukhusets »	375 000	15 128 000
IV. <i>Försvarets fonder:</i>		
1. Försvarets fastighetsfond	21 980 000	
2. Försvarets fabriksfond	2 350 000	24 330 000
V. <i>Statens utlåningsfonder:</i>		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	22 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasambället vid Mörby	27 000	

	Kronor	Kronor
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.....	6 500 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	128 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 050 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	32 000 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder.....	700	
9. Statens bosättningslånefond	1 800 000	
10. Vattenkraftslånefonden	217 000	
11. Luftfartslånefonden	1 000 000	
12. Tullverkets båtlånefond	2 000	
13. Statens lånefond för universitetsstudier	40 000	
14. Allmänna studielånefonden	65 000	
15. Statens lånefond för hästavelns befrämjande ..	100	
16. Statens kaninavelslånefond	100	
17. Gödselvärdslånefonden	8 000	
18. Statens kalkbrukslånefond	4 000	
19. Statens fruktodlingslånefond.....	100	
20. Jordbrukets lagerhusfond.....	245 000	
21. Statens mejerilånefond	3 000	
22. Jordbrukets maskinlånefond.....	757 000	
23. Spannmålskreditfonden	100	
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	300 000	
25. Statens slakterilånefond	3 000	
26. Kraftledningslånefonden	100 000	
27. Elektrifieringslånefonden	100	
28. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor-drift	100	
29. Egnahemslånefonden	7 200 000	
30. Arrendelånefonden	100	
31. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
32. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond.....	1 000	
33. Kronotorparnas inventarielånefond.....	100	
34. Statens avdikningslånefond	1 400 000	
35. Täckdikningslånefonden	50 000	
36. Bevattningslånefonden	3 000	
37. Allmänna nyodlingsfonden	100	
38. Fiskerilånefonden	170 000	
39. Statens fiskredskapslånefond	100	
40. Kommunskogslånefonden	1 000	
41. Virkesmättningslånefonden	100	
42. Skogsväglånefonden.....	1 000	
43. Statens skogslånefond.....	100	
44. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
45. Hemslöjdslånefonden	115 000	
46. Industrilånefonden	10 000	
47. Statens hantverkarslånefond	60 000	
48. Fonden för hantverks- och småindustrikredit...	18 000	

	Kronor	Kronor
49. Rederilånefonden	100	
50. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	66 000	
51. Statens sekundärlånefond för rederinäringen ..	70 000	
52. Lotsverkets båtlånefond	120 000	53 558 300
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Bostadsstyrelsens delfond	17 750 000	
2. Statskontorets delfond	1 050 000	
3. Lantbruksstyrelsens delfond	125 000	
4. Riksbankens delfond	560 000	
5. Riksgäldskontorets delfond	1 635 000	21 120 000
VII. Fonden för statens aktier		70 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	26 800 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 200 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	150 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 350 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	7 100 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	38 620 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	31 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	6 800 000	37 800 000
		535 556 300
Summa		8 167 965 300

*Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1953/54.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 181 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	1 142 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	2 975 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	23 701 000	
5. Generaltullstyrelsens »	23 ⁰ 000	
6. Uppsala universitets »	1 652 000	
7. Lunds universitets »	934 000	
8. Lotsstyrelsens »	428 000	
9. Medicinalstyrelsens »	7 625 000	
10. Karolinska sjukhusets »	1 272 000	41 140 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	250 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	215 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	339 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	1 800 000	
5. Generaltullstyrelsens »	120 000	
6. Uppsala universitets »	25 000	
7. Lunds universitets »	22 000	
8. Lotsstyrelsens »	65 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 010 000	
10. Karolinska sjukhusets »	406 000	4 252 000
C. Diverse inkomster:		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel	200 000	
b. Övriga diverse inkomster	51 000	251 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond	1 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	66 000	
5. Generaltullstyrelsens »	1 000	
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	

			Kronor
	b. Bidrag från Uppsala läns landsting ..	161 000	
	c. Övriga diverse inkomster	1 000	412 000
7.	Lunds universitets delfond:		
	a. Bidrag från universitetets egendomsför- valtning	50 800	
	b. Övriga diverse inkomster	200	51 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		1 000
9.	Medicinalstyrelsens »		1 000
10.	Karolinska sjukhusets »		1 000
			786 000
		Summa	46 178 000
Utgifter.			
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:			
1.	Slottsbyggnadernas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande bygg- nader	773 000	
	b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottning- holm, Ulriksdal och Haga	220 000	
	c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och bygg- nadsminnesmärken m. m.	238 000	
	d. Vissa iståndsättningsarbeten	450 000	1 681 000
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond		795 000
3.	Beskickningsfastigheternas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	770 000	
	b. Bränsle och lyse för kanslilokaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	360 000	1 130 000
4.	Byggnadsstyrelsens delfond		7 111 000
5.	Generaltullstyrelsens »		125 000
6.	Uppsala universitets delfond:		
	a. Akademiska sjukhuset	478 000	
	b. Övriga fastigheter	730 000	1 208 000
7.	Lunds universitets delfond		461 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		335 000
9.	Medicinalstyrelsens delfond		4 303 000
10.	Karolinska sjukhusets delfond:		
	a. Karolinska sjukhuset	372 000	
	b. Serafimerlasarettet	150 000	522 000
			17 671 000
B. Avsättning till vårdemissionskonto:			
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		138 000
3.	Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>		145 000
4.	Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		2 511 000
5.	Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		38 000

			Kronor
6.	Uppsala universitets delfond:		
	a. Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	302 000	
	b. Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	319 000	621 000
7.	Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>		173 000
8.	Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		51 000
9.	Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	1 877 000	
10.	Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>		657 000
			6 211 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:			
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	40 000	
3.	Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>	1 485 000	
4.	Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	5 343 000	
5.	Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	48 000	
6.	Uppsala universitets » , <i>förslagsvis</i>	30 000	
7.	Lunds universitets » , <i>förslagsvis</i>	38 000	
8.	Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	38 000	
9.	Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	21 000	
10.	Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>	125 000	
			7 168 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:			
1.	Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2.	Fångvårdsstyrelsens »	385 000	
3.	Beskickningsfastigheternas »	555 000	
4.	Byggnadsstyrelsens »	10 602 000	
5.	Generaltullstyrelsens »	140 000	
6.	Uppsala universitets »	230 000	
7.	Lunds universitets »	335 000	
8.	Lotsstyrelsens »	70 000	
9.	Medicinalstyrelsens »	2 435 000	
10.	Karolinska sjukhusets »	375 000	
Summa			15 128 000
			46 178 000

*Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54.**

Inkomster.		Kronor
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Arméns delfond	34 000 000	
2. Marinens »	12 000 000	
3. Flygvapnets »	17 500 000	
4. Befästningars »	15 300 000	78 800 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Arméns delfond	2 200 000	
2. Marinens »	790 000	
3. Flygvapnets »	700 000	
4. Befästningars »	290 000	3 980 000
C. Inkomster av övnings- och skjutfält:		
1. Arméns delfond	1 300 000	
2. Marinens »	100 000	
3. Flygvapnets »	90 000	
4. Befästningars »	25 000	1 515 000
D. Diverse inkomster:		
1. Arméns delfond	50 000	
2. Marinens »	750 000	
3. Flygvapnets »	40 000	
4. Befästningars »	20 000	860 000
	Summa	85 155 000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Arméns delfond	23 675 000	
2. Marinens »	8 633 000	
3. Flygvapnets »	7 624 000	
4. Befästningars »	9 159 000	49 091 000
B. Avsättning till värdepapperskonto:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	3 450 000	
2. Marinens » , förslagsvis	860 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	3 775 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 820 000	9 905 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	2 165 000	
2. Marinens » , förslagsvis	307 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	341 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 366 000	4 179 000

		Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>		
1. Arméns	delfond	8 260 000
2. Marinens	»	3 840 000
3. Flygvapnets	»	6 590 000
4. Befästningars	»	3 290 000
	Summa	21 980 000
		85 155 000

Utgifter å driftbudgeten.**Egentliga statsutgifter.****I. Kungl. hov- och slottsstaterna.**

		Kronor	Kronor
A. Kungl. hovstaten.			
1	Kungl. Maj:ts hovhållning		1 600 000
2	Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten		100 000
3	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland		75 000
4	Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västergötland		26 000
5	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		220 000
			2 021 000
B. Kungl. slottsstaten.			
1	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten		927 500
2	Ved och kol för de kungl. slotten		615 000
			1 542 500
Summa			3 563 500

II. Justitiedepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Justitiedepartementet m. m.			
1	Avlöningar till statsråden utan departement m. m., <i>förslagsanslag</i>		312 600
Justitiedepartementet:			
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	910 600	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	163 600	
4	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>	240 000	1 314 200
5	Lagberedningen, <i>reservationsanslag</i>		117 000
6	Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter, <i>förslagsanslag</i>		20 500
			1 764 300
B. Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet.			
Justitiekanslersämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	169 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10 400	179 800
Riksåklagarämbetet:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	227 600	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19 000	246 600
			426 400
C. Domstolarna.			
Högsta domstolen m. m.:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 411 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	167 200	2 578 400
Regeringsrätten:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	540 600	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	13 000	
5	Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>	30 000	583 600
Hovrätterna:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 993 500	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	565 600	6 559 100
Häradsrätterna:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	13 872 700	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	848 700	
10	Ersättningar till nämndemän, <i>förslagsanslag</i>	2 150 000	
11	Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>	75 000	
12	Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>	40 000	16 986 400
Vattendomstolarna:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 332 800	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	208 400	1 541 200
15	Ljudupptagningsapparat, <i>reservationsanslag</i>		15 000
			28 263 700

		Kronor	Kronor
D. Rättegångsväsendet i allmänhet.			
1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>		3 000 000
2	Kostnader enligt lagen om fri rättegång, <i>förslagsanslag</i>		2 000 000
3	Understöd för utomprocessuell rättshjälp, <i>förslagsanslag</i>		200 000
4	Tornedalens rättshjälpsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		47 500
5	Efterutbildning inom rättegångsväsendet, <i>reservationsanslag</i>		15 000
6	Kurser för expropriationstekniker m. m., <i>reservationsanslag</i>		73 000
			5 335 500
E. Fångvården m. m.			
Fångvårdsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	955 900	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	127 900	1 083 800
Fångvårdsanstalterna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*12 770 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*7 100 000	
5	Maskin- och verktygsutrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	644 600	
6	Inventarier m. m. för anstalten Roxtuna, <i>reservationsanslag</i>	575 000	
7	Inventarier m. m. för fångkolonier, <i>reservationsanslag</i>	225 000	
8	Anskaffning, montering och transport av baracker m. m., <i>reservationsanslag</i>	175 000	21 489 600
9	Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m., <i>förslagsanslag</i>		*50 600
10	Interneringsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		27 700
11	Ungdomsfängelsenämnden, <i>förslagsanslag</i>		12 000
12	Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, <i>förslagsanslag</i>		275 000
Skyddskonsulentorganisationen:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	608 400	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	156 700	765 100
15	Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i>		425 000
16	Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl., <i>förslagsanslag</i> ..		75 000
17	Kurser för övervakare, tillsynsmän och förundersökare, <i>reservationsanslag</i>		10 000
18	Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. ...		250 000
19	Bidrag till Svenska skyddsförbundet		165 000
			24 628 800
F. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 142 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	855 000	1 997 000
3	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		46 700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
4	Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m., <i>reservationsanslag</i>		30 000
5	Bidrag till utgivande av lagsamling, <i>reservationsanslag</i>		125 000
6	Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk m. m., <i>förslagsanslag</i>		8 500
7	Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten, <i>förslagsanslag</i>		3 000
8	Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab ..		3 000
9	Bidrag till Tidsskrift för kriminalvård		1 000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser- vationsanslag</i>		900 000
11	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		55 000
12	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		10 000
			3 179 200
Summa			63 597 900

III. Utrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Utrikesförvaltningen.			
Utrikesförvaltningen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	24 326 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6 590 000	
3	Ersättningar åt olönade konsulter, <i>förslagsanslag</i>	360 000	31 276 000
			31 276 000
B. Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.			
1	Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag, <i>förslagsanslag</i>	4 000	
2	Förenta Nationerna, <i>förslagsanslag</i>	3 600 000	
3	Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>	800 000	
4	Europarådet, <i>förslagsanslag</i>	375 000	
5	Särskilda förhandlingar med främmande makter, <i>förslagsanslag</i>	1 500 000	
6	Bidrag till internationell hjälpverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	6 000 000	
7	Bidrag till Röda korsets internationella kommitté ..	30 000	12 309 000
			12 309 000
C. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Beskickningsfastigheternas delfond, <i>förslagsanslag</i> ..	2 975 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	384 000	3 359 000
3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare, <i>förslagsanslag</i>		150 000
4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar		70 000
5	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige .		1 114 000
6	Utländska pressbesök, <i>reservationsanslag</i>		30 000
7	Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor		80 000
8	Restitutionsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		22 000
9	Flyktkapitalbyrån, <i>förslagsanslag</i>		138 000
10	Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom, <i>förslagsanslag</i>		10 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		40 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		47 000
13	Tillfälliga representationskostnader, <i>reservationsanslag</i>		60 000
14	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1 000
			5 121 000
Summa			48 706 000

IV. Försvarsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Försvarsdepartementet.			
Försvarsdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	910 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	120 000	1 030 000
			1 030 000
B. Centrala förvaltningsmyndigheter.			
Försvarets civilförvaltning:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*3 550 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*430 000	3 980 000
Försvarets sjukvårdsstyrelse:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	646 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	85 000	731 000
Krigsmaterielverket:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*3 550 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*445 000	
7	Förrådsorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>	*1 925 000	
8	Årskostnader för industriell krigsberedskap, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
9	Engångskostnader för industriell krigsberedskap, <i>reservationsanslag</i>	7 000 000	13 520 000
Fortifikationsförvaltningen:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 000 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*270 000	
12	Forskningsverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	630 000	
13	Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	125 000	
14	Byggnads- och reparationsberedskapens materiel, <i>reservationsanslag</i>	100	3 025 100
Arméförvaltningen:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 725 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*680 000	2 405 000
Marinförvaltningen:			
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*845 000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*550 000	1 395 000
Flygförvaltningen:			
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 120 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*700 000	1 820 000
			26 876 100

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
C. Försvarskrafterna.			
<i>Försvarsstaben.</i>			
Försvarsstaben:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	11 003 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 597 000	
3	Övningar, <i>reservationsanslag</i>	75 000	
4	Anskaffning av krigskartor, <i>reservationsanslag</i>	160 000	
5	Anskaffning och underhåll av materiel, <i>reservationsanslag</i>	1 083 000	14 918 000
			14 918 000
<i>Armén.</i>			
Avlöningar m. m. till fast anställd personal:			
6	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*181 500 000	
7	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
8	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	2 100 000	
9	Avlöningar till personal i arméns reserver m. fl., <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	
10	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	55 000	
11	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	2 600 000	
12	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i> ..	16 500 000	206 785 000
Avlöningar m. m. till värnpliktiga:			
13	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i> ...	51 000 000	
14	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>	25 000 000	76 000 000
15	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		1 750 000
16	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		12 500 000
Expenser m. m.:			
17	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	12 250 000	
18	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 200 000	
19	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	710 000	14 160 000
Mathållning m. m.:			
20	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	44 300 000	
21	Furagering, <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	48 300 000
Intendenturmateriel m. m.:			
22	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	25 000 000	
23	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	3 100 000	
24	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	2 900 000	31 000 000
Övningar m. m.:			
25	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	35 000 000	
26	Ökning av drivmedelslagringen, <i>reservationsanslag</i> ..	3 000 000	
27	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 900 000	
28	Anskaffning av drivmedelsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	225 000	40 125 000
Anskaffning och vård av hästar m. m.:			
29	Remontering, <i>reservationsanslag</i>	400 000	
30	Uttagning av hästar och hästfordon m. m., <i>förslagsanslag</i>	130 000	
31	Veterinärvård, <i>reservationsanslag</i>	185 000	
32	Hundväsendet, <i>reservationsanslag</i>	60 000	775 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Tygmateriel m. m.:		
33	Anskaffning av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	315 000 000	
34	Underhåll av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	75 000 000	
35	Uttagning av motorfordon och motorredskap, <i>förslagsanslag</i>	110 000	390 110 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
36	Arméns delfond, <i>förslagsanslag</i>		*34 000 000
	Hemvärnet:		
37	Hemvärnets avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	438 000	
38	Hemvärnets omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	580 000	
39	Hemvärnets intendenturmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	400 000	
40	Hemvärnets övningar, <i>reservationsanslag</i>	1 550 000	
41	Hemvärnets tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	4 000 000	6 968 000
	Bidrag och understöd:		
42	Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 300 000	
43	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, <i>reservationsanslag</i> ..	40 000	
44	Frivilliga djursjukvården i krig, <i>reservationsanslag</i> ..	15 000	
45	Frivilliga skytteväsendets befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	1 725 000	
46	Understöd åt vissa föreningar m. m.	25 000	4 105 000
			866 578 000
	<i>Marinen.</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
47	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i> ..	*70 000 000	
48	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i> ..	90 000	
49	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i> ..	100 000	
50	Avlöningar till personal i marinens reserver, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
51	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	120 000	
52	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	1 050 000	
53	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i> ..	2 450 000	74 810 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
54	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i> ..	8 200 000	
55	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>	2 200 000	10 400 000
56	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		750 000
57	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 800 000
	Expenser m. m.:		
58	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	4 500 000	
59	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	725 000	
60	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	315 000	5 540 000
61	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		14 000 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
62	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	6 900 000	
63	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 275 000	
64	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	900 000	9 075 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Övningar m. m.:		
65	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	25 800 000	
66	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	550 000	
67	Anskaffning av drivmedelsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	75 000	
68	Materialförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	520 000	
69	Hundbevakningstjänsten, <i>reservationsanslag</i>	10 000	26 955 000
	Flytande materiel, vapenmateriel m. m.:		
70	Fartygsbyggnader, <i>reservationsanslag</i>	110 000 000	
71	Anskaffning av vapenmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	85 000 000	
72	Underhåll av fartyg m. m., <i>reservationsanslag</i>	45 000 000	
73	Anskaffning av vissa maskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	241 000 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
74	Marinens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*12 000 000
	Bidrag och understöd:		
75	Bidrag till sjövärnskåren, <i>reservationsanslag</i>	300 000	
76	Bidrag till maritim ungdomsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	16 000	
77	Understöd åt föreningar m. m.	23 000	
78	Bidrag till Militärhemmet i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>	150 000	489 000
			397 819 000
	<i>Flygvapnet.</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
79	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i> *	77 500 000	
80	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i> ..	31 000	
81	Avlöningar till personal i flygvapnets reserv, <i>förslagsanslag</i>	950 000	
82	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	140 000	
83	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	1 200 000	
84	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i> ..	250 000	80 071 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
85	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i> ...	6 400 000	
86	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>	1 700 000	8 100 000
87	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		400 000
88	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 300 000
	Expenser m. m.:		
89	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	5 350 000	
90	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 600 000	
91	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	210 000	7 160 000
92	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		6 500 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
93	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	5 200 000	
94	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
95	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	585 000	6 785 000
	Övningar m. m.:		
96	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	4 100 000	
97	Hundbevakningstjänsten, <i>reservationsanslag</i>	18 000	4 118 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Flygmateriel m. m.:			
98	Anskaffning av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	350 000 000	
99	Drift och underhåll av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	100 000 000	
100	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	4 200 000	
101	Anskaffning av drivmedelsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	2 000 000	456 200 000
Fastigheter:			
Ersättning till försvarets fastighetsfond:			
102	Flygvapnets delfond, <i>förslagsanslag</i>		*17 500 000
Bidrag och understöd:			
103	Understöd åt privatflyget, <i>reservationsanslag</i>		325 000
			<u>589 459 000</u>
			1 868 774 000
D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål.			
Sjökartverket:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 085 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	440 000	
3	Mättnings- och rekognosceringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	900 000	
4	Bidrag till internationella hydrografiska byrån, <i>förslagsanslag</i>	23 000	
5	Ombyggnad av sjömätningarfartyg, <i>reservationsanslag</i>	285 000	2 733 000
Krigsarkivet:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	246 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	32 000	
8	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 000	280 000
Armémuseum:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	147 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	37 000	
11	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	12 000	196 000
Försvarets forskningsanstalt:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 400 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*400 000	
14	Viss forskningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	*8 200 000	
15	Engångsanskaffning av viss utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*325 000	11 325 000
Försvarets socialbyrå:			
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	246 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	140 000	
18	Vissa civilanställningsåtgärder, <i>förslagsanslag</i>	635 000	1 021 000
Försvvarshögskolan:			
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*105 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*80 000	185 000
Försvarets läroverk:			
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	760 000	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	85 000	845 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Försvarets brevskola:		
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	129 000	
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30 000	159 000
	Sjukvårdsmateriel m. m.:		
25	Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
26	Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 000 000	3 500 000
	Försvarets sjukvårdsförråd:		
27	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	364 000	
28	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70 000	434 000
	Garnisonssjukhusen:		
29	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
30	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	400 000	
31	Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, <i>förslags-</i> <i>anslag</i>	340 000	1 340 000
	Militärapoteket:		
32	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	403 000	
33	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	57 000	460 000
	Försvarets tandvård:		
34	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 450 000	
35	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	265 000	1 715 000
	Centrala värnpliktsbyrån:		
36	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	690 000	
37	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	125 000	
38	Adresseringsmaskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	190 000	1 005 000
	Inskrivningsväsendet:		
39	Inskrivningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	650 000	
40	Inskrivningsrådet	8 000	658 000
	Vissa övriga gemensamma ändamål:		
41	Vissa specialundersökningar m. m., <i>förslagsanslag</i> ...	285 000	
42	Personalvårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	210 000	
43	Försvarsupplysning, <i>reservationsanslag</i>	180 000	
44	Fritidsundervisning, <i>reservationsanslag</i>	200 000	
45	Försvarsfilm, <i>reservationsanslag</i>	520 000	
46	Publikations- och blanketryck, <i>förslagsanslag</i>	2 300 000	
47	Lottaorganisationen, <i>reservationsanslag</i>	600 000	
48	Vissa signalförbindelser m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	5 000 000	
49	Anskaffning av taggtråd, <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	
50	Borttagande av pansarhinder m. m., <i>reservations-</i> <i>anslag</i>	125 000	
51	Järnvägskrigsbromateriel, <i>reservationsanslag</i>	2 000 000	13 920 000
			39 776 000
	E. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	457 000	507 000
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
3	Befästningars delfond, <i>förslagsanslag</i>		*15 300 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
4	Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk, <i>förslagsanslag</i>		350 000
5	Ersättning för automobilskatt, <i>förslagsanslag</i>		3 100 000
6	Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i>		25 000
7	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>		15 000
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		350 000
9	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		25 000
10	Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		800 000
11	Vissa ersättningar för inskränkningar i föfoganderätten till fast egendom, <i>förslagsanslag</i>		25 000
12	Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, <i>förslagsanslag</i>		25 000
13	Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, <i>förslagsanslag</i>		12 500 000
14	Omskolning av i militärtjänst skadade, <i>förslagsanslag</i> ..		180 000
15	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		400 000
16	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		150 000
			33 752 000
Summa			1 970 208 100

V. Socialdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Socialdepartementet.			
Socialdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	709 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	61 000	770 000
			770 000
B. Socialstyrelsen med dithörande verksamhet samt arbetsdomstolen.			
Socialstyrelsen:			
1	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	2 460 000	
2	Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar, <i>reservationsanslag</i>	50 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	483 000	
4	Socialstyrelsens ortsombud	62 000	3 055 000
Statens socialvårdskonsulenter:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	294 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 300	394 300
Arbetsdomstolen:			
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	149 000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 000	161 000
Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	175 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	35 000	210 000
Mödrahjälp m. m.:			
11	Mödrahjälp, <i>förslagsanslag</i>	10 000 000	
12	Mödrahjälpnämnderna, <i>förslagsanslag</i>	187 000	10 187 000
Social hemhjälp:			
13	Bidrag till avlöande av hemvårdarinnor, <i>förslagsanslag</i>	3 160 000	
14	Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor, <i>reservationsanslag</i>	260 000	3 420 000
Fattigvård och barnavård m. m.:			
15	Fattigvård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	4 600 000	
16	Barnavård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	350 000	
17	Fattigvård och barnavård för lappar, <i>förslagsanslag</i>	150 000	
18	Bidrag till uppförande eller inrättande av ålderdomshem, <i>reservationsanslag</i>	*12 000 000	
19	Bidrag till svenska socialvårdsförbundet	40 000	
20	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
21	Allmänna barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>	518 000 000	
22	Ersättning till postverket för utbetalning av allmänna barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>	2 000 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
23	Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott, <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	
24	Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m., <i>förslagsanslag</i>	140 000	
25	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem, <i>reservationsanslag</i>	2 600 000	
26	Bidrag till driften av barnhem, <i>förslagsanslag</i>	2 400 000	
27	Bidrag till allmänna barnhuset	21 500	
28	Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, <i>reservationsanslag</i>	2 750 000	
29	Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården m. m., <i>reservationsanslag</i>	288 600	
30	Ferieresor för barn, <i>förslagsanslag</i>	2 900 000	
31	Ferieresor för husmödrar, <i>förslagsanslag</i>	1 300 000	
32	Bidrag till driften av semesterhem, <i>förslagsanslag</i>	450 000	
33	Stipendier för underlättande av husmoderssemester, <i>reservationsanslag</i>	1 100 000	
34	Bidrag till driften av barnkolonier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
	Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården:		
35	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 343 000	
36	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3 334 000	
37	Byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 250 000	9 927 000
38	Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, <i>reservationsanslag</i>	21 400	
39	Bidrag till inrättande av inackorderingshem, m. m., <i>reservationsanslag</i>	15 600	
40	Ersättning till inackorderingshem för driftförluster, <i>reservationsanslag</i>	45 000	
41	Bidrag till frälsningsarméns flickhem	3 000	566 652 100
			584 079 400
	C. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet.		
	Arbetsmarknadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 064 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	754 000	
3	Krisorganisationen, <i>förslagsanslag</i>	875 000	5 693 000
	Den offentliga arbetsförmedlingen:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	17 733 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4 328 000	
6	Krisorganisationen, <i>förslagsanslag</i>	2 500 000	24 561 000
7	Bidrag till erkända arbetslöshetskassor, <i>förslagsanslag</i>		*20 000 000
8	Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., <i>reservationsanslag</i>		21 000 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
9	Kostnader för överflyttning av arbetskraft, <i>reservationsanslag</i>		100
10	Arbetskliniken i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>		164 100
11	Bidrag till kommunal och enskild arbetsvårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		380 000
12	Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		1 950 000
13	Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		100
			73 748 300
D. Förbättrande av bostadsförhållandena m. m.			
Bostadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 595 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	545 000	4 140 000
Länsbostadsnämnderna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 622 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	626 000	3 248 000
5	Kapitalmedelsförluster och ränteeftergifter å vissa bostadsbyggnadslån, <i>förslagsanslag</i>		*10 000 000
6	Hyresrabatter för mindre bemedlade, barnrika familjer, <i>förslagsanslag</i>		*60 000 000
7	Särskilda bostadsrabatter, <i>reservationsanslag</i>		*2 600 000
8	Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden, <i>reservationsanslag</i>		*20 000 000
9	Bidrag till inrättande av pensionärshem, <i>reservationsanslag</i>		*12 000 000
10	Bidrag till viss upplysningsverksamhet rörande byggnadstekniska frågor, <i>reservationsanslag</i>		*100 000
11	Statens kommitté för byggnadsforskning, <i>förslagsanslag</i>		*65 000
12	Byggnadsforskning, <i>reservationsanslag</i>		*350 000
13	Statens nämnd för samlingslokaler, <i>förslagsanslag</i>		31 800
14	Bidrag till vissa riksorganisationer för samlingslokaler		15 000
15	Bidrag till anordnande av allmänna samlingslokaler, <i>reservationsanslag</i>		100
Statens bosättningslån:			
16	Ersättning åt ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
17	Ersättning åt riksbanken, <i>förslagsanslag</i>	325 000	375 000
			112 924 900
E. Olycksfallsförsäkring och arbetarskydd.			
Försäkringsrådet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	832 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	31 600	863 600
Riksförsäkringsanstalten:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 220 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	678 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m., <i>förslagsanslag</i>	323 000	9 221 000
6	Vissa tillägg å ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		*5 000 000
7	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		*3 700 000
8	Bidrag till fiskares försäkring, <i>förslagsanslag</i>		100 000
Arbetskyddsstyrelsen:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	996 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	130 500	1 126 500
Yrkesinspektionen:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 352 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	503 500	2 855 500
13	Undervisnings- och upplysningsverksamhet på arbetarskyddets område		90 000
14	Ersättningar för vissa läkarundersökningar enligt arbetarskyddslagen, <i>förslagsanslag</i>		5 000
			22 961 600
F. Folkpensionering m. m.			
Pensionsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 737 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 159 500	
3	Pensionsstyrelsens ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	415 000	6 311 500
4	Bidrag till folkpensioner m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 030 000 000
5	Indextillägg å folkpensioner, <i>förslagsanslag</i>		242 000 000
6	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, <i>förslagsanslag</i>		3 200 000
7	Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, <i>reservationsanslag</i>		13 525 000
8	Särskilda barnbidrag till änkers och invaliders barn m. m., <i>förslagsanslag</i>		14 500 000
9	Bidrag till sjukkassor, <i>förslagsanslag</i>		66 900 000
10	Moderskapspenning, <i>förslagsanslag</i>		1 100 000
11	Driften av centraldepån för blindas arbeten, <i>förslagsanslag</i>		*223 000
12	Bidrag till de blindas förening		*105 000
			1 377 864 500
[G. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		1 315 000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		5 400
Statens hyresråd:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	688 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	62 000	750 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Ersättningar för skador vållade av vissa rymlingar m. fl., <i>förslagsanslag</i>		40 000
6	Internationellt socialpolitiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		780 000
7	Understöd åt utlandssvenskar m. m., <i>förslagsanslag</i> ..		25 000
8	Bidrag till utlandssvenskarnas förening, <i>förslagsanslag</i>		104 000
9	Understöd åt flyktingar m. m., <i>förslagsanslag</i>		300 000
10	Social upplysningsfilm, <i>reservationsanslag</i>		30 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>re- servationsanslag</i>		835 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		65 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		7 000
			4 256 400
Summa			2 176 605 100

VI. Kommunikationsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Kommunikationsdepartementet.			
Kommunikationsdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	808 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	45 100	853 300
			853 300
B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.			
<i>Väg- och vattenbyggnadsverket.</i>			
Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav 3 157 500 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.....	6 315 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 533 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	1 066 000	7 381 000
Vägförvaltningarna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot auto- mobilskattemedlen.....	17 695 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot auto- mobilskattemedlen.....	3 603 000	21 298 000
5	De lokala vägnämnderna m. m., <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		175 000
6	Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbygg- nadsstyrelsens ämbetsområde, <i>förslagsanslag</i>		400 000
			29 254 000
<i>Vägunderhåll och vägbyggnader.</i>			
Väghållningen på landet samt i städer och stadslük- nande samhällen, där kronan är väghållare:			
7	Vägunderhållet, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	220 000 000	
8	Nyanläggning av bygdevägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	16 500 000	
9	Nyanläggning av ödebygdsvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	8 500 000	
10	Byggande av huvudvägar, <i>reservationsanslag</i> , att av- räknas mot automobilskattemedlen	52 000 000	
11	Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar, <i>re- servationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskat- temedlen	31 000 000	
12	Förstärkning och förbättring av vägar, <i>reservations- anslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen .	86 000 000	
13	Vägbeläggningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	46 000 000	
14	Byggande av broar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	42 500 000	
15	Byggande av bro vid Bergnäset, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	2 500 000	

		Kronor	Kronor
16	Byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	2 500 000	
17	Vissa vägbyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	100	
18	Markförvärv m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	100	
19	Marklösen m. m. för vissa vägbyggnadsföretag, <i>reservationsanslag</i>	100	
20	Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	100	507 500 400
	Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:		
21	Bidrag till underhåll av vägar och gator, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	31 200 000	
22	Bidrag till byggande av vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	50 000 000	81 200 000
	Enskild väghållning:		
23	Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	9 400 000	
24	Bidrag till byggande av enskilda vägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	7 500 000	16 900 000
	Diverse ändamål:		
25	Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	1 100 000	
26	Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	290 000	
27	Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	15 000	
28	Väg- och vattenbyggnadsverkets civilförsvär m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	55 000	
29	Avsättning till statens automobilskattemedelsfond, <i>förslagsanslag</i>	100	1 460 100
			607 060 500
	<i>Hamnar och farleder.</i>		
30	Bidrag till handelshamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i>		3 000 000
31	Statliga farledsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		600 000
32	Byggande av fiskehamnar, <i>reservationsanslag</i>		2 000 000
33	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder, <i>förslagsanslag</i>		180 000

		Kronor	Kronor
34	Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		500 000
35	Reparation och ombyggnad av Falsterbokanalen, <i>reservationsanslag</i>		400 000
	<i>Vatten- och avloppsledningar.</i>		6 680 000
36	Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp, <i>reservationsanslag</i>		20 000 000
			662 094 500
	C. Vägtrafikväsendet.		
	Statens bilinspektion:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	1 813 600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	567 000	
3	Utrustning, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	25 000	2 405 600
4	Registrering av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		1 000
5	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, <i>reservationsanslag</i>		250 000
	Statens biltrafiknämnd:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	291 800	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	41 500	333 300
8	Undersökningar rörande vägtrafikolyckor m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen		157 000
9	Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskattemedlen		300 000
			3 446 900
	D. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.		
	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 256 200	
2	Undervisning	10 200	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	139 500	
4	Observatörer	610 000	
5	Telegramkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	674 400	
6	Underhåll av stationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	72 400	
7	Uppdragsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	527 000	
8	Väderlekstjänst för luftfarten, <i>förslagsanslag</i>	926 600	
9	Aerologiska stationer, <i>förslagsanslag</i>	558 400	5 774 700
10	Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland, <i>förslagsanslag</i>		670 000
			6 444 700

		Kronor	Kronor
E. Byggnadsväsendet.			
Byggnadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 530 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	242 700	2 772 700
Länsarkitektorganisationen:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 353 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	419 000	3 772 000
5	Bidrag till upprättande av byggnadsplaner m. m., <i>förslagsanslag</i>		10 000
6	Bidrag till upprättande av generalplaner och regionplaner, <i>reservationsanslag</i>		100
7	Ersättningar på grund av förbud mot bebyggelse m. m. inom vissa strandområden, <i>förslagsanslag</i>		800 000
8	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		350 000
			7 704 800
F. Tekniska institut.			
1	Statens väginstitut, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		624 800
2	Förnyelse av statens väginstituts verkstadsutrustning, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		25 000
Statens geotekniska institut:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	631 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	283 500	914 500
			1 564 300
G. Statens elektriska inspektion m. m.			
Statens elektriska inspektion:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	262 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	21 300	283 500
3	Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>		2 000
			285 500
H. Djurgårdsnämnden.			
Djurgårdsnämnden:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	124 800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11 500	136 300
			136 300
I. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 102 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 475 000	2 577 000
3	Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor, <i>förslagsanslag</i>		50 000

		Kronor	Kronor
4	Ersättning till postverket för befordran av tjänsteför- sändelser, <i>förslagsanslag</i>		32 800 000
5	Understöd åt skärgårdsrederier, <i>reservationsanslag</i> ...		*300 000
6	Understöd åt inrikes lufttrafik, <i>reservationsanslag</i>		*355 000
7	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		100 000
8	Vissa åtgärder för ekonomisk försvarsberedskap, <i>reser- vationsanslag</i>		1 110 000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser- vationsanslag</i>		300 000
10	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		50 000
11	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		4 000
			37 648 000
	Summa		721 076 300

* Beräknat belopp.

VII. Finansdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Finansdepartementet.			
Finansdepartementet:			
1	Avlöningar, förslagsanslag.....	1 486 000	
2	Omkostnader, förslagsanslag.....	505 000	1 991 000
3	Vissa kostnader för nationalbudgetarbetet m. m., reservationsanslag		40 000
			2 031 000
B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.			
Kammarkollegiet:			
1	Avlöningar, förslagsanslag.....	814 300	
2	Omkostnader, förslagsanslag.....	57 700	
3	Inredning av nya lokaler, m. m., reservationsanslag	7 000	879 000
Statskontoret:			
4	Avlöningar, förslagsanslag.....	1 335 600	
5	Omkostnader, förslagsanslag.....	376 400	1 712 000
Kammarrätten:			
6	Avlöningar, förslagsanslag.....	2 158 400	
7	Omkostnader, förslagsanslag.....	83 600	
8	Kammarrättens årsbok, förslagsanslag.....	8 000	2 250 000
Statistiska centralbyrån:			
9	Avlöningar till personal för verksamheten i all- mänhet, förslagsanslag.....	2 099 900	
10	Avlöningar till personal vid 1950 års folkräkning, reservationsanslag	610 000	
11	Avlöningar till personal vid 1951 års jordbruksräk- ning, reservationsanslag	167 000	
12	Omkostnader, förslagsanslag.....	885 800	
13	Bibliotekets underhåll, reservationsanslag.....	6 000	
14	Kostnader för vissa provundersökningar för omlägg- ning av metoden för skördeuppskattningar, reserva- tionsanslag	22 600	
15	Vissa kostnader för intervjuundersökningar, m. m., reservationsanslag	100 000	
16	Kostnader för hälkortsbearbetning av visst statis- tiskt material m. m., förslagsanslag	100	3 891 400
Folkbokföringen:			
17	Ersättningar till kyrkobokföringsinspektörer, för- slagsanslag	62 000	
18	Ersättning till Göteborgs stad för vissa kostnader för folkbokföringen, förslagsanslag	62 000	
19	Ersättning till Malmö stad för vissa kostnader för folkbokföringen, förslagsanslag	31 000	
20	Viss tillfällig personal vid länsstyrelserna m. m., för- slagsanslag	1 296 000	1 451 000

		Kronor	Kronor
Riksräkenskapsverket:			
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 323 500	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	353 000	2 676 500
Konjunkturinstitutet:			
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	316 600	
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	43 400	
25	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	5 000	365 000
Statens sakrevision:			
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	531 000	
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	50 000	581 000
Statens organisationsnämnd:			
28	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 138 000	
29	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	230 000	1 368 000
Valutakontoret:			
30	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 200 000	
31	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	150 000	1 350 000
			16 523 900
C. Skatte- och kontrollväsen.			
Tullverket:			
1	Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	2 359 000	
2	Avlöningar till befattningshavare å tullstaten, <i>förslagsanslag</i>	49 480 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6 123 000	
4	Anskaffning av viss materiel, <i>reservationsanslag</i> ..	325 000	58 287 000
Kontrollstyrelsen:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 328 400	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	138 800	
7	Lokala skattekontrollen, <i>förslagsanslag</i>	1 025 500	
8	Systembolagsrevisionen, <i>förslagsanslag</i>	84 300	2 577 000
Mynt- och justeringsverket:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 183 300	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	142 600	
11	Nyanskaffning av vissa maskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	31 700	1 357 600
Statens justerare:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	489 900	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	116 500	606 400
Riksskattenämnden:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	170 500	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	35 500	206 000
16	Avsättning till bankinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..		230 000
17	Avsättning till fondinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..		40 000
18	Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond		80 000
19	Avsättning till sparbanksinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>		225 000

		Kronor	Kronor
20	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, <i>förslagsanslag</i>		290 000
21	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>		695 000
22	Kostnader för årlig taxering, <i>förslagsanslag</i>		10 200 000
23	Vissa kostnader för uppbördsväsendet, <i>förslagsanslag</i> ..		425 000
24	Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden, <i>förslagsanslag</i>		7 900 000
25	Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden, <i>förslagsanslag</i>		1 000
26	Observations- och uppbördsprocenter m. m., <i>förslagsanslag</i>		28 000
			83 148 000
D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.			
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>		18 000 000
2	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i>		35 000
3	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel		3 100 000
4	Vederlag för nedlagda utskänkingsrättigheter, <i>förslagsanslag</i>		1 500
5	Ersättning för skattefrälseräntor, <i>förslagsanslag</i>		3 500
6	Bidrag till skattetyngda kommuner, <i>förslagsanslag</i> ...		4 000 000
7	Provisorisk skatteersättning till kommunerna, m. m., <i>förslagsanslag</i>		44 000 000
			69 140 000
E. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 079 000	
2	Generaltullstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	230 000	1 309 000
3	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, <i>förslagsanslag</i>		1 000
4	Bidrag till vissa internationella byråer, <i>förslagsanslag</i>		25 000
5	Bidrag till internationella rådet för samarbete på tullområdet, <i>förslagsanslag</i>		50 000
6	Bidrag till GATT-organisationen, <i>förslagsanslag</i>		55 000
7	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		600 000
8	1951 års penningvärdeundersökning, <i>reservationsanslag</i>		225 000
9	Ränta å spärkkontomedel, <i>förslagsanslag</i>		1 840 000
10	Spärkkontonämnden		1 000
11	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		35 000
12	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		40 000
			4 181 000
Summa			175 023 900

VIII. Ecklesiastikdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Ecklesiastikdepartementet.			
Ecklesiastikdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 006 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	91 500	1 097 500
			1 097 500
B. Arkiv, bibliotek och museer.			
Riksarkivet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*805 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*113 800	
3	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	4 000	
4	Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia, <i>reservationsanslag</i>	1 000	924 300
Lands- och länsarkiven:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	638 700	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	183 800	
7	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	4 000	
8	Bokbindning och konservering av arkivalier, <i>reservationsanslag</i>	12 500	839 000
Kungl. biblioteket:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	856 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	122 500	
11	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	225 000	1 203 500
Stifts- och landsbiblioteken:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	243 500	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	8 800	
14	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	53 200	305 500
Nationalmuseet:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	682 600	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	155 300	
17	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	100 000	
18	Vandringsutställningar, <i>reservationsanslag</i>	2 500	
19	Inköp av konst för deposition, <i>reservationsanslag</i> ...	30 000	970 400
Livrustkammaren:			
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	187 000	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	23 000	210 000
Naturhistoriska riksmuseet:			
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 026 500	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	147 800	
24	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	196 000	1 370 300
Statens etnografiska museum:			
25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	162 000	
26	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	64 900	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
27	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., <i>reservationsanslag</i>	6 000	232 900
28	Bidrag till nordiska museet.....		383 600
29	Bidrag till ombyggnads- och reparationsarbeten å nordiska museets byggnad, <i>reservationsanslag</i>		255 000
30	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund.....		69 100
31	Bidrag till egyptiska museet.....		38 800
32	Bidrag till vård av Cypernsamlingarna		41 400
33	Bidrag till musikhistoriska museet.....		51 500
34	Bidrag till Drottningholms teatermuseum		31 800
35	Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet.....		10 000
36	Bidrag till svenska skolmuseet.....		3 500
37	Bidrag till stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingöhem		15 000
			6 955 600
	C. Kyrkliga ändamål.		
	Domkapitlen och stiftsnämnderna:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	772 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	121 300	893 400
3	Kleresistaten, <i>förslagsanslag</i>		5 000
4	Vissa ersättningar till kyrkofonden		5 050 800
5	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m., <i>förslagsanslag</i>		46 000
6	Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken		4 800
7	Kyrkors underhåll, <i>reservationsanslag</i>		2 000
8	Vissa kostnader i samband med Uppsala domkyrkas restaureringssakkunnigas utredningsarbete, <i>reservationsanslag</i>		180 000
9	Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka, <i>reservationsanslag</i>		1 000
10	Ersättningar till kyrkor, <i>förslagsanslag</i>		75 000
11	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, <i>förslagsanslag</i>		1 000
12	Bidrag till stipendier för utbildande av diakoner för kyrklig och social tjänst		10 000
13	Bidrag till svenska ekumeniska nämnden.....		20 000
14	Utgivande av vissa finskspråkiga kyrkliga böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>		15 200
			6 304 200
	D. Akademier m. m.		
1	Bidrag till svenska akademien.....		2 300
	Vetenskapsakademien:		
2	Bidrag till forskningsinstitutet för experimentell fysik, <i>förslagsanslag</i>	458 000	
3	Bidrag till naturvetenskaplig forskning i Övre Norrland	61 400	
4	Bidrag till vetenskaplig verksamhet i övrigt	56 900	576 300

		Kronor	Kronor
	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:		
	Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 261 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	184 900	
7	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	65 000	1 510 900
8	Bidrag till avlöning åt landsantikvarier, <i>förslagsanslag</i>		176 000
	Statens historiska museum m. m.:		
9	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>		40 000
	Riksantikvarieämbetet:		
10	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken, <i>reservationsanslag</i> ..	115 000	
11	Fornminnesinventering, <i>reservationsanslag</i> ..	217 600	332 600
	Ostasiatiska arkeologiska samlingarna:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	62 700	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5 900	68 600
	Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		346 000
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>		86 200
16	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>		46 800
17	Stipendier m. m., <i>reservationsanslag</i>		26 200
	Musikaliska akademien med musikhögskolan:		
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		819 000
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>		58 600
20	Inköp och bindning av böcker och musikaller samt underhåll och vård av instrument, <i>reservationsanslag</i>		37 000
21	Stipendier m. m.		30 000
			944 600
			4 156 500
	E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.		
	Universitetskanslersämbetet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		163 800
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>		13 500
	Uppsala universitet:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		10 265 000
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>		926 000
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 690 000
6	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>		200 000
7	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>		400 000
8	Inredning och utrustning av fysiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>		500 000
	Lunds universitet:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		9 395 000
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>		684 000
11	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 430 500

		Kronor	Kronor
12	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	200 000	
13	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	335 000	
14	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	240 000	12 334 500
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 045 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	482 000	
17	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	955 000	
18	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	150 000	
19	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, <i>reservationsanslag</i>	61 000	
20	Engångsanslag för vissa institutioner, <i>reservationsanslag</i>	120 000	
21	Bidrag till fysiologisk-akustisk forskning, <i>reservationsanslag</i>	1 000	5 814 000
	Medicinska högskolan i Göteborg:		
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 100 000	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*152 000	
24	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*400 000	
25	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*650 000	
26	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	*75 000	
27	Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid högskolans bibliotek, <i>förslagsanslag</i>	*82 000	3 459 000
28	Bidrag till Stockholms högskola, <i>förslagsanslag</i>		*6 300 000
29	Bidrag till anordnande av en internationell engelskspråkig kurs vid Stockholms högskola, <i>reservationsanslag</i>		78 200
30	Ersättning för vissa till Stockholms högskola upplåtta lokaler, <i>förslagsanslag</i>		25 000
31	Bidrag till Göteborgs högskola, <i>förslagsanslag</i>		*1 000 000
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:		
32	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 412 000	
33	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	540 000	
34	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	16 000	
35	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	140 000	3 108 000
	Tandläkarhögskolan i Malmö:		
36	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 270 000	
37	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	628 500	
38	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	14 500	
39	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	70 000	2 983 000
	Tandläkarhögskolorna:		
40	Bidrag till elever för anskaffande av instrument, <i>förslagsanslag</i>	220 000	
41	Bidrag till driften av amanuenskliniker, <i>förslagsanslag</i>	150 000	370 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
42	Anordnande av utbildning för tandtekniker och tand-skötorskor, <i>förslagsanslag</i>		175 000
	Gemensamma universitetsändamål:		
43	Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater.....	* 14 000	
44	Kurser i krigskirurgi m. m.	7 500	
45	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
46	Naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>	1 005 000	
47	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
48	Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier, <i>reservationsanslag</i>	1 659 000	
49	Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	85 000	
50	Gästföreläsningar, <i>reservationsanslag</i>	65 000	
51	Bidrag till tryckning av rättsvetenskapliga arbeten, <i>reservationsanslag</i>	25 000	
52	Bidrag till främjande av medicinsk forskning vid universiteten m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>	616 000	
53	Ämnes- och fakultetskonferenser, <i>reservationsanslag</i>	25 000	4 161 500
54	Bidrag till Stockholms högskolors rektorskonvents verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		10 000
	Rasbiologiska institutet:		
55	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	111 000	
56	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	13 300	
57	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	31 100	155 400
	Farmaceutiska institutet:		
58	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	400 000	
59	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	41 200	
60	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	60 000	
61	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	200 000	701 200
	Ortnamnskommissionen:		
62	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	115 000	
63	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	22 700	
64	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	40 000	177 700
65	Bidrag till institutet för ortnamns- och dialektforskning vid Göteborgs högskola		11 000
	Landsmålsarkiven:		
66	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	278 000	
67	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18 800	
68	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	75 000	371 800
69	Bidrag till institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola		20 300

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
70	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid universitetet m. m., <i>förslagsanslag</i>		150 000
71	Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning, <i>förslagsanslag</i>		626 000
72	Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst, <i>reservationsanslag</i>		1 000
73	Fortsättnings- och repetitionskurser för läkare, <i>reservationsanslag</i>		10 000
	Garantilånenämnden:		
74	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	49 000	
75	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	22 200	71 200
76	Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån, <i>förslagsanslag</i>		50 000
77	Kostnader för avskrivning av studielån med statlig kreditgaranti till studenter m. fl., <i>förslagsanslag</i> ...		10 000
78	Bidrag till inventarier i studentbostadshus, <i>reservationsanslag</i>		500 000
79	Bidrag till Sveriges förenade studentkårer för redigering av ett register över vissa licentiat- och doktorsavhandlingar		2 000
80	Bidrag till anordnande av praktisk-pedagogiska utbildningskurser för blivande läroverkslärare m. m.		35 000
81	Kurser för utbildande av laboratoriebiträden		12 500
			56 881 600
	F. Tekniska högskolor.		
	Överstyrelsen för de tekniska högskolorna:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	65 700	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 800	78 500
	Tekniska högskolan i Stockholm:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 540 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 130 000	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 900 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	81 000	
7	Stipendier	24 000	
8	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	*1 000 000	
9	Fortbildningskurser i stadsbyggnad, <i>reservationsanslag</i>	8 500	9 683 500
	Chalmers tekniska högskola:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 140 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	525 000	
12	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 100 000	
13	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	75 000	
14	Stipendier	10 000	
15	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 250 000	6 100 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna:		
16	Stipendier för främjande av högre tekniska studier, <i>reservationsanslag</i>	72 000	
17	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	15 000	
18	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden m. m., <i>förslagsanslag</i>	30 000	
19	Resestipendier åt lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i> ..	70 000	187 000
			16 049 000
	G. Skolöverstyrelsen.		
	Skolöverstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 310 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	645 000	
3	Försöksverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	600 000	4 555 000
			4 555 000
	H. Allmänna läroverken m. m.		
	Allmänna läroverken:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*110 000 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*500 000	
3	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	500 000	
4	Bidrag till ljus- och vedkassorna, <i>förslagsanslag</i>	*3 500 000	
5	Ersättning för djäknepenningar m. m.	8 500	114 508 500
6	Avlöning åt deltagare i praktiska lärarkurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		*2 000 000
	Direktionen över Stockholms stads undervisningsverk:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	27 500	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	9 000	36 500
9	Vissa reparationsarbeten å gamla läroverkshuset i Strängnäs, <i>reservationsanslag</i>		50 000
	Kommunala läroverk:		
10	Understöd åt vissa kommunala gymnasier m. m. ..	*900 000	
11	Bidrag till kommunala flickskolor, <i>förslagsanslag</i>	14 000 000	
12	Bidrag till kommunala realskolor, <i>förslagsanslag</i> ..	6 150 000	
13	Bidrag till praktiska kommunala realskolor, <i>förslagsanslag</i>	8 900 000	
14	Bidrag till hälsovården vid vissa högre kommunala skolor, <i>förslagsanslag</i>	115 000	30 065 000
	Privatläroverk:		
15	Bidrag till vissa privatläroverk, <i>förslagsanslag</i>	5 740 000	
16	Bidrag till Franska skolan i Stockholm	68 400	
17	Bidrag till vissa internatläroverk, <i>förslagsanslag</i> ..	86 000	
18	Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	18 500	5 912 900
	Statens skolköksseminarium och hushållsskola:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	245 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30 000	275 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
21	Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>		535 000
22	Understöd till vissa handarbets- och skolköksseminarier, <i>förslagsanslag</i>		200 000
23	Läroboksnämnden, <i>förslagsanslag</i>		45 600
24	Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet, <i>förslagsanslag</i>		15 000
25	Intagningsnämnder vid vissa allmänna läroverk m. fl. läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		10 000
26	Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		45 000
27	Fortbildningskurser i hygien för lärare, skolläkare och skolsköterskor, <i>reservationsanslag</i>		52 000
28	Utbildningskurser i kvinnlig slöjd för lärare, <i>reservationsanslag</i>		67 000
29	Språkassistentverksamhet vid högre läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		80 800
30	Resestipendier åt lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		65 000
31	Vissa åtgärder för avhjälpan av lärarbristen vid högre skolor, <i>reservationsanslag</i>		750 000
	Psykologisk-pedagogiska institutet:		
32	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	61 000	
33	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	17 200	
34	Bokinköp och bokbindning vid pedagogiska biblioteket, <i>reservationsanslag</i>	17 500	
35	Undersökningar och kurser, <i>reservationsanslag</i>	140 000	235 700
36	Vissa kostnader för student- och realexamina, <i>förslagsanslag</i>		687 000
37	Studiebidrag och stipendier åt lärjungar vid allmänna läroverk m. fl. läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		18 000 000
38	Stipendier för studier genom korrespondens och vid enskilda realskolor med kombinerad undervisning, <i>reservationsanslag</i>		50 000
39	Bidrag till inrättande av skolhem för lärjungar vid högre läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		800 000
40	Bidrag till avlönande av föreståndare vid skolhem för lärjungar vid högre läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		70 000
			174 556 000
I. Folkundervisningen.			
<i>Anstalter för lärarutbildning m. m.</i>			
Folkskoleseminarierna:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	15 600 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 323 200	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	375 000	
4	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	400 000	17 698 200

		Kronor	Kronor
Småskoleseminarierna:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 200 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	464 700	
7	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	88 000	
8	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	115 000	4 867 700
9	Kurser för lärare vid folk- och småskoleseminarier, <i>reservationsanslag</i>		45 000
10	Kurs för lärare rörande läs- och skrivsvårigheter hos barn, <i>reservationsanslag</i>		20 500
11	Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjd-läro-utbildning		30 000
12	Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor, <i>reservationsanslag</i>		85 000
13	Fortbildningskurs för föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, <i>reservationsanslag</i>		15 000
14	Resestipendier åt lärare vid vissa till folkundervisningen hörande läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		35 000
15	Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska, <i>förslagsanslag</i>		165 000
16	Bidrag till Ericastiftelsen		*100 000
<i>Folkskolinspektionen.</i>			23 061 400
Folkskolinspektionen:			
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 713 000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	441 000	2 154 000
<i>Skolmältider.</i>			2 154 000
19	Bidrag till anordnande av skolmältider, <i>förslagsanslag</i>		34 000 000
20	Bidrag till anskaffande av inventarier för skolmältider, <i>förslagsanslag</i>		1 600 000
21	Kurser för utbildande av personal för skolmältider, <i>reservationsanslag</i>		109 500
<i>Folkskoleväsendet.</i>			35 709 500
Folkskolor m. m.:			
22	Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	431 900 000	
23	Bidrag till hälsovården vid folk- och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	1 415 000	
24	Resekostnadsersättningar åt skolläkare vid folk- och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	65 000	
25	Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid särskilda anstalter, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
26	Bidrag till avlöning åt lärare för vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern, <i>förslagsanslag</i>	550 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
27	Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter m. m., <i>förslagsanslag</i>	250 000	
28	Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, <i>förslagsanslag</i>	1 215 000	
29	Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem, <i>förslagsanslag</i> ...	2 500 000	
30	Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn, <i>förslagsanslag</i>	21 000 000	
31	Bidrag till kostnaderna för tillhandahållande av fria läroböcker m. m., <i>förslagsanslag</i>	8 840 000	
32	Bidrag till vissa byggnadsarbeten, <i>förslagsanslag</i> ..	53 000 000	
33	Bidrag till vissa fullbordade byggnadsarbeten, <i>förslagsanslag</i>	2 800 000	
34	Byggnadsbidrag för vissa äldre undervisningslokaler, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
35	Hysesbidrag för undervisningslokaler m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 200 000	
36	Bidrag till undervisningsmateriel, <i>förslagsanslag</i> ..	2 900 000	
37	Byggnadsbidrag till tjänstebostäder, <i>förslagsanslag</i> .	4 800 000	
38	Övergångsbidrag till tjänstebostäder, <i>förslagsanslag</i>	225 000	
39	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna, <i>förslagsanslag</i>	36 500	
40	Anordnande av kombinerad korrespondens- och radioundervisning, <i>reservationsanslag</i>	400 000	533 746 500
	Nomadskolor:		
41	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	817 000	
42	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	362 800	
43	Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn, <i>förslagsanslag</i>	62 000	1 241 800
	Fortsättningsskolor:		
44	Bidrag till avlöning åt lärare, <i>förslagsanslag</i>	4 600 000	
45	Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet, <i>förslagsanslag</i>	700 000	
46	Utbildningskurser för lärare, <i>reservationsanslag</i>	20 000	5 320 000
			540 308 300
	<i>Högre folkskolor och folkhögskolor.</i>		
	Högre folkskolor:		
47	Understöd, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
48	Bidrag till arvoden åt skolläkare m. m., <i>förslagsanslag</i>	5 000	605 000
	Folkhögskolor:		
49	Understöd, <i>förslagsanslag</i>	6 750 000	
50	Bidrag till arvoden åt skolläkare, <i>förslagsanslag</i> ...	24 500	
51	Förberedande samhällsvetenskapliga kurser, <i>reservationsanslag</i>	46 500	
52	Studiebidrag och stipendier åt elever, <i>förslagsanslag</i>	2 900 000	
53	Understöd för utbildning av lärare, <i>reservationsanslag</i>	14 500	9 735 500
			10 340 500

		Kronor	Kronor
<i>Abnormundervisningen.</i>			
Läroanstalter för blinda:			
54	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 000 000	
55	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	301 900	1 301 900
Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:			
56	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*590 000	
57	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	192 600	782 600
58	Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever, <i>reservationsanslag</i>		17 300
59	Resor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>		30 000
60	Arvoden åt blivande blindlärare, <i>förslagsanslag</i>		15 400
61	Tryckning av blindskrifter, <i>reservationsanslag</i>		20 000
62	Bidrag till anskaffande av böcker åt blinda, <i>reservationsanslag</i>		10 000
Skolor för döva:			
63	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*3 400 000	
64	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 349 300	
65	Engångsanskaffning av utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	90 000	
66	Resor för elever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>	84 000	
67	Stipendier åt vissa fortsättningsskolpliktiga döva m. fl.	8 000	
68	Arvoden åt blivande lärare för döva, <i>förslagsanslag</i>	139 000	5 070 300
69	Bidrag till förskolor och skolhem för döva barn, <i>förslagsanslag</i>		150 000
70	Bidrag till bildningsverksamhet bland döva.....		8 000
Präster och konsulenter för döva:			
71	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	90 900	
72	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	31 400	122 300
73	Bidrag till tidning för döva.....		2 000
74	Bidrag till Hörselfrämjandet för kursverksamhet.....		24 000
			7 553 800
			619 127 500
J. Yrkesundervisningen.			
Överstyrelsen för yrkesutbildning:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 207 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	144 500	
3	Yrkespedagogisk reformverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	50 000	1 401 500
Högre tekniska läroverk:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*6 000 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	604 500	
6	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	430 000	
7	Föreläsningar och fortbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	21 000	7 055 500

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Konstfackskolan:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	801 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	75 100	
10	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	83 200	959 300
11	Understöd åt handelsgymnasier, <i>förslagsanslag</i>		1 450 000
12	Anordnande av handelsgymnasieexamen för lärjungar från enskild undervisning, <i>förslagsanslag</i>		22 000
13	Stipendier åt elever vid tekniska fackskolor och andra fackutbildningsanstalter, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000
	Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning:		
14	Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	13 400 000	
15	Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	2 100 000	
16	Bidrag till inrättande av centrala verkstadsskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 000 000	
17	Bidrag till driften av centrala verkstadsskolor, <i>förslagsanslag</i>	5 080 000	
18	Bidrag till driften av flygmekanikerskolan i Mölnadal, <i>förslagsanslag</i>	320 000	
19	Bidrag till inrättande av sjömansskolor, <i>förslagsanslag</i>	150 000	
20	Bidrag till driften av sjömansskolor, <i>förslagsanslag</i> ..	180 000	
21	Bidrag till anordnande av kurser för utbildning av elektriska installatörer, <i>förslagsanslag</i>	75 500	
22	Studiebidrag och stipendier åt elever, <i>förslagsanslag</i>	6 400 000	29 705 500
	Särskilda anstalter för yrkesundervisning:		
23	Bidrag till grafiska institutet	3 600	
24	Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.	61 800	
25	Bidrag till textilinstitutet i Borås, <i>förslagsanslag</i> ..	88 200	
26	Bidrag till Lennings textiltkniska institut i Norrköping	75 000	228 600
27	Bidrag till vissa omskolningskurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 100 000
28	Främjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare, <i>förslagsanslag</i>		300 000
29	Främjande av lärlingsutbildning inom muraryrket m. m., <i>förslagsanslag</i>		200 000
30	Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov, <i>reservationsanslag</i>		25 000
31	Resestipendier för yrkesutbildning, <i>reservationsanslag</i> ..		50 000
32	Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		330 000
33	Resestipendier åt lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		11 500
34	Bidrag till vissa kurser i cement- och betongteknik, <i>reservationsanslag</i>		13 700
			43 852 600

		Kronor	Kronor
K. Folkbildningsåtgärder i övrigt m. m.			
1	Understöd åt folkbiblioteksväsendet, <i>förslagsanslag</i>		5 240 000
2	Bidrag till bildningsverksamhet bland sjömän.....		5 000
3	Bidrag till bildningsverksamhet bland fiskare.....		5 000
4	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar.....		790 000
5	Understöd för anordnande av folkbildningskurser m. m.		170 000
6	Resekostnadsersättning åt föreläsare, <i>förslagsanslag</i> ...		200 000
7	Understöd åt studiecirkelverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ...		3 125 000
8	Understöd för anordnande av s. k. universitetscirklar, <i>reservationsanslag</i>		45 000
9	Utbildning av studieledare för folkbildningsarbetet m. m., <i>reservationsanslag</i>		84 000
10	Bidrag till studieförbund för organisations- och administrationskostnader.....		1 300 000
11	Bidrag till verksamheten vid hemgårdar.....		45 000
12	Bidrag till verksamheten vid studiehem.....		40 000
13	Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande.....		625 000
14	Studiehjälpsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		125 000
15	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, <i>förslagsanslag</i>		40 000
	Statens biografbyrå:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	122 500	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 000	134 500
18	Bidrag till Samfundet för hembygdsvård.....		45 000
			12 018 500
L. Gymnastiska centralinstitutet m. m.			
Gymnastiska centralinstitutet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	365 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	107 000	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	18 700	
4	Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.	8 800	499 500
5	Bidrag till Stockholms studenters idrottsförening till lokalhyra m. m.		6 500
6	Undervisning i idrott för högskolestudenter i Stockholm och Göteborg, <i>reservationsanslag</i>		15 000
7	Understöd åt svenska Dalcroze-institutet.....		10 000
			531 000
M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.			
1	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, <i>reservationsanslag</i>		400 000
2	Bidrag till nämnden för svensk språkvård.....		20 000
3	Bidrag till främjande av humanistisk forskning.....		675 000

		Kronor	Kronor
	Statens medicinska forskningsråd:		
4	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	102 500	
5	Främjande av medicinsk forskning, <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	1 602 500
	Statens naturvetenskapliga forskningsråd:		
6	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	63 000	
7	Främjande av naturvetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i>	1 400 000	
8	Naturvetenskaplig publiceringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	365 000	1 828 000
9	Bidrag till publicering av den svenska djuphavsexpeditionens resultat, <i>reservationsanslag</i>		60 000
	Statens samhällsvetenskapliga forskningsråd:		
10	Förvaltningskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i> ...	17 000	
11	Främjande av samhällsvetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i>	335 000	352 000
	Flyg- och navalmedicinska nämnden:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	185 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19 000	
14	Flyg- och navalmedicinsk forskning, <i>reservationsanslag</i>	221 000	425 000
15	Atomenergiforskning, <i>reservationsanslag</i>		2 475 000
	Matematikmaskinnämnden:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	342 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	65 000	
18	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	50 000	457 000
19	Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut ...		156 000
20	Bidrag till medicinska Nobelinstitutets avdelning för biokemi, <i>reservationsanslag</i>		97 000
21	Bidrag till oceanografiska institutet		93 600
22	Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst.....		100 000
23	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg		4 800
24	Statens konstråd		13 000
25	Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader, <i>reservationsanslag</i>		200 000
26	Bidrag till samfundet De nio		10 000
27	Vetenskapliga observationer vid den totala solförmörkelsen 1954, <i>reservationsanslag</i>		90 000
28	Bearbetning av Antarktisexpeditionens fyndmaterial		47 000
			9 105 900
N. Diverse.			
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	29 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	9 547 000	
3	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 021 000	
4	Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	934 000	11 531 000
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		12 100

		Kronor	Kronor
6	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar, <i>förslagsanslag</i>		24 000
7	Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.		83 500
8	Bidrag till driften av stiftelsen San Michele		15 000
9	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris m. m.		5 500
10	Bidrag till avlöning av föreståndare för svenska studenthemmet i Paris.....		10 500
11	Främjande av internationellt-kulturellt samarbete, <i>reservationsanslag</i>		260 000
12	Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete, <i>reservationsanslag</i>		235 000
13	Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco, <i>förslagsanslag</i>		915 000
14	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige, <i>reservationsanslag</i> ..		38 000
15	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		900 000
16	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		240 000
17	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		60 000
18	Barntillägg åt vissa lärare vid högre kommunala skolor, <i>förslagsanslag</i>		3 000
			14 332 600
Summa			969 523 500

IX. Jordbruksdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Jordbruksdepartementet.			
Jordbruksdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	736 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	60 000	796 000
			796 000
B. Lantbruksstyrelsen m. m.			
Lantbruksstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 060 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*269 000	
3	Kostnader för utbetalande av producentbidrag....	94 000	2 423 000
Lantbruksnämnderna:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*8 665 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*2 250 000	
6	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	30 000	
7	Ersättningar åt ortsombuden, <i>förslagsanslag</i>	300 000	
8	Kostnader för planeringskommittéer, <i>förslagsanslag</i>	*250 000	11 495 000
Lantbruksattachéer:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	212 500	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	47 000	259 500
			14 177 500
C. Lantbruksakademien m. m.			
Lantbruksakademien:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	42 700	
2	Bidrag till museum, bibliotek m. m.	19 000	61 700
3	Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråd m. m., <i>förslagsanslag</i>		55 300
4	Främjande av forskning på jordbrukets område m. m., <i>reservationsanslag</i>		350 000
Statens växtskyddsanstalt:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	792 900	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	173 000	
7	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	70 000	1 035 900
			1 502 900
D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.			
Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 109 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	483 700	
3	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	530 000	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	47 000	
5	Stipendier, <i>reservationsanslag</i>	39 800	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Underhåll av byggnader m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	80 000	
7	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	250 000	
8	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	140 000	
9	Statens försöksgårdar, <i>förslagsanslag</i>	*370 000	
10	Bidrag till lokal försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	250 000	
11	Bidrag till fast försöksverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	200 000	6 500 000
Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 259 100	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	488 200	
14	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	34 000	
15	Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	10 000	
16	Stipendier m. m.	11 500	
17	Trädgårdsekonomisk byrå, <i>förslagsanslag</i>	13 200	
18	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	53 000	
19	Lokala trädgårdsförsök och fasta försöksfält, <i>reservationsanslag</i>	36 000	1 905 000
20	Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande, <i>förslagsanslag</i>		84 700
21	Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforsa, <i>förslagsanslag</i>		158 300
Lägre lantbruksundervisning m. m.:			
22	Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp, <i>förslagsanslag</i>	20 600	
23	Lägre mejeriskolor, <i>reservationsanslag</i>	14 400	
Lantbruksskolan vid Ultuna:			
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	83 300	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	9 100	92 400
Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter:			
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 650 000	
27	Driftkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 813 000	
28	Bidrag till arvoden åt skolläkare, <i>förslagsanslag</i>	10 000	7 473 000
29	Bidrag till jordbrukets yrkesskolor, <i>förslagsanslag</i> ..	367 000	
30	Bidrag till särskilda utbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	124 000	
31	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 610 000	
32	Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	
33	Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning, <i>reservationsanslag</i>	165 000	12 366 400
34	Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 266 500
35	Bidrag till upplysnings- och undervisningsverksamhet rörande biodling		15 000
36	Reseunderstöd för studier på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>		20 000
			22 315 900

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
E. Hästavel och boskapskötsel m. m.			
Statens hingstdepåer och stuteri:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	663 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	370 000	
3	Byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	180 000	1 213 100
4	Hästavelns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		*1 385 000
Nötboskapsavelns befrämjande:			
5	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln	367 500	
6	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet	504 900	872 400
7	Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m.		185 200
			3 655 700
F. Veterinärväsendet m. m.			
Veterinärstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	568 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	73 200	641 700
Veterinärhögskolan:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 254 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	237 000	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	225 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	17 000	
7	Stipendier	36 400	
8	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	6 000	
9	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	170 000	2 945 400
Veterinärinrättningen i Skara:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	161 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	33 700	
12	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	12 000	206 700
Statens veterinärmedicinska anstalt:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 686 500	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	618 300	2 304 800
Veterinärstaten:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 365 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	98 200	4 463 200
Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar:			
17	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur	4 800	
18	Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>	950 000	
19	Bidrag till hushållningsällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier	*260 000	
20	Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>	725 000	
21	Åtgärder mot hönstypus, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
22	Statsbidrag vid försäkring, <i>förslagsanslag</i>	100	
23	Övriga utgifter, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	2 999 900

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
24	Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m., <i>förslagsanslag</i>		95 000
25	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjuk- vård, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000
			14 656 700
G. Lanthushållning i allmänhet.			
	Bidrag till hushållningssällskapen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 310 000	
2	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	4 250 000	
3	Demonstrationsgårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i> .	30 000	9 590 000
4	Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norr- land m. m., <i>reservationsanslag</i>		600 000
5	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmanna- näringar, <i>reservationsanslag</i>		80 000
6	Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket, <i>reservationsanslag</i>		*500 000
	Befrämjande av fröodlingen m. m.:		
	Statens centrala frökontrollanstalt:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 464 500	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	587 900	
		2 052 400	
9	Befordrande av inhemsk fröodling	35 000	
10	Stödjande av odlingen av vissa kulturväxter.....	20 000	
11	Bidrag till Sveriges utsädesförening	898 500	
12	Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kva- litetsundersökning av lin m. m.	65 000	
13	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verk- samheten å Weibullsholm	210 000	3 280 900
	Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	281 100	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	75 800	356 900
16	Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer		35 000
17	Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station, <i>förslagsanslag</i>		4 000
18	Bidrag till plantskolekontroll		15 000
19	Bekämpande av växtsjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		72 500
20	Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd .		75 000
21	Bestridande med allmänna medel av vissa med betes- reglering förenade kostnader, <i>förslagsanslag</i>		100
22	Bidrag till markkartering och grundkalkning, <i>reserva- tionsanslag</i>		230 000
	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.:		
23	Bidrag till svenska smörprovningarna		14 700
	Statens jordbruksnämnd:		
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 033 100	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*825 000	2 858 100
26	Bidrag till kristidsnämndernas verksamhet, <i>förslags- anslag</i>		100

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
27	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>		*152 000 000
28	Producentbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk, <i>förslagsanslag</i>		58 000 000
29	Kostnader i samband med Svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		*6 500 000
	Statlig lagerhållning:		
30	Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		*9 000 000
	Jordbrukets kreditkassor:		
31	Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen, <i>förslagsanslag</i>		28 000
32	Ersättning till Sveriges allmänna hypoteksbank för förvaltningen av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m., <i>förslagsanslag</i>		22 000
	Statens maskin- och redskapsprovsningsanstalter:		
33	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	256 900	
34	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	60 400	317 300
35	Bidrag till jordbrukstekniska institutet		325 000
36	Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, <i>reservationsanslag</i>		3 500 000
37	Bidrag till penningpremier vid lantbruksmöten		24 000
38	Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund		225 000
39	Bidrag till uppförande av frukt- och potatislagerhus m. m., <i>reservationsanslag</i>		30 000
40	Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånefond, <i>förslagsanslag</i>		1 050 000
	Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader:		
41	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	153 200	
42	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	49 000	202 200
	Jordbrukets upplysningsnämnd:		
43	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	47 000	
44	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	34 000	81 000
			249 016 800
	H. Jordbrukets rationalisering m. m.		
1	Bidrag till jordbrukets rationalisering, <i>reservationsanslag</i>		*16 000 000
2	Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti, <i>förslagsanslag</i>		50 000
3	Ersättning åt riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m., <i>förslagsanslag</i>		250 000
4	Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut, <i>förslagsanslag</i>		10 000
5	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 300 000
6	Betesförsök i Norrland, <i>reservationsanslag</i>		30 000
	Grundförbättringar:		
7	Statens avdikningsanslag, <i>förslagsanslag</i>		*4 000 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
8	Täckdikningsförsök m. m., <i>reservationsanslag</i>		140 000
9	Arrendenämnder, <i>förslagsanslag</i>		25 000
10	Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, <i>förslagsanslag</i>		100
			23 805 100
	I. Fiskeriväsendet.		
	Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	869 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	415 900	
3	Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet, <i>reservationsanslag</i>	100	1 285 000
	Fiskeriintendenter m. m.:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	158 500	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30 000	188 500
6	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, <i>reservationsanslag</i>		53 000
7	Utbildning av fiskeritjänstemän, <i>förslagsanslag</i>		33 900
8	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, <i>reservationsanslag</i>		139 500
9	Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten		*40 000
10	Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island, <i>reservationsanslag</i>		57 000
11	Organisationsbidrag m. m. vid fiskebåts- och fiskredskapsförsäkring, <i>förslagsanslag</i>		37 000
12	Bidrag vid förluster på grund av fiskredskapsförsäkring, <i>förslagsanslag</i>		10 000
13	Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen, <i>förslagsanslag</i> ...		10 000
14	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, <i>reservationsanslag</i>		65 700
15	Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation, <i>reservationsanslag</i> ...		25 000
			1 944 600
	J. Skogsväsendet.		
	Skogsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	487 800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 000	587 800
	Skogshögskolan:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	835 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	236 800	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	53 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	18 000	
7	Stipendier	34 700	
8	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	21 500	
9	Institutionernas upprustning, <i>reservationsanslag</i>	15 000	1 214 000
	Statens skogsmästarskola:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	66 700	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	29 600	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
12	Stipendier, <i>förslagsanslag</i>	20 000	
13	Byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	131 000	247 300
	Statens skogsforskningsinstitut:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 284 000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	260 300	
16	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	230 000	
17	Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, <i>reservationsanslag</i>	535 000	
18	Skogsproduktforskning, <i>reservationsanslag</i>	66 000	
19	Byggnadsarbeten m. m. å försöksfält vid Bogesund, <i>reservationsanslag</i>	48 000	2 423 300
20	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>		277 200
21	Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor, <i>reservationsanslag</i>		320 000
22	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för provisorisk skogsskolekurs, <i>förslagsanslag</i>		72 100
23	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens förberedande skogskurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		116 600
24	Byggnadsarbeten för iordningställande av förläggningar för statens förberedande skogskurser, <i>reservationsanslag</i>		17 800
25	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal, <i>förslagsanslag</i>		419 200
	Skogsvård m. m.:		
	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:		
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 8 952 000		
27	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i> 5 441 000	14 393 000	
28	Statens skogsförbättringsanslag, <i>förslagsanslag</i>	1 700 000	
29	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, <i>reservationsanslag</i>	2 000 000	
30	Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 200 000	
31	Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m., <i>reservationsanslag</i>	*350 000	19 643 000
32	Förberedande skogskurs, <i>förslagsanslag</i>		18 500
33	Kostnader för virkesmätning, <i>förslagsanslag</i>		170 000
34	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>		20 000
35	Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, <i>förslagsanslag</i>		95 000
			25 641 800
	K. Lantmäteriväsendet.		
	Lantmäteristyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 027 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	123 500	
3	Kartlaggningsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	90 000	1 240 500

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Lantmäteristaten:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	17 517 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4 075 000	
6	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	260 000	21 852 000
7	Kostnader för utbildnings- och fortbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>		*235 000
	Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:		
8	Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	200 000	
9	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, <i>förslagsanslag</i>	400 000	
10	Bidrag till kostnader vid ensittarförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	135 000	
11	Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar, <i>förslagsanslag</i>	40 000	775 000
12	Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m., <i>förslagsanslag</i>		5 000
13	Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		15 000
14	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		4 600
15	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		5 000
16	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, <i>förslagsanslag</i>		25 000
			24 157 100
	L. Rikets allmänna kartverk.		
	Rikets allmänna kartverk:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 230 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	529 700	
3	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 120 000	
4	Utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	80 000	5 959 700
			5 959 700
	M. Lappväsendet.		
	Lappfogdarna m. fl.:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	327 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	123 400	450 400
			450 400
	N. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		2 659 000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		54 400
	Naturskydd:		
3	Bidrag till svenska naturskyddsföreningen m. fl.	*40 000	
4	Bidrag till särskilda naturskyddsåtgärder	*50 000	90 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt, <i>förslagsanslag</i>		15 000
6	Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris, <i>förslagsanslag</i>		6 000
7	Kostnader för Sveriges medlemskap i FAO, <i>förslagsanslag</i>		848 000
8	Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		5 000
9	Kontroll å standardisering av mjölk, <i>förslagsanslag</i> ..		40 000
10	Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskattemedlen		1 200 000
11	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., <i>förslagsanslag</i>		300 000
12	Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.		50 000
13	Bidrag till femtonde internationella veterinärkongressen i Stockholm år 1953, <i>reservationsanslag</i>		110 000
14	Ersättningar åt sakkunniga i befordringsärenden, <i>reservationsanslag</i>		25 000
15	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		200 000
16	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		100 000
17	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		30 000
			5 732 400
	Summa		393 812 600

X. Handelsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Handelsdepartementet.			
Handelsdepartementet:			
1	Avlöningar, förslagsanslag	704 400	
2	Omkostnader, förslagsanslag	72 200	
3	Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen, förslagsanslag	28 000	804 600
			804 600
B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.			
Kommerskollegium:			
1	Avlöningar, förslagsanslag	*2 455 000	
2	Omkostnader, förslagsanslag	*410 000	2 865 000
Bergsstaten:			
3	Avlöningar, förslagsanslag	179 700	
4	Omkostnader, förslagsanslag	31 100	210 800
Sprängämnesinspektionen:			
5	Avlöningar, förslagsanslag	111 200	
6	Omkostnader, förslagsanslag	17 500	128 700
Fartygsinspektionen:			
7	Avlöningar, förslagsanslag	620 000	
8	Omkostnader, förslagsanslag	102 000	722 000
Skeppsmättningsväsendet:			
9	Avlöningar, förslagsanslag	*65 000	
10	Omkostnader, förslagsanslag	*16 000	81 000
Sjöbefällsskolorna:			
11	Avlöningar, förslagsanslag	1 312 200	
12	Omkostnader, förslagsanslag	54 100	
13	Materiel, böcker m. m., reservationsanslag	50 000	
14	Kompletteringskurs vid högre tekniskt laroverk	6 000	
15	Praktisk lärarkurs, reservationsanslag	3 700	
16	Arvoden åt deltagare i praktisk lärarkurs, förslagsanslag	8 700	1 434 700
			5 442 200
C. Bergsbruk, industri, hantverk, teknisk forskning m. m.			
Sveriges geologiska undersökning:			
1	Avlöningar, förslagsanslag	*950 000	
2	Omkostnader, förslagsanslag	*300 000	
3	Utrustning, reservationsanslag	*50 000	
4	Malmletning, reservationsanslag	*800 000	
5	Inventering av torvmossar, reservationsanslag	*46 000	2 146 000

* Beräknat belopp.

5 Bihang till riksdagens protokoll 1953. 1 saml. Nr 1.

		Kronor	Kronor
6	Vissa kostnader för statens gruvegendom, <i>förslagsanslag</i>		34 000
	Statens provningsanstalt:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 554 000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	274 700	
9	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	135 000	1 963 700
	Flygtekniska försöksanstalten:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 457 100	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	830 100	
12	Komplettering av maskiner och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	65 000	
13	Utrustning för vindtunnelanläggning m. m., <i>reservationsanslag</i>	332 000	3 684 200
	Statens hantverksinstitut:		
14	Avlöningar till viss personal, <i>förslagsanslag</i>	411 000	
15	Vissa omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	50 000	
16	Bidrag till kursverksamheten m. m., <i>reservationsanslag</i>	245 000	
17	Utrustning och inredning, <i>reservationsanslag</i>	35 000	741 000
	Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien:		
18	Akademien.....	170 000	
19	Tekniskt-vetenskaplig och industriell representation i utlandet, <i>reservationsanslag</i>	57 600	227 600
20	Statens tekniska forskningsråd, <i>förslagsanslag</i>		72 800
21	Tekniskt-vetenskaplig forskning m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 395 000
22	Bidrag till Svenska träforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		750 400
23	Bidrag till Svenska textilforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		122 000
24	Bidrag till Metallografiska institutet, <i>förslagsanslag</i> ..		23 700
25	Bidrag till Institutet för konserveringsforskning, <i>förslagsanslag</i>		368 600
26	Bidrag till Hemmens forskningsinstitut, <i>reservationsanslag</i>		130 000
27	Bidrag till Aktiebolaget Ceaverken för vissa forskningsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		25 000
28	Atomenergiforskning m. m. inom Aktiebolaget Atomenergi, <i>reservationsanslag</i>		7 100 000
29	Bidrag till Aktiebolaget Svensk torvförädling för torvforskning, <i>reservationsanslag</i>		1 100 000
30	Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri, <i>reservationsanslag</i>		370 000
31	Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 500 000
32	Upplysningsarbete avseende produktions- och exportfrågor, <i>reservationsanslag</i>		250 000
33	Befrämjande av hemslöjden, <i>reservationsanslag</i>		55 000
34	Bidrag till svenska slöjdföreningen.....		50 000
35	Bidrag till standardiseringsverksamheten.....		585 000
36	Bidrag till tekniska nomenklaturcentralen.....		15 000
			22 709 000

		Kronor	Kronor
D. Sjöfart och handel.			
Lotsverket:			
1	Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	681 500	
2	Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyr- staten, <i>förslagsanslag</i>	15 779 700	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4 229 100	
4	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i> .	1 200 000	21 890 300
5	Materielanskaffning för vissa farleder, <i>reservationsanslag</i>		240 000
Handelsflottans pensionsanstalt:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	44 700	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6 600	51 300
Statens skeppsprovningensanstalt:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	421 300	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	63 600	
10	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	72 000	556 900
Statens sjöhistoriska museum:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	182 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	42 300	
13	Underhåll och ökning av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	3 500	227 800
14	Statens isbrytarverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1 250 000
15	Anskaffande av ytterligare ett statens isbrytarfartyg, <i>reservationsanslag</i>		3 700 000
16	Ombyggnad av bogserbåten Trollhätte kanal, <i>reservationsanslag</i>		40 000
17	Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader.....		256 000
18	Läkarundersökning av sjöfolk, <i>förslagsanslag</i>		95 000
19	Beredande av lägre biljettkostnader för sjöfolk vid vissa resor, <i>förslagsanslag</i>		75 000
20	Driftkostnader för mät- och avmagnetiseringsstationer, <i>förslagsanslag</i>		460 000
21	Kostnader för handelssjöfartens dirigerings, <i>förslagsanslag</i>		25 000
22	Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.....		170 000
23	Bidrag till handelshögskolan i Göteborg.....		*300 000
24	Åtgärder för främjande av varuutbytet med främmande länder, <i>reservationsanslag</i>		500 000
25	Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.....		102 000
26	Avsättning till handelsflottans välfärdsfond, <i>förslagsanslag</i>		280 000
			30 219 300

* Beräknat belopp.

	Kronor	Kronor
E. Patent- och registreringsväsendet m. m.		
Patent- och registreringsverket:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 197 300
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	873 500
3	Granskningsnämnden för vissa patentansökningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	
		2 000
Svenska uppfinnarkontoret:		
4	Administrationskostnader	90 000
5	Understödjande verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	75 000
6	Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register, <i>förslagsanslag</i>	
		300 000
7	Avsättning till försäkringsinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>	
		650 000
		7 187 800
F. Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap m. m.		
Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	903 800
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	181 000
3	Omkostnader för statlig lagerhållning m. m., <i>förslagsanslag</i>	
		23 700 000
4	Bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen, <i>reservationsanslag</i> ...	
		2 000 000
5	Anskaffning av kajponton, <i>reservationsanslag</i>	
		265 000
		27 049 800
G. Kristförvaltningen.		
Statens handels- och industrikommission:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 000 000
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	500 000
Statens priskontrollnämnd:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 865 000
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	600 000
Statens bränslekommission:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*400 000
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*125 000
		525 000
		6 490 000
H. Diverse.		
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 362 000
2	Lotsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	428 000
3	Omkostnader i samband med inköp och lagring av fasta bränslen m. m., <i>förslagsanslag</i>	
		4 000 000
4	Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, <i>förslagsanslag</i>	
		50 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Bidrag till underhåll av en fyr å Kap Spartel, <i>förslagsanslag</i>		13 000
6	Bidrag till vissa internationella byråer, <i>förslagsanslag</i> .		9 000
7	Bidrag till internationella valfångstkommissionen, <i>förslagsanslag</i>		2 500
8	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		40 000
9	Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet	500 000	
10	Avsättning till fonden för idrottens främjande	7 500 000	
11	Avsättning till fonden för friluftslivets främjande....	750 000	
12	Avsättning till lotterimedelsfonden	12 500 000	
13	Kostnader för företagsräkning, <i>reservationsanslag</i>	569 000	
14	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	575 000	
15	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	65 000	
16	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		14 000
			28 377 500
Summa			128 280 200

XI. Inrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Inrikesdepartementet.			
Inrikesdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	786 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	61 000	847 000
			847 000
B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.			
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>			
Medicinalstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 548 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	356 000	
3	Beredskapsavdelning, <i>förslagsanslag</i>	*150 000	3 054 000
Sjukvårdsberedskapsnämnden:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*160 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*27 900	
6	Förvaring och underhåll av materiel m. m., <i>förslagsanslag</i>	*90 000	277 900
7	Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara, <i>reservationsanslag</i>		*7 625 000
8	Utrustning för viss läkemedelstillverkning i bergrum, <i>reservationsanslag</i>		*30 000
Sinnessjuknämnden:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7 400	67 400
Statens bakteriologiska laboratorium:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 140 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 399 000	3 539 000
Statens rättskemiska laboratorium:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	398 000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	92 800	490 800
Statens farmaceutiska laboratorium:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	466 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	98 400	564 400
17	Svenska farmakopékommittén m. m., <i>förslagsanslag</i>		74 000
Statens rättsläkarstationer:			
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	193 000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	92 500	285 500
20	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>		30 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Provinsialläkarstaten:		
	Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.:		
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 11 640 000		
22	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i> 15 000		
23	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i> 250 000		
24	Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, <i>reservationsanslag</i> 50 000	11 955 000	
25	Bidrag till extra provinsialläkares avlöning m. m., <i>förslagsanslag</i>	45 000	12 000 000
	<i>Sjukvårdsanstalterna.</i>		28 038 000
	Sinnessjukvårdsanstalter:		
	Statens sinnessjukhus:		
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> *82 450 000		
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> *34 450 000		
28	Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter, <i>förslagsanslag</i> *25 000	116 925 000	
29	Utrustning av nya sinnessjukhus, <i>reservationsanslag</i>	*1 000 000	
30	Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	2 800 000	
31	Ersättning till Malmöhus läns landsting för anskaffande av bostäder till personal vid psykiatriska kliniken i Lund.....	48 500	
32	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, <i>förslagsanslag</i>	17 500 000	
33	Bidrag till uppförande eller inrättande av psykiatriska avdelningar vid lasarett, <i>reservationsanslag</i> ..	100	
34	Bidrag till driften av psykiatriska avdelningar vid lasarett, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
35	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, <i>reservationsanslag</i> .	100	
36	Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, <i>förslagsanslag</i>	1 600 000	
	Statens skol- och yrkeshem på Salbohed:		
37	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 287 000		
38	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 182 200	469 200	
	Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg:		
39	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 161 500		
40	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 78 000	239 500	
41	Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>	3 960 000	
42	Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa, <i>reservationsanslag</i>	850 000	
43	Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>	6 900 000	
	Statens anstalt för fallandesjuka:		
44	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> *980 000		
45	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> *360 000		
46	Ferieresor för elever m. m., <i>förslagsanslag</i> *4 000	1 344 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
47	Bidrag till epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>	800 000	
48	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, <i>förslagsanslag</i>	*400 000	154 866 400
	Universitetssjukhus:		
	Karolinska sjukhuset:		
49	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	18 009 000	
50	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7 121 500	
51	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	651 700	25 782 200
	Serafimerlasarettet:		
52	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 310 600	
53	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 912 600	9 253 200
54	Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i>		180 000
55	Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i>		362 000
56	Bidrag till vissa driftkostnader vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, <i>förslagsanslag</i>		500 000
57	Avlöning av läkare vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>		1 519 000
58	Bidrag till vissa driftkostnader vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>		1 800 000
59	Bidrag till utrustning vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>		143 500
60	Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, <i>förslagsanslag</i>		1 410 000
61	Bidrag till viss utrustning vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, <i>reservationsanslag</i>		15 500
62	Bidrag till vissa byggnadsarbeten vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m., <i>reservationsanslag</i>		562 000
63	Bidrag till Malmö allmänna sjukhus, <i>förslagsanslag</i> .		2 200 000
64	Bidrag till anordnande av klinisk undervisning i epidemiologi vid epidemisjukhuset i Stockholm, <i>förslagsanslag</i>		*43 000
65	Bidrag till Göteborgs stad till driften av för undervisningsändamål upplåttna sjukhus, <i>förslagsanslag</i>		1 600 000
	Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:		
66	Vissa bidrag till lasarett m. m.		12 200
67	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>reservationsanslag</i> ..		100
68	Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>förslagsanslag</i>		900 000
69	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>reservationsanslag</i>		100
70	Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, <i>förslagsanslag</i>		4 400 000
71	Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos, <i>förslagsanslag</i>		3 450 000
72	Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m., <i>förslagsanslag</i>		60 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
73	Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna, <i>reservationsanslag</i>	242 000	
74	Bidrag till driften av folksanatorierna	813 000	
75	Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter, <i>förslagsanslag</i>	600 000	
76	Behandling av vissa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	75 000	
77	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter, <i>reservationsanslag</i>	100	
78	Bidrag till driften av epidemivårdanstalter, <i>förslagsanslag</i>	700 000	
79	Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka, <i>reservationsanslag</i>	100	
80	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>	2 800 000	
81	Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, <i>förslagsanslag</i>	800 000	
82	Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m., <i>förslagsanslag</i>	400 000	
83	Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund, <i>förslagsanslag</i>	75 000	
84	Ombyggnad och utrustning av Spenshults reumatikersjukhus, <i>reservationsanslag</i>	30 000	15 357 600
	Vanförestalter m. m.:		
85	Bidrag till vanförestalter m. m., <i>förslagsanslag</i> ..	11 000 000	
86	Bidrag till resor för vanföra m. m., <i>förslagsanslag</i> .	575 000	
87	Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna	36 000	
88	Bidrag till Eugeniahemmet, <i>förslagsanslag</i>	680 000	
89	Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettsavdelningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	800 000	
90	Bidrag till de vanföras riksorganisation	6 800	
91	Bidrag till Riksföreningen mot barnförlamning	15 000	
92	Bidrag till anskaffande och drift av hörapparater ...	110 000	
93	Bidrag till hörselfrämjandet	85 000	13 307 800
	Förlossningsanstalter:		
94	Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	100	
95	Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 400 000	
96	Viss ersättning till barnbördshuset i Lund	1 400	2 401 500
			231 303 700
	Hälsovård i allmänhet.		
	Statens institut för folkhälsan:		
97	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 305 000	
98	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	662 200	2 967 200
99	Vissa undersökningar rörande små avloppsreningsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>		14 000

		Kronor	Kronor
	Barnmorskeläroanstalterna:		
100	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*215 000	
101	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*300 000	515 000
	Statens sjuksköterskeskola:		
102	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	225 000	
103	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	89 300	314 300
104	Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor, <i>reservationsanslag</i>		23 000
105	Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor, <i>förslagsanslag</i>		20 000
106	Bidrag till utbildningskurser för instruktionsköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl. . .		93 000
107	Specialutbildning av barnsjuksköterskor, <i>förslagsanslag</i>		46 400
108	Utbildningskurs för sysselsättnings- och arbetsterapeuter		60 000
109	Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		7 300 000
110	Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 600 000
111	Bidrag till distriktsbarnmorskans resor i samband med hemförlossning och eftervård, <i>förslagsanslag</i>		100 000
112	Anskaffande av trilenapparater, <i>reservationsanslag</i> ...		100
113	Understödjande av dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1 650 000
	Allmän skärmbildsundersökning:		
114	Lokala undersökningar, <i>förslagsanslag</i>	655 000	
115	Medicinalstyrelsens skärmbildscentral, <i>förslagsanslag</i>	370 000	1 025 000
116	Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		3 150 000
117	Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		850 000
118	Läkemedel åt vissa kvinnor och barn, <i>förslagsanslag</i> ..		900 000
119	Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet..		45 000
120	Abortförebyggande åtgärder, <i>förslagsanslag</i>		240 000
121	Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		400 000
122	Bidrag till driften av folktandvården, <i>förslagsanslag</i> ..		6 000 000
123	Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård, <i>reservationsanslag</i>		150 000
124	Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund, <i>reservationsanslag</i>		*53 000
125	Viss försöksverksamhet på yrkesmedicinens område, <i>förslagsanslag</i>		205 000
126	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		900 000
127	Skyddskoppypning, <i>förslagsanslag</i>		150 000
128	Skyddssympning mot difteri, <i>förslagsanslag</i>		50 000
129	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		25 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
130	Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, <i>förslagsanslag</i>		250 000
131	Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden, <i>reservationsanslag</i>		15 000
132	Sjuktransporter med flygplan, <i>förslagsanslag</i>		75 000
	Centrala sjukvårdsberedningen:		
133	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	205 000	
134	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18 000	
135	Arbetsstudieavdelning, <i>förslagsanslag</i>	62 600	285 600
136	Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård, <i>förslagsanslag</i>		260 000
137	Kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utlänningar, <i>förslagsanslag</i>		1 150 000
138	Kostnader för överförande till Sverige av vissa utländska läkare, <i>förslagsanslag</i>		20 000
			32 901 600
	C. Alkoholistvård m. m.		292 243 300
	Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	790 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	487 100	
3	Vissa byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	638 000	1 915 100
	Statens inom fångvårdsorganisationen anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalt:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	49 400	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	8 800	58 200
	Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	158 600	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	61 900	220 500
	Statens alkoholistanstalt å Venngarn:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	534 900	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	394 800	
10	Vissa byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	65 000	994 700
	Statens alkoholistanstalt å Haknäs:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	43 400	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	27 800	71 200
13	Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m., <i>reservationsanslag</i>		60 000
14	Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 650 000
15	Bidrag till de statsunderstödda alkoholistanstalterna för driftförluster under åren 1939—1950		*690 000
16	Vissa ombyggnads- och reparationsarbeten vid erkända alkoholistanstalter, <i>reservationsanslag</i>		*410 000
17	Inventarier vid statsunderstödda alkoholistanstalter, <i>reservationsanslag</i>		*175 000
18	Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m., <i>förslagsanslag</i>		280 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
19	Resekostnader vid intagning å allmän alkoholistanstalt, <i>förslagsanslag</i>		50 000
20	Vissa kostnader för vård av alkoholister, <i>förslagsanslag</i> Länsnykterhetsnämnderna:		20 000
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	399 000	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	145 000	544 000
23	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.		382 500
24	Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen, <i>förslagsanslag</i>		38 000
25	Bidrag till Stockholms stadsmission för viss alkoholistvårdande verksamhet		10 000
26	Bidrag till sällskapet Länkarna		5 000
			9 574 200
D. Överståthållarämbetet och landsstaten.			
Överståthållarämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 550 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	425 000	4 975 000
Länsstyrelserna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	37 000 000	
4	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	195 000	
5	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	850 000	
6	Expenser, <i>förslagsanslag</i>	5 290 000	
7	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	150 000	43 485 000
Landsfogdarna m. fl.:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 310 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	244 000	1 554 000
Häradsskrivarna m. fl.:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*10 100 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 060 000	11 160 000
Landsfiskalerna m. fl.:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	17 100 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 865 000	19 965 000
			81 139 000
E. Polisväsendet.			
Statspolisintendenten m. fl.:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*335 000	
Statspolisorganisationen:			
2	Inköp av motorfordon m. m., <i>reservationsanslag</i> , därav 400 000 kronor att avräknas mot automobilskatte-medlen	*800 000	
3	Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 325 000 kronor att avräknas mot automobilskatte-medlen	*1 130 000	
4	Gottgörelse till polisdistrikten, <i>förslagsanslag</i> , därav 900 000 kronor att avräknas mot automobilskatte-medlen	*6 800 000	
5	Polisradioväsendet, <i>reservationsanslag</i>	*150 000	9 215 000

* Beräknat belopp.

	Kronor	Kronor
Poliskåren i Boden:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*600 000
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*180 000
8	Bidrag till reservpolisorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>	
9	Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m., <i>förslagsanslag</i>	
	Statens polisskola:	
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	421 000
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	176 000
Statens kriminaltekniska anstalt:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	653 000
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	493 500
14	Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m., <i>förslagsanslag</i>	
15	Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m., <i>förslagsanslag</i>	
16	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet, <i>förslagsanslag</i> , därav 385 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.	
17	Poliskollegierna, <i>förslagsanslag</i>	
18	Ersättning vid förhör i polisiära disciplinärenden, <i>förslagsanslag</i>	
19	Ersättning vid biträde åt ordningsmakten m. m., <i>förslagsanslag</i>	
20	Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m., <i>förslagsanslag</i> ..	
21	Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet, <i>förslagsanslag</i>	
		100
		33 519 100
F. Civillförsvaret.		
Civillförsvarsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 325 000
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	383 500
Civillförsvarsområdenas administration:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*4 300 000
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*750 000
5	Utbildnings- och övningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ..	
6	Bidrag till vissa frivilliga organisationer	
7	Försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	
8	Engångsanskaffning av materiel, <i>reservationsanslag</i> ...	
9	Inköp av brandmateriel, <i>reservationsanslag</i>	
10	Anskaffning av viss förbrukningsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	
11	Förvaring och underhåll av viss materiel m. m., <i>förslagsanslag</i>	
		100 000
		2 350 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
12	Vissa löpande kostnader för civilförsvarets verksamhet inom civilförvarsområdena, <i>förslagsanslag</i>		250 000
13	Bidrag till kommuner för anordnande av branddammor för civilförvarsändamål, <i>reservationsanslag</i> . . .		350 000
14	Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m., <i>reservationsanslag</i>		13 300 000
15	Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum, <i>förslagsanslag</i>		400 000
16	Kostnader för viss motorfordonsberedskap, <i>reservationsanslag</i>		500 000
17	Besiktning av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		50 000
18	Inköp av verksskyddsmateriel för statliga myndigheter m. m., <i>reservationsanslag</i>		500 000
			42 055 100
G. Brandväsendet.			
Statens brandinspektion:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	157 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	62 200	219 600
Statens brandskola:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	136 700	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	69 600	206 300
5	Bidrag till svenska brandskyddsföreningen		2 000
6	Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund		5 000
7	Bidrag till förebyggande och släckning av brand, <i>förslagsanslag</i>		800 000
8	Bidrag till kommuner för anläggande av branddammor, <i>reservationsanslag</i>		400 000
9	Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer, <i>reservationsanslag</i>		125 000
			1 757 900
H. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	7 625 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	4 340 000	
3	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	631 000	
4	Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 272 000	13 868 000
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		17 300
Statens utlänningskommission:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 590 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	359 000	2 949 000
8	Bidrag till internationellt hälsovårdsarbete, <i>förslagsanslag</i>		780 000
9	Vissa kostnader i anledning av allmänna val, <i>förslagsanslag</i>		150 000
10	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>		10 000

		Kronor	Kronor
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		700 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		85 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		35 000
			18 594 300
	Summa		479 729 900

XII. Civildepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Civildepartementet.			
Civildepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	566 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	40 000	606 000
			606 000
B. Vissa myndigheter.			
Statens lönenämnd:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	166 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10 000	176 000
Statens avtalsnämnd:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	184 600	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	26 000	210 600
Statens pensionsanstalt:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	694 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	106 900	800 900
			1 187 500
C. Statliga pensionsväsendet.			
1	Pensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		110 500 000
2	Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver, <i>förslagsanslag</i>		2 700 000
3	Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m., <i>förslagsanslag</i>		11 500 000
4	Pensioner åt viss arbetarpersonal i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		500 000
5	Vadstena krigsmanshuskassa, <i>förslagsanslag</i>		800 000
6	Pensionering av viss flottans gemenskap, <i>förslagsanslag</i>		125 000
7	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		32 300 000
8	Pensioner åt efterlevande till arbetare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		2 000 000
9	Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.		15 000
10	Diverse pensioner och understöd m. m., <i>förslagsanslag</i>		4 400 000
			164 840 000
D. Statsunderstödda pensionsväsendet.			
1	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		93 000 000
2	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa övriga extra provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>		10 000

		Kronor	Kronor
3	Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		*1 630 000
			94 640 000
E. Allmänna indragningsstaten.			
1	Avlöningar till personal å indragningsstat m. m., <i>förslagsanslag</i>		740 000
			740 000
F. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		112 000
2	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		475 000
3	Kostnader för vissa förhandlingar m. m., <i>reservationsanslag</i>		20 000
4	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		10 000
5	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		100
			617 100
	Summa		262 630 600

* Beräknat belopp.

XIII. Oförutsedda utgifter.

		Kronor	Kronor
1	Oförutsedda utgifter, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000

XIV. Riksdagen och dess verk m. m.

		Kronor	Kronor
	Riksdagen:		
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i> ..	4 375 000	
2	Resersättningar till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
3	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	1 100 000	
4	Kostnader för riksdagstrycket, <i>förslagsanslag</i>	1 230 000	
5	Utgivande av särskilda publikationer, <i>förslagsanslag</i>	18 000	
6	Utgivande av otryckta ständsprotokoll, <i>reservationsanslag</i>	20 000	
7	Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, <i>förslagsanslag</i>	52 000	
8	Kostnader för Nordiska rådet, <i>förslagsanslag</i>	75 000	
9	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	375 000	8 245 000
10	Allmänt kyrkomöte, <i>förslagsanslag</i>		345 000
	Riksgäldskontoret:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 596 000	
12	Kostnader vid emission av statslån m. m., <i>förslagsanslag</i>	500 000	
13	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	240 000	2 336 000
	Riksdagens ekonomibyrå:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	563 000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	310 000	873 000
	Riksdagsbiblioteket:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	233 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30 000	
18	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	100 000	
19	Tryckning av förteckning över kommittébetänkanden utgivna åren 1904—1945, <i>reservationsanslag</i>	20 000	383 000
	Justitieombudsmannen och hans expedition:		
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	156 000	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 000	168 000
	Militieombudsmannen och hans expedition:		
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	161 000	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	16 000	177 000
	Riksdagens revisorer och deras kansli:		
24	Arvoden till revisorerna, <i>förslagsanslag</i>	45 000	
25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	141 000	
26	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	28 300	214 300
27	Pensioner åt f. d. riksdagsmän, <i>förslagsanslag</i>		475 000
28	Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän, <i>förslagsanslag</i>		50 000
29	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		312 000
30	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		73 000

		Kronor	Kronor
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
31	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		116 000
32	Vinstutlottning i samband med lönsparande, <i>förslagsanslag</i>		150 000
33	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>		10 000
34	Barn tillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		800
	Summa		13 928 100

Utgifter för statens kapitalfonder.

I. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
1	Underskott å luftfartsfonden		8 700 000

II. Riksgäldsfonden.¹

		Kronor	Kronor
1	Underskott å riksgäldsfonden		335 000 000

¹ Stat för riksgäldsfonden se Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 90.

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

		Kronor	Kronor
A. Statens affärsverksfonder.			
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
1	Försvarsberedskap vid telegrafverket (I: B: 10), <i>reservationsanslag</i>		1 370 000
2	Försvarsberedskap vid statens järnvägar (I: C: 17), <i>reservationsanslag</i>		2 000 000
3	Kraftöverföring från fastlandet till Gotland (I: D: 14), <i>reservationsanslag</i>		14 000 000
			17 370 000
B. Statens allmänna fastighetsfond.			
J u s t i t i e d e p a r t e m e n t e t :			
1	Ombyggnadsarbeten vid äldre fångvårdsanstalter (III: 1), <i>reservationsanslag</i>	160 000	
2	Ny ungdomsanstalt för svårbehandlade (III: 2), <i>reservationsanslag</i>	1 940 000	
3	Om- och tillbyggnad av arbetslokaler vid fångvårdsanstalter m. m. (III: 3), <i>reservationsanslag</i>	200 000	
4	Om- och tillbyggnad av förläggings- och fritidslokaler m. m. vid fångvårdsanstalter (III: 4), <i>reservationsanslag</i>	85 000	2 385 000
U t r i k e s d e p a r t e m e n t e t :			
5	Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen (III: 5), <i>reservationsanslag</i>		*500 000
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
6	Administrationsbyggnad inom kvarteret Fältöversten i Stockholm (III: 6), <i>reservationsanslag</i>	37 500	
7	Utökade lokaler för länsstyrelsen i Stockholms län (III: 7), <i>reservationsanslag</i>	95 000	
8	Nybyggnad för länsstyrelsen i Södermanlands län m. m. (III: 8), <i>reservationsanslag</i>	262 500	
9	Anordnande av centralvärmeledning i gamla seminariebyggnaden i Linköping (III: 9), <i>reservationsanslag</i>	40 000	
10	Utökade lokaler för länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län (III: 10), <i>reservationsanslag</i>	75 000	
11	Anordnande av förvaltningslokaler (III: 11), <i>reservationsanslag</i>	250 000	
12	Inköp av fastigheter för förvaltningsändamål (III: 12), <i>reservationsanslag</i>	62 500	
13	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten (III: 13), <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	3 322 500

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Finansdepartementet:		
14	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m. (III: 14), <i>reservationsanslag</i>		175 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
15	Om- och tillbyggnad av landsarkivet i Göteborg (III: 15), <i>reservationsanslag</i>	18 700	
16	Nybyggnad för musikaliska akademien med musik-högskolan (III: 16), <i>reservationsanslag</i>	450 000	
17	Om- och tillbyggnad av fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala (III: 17), <i>reservationsanslag</i> .	537 500	
18	Nybyggnad för geografiska och mineralogisk-geologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala (III: 18), <i>reservationsanslag</i>	50 000	
19	Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet (III: 19), <i>reservationsanslag</i>	148 000	
20	Om- och tillbyggnad av universitetsbiblioteket i Lund (III: 20), <i>reservationsanslag</i>	750 000	
21	Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 21), <i>reservationsanslag</i>	250 000	
22	Kårhusbyggnad vid karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 22), <i>reservationsanslag</i>	285 000	
23	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm (III: 23), <i>reservationsanslag</i>	*1 600 000	
24	Uppförande av förrådsbyggnad för vissa institutioner vid tekniska högskolan i Stockholm (III: 24), <i>reservationsanslag</i>	21 000	
25	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola (III: 25), <i>reservationsanslag</i>	700 000	
26	Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna (III: 26), <i>reservationsanslag</i>	502 500	
27	Vissa byggnadsarbeten vid småskoleseminarierna (III: 27), <i>reservationsanslag</i>	150 000	
28	Vissa byggnadsarbeten vid nomadskolorna (III: 28), <i>reservationsanslag</i>	300 000	
29	Vissa byggnadsarbeten vid läroanstalterna för blindas (III: 29), <i>reservationsanslag</i>	42 500	
30	Vissa byggnadsarbeten vid skolorna för döva (III: 30), <i>reservationsanslag</i>	50 000	5 855 200
	Jordbruksdepartementet:		
31	Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (III: 31), <i>reservationsanslag</i>	57 000	
32	Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (III: 32), <i>reservationsanslag</i>	42 500	
33	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan (III: 33), <i>reservationsanslag</i>	592 500	
34	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt (III: 34), <i>reservationsanslag</i>	7 000	
35	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan (III: 35), <i>reservationsanslag</i>	22 500	721 500

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
H and e l s d e p a r t e m e n t e t :			
36	Nybyggnad i Malåträsk för Sveriges geologiska undersökning (III: 36), <i>reservationsanslag</i>	*62 500	
37	Nybyggnad för elektriskt-fysikaliska avdelningen vid statens provningsanstalt (III: 37), <i>reservationsanslag</i>	410 700	
38	Utbyggnad av flygtekniska försöksanstalten (III: 38), <i>reservationsanslag</i>	291 700	
39	Säkerhetsanstalter för sjöfarten (III: 39), <i>reservationsanslag</i>	385 000	1 149 900
I n r i k e s d e p a r t e m e n t e t :			
40	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (III: 40), <i>reservationsanslag</i>	*11 000 000	
Statens anstalt för fallandesjuka:			
41	Om- och utbyggnadsarbeten (III: 41), <i>reservationsanslag</i>	*500 000	
42	Utbyggande av karolinska sjukhuset (III: 42), <i>reservationsanslag</i>	*1 305 000	
43	Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Härnösand (III: 43), <i>reservationsanslag</i>	205 000	
44	Uppförande av tjänstebostad åt en förrådsförvaltare vid civilförsvaret (III: 44), <i>reservationsanslag</i> ...	15 000	
45	Vissa skyddsrumsanläggningar (III: 45), <i>reservationsanslag</i>	8 000 000	21 025 000
			35 184 100
C. Försvarets fonder.			
F ö r s v a r s d e p a r t e m e n t e t :			
Försvarets fastighetsfond:			
1	Arméns delfond (IV: A: 1—7), <i>reservationsanslag</i>		5 507 500
2	Marinens delfond (IV: A: 9—13), <i>reservationsanslag</i>		1 975 000
3	Flygvapnets delfond (IV: A: 15—20), <i>reservationsanslag</i>		11 775 000
4	Befästningars delfond (IV: A: 22—34), <i>reservationsanslag</i>		*69 460 000
			88 717 500
D. Statens utlåningsfonder.			
S o c i a l d e p a r t e m e n t e t :			
1	Lånefonden för bostadsbyggande (V: 1), <i>reservationsanslag</i>		*118750000
E c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t :			
2	Statens lånefond för universitetsstudier (V: 6), <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	
3	Allmänna studielånefonden (V: 7), <i>reservationsanslag</i>	6 000 000	8 500 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Jordbruksdepartementet:			
4	Kronotorparnas inventarielånefond (V: 9), <i>reservationsanslag</i>	50 000	
5	Fiskerilånefonden (V: 10), <i>reservationsanslag</i>	175 000	225 000
			127 475 000
E. Fonden för låneunderstöd.			
Socialdepartementet:			
1	Tilläggsån till viss bostadsbyggnadsverksamhet (VI: 1), <i>reservationsanslag</i>	*135000000	
2	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier (VI: 3), <i>reservationsanslag</i>	*500 000	
3	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler (VI: 4), <i>reservationsanslag</i>	3 900 000	139 400 000
Ecklesiastikdepartementet:			
4	Lån till akademiska föreningen i Lund (VI: 6), <i>reservationsanslag</i>		600 000
Inrikesdepartementet:			
5	Ytterligare lån till svenska diakonsällskapet för anordnande av ett epileptikerhem (VI: 8), <i>reservationsanslag</i>	117 000	
6	Lån till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för om- och tillbyggnad av Fogdarödshemmet (VI: 9), <i>reservationsanslag</i>	750 000	
7	Lån till föreningen Röingegården u. p. a. för vissa ombyggnadsarbeten (VI: 10), <i>reservationsanslag</i> .	*100 000	
8	Lån till stiftelsen Skärsbo barnhem för upprustning av hemmet (VI: 11), <i>reservationsanslag</i>	*85 800	
9	Lån till de statsunderstödda alkoholistanstalterna för sanering av deras ekonomi (VI: 14), <i>reservationsanslag</i>	*800 000	
10	Lån till nybyggnader vid erkända alkoholistanstalter (VI: 15), <i>reservationsanslag</i>	*960 000	2 812 800
			142 812 800
F. Diverse kapitalfonder.			
Handelsdepartementet:			
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:			
1	Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning (VIII: 11), <i>reservationsanslag</i>	675 000	
2	Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning (VIII: 12), <i>reservationsanslag</i> .	300 000	
4	Anordnande av bombsäker smörjoljefabrik m. m. (VIII: 13), <i>reservationsanslag</i>	630 000	
5	Anordnande av lagringsutrymme för mörka oljor (VIII: 14), <i>reservationsanslag</i>	2 275 000	3 880 000
			3 880 000
Summa			415 389 400

* Beräknat belopp.

IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster.

		Kronor	Kronor
1	Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster		1 000 000

Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder.

Förslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1953/54.

		Kronor
Utgifter.		
A. Räkntor å den fonderade statsskulden:		
Räntelöpande obligationslån:		
1.	Ränta å 1934 års 3 % lån	4 529 982
2.	» » 1937 » 3 % amorteringslån av den $\frac{1}{2}$	1 477 824
3.	» » 1937 » 3 % » » » $\frac{1}{3}$	984 936
4.	» » 1939 » $2\frac{3}{4}$ % lån	3 151 327
5.	» » 1941 » $3\frac{1}{2}$ % »	11 249 487
6.	» » 1942 » $3\frac{1}{2}$ % »	11 505 512
7.	» » 1943 » $3\frac{1}{2}$ % » av den $\frac{15}{3}$	8 103 610
8.	» » 1943 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{15}{4}$	12 490 678
9.	» » 1943 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{1}{11}$	11 216 100
10.	» » 1944 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{15}{3}$	7 492 888
11.	» » 1944 » $3\frac{1}{2}$ % » » » $\frac{15}{12}$	17 365 565
12.	» » 1945 » 3 % » » » $\frac{1}{7}$	10 998 180
13.	» » 1945 » 3 % » » » $\frac{1}{11}$	7 613 670
14.	» » 1946 » 3 % » » » $\frac{1}{2}$	17 817 300
15.	» » 1946 » 3 % » » » $\frac{15}{12}$	6 860 790
16.	» » 1949 » $2\frac{1}{2}$ % »	6 250 000
17.	» » 1949 » $2\frac{3}{4}$ % »	4 125 000
18.	» » 1950 » 3 % »	7 377 420
19.	» » 1950 » $3\frac{1}{4}$ % »	6 588 628
20.	» » 1951 » $3\frac{1}{2}$ % »	9 045 365
21.	» » 1952 » $3\frac{1}{2}$ % »	7 000 000
22.	» » 1952 » 3 % » , förslagsvis	7 211 550
23.	» » 1943—1945 års 3 % lån (för inlösen av enskilda järnvägar)	1 600 812
		182 056 624
Premieobligationslån:		
24.	Vinster å 1942 års premieobligationslån	9 872 000
25.	» » 1943 » »	5 253 000
26.	» » 1944 » »	5 991 500
27.	» » 1945 » »	7 880 000
28.	» » 1946 » »	3 700 000
29.	» » 1947 » »	7 400 000
30.	» » 1951 » »	4 200 000
		44 296 500
Sparobligationer m. m.:		
31.	Ränta å sparobligationer, förslagsvis	2 800 000
32.	» » rikskonton, förslagsvis	250 000
33.	» » inlåning från sparbanker, förslagsvis	3 040 050
		6 090 050
Statsskuldförbindelser:		
34.	Ränta å statsskuldförbindelser, förslagsvis	8 400 000

		Kronor
Marshall-lånet:		
35. Räkta å dollarkredit hos Export-Import Bank of Washington, förslagsvis		2 638 332
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.:		
36. Räkta å lån hos statsinstitutioner och fonder m. m., förslagsvis		29 000 000
Av staten övertagna lån:		
37. Räkta å av staten övertagna lån, förslagsvis.....		950 000
Övrig fonderad statsskuld:		
38. Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300 000	
39. Räkta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm.....	90 000	
40. Räkta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7 500	
41. » » Göta kanals reparationsfond	7 045	404 545
		273 836 051
B. Räkntor å den tillfälliga statsskulden:		
1. Räkta å 1952 års 2 ³ / ₄ % lån av den 1 ¹ / ₂ , förslagsvis	1 188 688	
2. » » skattkamarväxlar, förslagsvis	68 000 000	
3. » » vissa till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade medel, förslagsvis	2 000 000	71 188 688
C. Räkta å beräkнад ny upplåning:		
1. Räkta å beräkнад ny upplåning, förslagsvis.....		13 155 461
D. Kapitalrabatter m. m.:		
1. Kapitalrabatter, förslagsvis.....	1 000 000	
2. Inlösningsprovisioner m. m., förslagsvis	200 000	
3. Kursförluster, förslagsvis.....	100	1 200 100
Summa		359 880 300
Inkomster.		
A. Räkntor:		
1. Räkta å uppköpta obligationer	130 000	
2. » » utlånade medel m. m.	23 000 000	23 130 000
B. Uppgäld och kursvinster:		
1. Uppgäld.....	100	
2. Kursvinster	100	200
C. Diverse inkomster:		
1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m. ...	1 000 000	
2. Depositionsavgifter för premieobligationslånen	100 000	
3. Dragningslistor å premieobligationslånen.....	150 000	
4. Övriga diverse inkomster	100	1 250 100
		24 380 300
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget.....		335 000 000
Summa		359 880 300

Kapitalbudgeten.

Inkomsterna å kapitalbudgeten.

		Kronor	Kronor
1	Lånemedel		1 140 359 100

Förslag till investeringsstater för budgetåret 1953/54.

I. Statens affärsverksfonder.

A. Postverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	4 900 000	Summa investeringsanslag..	12 900 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	7 999 000		
	12 900 000		
			12 900 000

B. Telegrafverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten.....	1 370 000	Summa investeringsanslag..	312 930 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	157 000 000		
Övriga kapitalmedel	3 500 000		
Investeringsbemyndigande..	151 060 000		
	312 930 000		312 930 000

C. Statens järnvägars fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	2 000 000	Summa investeringsanslag..	383 200 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	175 000 000		
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande..	206 100 000		
	383 200 000		383 200 000

D. Statens vattenfallsverks fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	14 000 000	Summa investeringsanslag..	349 500 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	33 400 000		
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande..	302 000 000		
	349 500 000		349 500 000

E. Domänverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	700 000	Summa investeringsanslag ..	23 098 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	22 397 000		
	23 098 000		
			23 098 000

II. Luftfartsfonden.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	605 000	Summa investeringsanslag ..	9 386 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	8 780 000		
	9 386 000		
			9 386 000

III. Statens allmänna fastighetsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	35 134 100	Summa investeringsanslag ..	67 067 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	6 211 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	25 720 900		
	67 067 000		
			67 067 000

IV. Försvarets fonder.**A. Försvarets fastighetsfond.**

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	88 717 500	Summa investeringsanslag ..	110 075 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	9 905 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	11 451 500		
	110 075 000		
			110 075 000

B. Försvarets fabriksfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	2 310 000	Summa investeringsanslag..	4 000 000
Övriga kapitalmedel.....	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	1 689 000		
	4 000 000		4 000 000

V. Statens utlåningsfonder.

	Kronor		Kronor
Lånefonden för bostads- byggande.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	118 750 000	Investeringsanslag	475 000 000
Investeringsbemyndigande..	356 250 000		
	475 000 000		475 000 000
Lånefonden för maskin- anskaffning inom byggnads- industrin.			
Investeringsbemyndigande ..	4 000 000	Investeringsanslag	4 000 000
Statens bosättningslånefond.			
Investeringsbemyndigande ..	2 000 000	Investeringsanslag	2 000 000
Vattenkraftslånefonden.			
Investeringsbemyndigande ..	1 500 000	Investeringsanslag	1 500 000
Luffartslånefonden.			
Investeringsbemyndigande ..	1 000	Investeringsanslag	1 000
Statens lånefond för univer- sitetstudier.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	2 500 000	Investeringsanslag	2 500 000
Allmänna studielånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	6 000 000	Investeringsanslag	6 000 000
Jordbrukets lagerhusfond.			
Investeringsbemyndigande ...	2 500 000	Investeringsanslag	2 500 000

	Kronor		Kronor
Kronotorparnas inventarie-lånefond.			
Avskrivningsmedel från riks-staten	50 000	Investeringsanslag	50 000
Fiskerilånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks-staten	175 000	Investeringsanslag.....	700 000
Investeringsbemyndigande..	525 000		
	700 000		700 000
Lötsverkets båtlånefond.			
Investeringsbemyndigande..	500 000	Investeringsanslag.....	500 000
<i>Summa investeringsbemyndi-ganden för statens utlånings-fonder</i>	367 276 000		

VI. Fonden för låneunderstöd.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks-staten	142 812 800	Summa investeringsanslag..	148 913 100
Övriga kapitalmedel	15 129 000		
Investeringsbemyndigande..	— 9 028 700		
	148 913 100		148 913 100

VII. Fonden för förlag till statsverket.

	Kronor		Kronor
Övriga kapitalmedel.....	1 000 000	Summa investeringsanslag..	20 550 000
Investeringsbemyndigande..	19 550 000		
	20 550 000		20 550 000

VIII. Diverse kapitalfonder.

A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	3 880 000	Summa investeringsanslag..	55 600 000
Avskrivningsmedel inom fonden	8 000 000		
Övriga kapitalmedel	200 000		
Investeringsbemyndigande..	43 520 000		
	55 600 000		55 600 000

B. Jordfonden.

	Kronor		Kronor
Investeringsbemyndigande..	15 000 000	Investeringsanslag	15 000 000

C. Statens reproduktionsanstalts fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	153 000	Investeringsanslag	198 500
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande .	44 500		
	198 500		198 500

Säger beträffande samtliga investeringsstater för:

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	415 389 400	Summa investeringsanslag..	2 007 168 600
Avskrivningsmedel inom fonden	398 184 000		
Övriga kapitalmedel	20 036 000		
Investeringsbemyndigande..	1 173 559 200		
	2 007 168 600		2 007 168 600

Kapitalinvestering.

I. Statens affärsverksfonder.

		Kronor	Kronor
A. Postverket.			
1	Posthus m. m.		6 500 000
2	Inköp av fastigheter		300 000
3	Anskaffning av automobiler m. m.		2 200 000
	Postverkets diligenstrafik:		
4	Garagebyggnader m. m.	700 000	
5	Anskaffning av bilmateriel för diligenströrelsen	1 800 000	
6	Förvärf av billinjer	700 000	3 200 000
7	Postverkets dispositionsanslag		700 000
			12 900 000
B. Telegrafverket.			
1	Telefonstationsbyggnader m. m.		14 150 000
2	Förrådsbyggnader m. m.		2 800 000
3	Inköp av fastigheter		200 000
	Telefon- och telegrafanläggningar:		
4	Riks- och landskablar m. m.	89 600 000	
5	Telefon- och telegrafstationer	103 000 000	
6	Nya abonnentanläggningar, nätarbeten och blanka mellanortsledningar	88 000 000	280 600 000
	Radioanläggningar för telegrafverket:		
7	Rundradioanläggningar	7 850 000	
8	Radioanläggningar för kommersiell trafik	2 060 000	9 910 000
9	Radioanläggningar för luftfarten		400 000
10	Försvarsberedskap vid telegrafverket		1 370 000
11	Telegrafverkets dispositionsanslag		3 500 000
			312 930 000
C. Statens järnvägar.			
	Byggnader och anläggningar:		
1	Bangårdar	15 500 000	
2	Dubbelspårsbyggnader och linjeomläggningar	22 000 000	
3	Anläggning av industrispår Örnköldsviks västra—Gullänget	2 200 000	
4	Ombyggnad till normalspår av linjen Forshem—Lidköping—Håkantorp med Källby—Kinnekleva ...	3 300 000	
5	Ombyggnad till normalspår av linjerna Karlskrona—Kristianstad, Karlshamn—Vislanda och Bredåkra—Växjö	12 000 000	
6	Fortlöpande förstärkning av spåröverbyggnaden ..	22 000 000	
7	Broar m. m.	7 500 000	
8	Husbyggnader	18 300 000	
9	Signalsäkerhetsanläggningar	9 100 000	
10	Vägskyddsanläggningar	2 500 000	

	Kronor	Kronor	
11	Telefonanläggningar m. m.	8 900 000	
12	Anläggningar för elektrisk tågdrift	13 200 000	
13	Fortsatt elektrifiering av statsbanenätet	25 000 000	
14	Lokstations- och driftverkstadsanläggningar	6 000 000	
15	Anläggningar vid huvudverkstäder	7 700 000	
16	Anläggningar vid förrådsavdelningen	1 100 000	176 300 000
17	Försvarsberedskap vid statens järnvägar		2 000 000
	Rullande materiel:		
18	Anskaffning av lok och lokomotorer	54 000 000	
19	Anskaffning av motorvagnar och rälsbussar	24 000 000	
20	Anskaffning av person-, resgods- och postvagnar..	12 200 000	
21	Anskaffning av godsvagnar	43 500 000	
22	Ombyggnad av rullande materiel	10 700 000	144 400 000
	Sjöfartsmateriel:		
23	Ny tågfärja	5 000 000	
24	Ombyggnad av sjöfartsmateriel	200 000	5 200 000
	Biltrafik:		
25	Garage- och verkstadsbyggnader	3 000 000	
26	Anskaffning av bilmateriel	10 500 000	
27	Förvärv av billinjer	3 000 000	16 500 000
28	Inventarier m. m.		9 800 000
29	Vederlag till Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelö-		
	sunds järnvägars pensionsstiftelse för övertagna pen-		15 000 000
	sionsförpliktelser		
30	Statens järnvägars dispositionsanslag		14 000 000
			383 200 000
	D. Statens vattenfallsverk.		
	Kraftstationer m. m.:		
1	Utbyggnad av Västerås ångkraftstation	3 500 000	
2	Kapitaltillskott till Bergeforsens kraftaktiebolag ..	20 000 000	
3	Kraftstationer i Indalsälven mellan Litsalet och Ge-		
	sunden	25 000 000	
4	Kraftstation vid Kilforsen	16 000 000	
5	Kraftstation vid Lasele	20 000 000	
6	Ytterligare maskinaggregat i Forsmo kraftstation .	5 000 000	
7	Kraftstationer i Umeälven mellan Storuman och Blå-		
	viken	15 000 000	
8	Kraftstation vid Liggaforsen	20 000 000	
9	Utbyggnad av nedersta fallsträckan i Umeälven..	*19 000 000	143 500 000
	Regleringsföretag:		
10	Regleringsåtgärder i Indalsälvens flodområde	2 000 000	
11	Regleringsåtgärder i Ångermanälvens flodområde .	12 000 000	
12	Regleringsåtgärder i Umeälvens flodområde	1 000 000	15 000 000
13	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängan-		
	de arbeten vid statens kraftverk		150 000 000
14	Kraftöverföring från fastlandet till Gotland		14 000 000
15	Inköp av vattenfall och fastigheter		1 000 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
16	Inventarier m. m.		20 000 000
17	Statens vattenfallsverks dispositionsanslag		6 000 000
			349 500 000
E. Domänverket.			
1	Förvärv av fångkolonier		338 000
2	Förvärv av egendomen Åby		*95 000
3	Tjänstebostäder för domänverket		600 000
4	Kontorsbyggnader för domänverket		20 000
5	Rörelsekapital för domänverket		22 000 000
6	Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar ..		45 000
			28 098 000
Summa			1 081 628 000

II. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
Luftfartens markorganisation:			
1	Markförvärv	1 000	
2	Flygfältsbyggen	5 850 000	
3	Byggnader	600 000	
4	Teleutrustning m. m.	90 000	
5	Belysningsanläggningar	1 470 000	
6	Fordon, maskiner och redskap	375 000	
7	Luftfartsverkets dispositionsanslag	1 000 000	9 386 000
Summa			9 386 000

* Beräknat belopp.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

		Kronor	Kronor
	Justitiedepartementet:		
1	Ombyggnadsarbeten vid äldre fångvårdsanstalter .	160 000	
2	Ny ungdomsanstalt för svårbehandlade	3 880 000	
3	Om- och tillbyggnad av arbetslokaler vid fångvårdsanstalter m. m.	400 000	
4	Om- och tillbyggnad av förlägnings- och fritidslokaler m. m. vid fångvårdsanstalter	170 000	4 610 000
	Utrikesdepartementet:		
5	Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen		*2 000 000
	Kommunikationsdepartementet:		
6	Administrationsbyggnad inom kvarteret Fältöversten i Stockholm	150 000	
7	Utökade lokaler för länsstyrelsen i Stockholms län	380 000	
8	Nybyggnad för länsstyrelsen i Södermanlands län m. m.	1 050 000	
9	Anordnande av centralvärmeledning i gamla seminariebyggnaden i Linköping	160 000	
10	Utökade lokaler för länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län	300 000	
11	Anordnande av förvaltningslokaler	1 000 000	
12	Inköp av fastigheter för förvaltningsändamål	750 000	
13	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten	5 000 000	8 790 000
	Finansdepartementet:		
14	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m.		700 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
15	Om- och tillbyggnad av landsarkivet i Göteborg ..	75 000	
16	Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan	900 000	
17	Om- och tillbyggnad av fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala	1 075 000	
18	Nybyggnad för geografiska och mineralogisk-geologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala	100 000	
19	Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet	296 000	
20	Om- och tillbyggnad av universitetsbiblioteket i Lund	1 500 000	
21	Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet	500 000	
22	Kårhusbyggnad vid karolinska mediko-kirurgiska institutet	570 000	
23	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm	*3 200 000	
24	Uppförande av förrådsbyggnad för vissa institutioner vid tekniska högskolan i Stockholm	42 000	
25	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola	1 400 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
26	Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna..	1 005 000	
27	Vissa byggnadsarbeten vid småskoleseminarierna..	300 000	
28	Vissa byggnadsarbeten vid nomadskolorna	600 000	
29	Vissa byggnadsarbeten vid läroanstalterna för blinda	85 000	
30	Vissa byggnadsarbeten vid skolorna för döva	100 000	11 748 000
Jordbruksdepartementet:			
31	Byggnadsarbeten vid lanbrukshögskolan och statens lantbruksförsök	57 000	
32	Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut	85 000	
33	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan	1 185 000	
34	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontroll- anstalt	7 000	
35	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan	45 000	1 379 000
Handelsdepartementet:			
36	Nybyggnad i Malåträsk för Sveriges geologiska under- sökning	*250 000	
37	Nybyggnad för elektriskt-fysikaliska avdelningen vid statens provningsanstalt	1 643 000	
38	Utbyggnad av flygtekniska försöksanstalten	1 167 000	
39	Säkerhetsanstalter för sjöfarten	700 000	3 760 000
Inrikesdepartementet:			
40	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.	*22 000 000	
41	Statens anstalt för fallandesjuka: Om- och utbygg- nadsarbeten	*1 000 000	
42	Utbyggande av karolinska sjukhuset	*2 610 000	
43	Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Här- nösand	410 000	
44	Uppförande av tjänstebostad åt en förrådsförvaltare vid civilförsvaret	60 000	
45	Vissa skyddsrumsanläggningar	8 000 000	34 080 000
Summa			67 067 000

* Beräknat belopp.

IV. Försvarets fonder.

		Kronor	Kronor
A. Försvarets fastighetsfond.			
Arméns delfond:			
1	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	1 000 000	
2	Anordnande av lokaler för försvarets forskningsanstalt	1 000 000	
3	Byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen	1 000 000	
4	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	250 000	
5	Skyddsanordningar vid arméns anläggningar	225 000	
6	Förråd för armén	5 000 000	
7	Vissa byggnadsarbeten för armén	2 540 000	
8	Vissa markförvärv	*300 000	11 315 000
Marinens delfond:			
9	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	600 000	
10	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	100 000	
11	Skyddsanordningar vid marinens anläggningar	150 000	
12	Anordnande av vissa förråd och garage	400 000	
13	Vissa byggnadsarbeten för marinen	2 700 000	
14	Vissa markförvärv	*300 000	4 250 000
Flygvapnets delfond:			
15	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	500 000	
16	Vissa flygfältsarbeten m. m.	18 000 000	
17	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	100 000	
18	Skyddsanordningar vid flygvapnets anläggningar ..	150 000	
19	Flygfältsbelysning	800 000	
20	Vissa byggnadsarbeten för flygvapnet	4 000 000	
21	Vissa markförvärv	*1 500 000	25 050 000
Befästningars delfond:			
22	Anordnande av vissa fartygstunnlar	8 000 000	
23	Berghangarer	13 700 000	
24	Anordnande av vissa drivmedelsförråd	9 000 000	
25	Vissa ammunitionsförråd	7 750 000	
26	Anordnande av artilleriammunitions- och torpedförråd	300 000	
27	Uppställningsplatser för radarstationer	3 500 000	
28	Vissa fortifikatoriska anordningar för kustartilleribatterier	6 500 000	
29	Anordnande av vissa lokaler för luftbevakningen ..	3 500 000	
30	Tygmaterieförråd i berg	4 000 000	
31	Utvidgning av flygverkstad	750 000	
32	Fullträffsäkra uppehållsplatser	10 000 000	
33	Flyttning av Stockholms örlogsbas	*460 000	
34	Övriga befästningsarbeten	2 000 000	69 460 000
			110 075 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
B. Försvarets fabriksfond.			
1	Anskaffning av maskiner och utrustning m. m. för försvarets fabriksstyrelse		3 400 000
2	Försvarets fabriksverks dispositionsanslag		100 000
3	Diverse byggnadsarbeten		500 000
			4 000 000
Summa			114 075 000

V. Statens utlåningsfonder.

		Kronor	Kronor
S o c i a l d e p a r t e m e n t e t :			
1	Lånefonden för bostadsbyggande	*475 000 000	
2	Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrien	*4 000 000	
3	Statens bosättningslånefond	*2 000 000	481 000 000
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :			
4	Vattenkraftslånefonden	1 500 000	
5	Luftfartslånefonden	1 000	1 501 000
E c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t :			
6	Statens lånefond för universitetsstudier	2 500 000	
7	Allmänna studielånefonden	6 000 000	8 500 000
J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t :			
8	Jordbrukets lagerhusfond	2 500 000	
9	Kronotorparnas inventarielånefond	50 000	
10	Fiskerilånefonden	700 000	3 250 000
H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :			
11	Lotsverkets båtlånefond		500 000
Summa			494 751 000

* Beräknat belopp.

VI. Fonden för låneunderstöd.

		Kronor	Kronor
Socialdepartementet:			
1	Tillägglån till viss bostadsbyggnadsverksamhet ...	*135 000 000	
2	Lån till uppförande och förbättring av lantarbetar- bostäder	*100	
3	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier	*2 000 000	
4	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler .	6 000 000	143 000 100
Kommunikationsdepartementet:			
5	Garanti till Aktiebolaget Aerotransport för 1952/53		2 200 000
Ecklesiastikdepartementet:			
6	Lån till akademiska föreningen i Lund		600 000
Jordbruksdepartementet:			
7	Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.		300 000
Inrikesdepartementet:			
8	Ytterligare lån till svenska diakonsällskapet för an- ordnande av ett epileptikerhem	117 000	
9	Lån till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoni- förbund u. p. a. för om- och tillbyggnad av Fogda- rödshemmet	750 000	
10	Lån till föreningen Röingegården u. p. a. för vissa ombyggnadsarbeten	*100 000	
11	Lån till stiftelsen Skärsbo barnhem för upprustning av hemmet	*85 800	
12	Lån till utländska läkare för viss efterutbildning .	100	
13	Lån till vissa utländska läkare	100	
14	Lån till de statsunderstödda alkoholistanstalterna för sanering av deras ekonomi	*800 000	
15	Lån till nybyggnader vid erkända alkoholistanstalter	*960 000	2 813 000
Summa			148 913 100

VII. Fonden för förlag till statsverket.

		Kronor	Kronor
Kommunikationsdepartementet:			
1	Förskott till vissa plankostnader m. m.		550 000
Jordbruksdepartementet:			
2	Lagring av jordbruksprodukter		20 000 000
Summa			20 550 000

* Beräknat belopp.

S Bihang till riksdagens protokoll 1953. 1 saml. Nr 1. Bil. 1.

VIII. Diverse kapitalfonder.

		Kronor	Kronor
	K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :		
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
1	Garage- och förrådsbyggnader m. m.	5 000 000	
	Maskincentralförråd:		
2	Motorfordon och vägmaskiner m. m. 31 000 000		
3	Flytande materiel 2 600 000	33 600 000	
4	Grustag m. m.	2 000 000	
5	Effektörråd	4 000 000	
6	Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositions- anslag	1 500 000	46 100 000
	J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t :		
7	Jordfonden	15 000 000	
	Statens reproduktionsanstalts fond:		
8	Utökad maskinell utrustning	193 500	
9	Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten ..	5 000	
10	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond: Inköp av maskiner för torrlägningsverksamheten	500 000	15 698 500
	H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :		
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
11	Anordnande av en bombsäker oljelagringsanlägg- ning	2 700 000	
12	Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelag- ringsanläggning	1 000 000	
13	Anordnande av bombsäker smörjoljefabrik m. m.	1 800 000	
14	Anordnande av lagringsutrymme för mörka oljor	3 500 000	9 000 000
	Summa		70 798 500

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 janu-
ari 1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsraden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Med återopande av de beslut om förslag till riksdagen angående statsverkets inkomster och utgifter för budgetåret 1953/54, som Kungl. Maj:t på hemställan av vederbörande föredragande enligt statsrådsprotokollet för denna dag fattat, föredrager chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, förslag till proposition angående statsverkets tillstånd och behov under nämnda budgetår av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna sistnämnda förslag, vid vilket fogats specifikationer av inkomsterna och utgifterna å riksstaten, och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med förslaget.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition skall i enlighet med förslaget avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Otto Winther.

INKOMSTER Å DRIFTBUDGETEN

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 janu-
ari 1953.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anför.

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1953/54 jämte därmed sammanhängande frågor.

Härvid har jag att anmäla riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1952 med inkomstberäkning för nämnda budgetår (*bihang 1*).

Finansplanen.

Den internationella utvecklingen. Den internationella konjunkturbilden kännetecknas för närvarande av en viss splittring. Den under de föregående åren starka produktionsstegringen saktade av redan vid ingången av fjol-året och i åtskilliga länder redovisades en viss minskning av industriproduktionen under första halvåret 1952. I Västeuropa framträdde sålunda i flera länder stagnationstendenser. Under andra halvåret synes dock en viss återhämtning ha skett. Å andra sidan karakteriseras framför allt Västtyskland av fortsatta ekonomiska framsteg. Konjunkturläget i Förenta staterna utmärktes av återhämtning och stabilisering efter den föregående avmattningsperioden. Upprustningen utgör härvidlag den drivande kraften.

Den internationella prisutvecklingen var under det gångna året fallande. Nedgången var dock tämligen måttlig och uppgick i de vanligaste indextalen för råvarupriserna till ett tiotal procent.

Sterlingområdet och Frankrikes betalningssvårigheter bestod under fjolåret och föranledde importrestriktioner som begränsade det internationella handelsutbytet. För den internationella utvecklingen spelar det stor roll att USA:s råvaruköp i utlandet återupptagits. Som följd av ökade amerikanska inköp och importrestriktionernas verkningar förbättrades betalningsläget under årets lopp för sterlingländerna. Mot slutet av 1952 blev det möjligt att något lätta på restriktionerna i olika delar av sterlingområdet. På detta sätt utlöser den nuvarande amerikanska konjunkturåterhämtningen en allmän tendens till stabilisering i den internationella konjunkturen.

Övervägande skäl synes tala för en fortsatt måttlig konjunkturuppgång på många håll under första halvåret 1953. Den stockning i avsättningen av varaktiga konsumtionsvaror, särskilt beklädnadsartiklar, som i nästan alla länder framträdde under 1951—52, förefaller övervunnen och efterfrågan befinner sig i allmänhet i tillväxt. Rustningsutgifterna, vilkas ökning under det gångna året bidrog till att brygga över avmattningstendenserna på andra områden och därigenom förhindrade mera allmänna depressionstendenser, fortsätter att stiga och utövar därmed en expansiv effekt. Man synes också kunna räkna med att det internationella betalningsläget under den närmaste framtiden fortsätter att förbättras. Å andra sidan torde varutillgången som följd av de föregående årens stora investeringar och höga priser efter hand komma att stiga. Det finns därför anledning att räkna med fortsatt skärpning av konkurrensen och på något längre sikt en tendens till fallande priser.

De nu skönjbara tendenserna i världsekonomin tyder sålunda på upphörd avmattning under den närmaste framtiden. Utsikterna på något längre sikt är mera svårbedömbara. Ett alternativ för utvecklingen är det som anknyter till den förutsedda vändpunkten i den amerikanska upprustningen. Enligt tidigare föreliggande planer skulle rustningsutgifterna i Förenta staterna kulminera under senare delen av 1953 för att därefter gå något tillbaka. Det är emellertid möjligt, att eftersläpningar kommer att inträda som förskjuter toppen i upprustningsproduktionen till en senare tidpunkt. I allmänhet synes man räkna med en viss konjunkturavmattning som följd av en nedgång i upprustningstempot. Redan dessa förväntningar torde utöva ett dämpande inflytande på den ekonomiska utvecklingen. Av avgörande betydelse blir givetvis den ekonomiska politik som kommer att bedrivas av den nya amerikanska administrationen.

Utvecklingen i andra länder — och särskilt i de för vår utrikeshandel och därmed vår ekonomi betydelsefulla länderna i Västeuropa — påverkas i hög grad, bland annat psykologiskt, av de amerikanska konjunkturerna. Emellertid torde man därjämte ha anledning räkna med att efterkrigstidens stora utbyggnader av produktionsapparaten medfört en sådan ökning av produk-

tionsförmågan att konkurrensen kommer att ytterligare skärpas, i ett läge där investeringarna måhända minskar. Ett upphörande av den amerikanska ekonomiska hjälpen kan även tvinga vissa länder att föra en restriktivare ekonomisk politik, än som eljest varit nödvändig.

Sammanfattningsvis torde det vara rimligt att räkna med att det internationella ekonomiska läget under budgetåret 1953/54, som den föreliggande finansplanen avser, kommer att präglas av en relativt hög produktion och handel men med fortsatta tendenser till skärpt konkurrens och måttligt fallande priser. Såvitt nu kan bedömas, skulle det icke finnas anledning till förnyade inflationstendenser eller mera utpräglade depressions-tendenser. Det förtjänar emellertid understrykas, att läget är ovisst och att snabba förskjutningar kan komma att inträffa.

Den ekonomiska utvecklingen inom landet. Utsikterna för utvecklingen i vårt land belyses genom den av nationalbudgetdelegationen framlagda nationalbudgeten för år 1953, vilken torde få fogas såsom bihang till detta protokoll (*bihang 2*). I än högre grad än för det gångna året präglas den föreliggande nationalbudgeten av avsättningsförhållandenas och sysselsättningens problematik. Trots den måttliga internationella konjunkturuppgång som nu kan konstateras och som jag tidigare berört, synes det nämligen icke uteslutet, att ett försämrat avsättningsläge såväl för den svenska exporten som för den med importen konkurrerande hemmamarknadsindustrien kan komma att medföra en fortsatt intern konjunkturdämpning och avsakning i expansionstakten för den svenska ekonomien som helhet. I ett dylikt läge blir kalkylerna för det framförliggande året behäftade med än större osäkerhet än vad som varit fallet under tidigare år, då efterfrågesituationen inneburit, att förskjutningarna i nationalbudgetens poster i stort sett bestämts av de reala resursernas förändringar. Prognosunderlagets betydelse har därigenom ytterligare förstärkts. I syfte att få hållpunkter för en bättre bedömning av försäljnings- och orderläget inom industrien samt av arbetslöshetsriskerna inom olika branscher och fack, har delegationen i år låtit verkställa särskilda undersökningar och har även upprätthållit livlig kontakt med näringslivets organisationer och branschexperter.

Det försämrade avsättningsläget kommer direkt till uttryck i prognosen för den totala p r o d u k t i o n e n, vilken beräknas komma att tillväxa i betydligt långsammare takt under år 1953 än under fjolåret. Å ena sidan har försörjningsläget vad beträffar råvaror och bränslen förbättrats i sådan utsträckning, att några egentliga svårigheter på detta område ej längre förutses. Likaså har utvecklingen på arbetsmarknaden medfört en väsentligt förbättrad balans mellan tillgången och efterfrågan på arbetskraft. Dessa faktorer borde verka i både produktions- och produktivitetstegrande riktning. Å andra sidan får gentemot de gynnsamma inslagen i bilden ställas de försäljningssvårigheter på den utländska och inhemska marknaden, som inträtt för vissa grenar av den egentliga industrien. Verkstadsindustrien synes i detta avseende vara hårdast drabbad. En för nationalbudgetdelega-

tionen speciellt utförd undersökning visar sålunda, att orderingången för ett antal tillfrågade verkstadsföretag var omkring 40 procent lägre under månaderna oktober—november 1952 än under samma period år 1951. Orderstockarnas varaktighet inom verkstadsindustrien har sedan hösten 1951 sjunkit med 15 procent. Inom andra industrigrenar är dock läget bättre. Detta gäller såväl malmbrytningen och järn- och stålindustrien som de av avsättningssvårigheter under år 1952 drabbade skogsindustrierna och konsumtionsvaruindustrierna. Inom samtliga dessa branscher förutses en produktionsökning under innevarande år. Nettoresultatet av kalkylerna för industriproduktionen under år 1953 tyder på en i stort sett oförändrad produktionsvolym i jämförelse med fjolåret. — Även för jordbruket räknas med oförändrat produktionsbidrag vid normalskörd, medan för skogsbruket en betydande nedgång förutses från den mycket höga avverkningsnivån under de senaste åren. Fortsatt expansion i huvudsakligen oförändrad takt beräknas komma att äga rum inom byggnads- och anläggningsindustrien samt för kraft- och belysningsverken. Även vad beträffar statens och kommunernas verksamhet samt utnyttjandet av bostadslägenheter kalkyleras med i stort sett samma ökningstakt som under år 1952. För övriga näringsgrenar såsom handel, samfärdsel, fria yrken m. m. anses någon volymmässig ökning av produktionsbidraget icke trolig med hänsyn till den stagnerande industriproduktionen och den oförändrade privata konsumtionen. Den totala produktionen inom landet beräknas av nationalbudgetdelegationen komma att stiga med endast cirka 250 miljoner kronor, eller med något över en halv procent mellan åren 1952 och 1953. Detta är en betydligt mindre stegring än som noterats under tidigare efterkrigsår. Delegationen understryker, att kalkylen baseras på nu kända data och den utveckling, som för den närmaste tiden kan överblickas. En mera betydande förändring i efterfrågan inom eller utom landet kan helt kullkasta beräkningarna. Man kan ej helt utesluta riskerna för att, vid en ytterligare försämring av den svenska industriens avsättningsmöjligheter, ej ens den här anförda blygsamma produktionsökningen kommer till stånd.

För arbetsmarknaden innebär de i nationalbudgeten analyserade produktionsutsikterna vissa tendenser i sysselsättningsminskande riktning. Någon mera betydande ökning av arbetslösheten i förhållande till läget vid årsskiftet förutses dock icke. Den minskade tillgången på arbetsmöjligheter, som närmast kan väntas i tätorterna, torde till stor del komma att uppvägas av minskad inflyttning från landsbygden, av reducerat utbud av kvinnlig arbetskraft och av en nedgång i immigrationen. Därtill kommer, att en ytterligare överflyttning av arbetskraft från näringsgrenar med krympande produktion till sådana som expanderar också kan beräknas äga rum under år 1953, även om möjligheterna i detta hänseende ej är lika stora som under år 1952.

Den minskade takten i produktionsutvecklingen och den i samband därmed ökade instabiliteten på arbetsmarknaden under år 1953 är i hög grad att betrakta såsom en reflex av förhållandena inom utrikeshandeln.

Exportvolymen uppskattas visserligen öka med cirka fyra procent, medan den under år 1952 nedgick med omkring 13 procent i förhållande till året dessförinnan, men den motsedda förbättringen är i huvudsak uttryck för en kvantitativ återhämtning av den skogsindustriella exporten från dess under fjolåret låga nivå. För verkstadsindustrien tyder nationalbudgetkalkylerna på skärpta svårigheter. Då bytesförhållandet enligt nu överblickbara tendenser beräknas försämrats med 10 procent i förhållande till fjolåret, vilket lagras på en försämring med cirka fem procent under föregående år, väntas i år bytesbalansen komma att uppvisa ett underskott om cirka 450 miljoner kronor, trots att importvolymen ej förutsättes stiga. Det värdemässiga resultatet av beräkningarna innebär, att exporten i år kommer att uppgå till omkring sju miljarder kronor. Värdet av importen har antagits komma att belöpa sig till något över åtta miljarder kronor.

På investeringsområdet har stabiliseringspolitiken i förening med konjunkturavmattningen medfört en viss försvagning av industriens investeringsvilja. Denna kommer till uttryck i nedgången i såväl ansökningar om byggnadstillstånd som i planerna för maskininköp under det kommande året. De senare anges komma att minska med drygt 200 miljoner kronor eller 20 à 25 procent. Å andra sidan väntas en ökning av bostadsbyggandet och av de offentliga investeringarna komma till stånd. Nettoresultatet har av nationalbudgetdelegationen beräknats bli en investeringsökning under år 1953 med närmare 500 miljoner kronor eller omkring fyra procent. Härav faller 440 miljoner kronor på byggnader och anläggningar och 60 miljoner kronor på övriga investeringar. Av den totala ökningen faller 350 miljoner kronor på den statliga sektorn och 180 miljoner kronor på den kommunala, medan för den enskilda sektorn en minskning med 30 miljoner kronor förutses. Inom det statliga investeringsområdet är det främst försvaret och de affärsdrivande verken som svarar för den beräknade ökningen, medan av den kommunala investeringsökningen huvudparten utgöres av bostäder, vatten- och avloppsanläggningar, skolor, sjukhus samt vägar och gator. Beträffande de enskilda investeringarna uppväger ökat bostadsbyggande till en del nedgången inom industrien. Den tillståndsberoende byggnads- och anläggningsverksamheten kommer enligt den nu framlagda tillståndsbudgeten att uppvisa en volymökning med omkring åtta procent eller 250 miljoner kronor (*bihang 3*). Bostadsbyggandet skall enligt planerna taga i anspråk 200 miljoner kronor av denna ökning, vilket medger att under år 1953 drygt 50 000 lägenheter kommer att kunna färdigställas. Under 1952 var motsvarande siffra 46 000 lägenheter.

Beträffande lagren har i nationalbudgetkalkylerna införts en minskningspost om 200 miljoner kronor såsom uttryck för den strävan till lageravveckling, som under år 1953 kommer att förefinnas inom skogsindustriområdet. Lagren av dessa produkter ökade nämligen kraftigt under år 1952 till följd av det försämrade avsättningsläget för de berörda industrierna.

Den privata konsumtionen, som under år 1952 ökade med drygt två procent, har delegationen icke annat än preliminärt kunnat uppskatta, eftersom avtalsförhandlingarna ännu ej slutförts. I nationalbudgeten

räknas emellertid med relativt stationära förhållanden beträffande den privata konsumtionens bestämningsgrunder. Någon ökning antages äga rum i fråga om den totala inkomstsumman för fysiska personer. Svängningarna i det personliga sparandet antages endast bli av mindre omfattning.

Som utgångspunkt för beräkningarna av konsumtionsprinsnivån för år 1953 kan nämnas, att socialstyrelsens allmänna konsumtionsprisindex under perioden januari—november 1952 legat 7,9 procent över genomsnittet för motsvarande period år 1951. Från december 1951 till oktober 1952 har levnadskostnadsindex stigit med 4,3 procent. Som nedanstående tablå visar, är ifrågavarande levnadskostnadsstegring att tillskriva lönehöjningar och ersättning till jordbrukare för deras eget arbete enligt jordbrukskalkylen. Inflytelserna från utrikeshandeln har däremot verkat i prissänkande riktning.

Importprisförändring	— 1,2 %
Exportprisförändring	— 0,1 %
Lantarbetarlöner och jordbrukarinkomster	+ 2,0 %
Övriga löner	+ 2,6 %
Övriga orsaker	+ 1,0 %

För år 1953 kan konsumtionsprinsnivån, efter vad som nu kan förutses på grundval av rådande tendenser, beräknas komma att vara präglad av en viss stabilitet med endast smärre rörelser uppåt eller nedåt.

De totala skatteutgifterna har förutsatts vara i stort sett oförändrade för fysiska personer under år 1953 i jämförelse med föregående år. Detta blir fallet trots den vid kalenderårsskiftet inträdande skattesänkningen. De skattebelopp som erlägges i form av preliminär A-skatt och vilka representerar tre fjärdedelar av fysiska personers skatteutgifter, kommer att reduceras med cirka 300 miljoner kronor. Emellertid kommer samtidigt skatteutgif-

Nationalbudget för år 1953.

(Miljoner kronor i 1952 års priser)

	1952 Avrundade tal	1953	Förändring i förhållande till år 1952	
			Absolut	Procentuell
<i>Tillgång</i>				
Bruttonationalprodukt till marknadspris	41 350	41 600	+ 250	+ 0·6
Import.....	8 900	8 900	± 0	± 0
Summa tillgång	50 250	50 500	+ 250	+ 0·5
<i>Användning</i>				
Privata bruttoinvesteringar	7 300	7 270	— 30	— 0·4
Offentliga bruttoinvesteringar	4 950	5 480	+ 530	+ 10·7
Lagerökning, resp. minskning	+ 500	— 200	— 700	—
Export av varor och tjänster	8 900	9 150	+ 250	+ 2·8
Privat konsumtion	23 900	23 900	± 0	± 0
Offentlig konsumtion	4 700	4 900	+ 200	+ 4·3
Summa användning	50 250	50 500	+ 250	+ 0·5

terna för de fysiska personer som erlägger preliminär B-skatt att till följd av eftersläpning bli omkring 200 miljoner kronor större än under år 1952. Kvarskattebetalningarna för fysiska personer beräknas komma att uppgå till ungefär samma belopp som i fjol. Nettoresultatet av de olika förändringarna skulle enligt kalkylerna bli en i stort sett oförändrad privat konsumtionsvolym under innevarande år.

Den offentliga konsumtionen beräknas däremot under år 1953 fortsätta att öka i ungefär samma takt som under de närmast föregående åren, vilket innebär en volymmässig stegring med drygt 200 miljoner kronor eller fem procent i förhållande till år 1952.

Förskjutningarna på de olika områdena redovisas i tabellen över nationalbudgeten för år 1953.

Den ekonomiska politiken. Statsmakternas allmänna ekonomiska politik har, i enlighet med det program som uppställdes på hösten 1951 och som sedermera i olika sammanhang redovisats för riksdagen, varit inriktad på att hålla tillbaka efterfrågan i samhället och dämpa överkonjunkturen inom näringslivet i syfte att återställa prisstabilitet och samhällsekonomisk balans. Det har gällt att förhindra, att den kraftiga förskjutning av priser och inkomster som ägde rum under år 1951 kom att leda till en fortgående intern inflationsprocess. För att nå detta mål har olika ekonomiskt-politiska medel använts, såväl generella åtgärder av kredit- och finanspolitisk natur som mera direkta regleringsåtgärder. Jag vill här erinra om överbalanseringen av budgeten, den restriktiva kreditpolitiken på grundval av överenskomelser med kreditinstituten, uttagande av konjunkturskatt, begränsning av den fria avskrivningsrätten, uttagande av prisutjämningsavgifter vid export av skogsindustriprodukter, uttagande av investeringsavgift samt byggnadsregleringen och priskontrollen. En avgörande förutsättning för att det interna stabiliseringsprogrammet skulle kunna realiseras har varit att icke fortsätta, betydande prisstegringsimpulser kommit utifrån. Denna förutsättning har också varit uppfylld under det förflutna året. Efter den kraftiga prisstegringen på världsmarknaden, som gjorde en anpassning av det interna pris- och inkomstläget oundviklig under loppet av 1951, inträdde mot slutet av detta år en avmattning i den internationella konjunkturen som varit bestående under 1952. De åtgärder i stabiliseringssyfte som vidtagits i vårt land har sålunda kommit att underbyggas av det konjunkturdämpande inflytandet från utvecklingen utomlands.

Resultatet av inflytelserna utifrån i depressiv riktning och den förda restriktiva ekonomiska politiken har blivit att det ekonomiska läget i vårt land under det senaste året undergått en påtaglig förskjutning. Överkonjunkturen inom näringslivet har brutits och ett läge har uppnåtts som i stort sett präglas av ekonomisk balans. Kostnadsstegringen har hejdats. Vissa tecken på en sådan vändning i den svenska konjunkturen kunde konstateras redan på våren 1952. Den fortsatta utvecklingen under året har bekräftat att den eftersträfvade dämpningen av den ekonomiska aktiviteten inträtt. Denna har

yttrat sig i en stabiliserad pris- och inkomstutveckling, återhållsamhet hos konsumenterna, ökning i det personliga sparandet och en nedpressning av vinsterna i företagskiktet. Investeringarna inom det privata näringslivet har visat tendenser att avtaga och detta har lämnat utrymme för en viss ökning av de offentliga investeringarna, främst på bostadsbyggandets och vägväsendets område.

Den utveckling som sålunda ägt rum under året har givetvis icke kunnat undgå att skapa vissa arbetsmarknadspolitiska problem. Vissa svårigheter på arbetsmarknaden har förelegat, men de har hittills varit av i huvudsak övergångsnatur. Tendenserna till arbetslöshet har varit av begränsad omfattning och av lokal karaktär. Det svenska näringslivet karakteriseras fortfarande på det hela taget av god sysselsättning. Den större tillgången på arbetskraft har möjliggjort den nyss antydda ökningen av de offentliga investeringarnas omfattning.

Det kan alltså konstateras att vi för närvarande, efter ett par års inflationstryck, kommit fram till ett mera normaliserat ekonomiskt klimat. Den frågan måste nu resas vilka krav det nuvarande läget och de ekonomiska utsikterna på något längre sikt ställer på utformningen av den fortsatta ekonomiska politiken.

Som i det föregående antytts, är den aktuella konjunkturbilden icke entydig. Läget är i viss mån splittrat och den fortsatta utvecklingen svårbedömbär. De internationella ekonomiska utsikterna spelar härvidlag en väsentlig roll. Några mera bestämda tecken i dagens situation på att en allmän konjunktururomsvängning med produktionsinskränkningar och arbetslöshet skulle vara att emotse föreligger icke. Men man kan icke bortse från riskerna på något längre sikt för en förstärkning av tendensen till konjunkturedgång, framdriven av en förnyad internationell konjunkturförsvagning i samband med en avmattning av den amerikanska upprustningen. Å andra sidan synes av vissa tecken att dämpningen i den internationella konjunkturen tills vidare ha upphört. En på nytt uppåtgående tendens på världsmarknaden är möjlig. Med hänsyn härtill bör man icke utesluta risken för förnyade, utifrån kommande impulser i inflationistisk riktning. Det alternativ, från vilket en bedömning av den fortsatta ekonomiska politiken i första hand bör utgå, synes emellertid böra vara att det nuvarande ekonomiska läget i vårt land, med vissa begränsade depressiva tendenser men med en på det hela taget väl hävdad konjunktur, kommer att bli bestående under det framförliggande året. De olika utvecklingsmöjligheter som det nuvarande läget inrymmer ställer emellertid uppenbarligen krav på differentierade planer för den ekonomiska politikens utformning, så att samhället är berett att med effektiva medel möta uppkommande situationer.

Till en början vill jag starkt understryka, att en fortsatt ostörd utveckling i riktning mot stabiliserad sysselsättning och samhällsekonomisk balans förutsätter, att den nuvarande restriktiva ekonomiska politiken i princip bibehålles. Det rådande ekonomiska läget är icke av den allmänt depressiva karaktär att det ger anledning till en generellt sett annan ekonomisk po-

litik än den som nu föres. Det är endast vid en mera generell depressions-tendens som statsmakternas motåtgärder bör få en efterfråge- och sysselsättningsstimulerande karaktär. Riskens för att längre fram komma i ett läge med mera betydande svårigheter för den svenska utrikeshandeln, t. ex. vid ett allmänt internationellt konjunkturomslag, gör det nödvändigt att tills vidare upprätthålla de konjunkturdämpande åtgärderna, såsom kreditåstramning, byggnadsreglering och investeringsavgift. En annan politik skulle enligt min mening icke vara försvarlig så länge sysselsättningssvårigheterna inskränker sig till vissa speciella områden, medan efterfrågan på arbetskraft fortfarande i stort sett är hög inom näringslivet. En uppmjukning i nuvarande läge av den ekonomiska politiken skulle leda till risker för uppkomsten av nya inflationstendenser med en ytterligare uppdrivning av vår pris- och inkomstnivå som följd. Samtidigt skulle en sådan uppmjukning framkalla tendenser till minskad export och ökad import i ett läge, där det tvärtom är önskvärt med en ytterligare förstärkning av valutareserven. En dylik utveckling måste förhindras. De senaste årens pris- och inkomstförändringar har redan medfört en sådan förskjutning av kostnadsnivån inom det svenska näringslivet att vår konkurrensförmåga gentemot utlandet hotar att allvarligt försämrast. Detta gäller såväl för exportindustrin som hemmamarknadsindustrin. Redan nu inger betalningsbalanssituationen betänkligheter. Valutatillflödet har upphört och kalkylerna för år 1953 tyder på en valutautströmning av storleksordningen en halv miljard kronor. Under 1951 erhöll valutareserven ett nettotillskott av drygt en miljard kronor medan den under 1952 var i stort sett oförändrad. Det måste dock beaktas, att denna utveckling sammanhänger med prisetförskjutningarna i utrikeshandeln och utgör så att säga baksidan av det stora valutatillskott som erhöles under 1951 tack vare dåvarande gynnsamma bytesrelationer. På kort sikt är det svårt att verksamt åstadkomma en önskvärd utjämning i betalningsbalansen. Men utvecklingen framhäver endast med så mycket större skärpa kraven på en fortsatt restriktiv intern ekonomisk politik för att det skall bli möjligt att på längre sikt vinna balans även i utrikeshandeln. Den ekonomiska utvecklingen under det tilländalupna året har, som förut nämnts, inneburit, att vi nått fram till en inre balans i samhällsekonomin. Det är nu nödvändigt att söka åstadkomma jämvikt även i vår yttre balans. Det skall emellertid icke förnekas, att detta problemkomplex i viss mån kan innefatta en konflikt-situation för den ekonomiska politiken, när det gäller att göra en avvägning mellan kraven på en å ena sidan inre och å andra sidan yttre balans i vår ekonomi. Det skulle dock vara uteslutet att söka lösningen av problemet om återvinnande av den yttre balansen genom att, med uppgivande av den nuvarande inre balansen och kravet på full sysselsättning, driva en kraftig deflationspolitik med arbetslöshet som följd för att därigenom uppnå balans i utrikeshandeln. Målsättningen för den ekonomiska politiken kan icke vara någon annan än att med bevarande av den nu vunna inre balansen och en hög sysselsättningsgrad på olika vägar söka förbättra vårt balansläge inom utrikeshandeln. Det är sålunda ytterst angeläget, att näringslivet genom fort-

satt rationaliseringsverksamhet söker sänka sina kostnader och därmed ökar vårt lands konkurrensförmåga. En hel del i detta syfte torde kunna åstadkommas utan kostnadskrävande investeringar. Även på andra vägar bör man söka åstadkomma en ökning av exporten. Slutligen bör inte bortses från möjligheten att ett förbättrat internationellt konjunkturläge kan på nytt medföra en gynnsammare ställning i vår betalningsbalans.

Av nu antydda skäl är det av vikt, att en stram ekonomisk politik får fullföljas. En avveckling i nuvarande läge av denna politik skulle inom kort kunna leda oss in i ett läge, där svårigheter med avseende på vår balans i utrikeshandeln kunde medföra att vi fick möta svårbemästrade arbetslöshetsproblem. Å andra sidan ligger det i sakens natur att statsmakterna, i händelse av en allmän konjunkturförsvagning, bör vara beredda att vidtaga en sådan omdirigering av de generellt verkande balanseringsfaktorerna inom kredit- och finanspolitiken att de depressiva tendenserna motverkas. Vad det emellertid i dagens konjunkturläge och för den närmaste framtiden gäller är icke att ge ny sysselsättning åt friställd arbetskraft genom en generell konjunkturstimulans, utan detta bör i stället ske i form av speciella åtgärder i syfte att övervinna de begränsade rubbningar på arbetsmarknaden som kan föreligga.

Jag vill härefter något närmare beröra vissa av de element som ingår i den nuvarande ekonomiska politiken.

Vad först investeringsavgiften beträffar vill jag i anslutning till det föregående och under erinran om vad jag anförde i proposition nr 252 till föregående års riksdag framhålla, att denna avgift, som enligt förordningen gäller för beskattningsåren 1952 och 1953, tills vidare bör bibehållas under året. Även om den privata investeringsviljan är svagare nu än tidigare, befinner sig investeringarna alltså på en hög nivå. Det är därför nödvändigt att bibehålla denna liksom andra investeringsbegränsande åtgärder. Det saknas visserligen icke tecken på en fortsatt nedgång av den privata investeringsvolymen, men tillbakagången kan icke antagas vara av den omfattning att det skulle framstå som tillrådligt att redan nu förorda att investeringsavgiften avskaffas för år 1953. Av betydelse i detta sammanhang är vidare, att önskemålen om ökat bostadsbyggande och vidgade offentliga investeringar ofrånkomligen får som konsekvens behovet att hålla tillbaka på andra håll. Skulle emellertid det ekonomiska läget förändras ytterligare i depressiv riktning kommer frågan om investeringsavgiftens fortbestånd i enlighet med min tidigare och här i det föregående uttalade uppfattning att omprövas. Om det sålunda skulle visa sig att investeringsavgiften ej är behövlig, emedan de privata investeringarna påtagligt försvagats, så kommer jag att anmäla denna fråga för Kungl. Maj:t.

Jag vill erinra om att vid föregående års riksdags höstsession beslut fattades, i anledning av i ämnet framlagd proposition, om att den vid vår sessionen beslutade inskränkningen i rätten till fri lagervärdering skulle upphävas för år 1952, varjämte motsvarande lättnader under vissa beting-

elser har förutskickats beträffande år 1953. Denna lagstiftning tillkom ju som ett komplement till investeringsavgiften i syfte att motverka spekulativa lagerökningar. Utvecklingen under det gångna året visade emellertid, att det knappast var erforderligt med speciella regler mot dylika lagerökningar. Konjunkturavmattningen föranledde företagen att i görligaste mån söka förhindra en ansvällning av lagren. Samtidigt verkade avsättningssvårigheterna i riktning mot lagerökning. Med hänsyn bl. a. härtill har de tillfälliga varulagervärderingsbestämmelserna genom riksdagens nyssnämnda beslut icke gjorts tillämpliga på beskattningsåret 1952. Vad där-efter beträffar frågan om vilka regler som bör gälla för innevarande år har jag — med hänsyn till erfarenheterna från efterkrigsåren med dess snabba kastningar mellan skiftande konjunkturlägen — ansett mig böra förorda, att de inskränkande bestämmelserna i huvudsak får kvarstå. Riksdagen har på förslag av Kungl. Maj:t beslutat i enlighet härmed. Såsom jag i proposition nr 252 uttalade, vill jag emellertid understryka, att denna begränsning i rätten till fri lagervärdering bör tillämpas allenast, därest utvecklingen visar att detta är betingat av konjunkturpolitiska skäl. Vid den framtida tidpunkt, då utvecklingen under 1953 kan med större säkerhet bedömas, kommer jag att överväga, huruvida det kan befinnas obehövt med särskilda åtgärder mot spekulativa lagerökningar.

Till frågan om en eventuell avveckling av de skattepolitiska åtgärder i övrigt, som vidtagits i syfte att dämpa konjunkturen, torde jag få återkomma i samband med kompletteringen av riksstatsförslaget.

Man bör också räkna med att byggnadsregleringen tills vidare kommer att bibehållas. Särskilt med hänsyn till vikten av att upprätthålla bostadsbyggandet i tillfredsställande omfattning måste utrymmet för andra byggnadsarbeten begränsas. Jag vill framhålla, att antalet ansökningar på dessa områden alltjämt överstiger tillgängliga kvoter. Under det gångna året har med hänsyn till den ökade tillgången på arbetskraft vissa uppmjukningar i byggnadsregleringen kunnat vidtagas. Sålunda har lättnader genomförts i fråga om uppförande av egna hem samt tillstånd utöver ursprungligen uppgjorda kvoter för bostadsbyggande medgivits. Givetvis kommer möjligheterna till ytterligare uppmjukningar att beaktas även i fortsättningen. Skulle en mycket stark nedgång av anspråken inom den enskilda investeringssektorn framträda, kan frågan om en avveckling i det väsentliga av byggnadsregleringen aktualiseras. Jag vill i detta sammanhang erinra om att 1949 års investeringskommitté har spörsmålet om byggnadskontrollens allmänna utformning under övervägande. Enligt vad jag inhämtat, kommer kommittén inom kort att framlägga sina förslag. Därest omständigheterna skulle medgiva en avveckling av byggnadsregleringen, torde denna fråga få prövas i anslutning till ett ställningstagande till kommitténs förslag.

En restriktiv kreditpolitik har ingått som ett väsentligt led i den förda ekonomiska politiken. De överenskommelser som under det föregående året gällde mellan riksbanken och kreditinstitutet om en begränsning av kreditgivningen har varit av stor betydelse för att hålla tillbaka de privata investeringarna. Med beaktande av att den vunna förbättringen i den sam-

hällsekonomska balansen består i kraft av bl. a. de härigenom existerande hindren för en ny utlåningsexpansion framstår det klart som ett önskemål att denna strama kreditpolitik fortsättes. Ett särskilt problem vid den fortsatta utformningen av kreditpolitiken har emellertid varit finansieringen av de offentliga investeringarna. Härvidlag har bostadsfinansieringen erbjudit det största problemet med hänsyn till kreditbehovets storlek. Det har gällt att finna finansiellt utrymme för ett bostadsbyggande inom de gränser som betingas av våra reala resurser. Självfallet vidgas dessa gränser i och med att sparandet ökar och investeringarna i det privata näringslivet avtager. Utvecklingen har ju också gått i denna riktning. Det ökade bostadsbyggandet och den stegrade offentliga investeringsverksamheten motsvaras på kapitalsidan av ett ökat medelsbehov. Under loppet av 1952 blev emellertid kreditmarknaden stramare. Överbalanseringen av budgeten, steriliseringen av prisutjämningsavgifter och det upphörande valutatillflödet verkade i riktning mot en knappare tillgång på medel hos kreditinstituten. Detta i förening med överenskommelserna om restriktivare kreditgivning kom att medföra en påtaglig omsvängning i utvecklingen från riklig till knapp penningtillgång. Svårigheterna att erhålla krediter för olika ändamål framträdde bland annat när det gällde att finansiera bostadsbyggandet och kommunernas lånebehov. Då det icke kunde vara fråga om att revidera den kreditpolitik som inleddes i början av förra året, blev det med hänsyn till den antydda utvecklingen i än högre grad än tidigare nödvändigt att vinna kreditinstitutens medverkan för att tillgodose finansieringsbehovet för bostadsbyggandet. De överenskommelser som i slutet av 1952 slöts mellan riksbanken och berörda institut åsyftade också ett ökat deltagande i bostadsfinansieringen i främsta rummet från de institut — sparbanker och försäkringsbolag — för vilka utlämnande av lån mot in-teckning i bostadsfastigheter är ett normalt ändamål.

Jag vill understryka att en fortsatt restriktiv kreditpolitik får en alltmer ökad vikt som generellt efterfrågedämpande instrument i samma mån som budgetens roll som balanseringsfaktor försvagas. Under de senaste årens inflationsbetonade konjunktur har en stram finanspolitik bedrivits, innebärande en betydande överbalansering som helt eller delvis kunnat täcka lå-nemedelsbehovet på kapitalbudgeten. I det mera normaliserade ekonomiska läge som för närvarande råder har jag, såsom jag närmare kommer att utveckla i det följande på tal om budgetförslaget, emellertid icke ansett tillräckliga skäl föreligga för att även för nästa budgetår vidtaga särskilda åtgärder för en överbalansering av budgeten. Målsättningen för den budget, som nu framlägges, har därför varit att åstadkomma balans mellan statens inkomster och utgifter. Skulle en mera långtgående dämpning av den ekonomiska aktiviteten inträda, får man räkna med att budgeten för nästa budgetår i själva verket kommer att bli underbalanserad, dels på grund av ett försämrat inkomstutfall dels på grund av ökade utgifter i sysselsättningsfrämjande syfte. I ett allmänt depressionsläge inger en dylik utveckling i och för sig emellertid inga betänkligheter utan finanspolitiken bör då ak-

tivt inriktas på att genom en underbalansering av driftbudgeten nå en efterfrågestimulerande effekt. Naturligtvis måste man vara på det klara med att hänsynen till vårt lands yttre balans kan innebära vissa begränsningar av möjligheterna att vidtaga interna konjunkturstimulerande åtgärder. Skulle å andra sidan under loppet av nästa budgetår ett läge uppkomma med nya inflationsimpulser måste man vara beredd att ånyo överbalansera budgeten för att förhindra dessa impulser att vinna spridning. Med den konjunkturbedömning för nästa budgetår som kan göras utifrån dagens situation har det emellertid syntts tillräckligt att hålla en jämn budgetbalans. Detta innebär, att statsfinansernas efterfrågebegränsande roll kommer att avtaga åtminstone under innevarande och därpå följande kalenderår. Ett tillskott till den allmänna efterfrågan i samhället uppkommer sålunda genom övergången från en överbalanserad till en balanserad driftbudget. Denna tendens kommer också att förstärkas under nästkommande budgetår på grund av de ökade skatteutbetalningarna till kommunerna.

Den antydda statsfinansiella utvecklingen, vartill jag i det följande återkommer, innebär, att något inkomstöverskott icke står till förfogande under nästa budgetår för finansiering av statens kapitalutgifter. Ett lånebehov för staten kommer således att föreligga. Med hänsyn till den begränsade statliga upplåningen under de senaste åren på grund av budgetöverskotten och vidare till att avnattningen i investeringsviljan inom det privata näringslivet leder till en viss lättnad på kapitalmarknaden bör emellertid förutsättningar kunna föreligga för täckande av detta behov. Av betydelse i sammanhanget är också den uppgång i det personliga sparandet som ägt rum.

I fråga om priskontrollen vill jag erinra om att de nu gällande direktiven för den prisreglerande verksamheten, vilka tidigare anmälts för riksdagen, fastställdes av Kungl. Maj:t den 12 januari 1951 och avsågs då skola gälla tills vidare till utgången av juni 1951. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 22 juni 1951 föreskrevs, att ifrågavarande riktlinjer tills vidare borde tillämpas oförändrade.

De direktiv, som nu gäller för priskontrollen, utfärdades sålunda i en ekonomisk situation som i väsentliga avseenden avvek från den nuvarande. På grund härav och då man bör räkna med att även under 1953 uppehålla en priskontroll på vissa områden har det syntts påkallat att upptaga frågan om direktivens innehåll till ny prövning. Chefen för handelsdepartementet har jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 21 november 1952 tillkallat en förhandlingsdelegation, åt vilken det överlämnats att undersöka huru priskontrollen i fortsättningen bör gestaltas och att framlägga förslag till nya direktiv för den prisreglerande verksamheten. Till vägledning för delegationens arbete har chefen för handelsdepartementet vid sin hemställan om ifrågavarande bemyndigande bland annat framhållit, att de nuvarande direktiven i stort sett torde vara lämpade även för en priskontroll av den beskaffenhet, som erfordras i dagens läge. Om någon genomgripande omläggning sålunda icke synes påkallad, bör delegationens prövning i första hand taga sikte på en anpassning och komplettering av de gällande direktiven. I fråga om den allmänna målsättningen för prispolitiken framhålles,

att — medan i hittillsvarande direktiv tyngdpunkten av naturliga skäl lagts på att förhindra och begränsa prishöjningar — ökat avseende nu bör fästas vid möjligheterna att åstadkomma prissänkningar. Främst bör övervägas, i vilken omfattning och på vilket sätt priskontrollen i fortsättningen lämpligen bör medverka till att konsumenterna kommer i åtnjutande av sådana prissänkningar, som — ehuru förutsättningar i produktionsledet finns — på grund av förhållandena i distributionsledet icke når konsumenten. Orsakerna till sistnämnda förhållande kan vara flera. Ibland synes stigande köpmotstånd och därav förorsakade avsättningsssvårigheter leda till att försäljningsarbetet intensifieras i sådan grad, att kostnaderna härför stiger till en i betraktande av varans värde orimlig nivå. Konkurrens leder på detta sätt till stegrade i stället för sänkta distributionskostnader. En tendens torde även kunna spåras att i ett mera obundet läge återgå till marginalsättningar, som den prisreglerande myndigheten funnit vara uppenbart för höga. Över huvud taget torde i nuvarande läge ökad uppmärksamhet böra ägnas åt sådana försäljnings- och distributionsmetoder, som medför en orimlig fördyring av varan för konsumenten. Slutligen bör den synpunkten beaktas, att priskontrollen, i ett skede då den får en alltmera partiell karaktär, bör inskränkas till varuslag som ur olika synpunkter är av betydelse för prisbildningen.

Jämsides med att en fortsatt stram ekonomisk politik bedrives, så länge det nuvarande konjunkurläget består, bör en effektiv beredskap upprätthållas för att möta en utveckling i en mera deciderad depressiv riktning med produktionsnedläggning och sysselsättningskris som följd. Ett gott utgångsläge för samhällets sysselsättningsfrämjande insatser i en lågkonjunktur har skapats genom den statsfinansiella konsolideringen under högkonjunkturåren. En planläggning för utformningen av de sysselsättningspolitiska beredskapsåtgärderna i ett depressionsläge pågår för närvarande. I första hand blir det i en dylik situation en uppgift för samhället att genom olika åtgärder söka upprätthålla den normala verksamheten och sysselsättningen inom näringslivet. Utformningen av penning- och finanspolitiken blir därvid av särskild betydelse för bedrivandet av en sysselsättningsfrämjande politik. Dessa generellt verkande instrument i den ekonomiska politiken bör då ges en efterfrågestimulerande inriktning. Vid sidan härav kan även åtgärder från statsmakternas sida av mera speciell karaktär komma i fråga för att stimulera den normala produktionen och avsättningen inom näringslivet. Jag vill erinra om att vissa åtgärder i detta syfte — såsom statligt stöd åt produktion för lagring och åtgärder av subventionsnatur för att vidmakthålla och öka avsättningen av varaktiga konsumtionsvaror — på sin tid föreslogs av kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering. Detta spörsmål har varit föremål för vissa förberedande överväganden inom finansdepartementet under den senare delen av förra året och med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande har jag den 23 december 1952 tillkallat särskilda sakkunniga med uppdrag att framlägga konkreta förslag till dylika beredskapsåtgärder. Såsom jag närmare utvecklade vid min hemställan om ifrågavarande bemyndigande, synes det

klart att man vid utformningen av speciella produktionsstimulerande åtgärder i främsta rummet bör ta sikte på att främja sysselsättningen inom export- och kapitalvaruindustrierna med hänsyn till den strategiska roll som utvecklingen inom dessa områden spelar för näringslivet i dess helhet. De ifrågavarande beredskapsåtgärderna bör enligt min mening väsentligen utformas efter följande linjer. Tyngdpunkten bör läggas vid olika former för stöd åt företagsrationalisering, som gör det möjligt för företag att hålla sin normala verksamhet i gång och som vad beträffar exportföretagen kan förbättra deras konkurrensläge på utlandsmarknaderna. I anslutning härtill bör också möjligheterna uppmärksammas att från statens sida medverka till åtgärder för att på längre sikt förbättra produktionsunderlaget i vårt land. Jag syftar här på olika slag av grundförbättringar i det privata näringslivet. Ett statligt stöd till åtgärder av nu angivet slag torde i huvudsak få formen av bidrag, krediter och kreditgarantier. Vad skogsindustrierna beträffar torde de produktionsstimulerande åtgärderna kunna ske i stort sett i anslutning till de mellan statsmakterna och industriens organisationer träffade överenskommelserna om sterilisering under åren 1951—52 av viss del av exportinkomsterna. Stöd bör vidare kunna lämnas i olika former från det allmännas sida i syfte att främja exporten. Slutligen vill jag peka på möjligheten att i en vikande konjunktur genomföra en upprustning av offentliga institutioner. Med hänsyn till de eftersatta behov, som på sina håll föreligger inom affärsverken — exempelvis behovet av förnyelse av lok- och vagnparken vid statens järnvägar — kan för dessa områden avsevärda statliga beställningar utläggas.

Utöver de anordningar av generell art inom den ekonomiska politiken och de särskilda produktionsstimulerande åtgärder som nu antytts får man också räkna med att det kan bli nödvändigt att sätta i gång offentliga beredskapsarbeten för att hålla sysselsättningen uppe. En översyn av föreliggande planer på detta område har också pågått sedan åtskillig tid tillbaka. Det ligger emellertid i sakens natur, att denna form av beredskap på arbetsmarknaden måste vara ett subsidiärt medel mot arbetslöshet. Arbetena är huvudsakligen av byggnads- och anläggningskaraktär och är uppenbarligen förenade med vissa olägenheter ur social synpunkt och produktivitetssynpunkt. Det är därför av vikt att så långt möjligt söka vidmakthålla den normala sysselsättningen på arbetsmarknaden genom att erbjuda den friställda arbetskraften nytt arbete i öppna marknaden. En effektiv arbetsförmedling är härvidlag av väsentlig betydelse för överförande av arbetskraft från överskottsområdena till de sektioner inom näringslivet, där arbetskraftbrist fortfarande är rådande.

Sammanfattningsvis vill jag beträffande den ekonomiska politiken framhålla, att det enligt min mening är nödvändigt att bibehålla en restriktiv ekonomisk politik så länge nuvarande ovissa konjunkturläge består. Å andra sidan måste den ekonomiska politiken innefatta en beredskap för en mera ogynnsam utveckling, liksom för eventuella nya inflationsimpulser. Den uppnådda inre samhällsekonomiska balansen bör genom en fortsatt stram politik kunna vidmakthållas och förutsättningar härigenom skapas

för att på något längre sikt även vinna balans i vår utrikeshandel. För uppnående av detta mål är det framför allt av vikt att någon ytterligare uppdrivning av vårt kostnadsläge icke äger rum utan att strävandena i stället inriktas på att genom rationaliseringar söka åstadkomma en kostnadssänkning. En ekonomisk politik efter dessa riktlinjer kräver återhållsamhet hos de olika samhällsgrupperna, företagare, löntagare och jordbrukare. Ett betydelsefullt stöd för dessa strävanden utgör vidare en vaken konsumentopinion och ett ökat sparande hos de enskilda medborgarna. Kostnadsstegrande inkomstökningar skulle leda till ytterligare avsättningssvårigheter för exporten och ökad utländsk konkurrens på hemmamarknaden. Strävandena att sänka kostnaderna måste stödjas av en ekonomisk politik vars syfte icke är att stimulera efterfrågan i samhället utan vidmakthålla den nuvarande konjunkturdämpningen. Detta är förutsättningen för att det skall lyckas att med bevarad full sysselsättning förena kraven på yttre och inre balans i vår ekonomi.

Budgetförslaget. Den avmattning av konjunkturen, som inträtt under det sistförflutna året, har satt tydliga spår i den statsfinansiella utvecklingen. De nu föreliggande beräkningarna av statsinkomsterna utvisar sålunda redan för *budgetåret 1952/53* en påtaglig nedgång i jämförelse med riksstaten. Såvitt nu kan bedömas, kommer inkomstsumman att med närmare 350 miljoner kronor understiga det belopp som strax före budgetårets ingång antogs komma att uppnås. Det är icke osannolikt att minskningen i fortsättningen av budgetåret kommer att visa sig ännu större. Att fyllnadsbetalningar av preliminärskatt inflöt i slutet av föregående budgetår i betydligt större utsträckning, än som förutsetts, är en av orsakerna till nedgången, eftersom därigenom tillflödet av skattelikvider under innevarande budgetår minskas i motsvarande grad. Såsom riksräkenskapsverket också framhållit, blir vidare utbetalningarna av kommunalskattemedel större än tidigare beräknats. Även om sålunda särskilda omständigheter medverkat till nedgången i statsinkomsterna, återspeglar den samtidigt en avsevärd minskning av löneinkomsternas stegringstakt och en tydlig tillbakagång av rörelseinkomsterna. Denna omkastning i de senaste årens inkomstutveckling är ju icke i och för sig överraskande. Tendenserna kunde skönjas redan före ingången av budgetåret, och som jag framhöll i samband med förslaget till komplettering av riksstaten (prop. 233:1952), var det därför tänkbart att denna var grundad på ett för högt inkomstunderlag.

Förskjutningarna i budgetläget är i själva verket mera betydande än en bedömning enbart utifrån riksstatens inkomstsida skulle giva vid handen. Redan i nyssnämnda proposition förutskickade jag, att vissa utgiftsstegringar skulle komma att inträffa som en följd av kostnadsökningar och vissa lönehöjningar för kollektivavtalsanställd personal. Sammanlagt uppgår ökningen av statsutgifterna till följd av tilläggsstaterna I och II till ett belopp av 357 miljoner kronor, framför allt beroende på ökade kostnader dels för försvaret på grund av kostnadsstegringar, snabbare materielleveranser samt

viss anskaffning för armén, dels på vägväsendets område där en vidgad verksamhet kunnat bedrivas tack vare läget på arbetsmarknaden.

Det formella budgetöverskottet har till följd av inkomstminskningar och utgiftsstegringar krympt samman från 1 171 miljoner kronor enligt riksstaten till (8 045 — 7 577 =) 468 miljoner kronor. I verkligheten kommer detta överskott att reduceras ytterligare redan av den anledningen att nya utgiftsbehov kan förutses bl. a. till följd av standardhöjningen för folkpensionärerna, som avses skola ske från och med den 1 maj. Det kassamässiga överskottet å driftbudgeten belöper sig enligt här föreliggande beräkningar med hänsyn till förändringarna å tidigare anvisade reservationsanslag till endast 268 miljoner kronor. Det förtjänar här inskjutas, att reservationsmedelsförbrukningen nu uppskattas till ett dubbelt så stort belopp som enligt beräkningarna i anslutning till riksstatsförslaget. Förklaringen härtill får sökas i det förhållandet, att kostnaderna för jordbruksregleringarna under föregående skördeår, som slutade den 31 sislidne augusti, anvisades redan för budgetåret 1951/52 men icke i sin helhet kunnat tagas i anspråk förrän under innevarande budgetår. Det här redovisade reella överskottet i budgeten kan redan av skäl som jag tidigare angivit väntas nedgå i verkligheten. Möjligheten av ytterligare inkomstbortfall kan ju icke uteslutas och nya utgiftsstegringar kan med säkerhet förutses redan nu. Med hänsyn härtill är det tveksamt om över huvud taget något överskott kommer att föreligga, när budgetåret gått till ända. Under alla förhållanden har en avsevärd förskjutning i budgetutfallet inträffat i jämförelse med föregående budgetår, då överskottet uppgick till över en miljard kronor.

Att budgetöverskottet krymper samman eller rentav försvinner i dagens läge ger i och för sig knappast anledning till oro. I den tillspetsade konjunktur som förelegat under de senaste två åren alltsedan Koreakrigets utbrott var överbalanseringen av budgeten nödvändig som ett led i strävandena att förhindra enskilda och offentliga anspråk från att spränga ramen för våra reala resurser och vår produktionsförmåga. Man kan också säga, att inkomstöverskottet på driftbudgeten gjorde det möjligt att upprätthålla den offentliga investeringsverksamheten i en tid av växande investeringsbenägenhet inom den enskilda sektorn av näringslivet, utan att balansen i samhällsekonomin mellan efterfrågan och tillgång äventyrades. När aktiviteten i näringslivet nu av flera tecken att döma är på väg att minska, blir utrymmet för det allmännas verksamhet i motsvarande grad större. Med dessa utgångspunkter bör en av utvecklingen föranledd minskning av budgetöverskottet kunna accepteras. Härtill får jag anledning att återkomma i det följande.

I detta sammanhang anmäler sig emellertid också ett annat spörsmål, som jag här vill ingå på. Jag vill erinra om att det budgetöverskott, som enligt riksstaten beräknades uppkomma, huvudsakligen var sammansatt av *tillfälliga inkomster*. Dessa inkomster har icke uppkommit som ett resultat av fiskaliska anordningar för att öka statsinkomsterna utan till följd av åtgärder på skattepolitikens område, vilka haft till syfte att dämpa överkonjunkturen. När utvecklingen nu ingår i ett lugnare skede, reduceras effek-

ten för skatteinkomsterna av dessa åtgärder automatiskt. Det kan sålunda nämnas, att den tillfälliga begränsningen av den fria avskrivningsrätten så vitt nu kan bedömas icke kommer att föranleda tillnärmelsevis det inkomsttillskott på 250 miljoner kronor som ursprungligen uppskattats. Bland annat av den anledningen att de skärpta bestämmelserna för lagervärdering upphävts för beskattningsåret 1952 och under vissa förutsättningar icke kommer att tillämpas under 1953 är det sannolikt att jämväl investeringsavgiften och därmed sammanhängande lagstiftning kommer att medföra en mindre inkomstökning än som tidigare beräknats. Riksräkenskapsverket har vidare ansett, att inkomsterna av konjunkturvinstkatten räknats för högt. Under dessa omständigheter och då fyllnadsbetalningar av preliminärskatt för 1951, såsom förut framhållits, inflöt i större utsträckning än väntat under föregående budgetår synes de tillfälliga inkomsterna under det löpande budgetåret komma att nedgå till ett belopp av storleksordningen 400 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt hälften av tidigare beräknade belopp. Möjligheten av ytterligare nedgång bör icke uteslutas.

Med det budgetutfall som kan väntas synes åtminstone någon del av de tillfälliga inkomsterna i år komma att tagas i anspråk för mötande av utgifter å driftbudgeten. Då emellertid budgetens utgiftssumma också innefattar utgifter av tillfällig art eller engångsnatur — en del av kostnaderna för jordbruksregleringarna kan exempelvis hänföras till denna kategori — innebär detta icke något avsteg från den allmänt godtagna principen att tillfälliga inkomster icke bör användas för att möta stadigvarande utgiftsbehov.

Vid uppgörandet av *budgetförslaget för år 1953/54* tvingas man att välja ett av de olika alternativ, man i konjunkturbedömningen har att räkna med. Det synes då rimligast att låta en konjunkturbild, med de drag som är karakteristiska för dagsläget, bilda utgångspunkten. För denna situation torde, såsom jag förut framhållit, en balanserad driftbudget böra eftersträvas. Trots att möjligheterna är begränsade att på kort sikt anpassa finanspolitiken till de kastningar, som utvecklingen kan undergå, har det ansetts önskvärt att skapa förutsättningar för någon flexibilitet i handhavandet av den statliga verksamheten särskilt på investeringsområdet. Redan anordningen med en allmän beredskapsstat för bekämpande av arbetslöshet har detta syfte. Vid årets budgetarbete har därför också vissa anslagskrav för nya ändamål avvisats med tanke på att de i stället skulle kunna inrymmas i beredskapsstaten och tillgodoses i en starkt vikande konjunktur. Anpassningen av den statliga verksamhetens omfattning kan också åstadkommas därigenom att medelsförbrukningsramar inom anslagsbeloppen varieras med hänsyn till skiftningarna i konjunkturläget. I en klart nedåtgående konjunktur, då man inte minst med hänsyn till sysselsättningens upprätthållande bör sörja för att de samhälleliga investeringarna ökar, bör större belopp kunna anvisas än i ett lugnare läge, sådant som det nuvarande. Skulle utvecklingen ta den motsatta vändningen och benägenhet till en starkt ökad aktivitet inom näringslivet förmärkas, bör den statliga investeringsverksamheten så vitt möjligt begränsas och medelsanvisningen i detta syfte hållas

inom snävare gränser. För affärsverken, på vägväsendets och jordbrukets område har anslagen i några fall konstruerats på sådant sätt att de tillåter en viss anpassning av verksamhetens omfattning till lägets skiftande krav. De på drift- och kapitalbudgeten härvidlag upptagna beloppen i årets riksstatsförslag rymmer sålunda vissa marginaler för en utökning av verksamheten utöver den omfattning som i dagens läge befunnits möjlig och lämplig.

Vad nu sagts har givetvis betydelse för bedömning av budgetutfallet, såväl i fråga om drift- som kapitalbudgeten. Hur detta kommer att gestalta sig blir beroende av konjunkturutvecklingen. Balans mellan inkomster och driftutgifter, som uppställts som mål för budgetpolitiken under rådande förhållanden, kommer naturligtvis icke att uppnås om konjunkturen försämras och statsinkomsterna till följd härav minskar samtidigt som utgifterna stiger. Men detta bör heller icke eftersträvas. Tvärtom måste i så fall en underbalansering av budgeten betraktas som ett resultat av strävandena att utjämna det ekonomiska livets växlingar. Med hänsyn till de budgetöverskott som förelegat under de senaste åren torde en underbalansering icke heller behöva innebära någon försämring på längre sikt av statens ekonomiska ställning. Det är emellertid också klart att skulle inom samhällsekonomin tendenser i motsatt riktning göra sig gällande och nya inflationsimpulser framträda, synes åtgärder att åstadkomma en överbalansering på nytt få övervägas.

Vad det föreliggande *riksstatsförslagens inkomstsida* beträffar, må till en början nämnas, att vissa smärre justeringar, vartill jag skall återkomma i det följande, företagits i de av riksräkenskapsverket gjorda beräkningarna. Automobilskattemedlen, som på grund av fordonsparkens ökning väntas stiga automatiskt, förslår likväl icke att täcka utgifterna för vägväsendet. Med hänsyn härtill räknas med en höjning av bensinskatten. Höjningen av folkpensionsavgifterna fr. o. m. den 1 januari 1954 torde också böra beaktas. Inkomsterna uppgår härefter till sammanlagt 8 168 miljoner kronor, vilket föga avviker från de nu beräknade inkomsterna under det löpande budgetåret. Skillnaden utgör endast (8 168 — 8 045 =) 123 miljoner kronor. Av detta belopp hänför sig 75 miljoner kronor till den höjda bensinskatten och 47 miljoner kronor till folkpensionsavgifter. Intäkterna av inkomst- och förmögenhetsskatten visar en viss nedgång mellan budgetåren trots att riksräkenskapsverket icke räknat med någon fondering av preliminärt influtna kommunalskattemedel och vidare utgått från ett genomsnittligt något högre inkomstunderlag 1953/54 än under innevarande budgetår. Att skatteintäkterna likväl går tillbaka beror framför allt på att fjolårets skattereform först från och med nästa budgetår kommer att i full utsträckning påverka statsinkomsterna. På grundval av 1952 års skatteunderlag kan det av skattereformen förorsakade inkomstbortfallet, som vid förslagens framläggande uppskattades till 360 miljoner kronor, beräknas för helt budgetår uppgå till inte mindre än 410 miljoner kronor.

Det förtjänar understrykas, att de här beräknade inkomsterna kommer att uppnås endast under de ekonomiska förutsättningar som antagits gälla

under budgetåret. Riksräkenskapsverket har också ansett det angeläget att framhålla den osäkerhet som därför vidlåder beräkningarna.

För att därefter övergå till *riksstatsförslagets utgiftssida* vill jag peka på de svårigheter som förelegat att hålla utgiftsökningarna inom sådana gränser att en balanserad driftbudget åstadkommes. Redan i samband med kompletteringen av riksstatsförslaget för innevarande budgetår framhöll jag, att man hade att räkna med betydande utgiftsstegringar av automatisk natur under budgetåret 1953/54. Ett belopp av storleksordningen 400 miljoner kronor nämndes i sammanhanget. En närmare analys av det föreliggande budgetförslaget visar nu, att de automatiska ökningarna uppgår till 470 miljoner kronor i förhållande till riksstaten. Denna ansvällning av utgifterna har uppkommit till följd av tidigare av statsmakterna fattade beslut eller förorsakats av kostnadsstegringar och lönehöjningar. På IV ht uppgår de automatiska utgiftsökningarna till 350 miljoner kronor, på V ht till ca 75 miljoner kronor och på XI ht till 44 miljoner kronor. Vidare bidrar VIII ht med 170 miljoner kronor till dessa utgiftsstegringar och övriga huvudtitlar med sammanlagt något över 50 miljoner kronor. Å andra sidan uppkommer en automatisk minskning under XII ht med netto 224 miljoner kronor på täckningsanslag för höjningarna av statstjänstemännens löner.

Såsom jag vidare framhöll i samband med riksstatsförslaget för budgetåret 1952/53 kunde man knappast räkna med att utgiftsökningarna skulle kunna begränsas till enbart automatiska. Betydande eftersatta behov, särskilt på den sociala reformverksamhetens område, gjorde sig samtidigt gällande. För att tillgodose dessa behov kommer, såsom framhålls i V ht, förslag om en höjning av folkpensionerna att framläggas. Förbättringar av arbetslöshetsförsäkringen och livräntetilläggen, uppräknig av de särskilda barnbidragen och bidragsförskotten kommer vidare att medföra ökade kostnader för statsverket redan under nästa budgetår. Nya utgifter för statsbidrag till uppförande av ålderdomshem kan emotses. Sammanlagt uppgår de icke automatiska utgiftsökningarna under V ht till omkring 270 miljoner kronor. Häremot får vägas den höjning av folkpensionsavgifterna varom förslag kommer att framläggas och som för helt budgetår beräknas inbringa 140 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 47 miljoner kronor. Det kan vidare tilläggas att den ökning under IV ht som äger rum utöver de rent automatiska utgiftsstegringarna uteslutande sammanhänger med materielanskaffning, särskilt för armén.

Slutligen kan nämnas, att för vägväsendet m. m. räknas med omkring 135 miljoner kronor i ökade anslag, vilka efter höjning av bensinskatten kommer att helt bekostas av automobilskattemedel.

Budgetförslaget sådant det under de angivna förutsättningarna skulle komma att gestalta sig framgår av följande sammanställning.

Förbrukningen av medel å tidigare anvisade reservationsanslag, som på grund av anslagen för jordbruksregleringarna visar en tillfällig uppgång under innevarande budgetår, kan förutses komma att sjunka till omkring 50 miljoner kronor. I huvudsak hänför sig denna förbrukning till äldre anslag på försvarets och civiltjänstens områden. Bortsett från den tillfälliga upp-

Driftbudgeten.

Miljoner kronor.

Budgetår	Inkomster	Utgifter	Överskott	Reservationsmedelsförändring	Verkligt över- eller underskott
1950/51	5 821	5 449	1372	- 175	+ 372
1951/52	7 507	6 423	1 084	+ 138	+ 1 084
1952/53 enl. riksstaten	8 391	7 220	1 171	- 100	+ 1 071
ny beräkning.....	8 045	7 577	468	- 200	+ 268
1953/54	8 168	8 168	—	- 50	- 50

gången i år har sålunda reservationsmedelsförbrukningen visat en successiv minskning, som givetvis sammanhänger med att den totala reservationsmedelsstocken nedbringats. Med hänsyn till den ringa förbrukningen av reservationsmedel är budgeten för 1953/54 även reellt i det närmaste balanserad. Det i sammanställningen angivna underskottet måste anses falla inom felgränserna. Jag vill slutligen i detta sammanhang understryka, att den förutsättning, på vilken det föreliggande budgetförslaget grundats, är ett konjunkturläge, som hänför sig till den aktuella situationen. Redan en jämförelsevis måttlig försämring av det ekonomiska läget medför därför ofrånkomligen, att budgeten blir underbalanserad.

I likhet med vad som är fallet i år ingår i budgeten vissa *tillfälliga inkomster*, till följd av den tillfälliga begränsningen av den fria avskrivningsrätten, investeringsavgiften, bilaccisen och elskatten. Framför allt beroende på svårigheterna att beräkna de två förstnämnda posterna är det knappast möjligt att mera bestämt ange summan av de tillfälliga inkomsterna. Troligen överstiger den ej 250 miljoner kronor. Dessa inkomster kan vägas mot utgifter för jordbruksregleringen och den engångsbelastning på närmare 100 miljoner kronor, som folkpensionsreformen medför under det första budgetåret, då höjningen av folkpensionsavgiften ännu ej verkar med full kraft.

Även *kapitalutgifterna* i årets budgetförslag företer en stegring, som framför allt hänför sig till affärsverken. I huvudsak är denna ökning som jag tidigare antytt och som senare i dag kommer att närmare utvecklas av chefen för kommunikationsdepartementet endast avsedd att tagas i anspråk vid vikande tendens för den privata investeringsverksamheten. För affärsverkens vidkommande har sålunda förordats att investeringarna, med undantag för statens vattenfallsverk, tills vidare fastställas till i stort sett samma omfattning som för innevarande budgetår. Med hänsyn till vad förut sagts beträffande medelsförbrukningsramar och anslagsmarginaler torde de å kapitalbudgeten uppförda anslagen, liksom vissa av anslagen av investeringsnatur å driftbudgeten få betraktas som maximibelopp, vilka endast under speciella konjunkturbetingelser kommer att tagas i anspråk i sin helhet under budgetåret. På sedvanligt sätt har kapitalutgifterna redovisats i efterföljande tablå.

¹ Reservationsmedelsförändringar under äldre anslag inräknade.

² Därav riksstat 7 220, tilläggsstater I och II 357 mkr.

Kapitalbudgeten.

Miljoner kronor.

Budgetår	Investerings- anslag	Avskriv- ningsmedel o. övriga likvida medel	Rörlig kredit	Lånemedelsbehov	
				enl. riks- staten	inklusive rörlig kredit o. be- räknad äldre anslagsför- brukning
1950/51	998	430	127	1568	695
1951/52	1 408	632	374	1776	1 150
1952/53 enl. riksstaten	1 628	836	290	792	1 183
1952/53 ny beräkning.....	¹ 1 782	² 836	² 90	946	1 386
1953/54	2 007	867	200	1 140	1 490

En avgörande skillnad mellan årets riksstatsförslag och tidigare riksstater är, att något överskott å driftbudgeten icke nu beräknas stå till förfogande för finansiering av utgifter å kapitalbudgeten. Denna förskjutning i läget kommer i viss mån att inträda redan under innevarande budgetår. Men såsom av det föregående framgått, torde under vissa förutsättningar ett begränsat budgetöverskott kunna påräknas 1952/53, som kan disponeras för nyssnämnda ändamål. Vid bedömningen av det aktuella läget härvidlag bör också beaktas, att vissa medel finnes tillgängliga genom avsättningar till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel.

Enligt min uppfattning bör man kunna hysa förtroende till kapitalmarknadens förmåga att tillgodose det ökade statliga upplåningsbehov som kan komma att inträda under innevarande och i än högre grad under nästkommande budgetår. Kreditföretagen har redan visat vilja till samarbete för att en lösning skall komma till stånd av de frågor, som uppkommer i samband med det nya läget på kapitalmarknaden. Med den stramare finanspolitik som förts har staten under de senaste åren i betydande utsträckning kunnat avhålla sig från att anlita kreditmarknaden för att finansiera den offentliga investeringsverksamheten. Härigenom har investeringsverksamheten inom det enskilda näringslivet kunnat beredas ett större utrymme. När nu denna verksamhet till följd av den bistrare framtidsbedömningen och åtstramningen av den ekonomiska politiken visar tecken att gå tillbaka ökar givetvis möjligheterna för det allmänna att anlita lånemarknaden för sina behov.

Den statsfinansiella utvecklingen under de senaste åren belyses i en vid protokollet fogad promemoria (*bihang 4*).

¹ Förbrukning av äldre anslagsmedel inräknad.

² Därav tilläggsstat II 154 mkr.

³ Häri ingår ej avskrivningsanslag å tilläggsstat II.

Riksstatsförslagets utgifter under de särskilda huvudtitlarna och kapitalbudgeten.

I fråga om *driftbudgetens utgifter* lämnas följande sammanfattning för de olika huvudtitlarna utöver den allmänna jämförelse, som i den föregående redogörelsen för finansplanen gjorts mellan utgiftsläget i riksstatsförslaget och gällande riksstat.

Första huvudtiteln utvisar en ökning med 0,2 miljon kronor, huvudsakligen av automatisk natur.

Under andra huvudtiteln uppgår anslagshöjningen till 12,6 miljoner kronor, därav 5,0 miljoner kronor hänför sig till domstolsväsendet och 5,9 miljoner kronor till fångvårdsanlagen. I fråga om domstolarna faller huvuddelen av ökningen på hovrätternas och häradsrätternas avlöningsanslag, som i huvudsak på grund av automatiskt ökade lönekostnader beräknas stiga med 0,9 resp. 2,5 miljoner kronor. Anslaget till ersättningar åt nämndemän har vidare uppräknats med 1,0 miljon kronor till följd av att förslag framlägges om införande av rätt till dagarvode. Under rubriken Rättegångsväsendet i allmänhet har uppräknning skett av anslagen till ersättning åt domare, vittnen och parter samt till kostnader enligt lagen om fri rättegång med 0,6 resp. 0,3 miljon kronor. Vad angår fångvården hänför sig ökningen främst till fångvårdsanstalternas avlönings- och omkostnadsanslag, vilka på grund av i huvudsak automatiska förändringar beräknas stiga med 2,2 resp. 1,7 miljoner kronor. För anskaffande av barackbyggnader och inventarier till anstaltsorganisationens fortsatta utbyggnad beräknas ett ökat medelsbehov om 1,4 miljoner kronor. Slutligen föranleder förslaget om utbyggnad av skyddskonsulentorganisationen en uppräknning av anslagen till denna verksamhet med 0,3 miljon kronor.

Under tredje huvudtiteln redovisas anslagsökningar med sammanlagt 2,5 miljoner kronor. Dessa uppväges av anslagsminskningar å ungefär samma belopp. Nettoökningen har härigenom kommit att stanna vid 152 000 kronor. Av ökningarna, som till största delen är av automatisk karaktär, faller huvudparten på avlöningsanslaget, som uppräknats med 2,0 miljoner kronor. Minskningarna förklaras främst av att de för innevarande budgetår med 0,4 resp. 1,0 miljon kronor uppförda anslagen till kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän samt till bidrag till täckande av underskott i kostnaderna för flyktkapitalbyråns, restitutionsnämndens, tyskmedelskommitténs och likvidationsnämndens verksamhet utgått ur riksstaten. Vidare har anslagen till Sveriges deltagande i organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete samt till särskilda förhandlingar med främmande makter nedräknats med 0,2 resp. 0,4 miljon kronor.

Fjärde huvudtitelns slutsumma ökar med 465,4 miljoner kronor i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår. Härav utgör de automatiska kostnadsökningarna sammanlagt 350 miljoner kronor, varav

110 miljoner kronor hänför sig till pris- och lönestegringar å andra anslag än materielanslag, 170 miljoner kronor till materielanslag och 70 miljoner kronor till andra automatiska kostnadsökningar. På grund av förslag om utökade bemyndiganden att utlägga materielbeställningar höjes de olika försvarsgrenarnas materielanslag med tillhoppa 115 miljoner kronor. Därav hänför sig 90 miljoner kronor till armén, 13 miljoner kronor till marinen och 12 miljoner kronor till flygvapnet. Slutligen föreslås anslagshöjning till vissa signalförbindelser med 2 miljoner kronor, till järnvägskrigsbromateriel med 2 miljoner kronor och för ökning av flygtiden vid flygvapnet med 9 miljoner kronor. Dessa ökningarna på tillhoppa 13 miljoner kronor motväges emellertid helt av minskade anslag till andra ändamål.

Femte huvudtiteln utvisar en ökning med 342,7 miljoner kronor. Den största anslagshöjningen faller på folkpensionerna med 253 miljoner kronor och betingas huvudsakligen av en höjning av grundbeloppen. För bidrag till anordnande av ålderdomshem beräknas preliminärt ett nytt anslag av 12 miljoner kronor. Bland övriga mera betydande ökningarna av helt eller till största delen icke-automatisk karaktär må nämnas följande. Bidragsanslagen till erkända arbetslöshetskassor (preliminär beräkning) och till sjukkassor uppräknas med 6 miljoner kronor vardera, de särskilda barnbidragen till änkors och invaliders barn m. m. med 5,2 miljoner kronor samt anslagen till ersättningar i anledning av olycksfall i arbete med sammanlagt (preliminärt) ca 2 miljoner kronor. Vidare höjes anslaget till byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna med i runt tal 1,5 miljoner kronor. Av arbetsmarknadsanslagen beräknas anslagen till kostnader för arbetslöshetens bekämpande samt arbetsvårdsverksamheten öka med 7,2 resp. ca 1 miljoner kronor. Bland anslagsökningar av automatisk natur må nämnas 8 miljoner kronor till de allmänna barnbidragen, 2,6 miljoner kronor till uppförande eller inrättande av barnhem, 1,9 miljoner kronor till åtgärder för förebyggande och hävande av invaliditet samt 1,3 miljoner kronor till ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott. Vidare har anslagen till förbättrande av bostadsförhållandena m. m. preliminärt räknats upp med 24,2 miljoner kronor. Slutligen har anslagen till avlöningar och omkostnader ökat med sammanlagt ca 10 miljoner kronor.

Sjätte huvudtiteln ökar med 148,9 miljoner kronor, varav 134,2 miljoner kronor faller på de mot automobilskattemedlen avräknade anslagen och 14,7 miljoner kronor på övriga anslag. Anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader uppräknas med 127,8 miljoner kronor och anslagen till väg- och vattenbyggnadsverket med 6,4 miljoner kronor. För anslagen till hamnar och farleder beräknas en nettoökning av 1,3 miljoner kronor. Anslaget till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp höjes med 7 miljoner kronor. För de till kommunikationsdepartementet hörande instituten och myndigheterna med tillhörande verksamhetsområden föreligger en nettohöjning med 4,2 miljoner kronor. Ersättningen till postverket för befordran av tjänsteförsändelser ökar med 2,2 miljoner kronor.

Sjunde huvudtiteln utvisar en nettoökning med 9,3 miljoner kronor. Höjningen av vederbörande anslag är i huvudsak av automatisk natur. Bland större anslagsökningar må nämnas 11,5 miljoner kronor till tullverket, 1,4 miljoner kronor till ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden och 0,9 miljon kronor till kostnader för årlig taxering. Vidare föreslås en uppräknings av anslagen under avsnittet Allmänna centrala ämbetsverk m. m. med 2,1 miljoner kronor. Å andra sidan minskas anslaget till provisorisk skatteersättning till kommunerna, m. m. med 3,5 miljoner kronor, anslaget till ränta å spärkontomedel med 1,8 miljoner kronor samt vartdera av anslagen till ersättning till städerna för mistad tolag och till bidrag till skattetyngda kommuner med en miljon kronor.

Ättonde huvudtiteln utvisar en ökning med 183,2 miljoner kronor, som huvudsakligen är av automatisk natur. Den största anslagsökningen faller på anslaget till bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor med 85,9 miljoner kronor. I fråga om folkskoleväsendet har ökade statsutgifter beräknats även för anordnande av skolmåltider och skolskjutsar samt för vissa byggnadsarbeten. Anslagen härför har uppräknats med resp. 7,7, 3,0 och 3,0 miljoner kronor. För de allmänna läroverken förutses en utgiftsstegring med 31,7 miljoner kronor och för de kommunala läroverken med 8,2 miljoner kronor. Kostnaderna för yrkesundervisningen har vidare beräknats öka med 6,7 miljoner kronor och kostnaderna för vissa folkbildningsåtgärder med 2,6 miljoner kronor. Slutligen föreslås en uppräknings av anslagen till universiteten, den medicinska undervisningen m. m. med 9,8 miljoner kronor.

Under nionde huvudtiteln beräknas en minskning med 47,8 miljoner kronor. Å ena sidan har anslagen till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område och till kostnader i samband med svenska spannmålsbolagets verksamhet nedräknats med 69,5 miljoner kronor samt anslaget till statlig lagerhållning höjts med 2 miljoner kronor, varigenom för nämnda tre anslag erhållits en nettominskning med 67,5 miljoner kronor. Dessa anslagsbelopp är dock endast preliminärt beräknade. Å andra sidan har å övriga anslag under huvudtiteln räknats med en ökning med omkring 20 miljoner kronor. Härav är emellertid den övervägande delen eller ca 16 miljoner kronor hänförlig till automatiska utgiftsstegringar. Av den icke-automatiska höjningen om 4 miljoner kronor faller 1 miljon kronor på anslaget till jordbrukets rationalisering, vilket dock upptagits med beräknat belopp. Vidare har skogsförbättringsanslaget och anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo föreslagits höjda med tillhoppa 0,8 miljon kronor.

Under tionde huvudtiteln har räknats med en nettoökning om 14,2 miljoner kronor. De sammanlagda anslagsökningarna uppgår till 21,4 miljoner kronor. Därav faller på anslaget till omkostnader för statlig lagerhållning 4,2 miljoner kronor till följd av ökade ränteutgifter för den rörliga kredit, varmed riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap finansierar sin verksamhet. Anslaget till atomenergiforskning m. m. inom Aktiebolaget

Atomenergi har uppräknats med 2,1 miljoner kronor, varjämte begäres ett beställningsbemyndigande på 15 miljoner kronor. Bland övriga större anslagsökningar må nämnas, att avsättningsanslagen till fonden för idrottens främjande och lotterimedelsfonden har höjts med 1 resp. 2 miljoner kronor. Medelsanvisningen till den nya isbrytaren Thule, vilken beräknas bli färdigbyggd under nästa budgetår, har vidare ökat med 1,8 miljoner kronor. Härutöver har från femte huvudtiteln överförs ett anslag på 1,5 miljoner kronor till kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m. Övriga anslagsökningar om sammanlagt 8,8 miljoner kronor är till största delen av automatisk natur. Anslagsminskningarna uppgår till sammanlagt 7,2 miljoner kronor. Av detta belopp hänför sig 4,0 miljoner kronor till krisförvaltningen, där den största minskningen, 2,3 miljoner kronor, faller på handels- och industrikommissionen. Vidare har medelsbehovet till säkerhetsanstalter för sjöfarten nedgått med 1,5 miljoner kronor.

Elfte huvudtiteln utvisar en nettoökning med 48,3 miljoner kronor. På anslagen under medicinalstaten samt hälso- och sjukvård räknas med en ökning med 32,8 miljoner kronor huvudsakligen sammanhängande med höjda avlönings-, omkostnads- och bidragsanslag. Beträffande alkoholistvården och polisväsendet beräknas anslagshöjningar med 1,6 resp. 7,0 miljoner kronor. Av nämnda belopp har emellertid 1,3 miljoner kronor till vissa stödåtgärder till förmån för de icke-statliga alkoholistanstalterna samt 6,1 miljoner kronor avseende statspolisorganisationen m. m. äskats preliminärt i avvaktan på särskilda propositioner. Anslagen under överståthållarämbetet och landsstaten uppräknas med sammanlagt 10,8 miljoner kronor, väsentligen till täckande av höjda löner och omkostnader. I fråga om civilförsvaret sker en anslagsminskning med 6,0 miljoner kronor i syfte att åvägabringa en förbrukning av de reservationsmedel, som samlats främst å vissa materielanslag.

Tolfte huvudtiteln s slutsumma utvisar en nettominskning med 224,5 miljoner kronor. Å ena sidan föreligger en anslagsminskning med 268 miljoner kronor till följd av att de i riksstaten för innevarande budgetår upptagna anslagen till täckning av dels beräknat överskridande av anslagsmedlen för vissa löne- och pensionsförmåner, dels beräknade kostnader för ändrad lönegradsplacering m. m. bortfaller. Å andra sidan redovisas en ökning med 43,5 miljoner kronor, till större delen beroende på de vid 1952 års riksdag beslutade löne- och pensionsförhöjningarna.

Fjortonde huvudtiteln utvisar en ökning med nära 0,5 miljon kronor.

För luftfartsfonden beräknas en ökning av underskottet med 1,1 miljoner kronor.

Riksgäldsfondens underskott upptages till 335 miljoner kronor mot 325 miljoner kronor i gällande riksstat.

Huvudtiteln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar beräknas i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår minska med sammanlagt 2,4 miljoner kronor.

Huvudtiteln Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster uppföres med 1 miljon kronor, innebärande en minskning med 14 miljoner kronor.

I riksstatsförslaget under *kapitalbudgeten* uppföres under rubriken låne-medel 1 140 miljoner kronor, vilket belopp utgör skillnaden mellan summan av de äskade investeringsanslagen 2 007 miljoner kronor och de belopp i avskrivningsmedel, inberäknat avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster, samt övriga kapitalmedel å tillhoppa 867 miljoner kronor, som står till förfogande för investeringarnas genomförande. I riksstaten för innevarande budgetår upptages lånemedlen med 792 miljoner kronor utgörande saldod mellan investeringsanslagen å sammanlagt 1 628 miljoner kronor och avskrivningsmedel och övriga likvida medel å tillhoppa 836 miljoner kronor. Riksstatsförslaget utvisar således en ökning av 348 miljoner kronor för låne-medelsbehovet å kapitalbudgeten jämfört med riksstaten för innevarande budgetår.

I följande sammanställning har angivits den ökning och minskning av investeringarna i de statliga kapitalfonderna, som föreligger i riksstatsförslaget i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår.

	Anslag 1952/53 milj. kr.	Förslag 1953/54 milj. kr.	Ökning Minskning milj. kr.
Statens affärsverksfonder	766,7	1 081,6	+ 314,9
Luftfartsfonden	2,4	9,4	+ 7,0
Statens allmänna fastighetsfond	63,2	67,1	+ 3,9
Försvarets fonder	88,1	114,1	+ 26,0
Statens utlåningsfonder	467,0	494,8	+ 27,8
Fonden för låneunderstöd	190,8	148,9	— 41,9
Fonden för statens aktier.....	1,3	—	— 1,3
Fonden för förslag till statsverket.....	1,0	20,5	+ 19,5
Diverse kapitalfonder.....	47,7	70,8	+ 23,1
	Summa 1 628,2	2 007,2	+ 379,0

Översikt av behållningarna å riksstatsanslagen.

En sammanställning över anslagsbehållningarna den 30 juni 1952 torde i detta sammanhang få lämnas och fogas som bihang vid statsrådsprotokollet (*bihang 5*). Sammanställningen upptar totalsummor av reserverade medel om 1 020 miljoner kronor å driftbudgeten (exkl. avskrivningsanslagen) och av outnyttjade belopp om 762 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Medelsbehållningarna har under budgetåret 1951/52 å ena sidan ökat med 109 miljoner kronor å driftbudgeten men å andra sidan minskat med 6 miljoner kronor å kapitalbudgeten, innebärande totalt sett en ökning med 103 miljoner kronor. Som i det följande närmare kommer att beröras är ökningen helt av tillfällig art och sammanhänger med vissa speciella förhål-

landen i fråga om jordbrukets prisregleringsanslag. Utvecklingen av behållningarna på riksstatsanslagen under budgetåren 1941/42—1951/52 framgår av efterföljande tablå.

	Medelsbehållning (miljarder kr.) vid utgången av budgetåret										
	1941 /42	1942 /43	1943 /44	1944 /45	1945 /46	1946 /47	1947 /48	1948 /49	1949 /50	1950 /51	1951 /52
Reservationer å driftbudgeten (exkl. avskrivningar av nya kapitalinvesteringar).....	1,23	1,13	1,11	1,21	1,16	1,50	1,43	1,25	1,01	0,91	1,02
Outnyttjade belopp å kapitalbudgeten	0,79	0,93	1,13	2,15	2,10	2,38	2,59	2,29	1,29	0,77	0,76
Tillhoppa	2,02	2,06	2,24	3,36	3,26	3,88	4,02	3,54	2,30	1,68	1,78

I det följande kommer närmare att redogöras för de huvudtitlar respektive fonder, som enligt de såsom bihang redovisade sammanställningarna utvisar större anslagsbehållningar eller mera betydande variationer däri.

Förändringarna i *driftbudgetens reservationsbehållning* under det sist förflutna budgetåret har under fjärde huvudtiteln inneburit en minskning med 38 miljoner kronor. På äldre anslag än de för budgetåret 1951/52 uppförda har skett en medelsförbrukning med 63 miljoner kronor, varigenom behållningen på dessa anslag gått ned från 170 till 107 miljoner kronor. Av sistnämnda belopp har 104 miljoner kronor disponerats genom utlagda beställningar m. m. På fortlöpande anslag och för budgetåret 1951/52 anvisade anslag av engångsnatur, där reservationerna uppgår till 160 miljoner kronor, har skett en ökning av behållningen med 24 miljoner kronor. Denna kan emellertid helt föras tillbaka på det av riksdagen på tilläggsstat II för budgetåret 1951/52 anvisade anslaget till anskaffning av vissa yllevaror, vilket dock är bundet genom utlagda beställningar. — Femte huvudtiteln utvisar liksom under föregående budgetår endast obetydliga reservationer på de äldre anslagen. På fortlöpande anslag fanns däremot 70 miljoner kronor reserverade vid utgången av budgetåret 1951/52. Huvudparten av beloppet hänför sig till anslag till åtgärder för förbättrande av bostadsförhållandena m. m. samt till arbetsmarknadens reglering. Till väsentliga delar är dessa reservationer disponerade. — Under sjätte huvudtiteln uppgår förbrukningen av reservationsmedel till 34 miljoner kronor. Denna har huvudsakligen berört de fortlöpande anslagen. Av behållningen vid sistförflutna budgetårs utgång, 88 miljoner kronor, var 84 miljoner kronor bundna. — Beträffande behållningen under sjunde huvudtiteln har icke några nämnda förändringar ägt rum. Sålunda uppgår det totala beloppet reservationsmedel till oförändrat 29 miljoner kronor, varav ett likaledes oförändrat belopp på 28 miljoner kronor hänför sig till medel anvisade såsom bidrag till internationellt återuppbyggnadsarbete. Häri ingår 22 miljoner kronor å det i enlighet med den s. k. Washingtonöverenskommelsen rörande de tyska

tillgångarna i Sverige anvisade anslaget. Dispositionen av dessa medel är beroende av kommande överläggningar med berörda länder. — Även under åttonde huvudtiteln är förändringarna obetydliga. Den reservationsmedelsbehållning som föreligger, 21 miljoner kronor, faller främst på universitetens och högskolornas anslag till byggnads-, inrednings-, utrustnings- och materieländamål, vissa bidragsanslag till skolhemsbyggnader samt forskningsanslagen. — Under nionde huvudtiteln har, såsom inledningsvis omnämndes, skett en betydande ökning av reservationsmedlen. Totalt uppgick dessa per den 30 juni 1952 till 358 miljoner kronor, vilket i jämförelse med läget ett år tidigare innebär en stegring med 182 miljoner kronor. Denna stegring kan helt och hållet föras tillbaka på anslagen till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område och till bestridande av kostnader i samband med svenska spannmålsbolagets verksamhet samt förklaras i huvudsak med det förhållandet att regleringsåret icke sammanfaller med budgetåret. Reservationerna under nyssnämnda tvenne anslag, tillhopa 285 miljoner kronor, är nu till större delen eller till i runt tal 210 miljoner kronor förbrukade. Övriga reservationer under ifrågavarande huvudtitel faller främst på anslagen till jordbrukets rationalisering, landsbygdens elektrifiering, vissa skolbyggnads- och skogsarbeten samt prisclearing å kaffe. Reservationen å sistnämnda anslag, 6 miljoner kronor, kommer att med utgången av nu löpande budgetår tillföras budgetutjämningsfonden såsom besparing. — Vad beträffar förändringarna under tionde huvudtiteln omnämndes redan i statsverkspropositionen till 1952 års riksdag, att genom Kungl. Maj:ts beslut den 21 december 1951 ett belopp av 21 miljoner kronor å anslaget till prisnedsättning å vissa livsmedel tillförts budgetutjämningsfonden. Bland de därefter återstående äldre reservationerna har genom Kungl. Maj:ts beslut den 12 december 1952 ett belopp om 55 miljoner kronor från anslaget till subventionering av införseln av vissa varor såsom besparing tillförts nyssnämnda fond. — Elfte huvudtiteln uppvisar en ökning i reservationerna med 15 miljoner kronor, vilken till större delen uppkommit på anslagen till civilförsvaret trots att 5 miljoner kronor därifrån under budgetåret 1951/52 tillförts budgetutjämningsfonden som besparing. Den totala behållningen å dessa anslag uppgick vid utgången av nämnda budgetår till 84 miljoner kronor, varav dock 62 miljoner kronor redan var disponerade. Enligt det förslag till anslagsäskanden under riksstatens elfte huvudtitel, som vederbörande departementschef senare denna dag anmäler, nedskäres medelsanvisningen för budgetåret 1953/54 å vissa civilförvarsanslag i syfte att åvägabringa en förbrukning av de å dessa anslag odisponerade medlen. I övrigt fördelar sig behållningen under ifrågavarande huvudtitel med 24 miljoner kronor å medicinalstatens anslag och 3 miljoner kronor å diverse smärre anslag. Härav är 18 respektive 3 miljoner kronor disponerade.

Reservationsmedelsutvecklingen på driftbudgeten har sammanfattningsvis resulterat dels i en ökning av behållningarna på fortlöpande anslag och under det sistförflutna budgetåret anvisade anslag av engångsnatur med 205 miljoner kronor, varav såsom nämnts 182 miljoner kronor under nionde

huvudtiteln, dels en minskning av behållningarna på anslag anvisade före budgetåret 1951/52 med 96 miljoner kronor. Av sistnämnda belopp har drygt 26 miljoner kronor indragits till budgetutjämningsfonden. Utvecklingen under de olika huvudtitlarna beträffande nämnda äldre anslag framgår närmare av följande sammanställning.

	Reservationer å anslag anvisade t. o. m. budgetåret 1950/51 (äldre reservationer) per 30/6 1951 per 30/6 1952		Minskning under budgetåret 1951/52
	miljoner kr.		
Justitiedepartementet	1,0	0,7	— 0,3
Utrikesdepartementet	0,1	—	— 0,1
Försvarsdepartementet	169,9	107,4	— 62,5
Socialdepartementet	—	—	—
Kommunikationsdepartementet	9,7	7,9	— 1,8
Finansdepartementet	28,5	28,4	— 0,1
Ecklesiastikdepartementet	4,7	2,1	— 2,6
Jordbruksdepartementet	10,7	8,8	— 1,9
Handelsdepartementet	76,4	57,0	— 19,4
Inrikesdepartementet	15,4	8,3	— 7,1
Övriga huvudtitlar	—	—	—
	Totalt 316,4	220,6	— 95,8

Till den sålunda redovisade nedgången 96 miljoner kronor bör läggas det för innevarande budgetår såsom besparing reglerade beloppet å 55 miljoner kronor under tionde huvudtiteln. Behållningen på äldre anslag har sålunda reducerats till (221 — 55 =) 166 miljoner kronor. Av detta belopp är enligt inhämtade uppgifter ca 112 miljoner kronor disponerade genom utlagda beställningar m. m.

För innevarande budgetår har i tidigare sammanhang räknats med en förbrukning av reservationsmedel under driftbudgeten av storleksordningen 100 miljoner kronor. Enligt numera föreliggande uppgifter torde förbrukningen kunna uppskattas till ca 200 miljoner kronor, bortsett från den tidigare nämnda indragningen till budgetutjämningsfonden av 55 miljoner kronor. Härvid har hänsyn tagits till att en viss ökning av behållningen under sjätte huvudtiteln kan väntas till följd av en fr. o. m. innevarande budgetår genomförd omläggning av anslagsanvisningen för vissa statliga väginvesteringar från budgetår till kalenderår.

Även för budgetåret 1953/54 torde en förbrukning av reservationsmedel kunna förutses, men av betydligt mindre omfattning än den för nu löpande budgetår beräknade. Väsentligen kan den väntas under fjärde och elfte huvudtitlarna med sammanlagt ca 50 miljoner kronor.

Förändringarna i behållningarna å kapitalbudgetens anslag har under budgetåret 1951/52 resulterat i en minskning med 6 miljoner kronor. Bakom denna siffra ligger å ena sidan en ökning av behållningen på de under det

sistförflutna budgetåret anvisade medlen med 93 miljoner kronor i jämförelse med motsvarande behållning ett år tidigare samt å andra sidan en minskning av de outnyttjade beloppen på anslag anvisade t. o. m. budgetåret 1950/51 med 99 miljoner kronor. Denna minskning fördelar sig på de olika fonderna på sätt som framgår av följande sammanställning.

	Behållningen å anslag anvisade t. o. m. budgetåret 1950/51 (äldre anslag)		Minskning under budgetåret 1951/52
	per 30/6 1951	per 30/6 1952	
miljoner kr.			
Statens affärsverksfonder:			
Postverkets fond	3,8	2,7	— 1,1
Telegrafverkets fond	—	—	—
Statens järnvägars fond	3,7	2,8	— 0,9
Statens vattenfallsverks fond	22,9	15,3	— 7,6
Domänverkets fond	0,5	0,4	— 0,1
Säger för statens affärsverksfonder	30,9	21,2	— 9,7
Luftfartsfonden	18,0	12,0	— 6,0
Statens allmänna fastighetsfond	28,9	23,5	— 5,4
Försvarets fonder	97,3	63,3	— 34,0
Statens utlåningsfonder	38,2	37,7	— 0,5
Fonden för låneunderstöd	32,5	20,2	— 12,3
Fonden för statens aktier	12,1	0,1	— 12,0
Fonden för förlag till statsverket	2,2	1,2	— 1,0
Diverse kapitalfonder	25,0	7,2	— 17,8
Totalt	285,1	186,4	— 98,7

Nedgången i behållningarna å ifrågakvarande äldre anslag beror till ett belopp av inemot 39 miljoner kronor på att outnyttjade medel indragits såsom besparing. Dessa indragna medel fördelar sig med 19 miljoner kronor på försvarets fonder (jfr prop. nr 212/1952), 0,5 miljoner kronor på statens utlåningsfonder, drygt 7 miljoner kronor på fonden för låneunderstöd samt 12 miljoner kronor på diverse kapitalfonder. Beträffande uppdelningen å skilda anslag under fonderna torde jag få hänvisa till budgetredovisningen för budgetåret 1951/52. Vidare må i detta sammanhang nämnas att av outnyttjade belopp å äldre anslag under statens vattenfallsverks fond ett belopp om 10 miljoner kronor till kraftöverföring från Norge till Danmark genom beslut av Kungl. Maj:t den 19 december 1952 reglerats såsom besparing. Detta belopp bör alltså dragas från den i förenämnda sammanställning redovisade behållningen per den 30 juni 1952, vilken därigenom reduceras till 176 miljoner kronor.

Av därefter återstående behållning å äldre anslag är de under statens affärsverksfonder redovisade medlen i huvudsak bundna genom vidtagna

dispositionsåtgärder. Detsamma gäller om tillsammans ca 31 miljoner kronor av de under statens allmänna fastighetsfond och försvarets fonder upptagna behållningarna. Storleken av den outnyttjade medelsbehållningen under sistnämnda fonder torde få ses mot bakgrunden av den allmänna investeringsbegränsningen, vilken medfört tidsförskjutningar i byggnadsarbetenas igångsättande. De disponerade medlens andel av det totala beloppet utnyttjade medel är emellertid relativt sett avsevärt större än vid motsvarande tidpunkt ett år tidigare. — Beträffande statens utlåningsfonder utgör huvuddelen av ett belopp under anslaget till luftfartslånefonden om 36 miljoner kronor anslagsanvisning i samband med riksdagens beslut om organisation och finansiering av den reguljära luftfartstrafiken (prop. nr 176/1948 och 126/1949). — Under fonden för låneunderstöd återfinnes större delen av det icke ianspråkstagna beloppet å anslaget till lån till uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder.

Medelsförbrukningen av outnyttjade belopp kan för innevarande budgetår uppskattas till ca 150 miljoner kronor, d. v. s. 50 miljoner kronor mer än vad tidigare räknats med. Vid bedömandet av storleken av de vid utgången av det löpande budgetåret icke ianspråktagna medlen å kapitalbudgeten torde hänsyn få tagas till att ytterligare investeringsanslag senare denna dag föreslås bli anvisade å tilläggsstat med i runt tal 154 miljoner kronor. Det torde vara sannolikt att de för innevarande budgetår anvisade anslagen icke i full omfattning kunna utnyttjas, bland annat beroende på att en viss eftersläpning av utbetalningarna som regel måste förutsättas.

För budgetåret 1953/54 torde medelsförbrukningen å äldre anslag kunna uppskattningsvis angivas till ca 150 miljoner kronor. En summering av låne-medelsbehovet enligt riksstatsförslaget och för beräknat ianspråktagande av reserverade medel, vilken skulle ge som resultat ett belopp av storleksordningen 1 300 miljoner kronor, torde emellertid innebära en viss överskattning av lånemedelsbehovet på kapitalbudgeten. Detta beror dels på att ett totalt utnyttjande av de nyanvisade anslagen som regel icke kan ske, dels på att de under statens affärsverksfonder anvisade anslagen i viss utsträckning försetts med anslagsramar, vilka väsentligt understiger äskade investeringsanslag och vilka avses skola överskridas endast i den utsträckning förhållandena på arbetsmarknaden så medger.

En redovisning av vidtagna dispositioner under fortlöpande anslag å såväl drift- som kapitalbudgeten lämnas i allmänhet vid anmälan av respektive anslagsfrågor, vartill torde få hänvisas.

Riksstatsförslagets inkomstsida.

Översikt av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning.

I samband med beräkningarna av inkomsterna för budgetåret 1953/54 har riksräkenskapsverket även beräknat utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de å driftbudgeten uppförda inkomstitlarna kunna väntas lämna en inkomst av 8 040 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 8 391 miljoner kronor, innebärande en minskning med 351 miljoner kronor. Den sammanlagda minskningen å inkomstitlarna beräknas till omkring 576 miljoner kronor, varemot svarar inkomstökningar å 225 miljoner kronor. Inkomsterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. beräknas komma att med 455 miljoner kronor understiga det i riksstaten upptagna beloppet, 4 555 miljoner kronor. Denna avvikelse kan återföras på ett flertal faktorer. Sålunda kan utgifterna å titeln nu beräknas komma att bli större än vad som tidigare antagits, främst beroende på högre kommunal utdebitering för år 1953 än den tidigare antagna. Betydelsefullast är dock en nedgång av inkomstitelns bruttoinkomster. Sålunda beräknas den preliminärskatt, som uttages genom löneavdrag, komma att inflyta med ett lägre belopp än vad som tidigare antagits. Även beträffande övrig preliminär skatt föreligger ett underskott i jämförelse med tidigare beräkning, vilket främst beror på att bolagens inkomster under verksamhetsåren 1952 och 1953 antages komma att ligga lägre än som förutsatts vid riksstatens upprättande. I förhållande till riksstatens beräkning föreligger även ett inkomstbortfall, beroende på att de fyllnadsbetalningar av preliminär skatt avseende inkomståret 1951, som föranletts av bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt, under våren 1952 blev väsentligt större än vad som kunnat förutses, varigenom den under budgetåret 1952/53 inflytande kvarstående skatten nedgår i motsvarande mån. Underskott redovisas bland annat även för inkomstitlarna konjunkturskatt och domänverket med 100 respektive 20 miljoner kronor. Bland titlar, som utvisar merinkomst, må nämnas titlarna automobilskattemedel med 10, varuskatt med 25, tobaksskatt med 35, rusdrycksmedel med 13, nöjesskatt, totalisator-, tips- och lotterimedel med 18, folkpensionsavgifter med 49, telegrafverket med 12, statens vattenfallsverk med 10, fonden för statens aktier med 17 samt fonden för kreditgivning till utlandet med 12 miljoner kronor.

De totala statsintäkterna under budgetåret 1953/54 har av riksräkenskapsverket uppskattats till 7 971 miljoner kronor, innebärande en minskning i förhållande till de å gällande riksstat uppförda inkomstbeloppen med 420 miljoner kronor. I förhållande till det beräknade utfallet för löpande budgetår utgör minskningen 69 miljoner kronor. Skatteintäkterna beräknas i förhållande till gällande riksstat sjunka från 7 493

miljoner kronor till 6 941 miljoner kronor, eller med 552 miljoner kronor, medan inkomsterna av uppörd i statens verksamhet beräknas öka med 13,7 miljoner kronor, folkpensionsavgifterna med 70 miljoner kronor, titeln diverse inkomster med 18 miljoner kronor samt inkomsterna av statens kapitalfonder med 29,6 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för nästa budgetår visar i övrigt följande mera framträdande förändringar i förhållande till gällande riksstat.

Inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. har beräknats komma att minska med 555 miljoner kronor. Minskning har påräknats även för inkomsttitlarna tullmedel med 25 samt skatt å elektrisk kraft med 10 miljoner kronor, varjämte inkomsttiteln konjunkturskatt, som i riksstaten för innevarande budgetår är uppförd med 150 miljoner kronor, slopats för budgetåret 1953/54, då inkomsterna under titeln förväntas bli obetydliga och anses böra tillgodoföras inkomsttiteln övriga diverse inkomster. Å andra sidan har ökade inkomster beräknats under titlarna automobilskattemedel med 60, varuskatt med 25, tobaksskatt med 75 och tipsmedel med 10 miljoner kronor. Vad rör inkomsterna av statens kapitalfonder beräknas under affärsverksfonderna ökning för telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk med resp. 17, 9 och 15 miljoner kronor, medan för domänverket redovisas en minskning med 50 miljoner kronor. Slutligen har inkomsttitlarna statens utlåningsfonder och fonden för statens aktier uppräknats med 11 resp. 20 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets beräkning av de särskilda inkomsttitlarna.

Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse. Riksräkenskapsverket har beträffande inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. verkställt beräkning av inkomsterna för såväl budgetåret 1952/53 som 1953/54.

Ämbetsverket har därvid med utgångspunkt från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1951 haft att uppskatta inkomstutvecklingen under verksamhetsåren 1952 och 1953 ävensom under de första månaderna under 1954. I fråga om skatteunderlagets utveckling har riksräkenskapsverket gjort följande antaganden, varvid särskilda kalkyler gjorts för å ena sidan fysiska personer och med dem likställda och å andra sidan aktiebolag.

Vad först gäller fysiska personer har inkomsten av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, som representerar 4/5 av de fysiska personernas nettoinkomst, under verksamhetsåret 1951 stigit med 21 procent i jämförelse med nästföregående år. Riksräkenskapsverket har framhållit, att möjligheterna för en bedömning av utvecklingen under år 1952 ännu är begränsade. Ämbetsverket har emellertid utgått från en något mer än 17-procentig stegring av timförtjänsten för industriarbetare över genomsnittet för år 1951 och en något större genomsnittlig ökning för övriga grupper löntagare. Med hänsynstagande till att en viss nedgång i sysselsättningen torde ha inträffat

under 1952 har ämbetsverket kommit fram till en sannolik sammanlagd ökning av inkomst av tjänst med 16 å 17 procent från år 1951 till 1952. I fråga om inkomstutvecklingen för fysiska personer under 1953 framhåller riksräkenskapsverket att denna torde komma att visa betydande olikheter i jämförelse med de närmast föregående årens. Bakgrunden härtill är den avmattning av den ekonomiska aktiviteten som inträtt under 1952. Ämbetsverket betonar, att det aktuella lägets labila karaktär och starka beroende av utvecklingen utomlands, liksom även de osäkra utsikterna på något längre sikt beträffande bland annat den svenska exportens utveckling, motiverar en försiktig bedömning av det framtida underlaget för statsinkomsterna. När det gäller inkomst av tjänst har riksräkenskapsverket till en början räknat med att större förändringar i lönenivån till följd av löneglidning icke torde vara att vänta under 1953. Omfattningen av de avtalsmässiga lönestegringar, som kan komma att bli resultatet av förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter, kan givetvis ännu inte överblickas, men torde under alla förhållanden bli av betydligt mindre räckvidd än närmast föregående år. I högre grad än som varit fallet tidigare under efterkrigstiden torde det inför 1953 även vara nödvändigt att beakta riskerna för inkomstbortfall till följd av sysselsättningssvårigheter inom olika delar av näringslivet. Riksräkenskapsverket har dock ansett att, även om det nuvarande labila läget under ogynnsamma omständigheter skulle kunna utvecklas mot en snabb försämring av sysselsättningen, tillräckliga skäl icke föreligga för att grunda en beräkning av statens inkomster på ett sådant antagande. Sammanfattningsvis har riksräkenskapsverket ansett sig böra grunda sina beräkningar på antagandet om en viss mindre höjning av den sammanlagda inkomsten av tjänst under år 1953 i jämförelse med år 1952 och ytterligare någon stegring under de första månaderna 1954. Beträffande fysiska personers inkomster av övriga förvärvskällor tillsammansantagna har ämbetsverket räknat med en viss nedgång under år 1953. — Inkomst av jordbruksfastighet har under verksamhetsåret 1951 visat en stegring på 33 procent och torde även under 1952 i betydande grad ha påverkats av det gynnsamma resultatet av skogsbruket under avverkningssäsongen 1951/52. Genom bestämmelserna om investeringskonto för skog, varigenom uppskov erhålles med taxeringen av på sådant konto insatta skogsinkomster, sänkes emellertid taxeringsresultatet. Då inkomsterna av jordbruksdriften torde ha förbättrats icke oväsentligt från 1951 till 1952, anser riksräkenskapsverket emellertid en viss ytterligare uppgång av inkomsten av jordbruksfastighet vid 1953 års taxering sannolik. — Då beträffande övriga förvärvskällor i varje fall icke någon betydande minskning av inkomsten totalt sett är trolig, skulle, anser riksräkenskapsverket, resultatet i avseende på den sammanlagda inkomsten av andra förvärvskällor än tjänst bli någon stegring, dock sannolikt betydligt understigande den för inkomst av tjänst antagna.

Vad därefter rör aktiebolagens taxerade inkomster utgjorde ökningen under verksamhetsåret 1951 37 procent. Uppgången skulle ha varit än kraftigare om icke för skogsindustrierna utgått konjunktur- och prisutjämnings-

avgifter, vilka vid taxeringen varit avdragsgilla. Utvecklingen under år 1951 kan väsentligen återföras på en osedvanligt gynnsam exportkonjunktur. Denna har under år 1952 brutits på de flesta punkter, vilket skulle tyda på en försämring av bolagens rörelseresultat under sistnämnda år. Emellertid kommer taxeringsutfallet att påverkas i höjande riktning av den tillfälliga begränsning av den fria avskrivningsrätten, som genomförts för verksamhetsåren 1952 och 1953. Även bortsett från denna lagstiftning, vars verkningar är svåra att bedöma, torde bolagen ha en tendens att genom utjämning mellan åren söka undvika alltför starka fluktuationer i den redovisade vinsten. Med ledning av gjorda undersökningar och vissa allmänna överväganden har riksräkenskapsverket funnit sig böra grunda sin beräkning på antagandet, att det sammanlagda taxerade beloppet för svenska aktiebolag för verksamhetsåret 1952 skall komma att nedgå med inemot 10 procent.

Utvecklingen av aktiebolagens inkomster under år 1953 är synnerligen svår att förutse. Även om en ytterligare försämring icke är osannolik, har riksräkenskapsverket i avvaktan på säkrare hållpunkter för ett bedömande likväl utgått från en i jämförelse med år 1952 i stort sett oförändrad sammanlagd taxerad inkomst.

Riksräkenskapsverket har erinrat om att nettoinkomsten för statsverket å förevarande titel under ett budgetår utgöres av skillnaden mellan, å ena sidan, å titeln redovisade intäkter av statsskatter, kommunalskatter samt vissa medel, som uppbäres i samband med den allmänna uppbörden, och, å andra sidan, utbetalningar av kommunerna tillkommande skattemedel, återbetalningar av överskjutande preliminär skatt, omföringar av vissa influtna medel till andra riksstatstitlar m. m. samt avsättning (netto) till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Vid uppskattningen av bruttoinkomsterna har ämbetsverket viss vägledning av den inom verket förda uppbördsstatistiken ävensom av generalpoststyrelsens månatliga rapporter om totalt influten skatt. På grundval av nämnda material och under de gjorda antagandena angående inkomstutvecklingen har riksräkenskapsverket kunnat beräkna uppbörden av preliminär skatt för innevarande uppbördsår. Riksräkenskapsverket har utgått från, att bestämmelserna om ränta å kvarstående skatt kan förväntas medföra, att den preliminära B- och C-skatten kommer att bli närmare anpassad till den slutliga skatten än vad tidigare varit fallet. Resultatet av preliminärskatteuppbörden för uppbördsåret 1953/54 kommer, enligt vad ämbetsverket framhåller, att starkt påverkas av inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1953, vilket även gäller de under budgetåret 1953/54 infallade två terminerna av nästföljande uppbördsår. Ämbetsverket har för sistnämnda uppbördsår förutsatt oförändrad uttagningsprocent jämfört med år 1953, d. v. s. 110 procent. Inkomstberäkningen för budgetåret 1953/54 måste enligt ämbetsverket inrymma betydande osäkerhetsmoment med hänsyn till ovissheten beträffande inkomstutvecklingen under det kommande året.

Riksräkenskapsverket framhåller vidare, att på grundval av 1951 års taxe-

ring ett belopp av i runt tal 885 miljoner kronor påfördes de skattskyldiga såsom kvarstående skatt, medan ett belopp av omkring 235 miljoner kronor skulle återbetalas. Enligt av ämbetsverket från länsstyrelserna infordrade uppgifter uppgår den kvarstående skatten på grund av 1952 års taxering till i runt tal 830 miljoner kronor, medan återbetalningarna kan beräknas till omkring 370 miljoner kronor. Den sålunda inträdda, till omkring 135 miljoner kronor uppgående ökningen av den överskjutande skatten i förhållande till föregående år, beror bland annat på skärpningen av tabelluttaget av preliminär A-skatt från och med år 1951. Denna skärpning jämte det förhållandet att betydande fyllnadsbetalningar av preliminär skatt avseende inkomståret 1951, beräknade till i runt tal 500 miljoner kronor, ägde rum under våren 1952 till följd av bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt förklarar även, att den kvarstående skatten (brutto) nedgått i förhållande till föregående år trots att taxeringsutfallet år 1952 innebar en synnerligen kraftig uppgång av såväl fysiska personers som aktiebolags beskattningsbara inkomster i jämförelse med 1951 års taxering. Sannolika storleken av den kvarstående skatt, som kan komma att påföras på grundval av 1953 års taxering, har riksräkenskapsverket — under förutsättning att i likhet med året innan fyllnadsbetalningar kommer att äga rum i betydande utsträckning — uppskattat till 800 å 900 miljoner kronor. Till inkomsterna å titeln skall, förutom ett jämförelsevis mindre belopp i tillkommande skatt, läggas den kommunala fastighetsskatten, vilken under budgetåret 1952/53 undergått en betydande stegring i förhållande till närmast föregående år till följd av höjda taxeringsvärden. För budgetåret 1953/54 räknas med ytterligare stegring, främst beroende på höjd kommunal utdebitering mellan 1951 och 1952. Därtill kommer skogsvårdsavgifter och annuiter samt inflytande restantier.

Riksräkenskapsverkets beräkningar har lett till det resultatet, att bruttoinkomsterna å förevarande riksstatstitel kommer att uppgå för budgetåret 1952/53 till inemot 7 900 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till mellan 8 400 och 8 500 miljoner kronor.

Då utgifterna å titeln för budgetåret 1952/53 beräknas till omkring 3 800 miljoner kronor, inklusive en nettoavsättning till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel med 350 miljoner kronor, uppskattar riksräkenskapsverket utfallet av inkomstiteln för innevarande budgetår till 4 100 miljoner kronor.

Beträffande nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket beräknat utgifterna å inkomstiteln på följande sätt. Utbetalningarna av kommunalskattemedlen — här inbegripet dels förskott å kommunal inkomstskatt för kalenderåret 1953, dels fastighetsskatten, dels ock slutavräkning på det under kalenderåret 1951 utbetalade förskottet å kommunal inkomstskatt — torde under kalenderåret 1953 komma att uppgå till omkring 3 385 miljoner kronor, varav å första hälften av budgetåret 1953/54 skulle falla omkring 1 695 miljoner kronor. För andra hälften av budgetåret beräknas motsvarande utbetalningar — med utgångspunkt från vad verket antagit be-

träffande inkomstutvecklingen under år 1952 samt under förutsättning av oförändrad kommunal utdebitering — belöpa sig till omkring 2 100 miljoner kronor. Till kommunalskattemedlen, 3 795 miljoner kronor, skall läggas förutom restitutioner, dels återbetalningar av överskjutande skatt, beräknade till närmare 400 miljoner kronor, dels ock omföringar av utskiftnings- och ersättningsskatt, pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter och annuiteter med omkring 260 miljoner kronor. Någon avsättning till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel synes enligt ämbetsverket icke böra ske för nästa budgetår, medan däremot från fonden en återföring skall ske av under budgetåren 1951/52 och 1952/53 gjorda avsättningar, vilken återföring av verket beräknas till 500 miljoner kronor, vilket belopp alltså inräknats i titelns bruttoinkomster. Utgifterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. under nästa budgetår antages i enlighet härmed uppgå till mellan 4 400 och 4 500 miljoner kronor, innebärande ett inkomstöverskott av i runt tal 4 000 miljoner kronor.

Med starkt understrykande av ovissheten i de gjorda antagandena om inkomstutvecklingen med flera på skattetitelns utfall inverkan omständigheter förordar riksräkenskapsverket, att titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 4 000 miljoner kronor.

Inkomsten av k u p o n g s k a t t, som av överståthållarämbetet beräknats till 4,5 miljoner kronor för nästa budgetår, har av riksräkenskapsverket upptagits till 5 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till gällande riksstat med 1 miljon kronor.

Inkomsttiteln u t s k i f t n i n g s s k a t t o c h e r s ä t t n i n g s s k a t t har ämbetsverket för budgetåret 1953/54 beräknat till oförändrat 1 miljon kronor.

Inkomsten å titeln s k o g s v å r d s a v g i f t e r utgjorde under budgetåret 1951/52 4,57 miljoner kronor. Med hänsyn till att de nya taxeringsvärdena för skogsmark och växande skog nu föreligger fastställda anser skogsstyrelsen tidpunkten vara inne för en omprövning av den promillesats av 1,5, varmed skogsvårdsavgift utgår. Styrelsen anser — med beaktande av de väsentligt höjda taxeringsvärdena — att promilletalet icke bör sättas högre än till 1,0, medförande ett inkomstbelopp av 5,2 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Riksräkenskapsverket har i avvaktan på den ifrågasatta omprövningen av promillesatsen för avgifternas uttagande tills vidare utgått från oförändrad promillesats. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket upptagit inkomsttiteln med 7,8 miljoner kronor, innebärande en höjning i förhållande till gällande riksstat med 3,2 miljoner.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomsttiteln k o n j u n k t u r s k a t t upptagen till ett belopp av 150 miljoner kronor. Enligt uppgifter från länsstyrelserna samt mellankommunala prövningsnämnden kan skatten beräknas inflyta med cirka 45 miljoner under budgetåret 1952/53. Riksräkenskapsverket beräknar emellertid inkomsterna under förenämnda bud-

getår till 50 miljoner kronor. De mindre belopp, som kommer att inflyta under budgetåret 1953/54 torde enligt ämbetsverket böra tillgodoföras inkomstiteln övriga diverse inkomster.

I fråga om inkomstiteln bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, som i gällande riksstat uppförts med 200 000 kronor, har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 300 000 kronor.

Generalpoststyrelsens beräkningar av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt slutar på i runt tal 60 miljoner kronor för innevarande budgetår. Intäkterna för budgetåret 1953/54 bör enligt styrelsens uppfattning ej beräknas högre än 65 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket framhåller, att den nya fastighetstaxeringen — liksom den beslutade höjningen av gränsen för beräkning av kvarlåtenskapsskatt från 30 000 kronor till 50 000 kronor — visserligen icke kan väntas nämnvärt påverka ifrågavarande titel under innevarande budgetår, men att man på grund av värdestegring för andra kapitaltillgångar torde böra räkna med en fortgående stegring av den normala uppbörden under såväl innevarande som kommande budgetår. Under sistnämnda budgetår kommer emellertid den berörda ändringen i skatteskalen att förorsaka ett visst inkomstbortfall, vilket dock väl torde komma att kompenseras av ökade inkomster till följd av de genom fastighetstaxeringen höjda fastighetsvärdena. Varje år brukar också inflyta något eller några större engångsbelopp. Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomsterna för budgetåret 1952/53 till 65 miljoner kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 70 miljoner kronor, vilket med 5 miljoner kronor överstiger i gällande riksstat upptaget belopp.

Lotterivinstskatten, som för budgetåret 1951/52 uppgått till 33,6 miljoner kronor och för det löpande budgetåret av generalpoststyrelsen beräknats inflyta med i runt tal 35 miljoner kronor, har av riksräkenskapsverket för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 uppskattats till 36 miljoner kronor, innebärande en höjning i förhållande till gällande riksstat med 2 miljoner kronor.

Inkomsterna under titeln omsättnings- och expeditionsstämplor m. m., som i gällande riksstat upptagits med 60 miljoner kronor, beräknas av riksräkenskapsverket, med ledning av för innevarande budgetår influten uppbörd, till 60 miljoner kronor för budgetåret 1952/53. För budgetåret 1953/54 förordar riksräkenskapsverket att inkomstiteln upptages med samma belopp 60 miljoner kronor.

Automobilskattemedel. I gällande riksstat har intäkterna av fordonsskatten och bensinskatten upptagits till 180 resp. 325 miljoner kronor. Med utgångspunkt från vissa beräkningar rörande motorfordonsbeståndets utveckling har riksräkenskapsverket — med hänsyn till de från och med den 1 januari 1953 förhöjda skattesatserna — beräknat fordonsskatten till 185 miljoner kronor för innevarande budgetår och till

200 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Enligt beräkningarna av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen kommer bensinskatten för budgetåren 1952/53 och 1953/54 att uppgå till 340 resp. 380 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har emellertid i nära anslutning till av generaltullstyrelsen, kontrollstyrelsen, överståthållarämbetet och länsstyrelserna verkställda kalkyler, vilka i huvudsak sammanfaller med bränslekommissionens beräkningar, uppskattat inkomstiteln bensinskatt för budgetåret 1952/53 till 330 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 365 miljoner kronor.

Tullar och acciser. Inkomstiteln *t u l l m e d e l*, som under budgetåret 1951/52 gav en behållen intäkt av ca 362 miljoner kronor, är i riksstaten för löpande budgetår uppförd med 350 miljoner kronor. Vid i november 1952 gjord uppskattning har generaltullstyrelsen — med beaktande bl. a. av in-trädda och väntade förändringar i bytesbalansen med utlandet och med hänsyn till osäkerheten i den kommande konjunkturutvecklingen — beräknat nettouppbörderna för innevarande budgetår till 350 miljoner kronor och för nästa budgetår till 325 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som godtagit generaltullstyrelsens beräkning i fråga om såväl löpande som nästkommande budgetår, upptar inkomsterna å titeln tullmedel till 350 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 samt förordar, att titeln, under förutsättning av oförändrade tullsatser, för budgetåret 1953/54 uppföres med 325 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomstiteln *v a r u s k a t t*, varunder även redovisas intäkter av pälsvaruskatt samt den särskilda försäljningsskatten å mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror ävensom skatten vid tillverkning och import av personbilar och motorecyklar m. m. upptagen till ett belopp av 225 miljoner kronor. De av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och länsstyrelserna verkställda beräkningarna om utfallet av inkomstiteln innebär, med förutsättningen att sistnämnda skatt kommer att utgå även under nästkommande budgetår, en sammanlagd inkomst å titeln under budgetåren 1952/53 och 1953/54 av 244 resp. 233 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket uppskattar här avsedda inkomster till 250 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54.

I fråga om titeln *a c c i s å m a r g a r i n o c h v i s s a a n d r a f e t t v a r o r*, som i gällande riksstat uppförts med 3 miljoner kronor, har riksräkenskapsverket i enlighet med kontrollstyrelsens kalkyler beräknat inkomsterna för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 4 miljoner kronor.

Inkomsterna på titeln *s k a t t å k a f f e*, som för innevarande budgetår är uppförd i riksstaten med 17 miljoner kronor, har av generaltullstyrelsen och statens jordbruksnämnd beräknats till oförändrat belopp, 17 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Riksräkenskapsverket har anslutit sig till nämnda kalkyler.

I gällande riksstat har *t o b a k s s k a t t e n* upptagits till 575 miljoner kronor. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har beräknat tobaksskatten för innevarande budgetår till 585 miljoner kronor.

Tobaksmonopolet har beträffande nästkommande budgetår kalkylerat med en minskning av försäljningen av tobaksvaror utom av cigarretter utan munstycken, för vilka en fortsatt ökning av kvantiteten förutsättes. Med utgångspunkt härifrån och under antagande av oförändrade utförsäljningspriser och ingen nämnvärd förändring av konjunkturförhållandena har tobaksmonopolet funnit sig böra beräkna inkomsterna av tobaksskatt till ca 625 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Riksräkenskapsverket — som med hänsyn till inkomstillflödet under månaderna juli—november 1952 funnit sig böra räkna med en högre inkomstnivå än tobaksmonopolet kalkylerat med — har under förutsättning av oförändrade priser uppskattat tobaksskattens avkastning för nu löpande budgetår till 610 miljoner kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 upptages till 650 miljoner kronor.

Brännvinstillverknings skatten, som i gällande riksstat upptagits till 24 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen för löpande budgetår inflyta med 26 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 har styrelsen beräknat intäkten till 25 miljoner kronor. Mot denna uppskattning har riksräkenskapsverket icke haft något att erinra.

Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomsterna av rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, vilka i gällande riksstat upptagits med 13 miljoner kronor, för budgetåret 1952/53 beräknas till 13 miljoner kronor och för nästkommande budgetår till 11 miljoner kronor.

Inkomsterna av rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag har i riksstaten för löpande budgetår upptagits med 32 miljoner kronor. I enlighet med av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter uppskattar riksräkenskapsverket här avsedda inkomster för budgetåret 1952/53 till 33 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 34 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänknings skatten å spritdrycker har i riksstaten för löpande budgetår uppförts med 625 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen beräknar, att inkomsterna å titeln för budgetåren 1952/53 och 1953/54 skall inflyta med 615 resp. 620 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som beräknat inkomsterna för budgetåret 1952/53 till 625 miljoner kronor, har för nästa budgetår räknat med oförändrat belopp, 625 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänknings skatt å vin har i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 45 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen har — under beaktande av den nuvarande tendensen i vinförsäljningen — beräknat inkomsten å denna titel till 48 miljoner kronor för löpande och 50 miljoner kronor för nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket, som uppskattat inkomsterna för budgetåret 1952/53 till 50 miljoner kronor, har för nästa budgetår i överensstämmelse med kontrollstyrelsens kalkyler räknat med oförändrat belopp, 50 miljoner kronor.

Malt drycksskatten, som i gällande riksstat upptagits till 75 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med 79 miljoner kronor.

Styrelsen har uppskattat inkomsterna för nästa budgetår till i runt tal 80 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som beräknat inkomsterna för innevarande budgetår till 80 miljoner kronor, har i överensstämmelse med kontrollstyrelsens kalkyler föreslagit, att titeln för budgetåret 1953/54 beräknas till 80 miljoner kronor.

Skatten å läskedrycker, som i gällande riksstat upptagits till 35 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med ca 34 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Riksräkenskapsverket uppskattar här avsedda inkomster för innevarande budgetår till 35 miljoner kronor och föreslår, att titeln för budgetåret 1953/54 beräknas till samma belopp, 35 miljoner kronor.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsterna å titeln statlig nöjesskatt, som i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 50 miljoner kronor, komma att uppgå till 49,1 miljoner kronor under vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Riksräkenskapsverket beräknar emellertid inkomsterna under titeln för innevarande budgetår till 55 miljoner kronor och föreslår, att inkomstposten för nästa budgetår upptages till likaledes 55 miljoner kronor.

Skatt å elektrisk kraft, som i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 45 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med i runt tal 45 miljoner kronor för innevarande och 35 miljoner kronor för nästa budgetår. Riksräkenskapsverket har icke haft något att erinra mot kontrollstyrelsens beräkning.

Uppbörd i statens verksamhet. Under denna rubrik har i riksstaten för löpande budgetår upptagits 103,61 miljoner kronor och utfallet av inkomstsumman har av riksräkenskapsverket beräknats till 112,86 miljoner kronor. För nästa budgetår har ämbetsverket upptagit ett sammanlagt belopp av 117,31 miljoner kronor. Beträffande nedannämnda inkomstitlar under förevarande rubrik har riksräkenskapsverket anfört i huvudsak följande.

Mynt- och justeringsverket har uppskattat inkomsterna av myntning och justering under budgetåret 1952/53 till 3,5 miljoner kronor eller samma belopp, varmed titeln uppförts i gällande riksstat. För budgetåret 1953/54 har ämbetsverket beräknat intäkten till 3 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed föreslagit, att titeln för budgetåret 1953/54 beräknas till 3 miljoner kronor.

Beträffande bidrag till bank- och fondinspektionen, som i gällande riksstat uppförts med 265 000 kronor, har bank- och fondinspektionen uppskattat inkomsterna under budgetåret 1953/54 till 350 000 kronor under förutsättning att en framställning från inspektionen om höjning av det kvottal som tillämpas vid utdebitering av bankernas bidrag till inspektionen bifalles. Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed föreslagit att titeln för budgetåret 1953/54 upptages till 350 000 kronor.

I huvudsaklig anslutning till beräkningar av chefen för statens biograf-

byrå har riksräkenskapsverket i avvaktan på prövning av förslaget rörande filmgranskningsverksamheten (SOU 1951:16) upptagit inkomstiteln avgifter för granskning av biografbilder för budgetåret 1953/54 med ett belopp av 275 000 kronor mot 260 000 kronor i gällande riksstat.

I överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag har riksräkenskapsverket upptagit inkomsten av fyr- och båkmedel för budgetåret 1953/54 till 9 miljoner kronor mot 10 miljoner kronor i riksstaten för löpande budgetår.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med lotsstyrelsens förslag upptagit inkomsten av lotspenningar för budgetåret 1953/54 till 9 miljoner kronor eller samma belopp, varmed titeln uppförts i gällande riksstat.

Inkomstiteln patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter är för löpande budgetår upptagen till 4,7 miljoner kronor. Patent- och registreringsverket har beräknat inkomsterna under innevarande och nästkommande budgetår till 5,8 resp. 6,3 miljoner kronor under förutsättning av bifall till en av ämbetsverket den 1 oktober 1952 gjord framställning om höjning av vissa patentavgifter. Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med patent- och registreringsverkets förslag upptagit ifrågavarande inkomster för budgetåret 1953/54 till 6,3 miljoner kronor.

Bidrag till försäkringsinspektionen. Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med försäkringsinspektionens förslag upptagit förevarande inkomstitel till 650 000 kronor.

Folkpensionsavgifter. Enligt uppbördsförordningens bestämmelser skall vid redovisning av inflytande belopp någon uppdelning av beloppen på olika skatter och avgifter icke ske vare sig i fråga om preliminär skatt eller beträffande kvarstående slutlig skatt eller tillkommande skatt. I samband med budgetredovisningens upprättande tillgodoföres inkomstiteln folkpensionsavgifter genom omföring från inkomstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. ett belopp motsvarande summan av debiterade pensionsavgifter efter avdrag av verkställda avkortningar av pensionsavgifter, som debiterats enligt uppbördsförordningen.

Folkpensionsavgifterna har i riksstaten för budgetåret 1952/53 beräknats till 155 miljoner kronor. Enligt uppgift från statistiska centralbyrån uppgår beloppet av under år 1951 påförda avgifter till i runt tal 174 miljoner kronor eller till ett belopp, som med omkring 30 miljoner kronor överstiger de i budgetredovisningen för budgetåret 1951/52 upptagna debiterade pensionsavgifterna, sedan avkortade pensionsavgifter frändragits. Det belopp, som under budgetåret 1952/53 skall omföras från titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomstiteln folkpensionsavgifter, kan sålunda beräknas till 204 miljoner kronor.

På grund av det anförda har riksräkenskapsverket, som med hänsyn till tidigare lämnade uppgifter rörande inkomstutvecklingen räknar med ytter-

ligare ökning av beloppet av påförda avgifter från år 1952 till år 1953, uppskattat inkomsterna av folkpensionsavgifter för budgetåret 1952/53 till 204 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 225 miljoner kronor.

Diverse inkomster. Inkomstitlarna bötesmedel, totalisatormedel, tipsmedel och lotterimedel, som i gällande riksstat äro upptagna med 8, 11, 50 och 85 miljoner kronor, har av riksräkenskapsverket — på grundval av de uppgifter, som lämnats av vederbörande myndigheter resp. Aktiebolaget Tips-tjänst samt Svenska penninglotteriet aktiebolag — för nästa budgetår beräknats till 9, 14, 60 och 88 miljoner kronor.

Inkomstposten övriga diverse inkomster, som från och med budgetåret 1948/49 tillgodoföres inflytande krigskonjunkturskatt och från och med budgetåret 1951/52 inflytande tillfällig automobilskatt samt belastas med restitutioner av dessa skatter, har i riksstaten för budgetåret 1952/53 uppförts med ett belopp av 5 miljoner kronor. Enligt från länsstyrelserna införskaffade uppgifter beräknas av krigskonjunkturskatt inflyta omkring 1,0 miljon kronor under budgetåret 1952/53 samt avsevärt lägre belopp under budgetåret 1953/54. Restitutioner av krigskonjunkturskatt beräknas av länsstyrelserna till 2,7 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och 1,1 miljon för budgetåret 1953/54. För vardera av dessa budgetår uppskattar riksräkenskapsverket å förevarande inkomstitel mera regelmässigt inflytande inkomster till omkring 7 à 8 miljoner kronor. I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket den behållna uppbörderna å inkomstiteln övriga diverse inkomster för budgetåret 1952/53 till 6 miljoner kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med likaledes 6 miljoner kronor.

Statens affärsverksfonder. I riksstaten för löpande budgetår är överskotten av statens affärsverksfonder upptagna till sammanlagt 244 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar att 246 miljoner kronor skall komma att inflyta under detta budgetår och 235 miljoner kronor under nästa budgetår.

Postverkets inlevererade överskott för budgetåret 1951/52 uppgick till drygt 15 miljoner kronor. I riksstaten för löpande budgetår är inkomstiteln uppförd med 10 miljoner kronor. Generalpoststyrelsen har beräknat överskottet för budgetåret 1952/53 till 9,0 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 9,1 miljoner kronor. Styrelsen har föreslagit, att inkomstiteln i riksstaten för sistnämnda budgetår upptages med 10 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av inkomsterna har styrelsen emotsett en nettoökning från budgetåret 1951/52 till budgetåret 1952/53 med 24,7 miljoner kronor till 338,4 miljoner kronor samt från sistnämnda budgetår till budgetåret 1953/54 med 3,9 miljoner kronor till 342,3 miljoner kronor. Större delen av ökningen från budgetåret 1951/52 till det nu löpande budgetåret belöper sig å frankoteckensuppbörderna, som med hänsyn till de fr. o. m. den 1 juni 1951 och den 1 juni 1952 höjda portona beräknas stiga från 186,3 till 199

miljoner kronor, innebärande en ökning med 12,7 miljoner kronor. Från budgetåret 1952/53 till budgetåret 1953/54 beräknas francoteckensuppbörden stiga med ytterligare 2 miljoner kronor till 201 miljoner kronor. Vid uppskattningen av frankoteckensuppbörden för innevarande och nästkommande budgetår har styrelsen utgått från de porton, som för närvarande gälla för olika försändelseslag, samt ansett sig kunna räkna med någon ökning i trafikvolymen även under budgetåret 1953/54. Även beträffande posterna inkomster för befordran av tjänsteförsändelser, inkomster av tidningsrörelsen, ersättning för postgiörörelsen, ersättning från postsparbanken, ersättning för bestyret med skatteuppbörden samt ersättning för utbetalning av folkpensioner och av barnbidrag räknar styrelsen med ökade intäkter under de närmaste åren. Dessa poster beräknas sålunda stiga med sammanlagt 12,6 miljoner kronor från budgetåret 1951/52 till budgetåret 1952/53 samt med 2,7 miljoner kronor från sistnämnda budgetår till budgetåret 1953/54. Inkomsterna å övriga inkomstposter beräknas icke komma att undergå större förändringar under innevarande eller nästkommande budgetår.

De mot inkomsterna svarande driftkostnaderna beräknas för innevarande budgetår uppgå till 329,4 miljoner kronor samt för nästa budgetår till 333,2 miljoner kronor. Därvid har antagits att rörligt tillägg (procentuell förhöjning) kommer att utgå efter oförändrade grunder såväl under innevarande som under nästkommande budgetår. Vidare har hänsyn icke tagits till större förändringar i nuvarande prisnivå, som kan komma att inträffa under den tidsperiod beräkningarna omfattar.

Med utgångspunkt från nuvarande taxor samt nu gällande grunder för det rörliga tillägget har riksräkenskapsverket i anslutning till generalpoststyrelsens kalkyler upptagit inkomsterna av postverket för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 10 miljoner kronor.

Telegrafverkets inlevererade överskott för budgetåret 1951/52 uppgick till 38,3 miljoner kronor.

I gällande riksstat är inkomsttiteln uppförd med 43 miljoner kronor. Telegrafstyrelsen beräknar vid oförändrad löne- och prisnivå överskottet å telegrafverkets rörelse till 55 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till omkring 60 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Totalinkomsterna för budgetåren 1952/53 och 1953/54 har av telegrafstyrelsen beräknats till 633,7 resp. 662,2 miljoner kronor, innebärande ökning jämfört med budgetåret 1951/52 av omkring 83 och 111 miljoner kronor. Vid beräkningen har hänsyn tagits till att den tidigare mycket starka ökningen av telefon- och telegraftrafiken sedan mitten av år 1951 avtagit och i fråga om telegramtrafiken t. o. m. förbytt i nedgång. Styrelsen anför, att denna utveckling delvis kan ha berott på de taxehöjningar, som fr. o. m. den 1 april 1951 och den 1 april 1952 genomfördes för inländska rikssamtal och telegram. Med utgångspunkt från att hos kunderna en successiv anpassning till den högre kostnadsnivån kan väntas ske har styrelsen för budgetåret 1953/54 ansett sig kunna räkna med en något gynnsammare trafik-

utveckling än under budgetåret 1952/53. Därvid har hänsyn tagits till en påräknad mindre minskning i den årliga ökningen av antalet inkopplade apparater, varjämte de nuvarande taxorna förutsatts skola bibehållas oförändrade.

Driftkostnaderna har för budgetåret 1952/53 upptagits till 578,7 miljoner kronor, vilket är 2,4 miljoner kronor mindre än i den av Kungl. Maj:t för detta budgetår fastställda driftkostnadsstaten. För budgetåret 1953/54 har kostnaderna blivit beräknade till 602,2 miljoner kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till löpande budgetår med drygt 23 miljoner kronor. För båda budgetåren har beräkningen avsett driftkostnadernas storlek vid nuvarande löne- och prisnivå.

I enlighet med telegrafverkets beräkningar och med utgångspunkt från oförändrade grunder, såvitt gäller det rörliga tillägget, har riksräkenskapsverket ansett inkomsterna av telegrafverket böra upptagas till 55 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 60 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Statens järnvägar har för budgetåret 1951/52 redovisat ett underskott på 3,2 miljoner kronor. I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens järnvägar upptagits 1 miljon kronor.

Järnvägsstyrelsen, som för nästkommande år räknar med en mindre nedgång i såväl persontrafiken som godstrafiken, har under förutsättning av oförändrade taxor uppskattat driftinkomsterna för innevarande budgetår till 1 190 miljoner kronor och för nästa budgetår till 1 165 miljoner kronor.

Utgifterna — frånsett avskrivningarna — har under antagande av oförändrat löneläge beräknats till 1 031 miljoner kronor för löpande budgetår och till 1 010 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Driftöverskottet före avskrivningar har i enlighet härmed angivits till 159 miljoner kronor för innevarande samt 155 miljoner kronor för nästkommande budgetår.

Utgifterna för erforderliga avskrivningar enligt nuvärdesprincipen har av järnvägsstyrelsen beräknats till 154 miljoner kronor för budgetåret 1952/53. För budgetåret 1953/54 har enligt samma grunder räknats med ett till 145 miljoner kronor sänkt avskrivningsbelopp.

Styrelsen har sålunda räknat med ett överskott efter avskrivningar enligt återanskaffningsprincipen på 5 resp. 10 miljoner kronor för budgetåren 1952/53 och 1953/54. Då beräkningarna — som i fråga om lönerna utgår från oförändrat rörligt tillägg — emellertid är grundade på i viss mån osäkra antaganden och de framkomna överskotten små i förhållande till omslutningen, har styrelsen ej ansett skäl föreligga att för innevarande budgetår frångå det i riksstaten upptagna beloppet 1 miljon kronor. För budgetåret 1953/54 har styrelsen med hänsyn till nyss berörda förhållanden föreslagit, att inkomstiteln upptages med 5 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har upptagit inkomstiteln med ett formellt belopp av 1 miljon kronor för budgetåret 1952/53 samt föreslagit, att titeln uppföres med 10 miljoner kronor i riksstaten för budgetåret 1953/54.

Inkomsterna från statens vattenfallsverk utgjorde för budgetåret 1951/52 drygt 50 miljoner kronor. Vattenfallsstyrelsen räknar med att för innevarande budgetår kunna inleverera ett inkomstöverskott av 90 miljoner kronor eller samma belopp som upptagits i gällande riksstat. I beloppet ingår ett ursprungligen för budgetåret 1951/52 påräknat anslag å 15 miljoner kronor till inventarier m. m., vilket erhöles först för innevarande budgetår. Vid beräkningen har vidare förutsatts, att en av styrelsen i annat sammanhang gjord framställning om ökning av den rörliga krediten med 20 miljoner kronor eller alternativt anslag med samma belopp till inventarier m. m. kommer att bifallas. För budgetåret 1953/54 har det leveransbara överskottet av styrelsen uppskattats till 90 miljoner kronor, under förutsättning att styrelsen under innevarande budgetår erhåller den begärda ökningen av den rörliga krediten med 20 miljoner kronor.

I de beräknade avsättningarna till värdeminskningskonto ingår för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 en extra avsättning på 15 miljoner kronor, varav 6,8 miljoner kronor ingår i den av Kungl. Maj:t godkända driftkostnadsstaten för budgetåret 1952/53. I fråga om lönetillägg har för båda budgetåren räknats med att de skall utgå efter oförändrade grunder. Sedvanlig reservation har gjorts i fråga om onormala vattenförhållanden, ändringar av bränslepriser, ändrade konjunkturförhållanden och dylikt.

Riksräkenskapsverket, som ifrågasätter huruvida extra avsättning till värdeminskningskonto — utöver i driftkostnadsstaten för innevarande budgetår uppfört belopp — erfordras under budgetåren 1952/53 och 1953/54, beräknar med godtagande i övrigt av vattenfallsstyrelsens kalkyler inkomsterna av statens vattenfallsverk till 100 miljoner kronor för löpande budgetår och till 105 miljoner kronor för nästa budgetår.

Från domänverket inlevererades under budgetåret 1951/52 till statsverket drygt 91 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av domänverket upptagits ett belopp av 100 miljoner kronor. Domänverket framhåller de sedvanliga svårigheterna att med större noggrannhet nu bedöma resultatet för år 1952, då den huvudsakliga delen av höstens försäljningar ännu ej avslutats. På grundval av hittills verkställda eller preliminärt avslutade försäljningar av virke har styrelsen dock ansett sig kunna beräkna domänverkets överskott för år 1952 till 80 miljoner kronor. I fråga om storleken av det överskott, som kan komma att uppstå å domänverkets rörelse under år 1953, har domänstyrelsen — med understrykande av de stora svårigheterna att med rådande labila läge på virkesmarknaden göra en prognos för kommande år — uppskattat överskottet för år 1953 till 35 miljoner kronor.

I avvaktan på säkrare hållpunkter för ett bedömande av resultatet av innevarande vinters virkesförsäljningar har riksräkenskapsverket ansett domänverkets beräkning för år 1952 böra godtagas och i enlighet härmed samt under förutsättning av oförändrat rörligt tillägg upptagit inkomsttiteln för budgetåret 1952/53 till 80 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 föreslår riksräkenskapsverket, att titeln tills vidare uppföres med ett belopp av 50 miljoner kronor.

Riksbanksfonden. I skrivelse från riksbanken till riksräkenskapsverket har förevarande inkomstitel beräknats till 15 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed upptagit inkomsterna från riksbanksfonden för budgetåret 1953/54 till 15 miljoner kronor.

Statens allmänna fastighetsfond. I enlighet med ett av riksräkenskapsverket avgivet utlåtande över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden beräknar ämbetsverket överskottet under förevarande inkomstitel till 15,1 miljoner kronor, innebärande en minskning med 0,2 miljon kronor jämfört med innevarande budgetår.

Försvarets fonder. Inkomsterna under denna rubrik, som i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 23,1 miljoner kronor, uppskattar ämbetsverket till sammanlagt 24,3 miljoner kronor för nästa budgetår, varav å försvarets fastighetsfond falla 22,0 miljoner kronor och å försvarets fabriksfond 2,3 miljoner kronor.

Statens utlåningsfonder. Med ledning av de fondförvaltande myndigheternas beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket överskotten från ifrågasvarande fonder för budgetåret 1953/54 till sammanlagt 53,6 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår med 11,0 miljoner kronor.

Fonden för låneunderstöd. Riksräkenskapsverket beräknar i huvudsaklig anslutning till av bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret gjorda beräkningar inkomsterna för nästa budgetår å delfonderna för nämnda myndigheter till sammanlagt 21,1 miljoner kronor, innebärande en ökning med 0,7 miljon kronor jämfört med riksstaten för innevarande budgetår.

Fonden för statens aktier. Inkomstiteln är för innevarande budgetår uppförd med 50 miljoner kronor. För nästa budgetår har riksräkenskapsverket, med stöd av vissa lämnade upplysningar rörande det överskott som kan tänkas bli inlevererat till statsverket, beräknat inkomsterna under titeln till 70 miljoner kronor.

Statens pensionsfonder. För budgetåret 1952/53 är förevarande titel uppförd i riksstaten med 38,2 miljoner kronor. I anslutning till av pensionsstyrelsen, statskontoret, riksgäldskontoret och statens pensionsanstalt gjorda beräkningar har riksräkenskapsverket uppskattat inkomsterna från statens pensionsfonder för budgetåret 1953/54 till sammanlagt 38,6 miljoner kronor.

Diverse kapitalfonder. Beträffande inkomsterna från dessa fonder räknar riksräkenskapsverket för budgetåret 1953/54 med en ökning i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår med 5,5 miljoner kronor till 37,8 miljoner kronor.

Med skrivelse den 16 december 1952 har riksräkenskapsverket inkommit med en promemoria angående påräknelig inleverans av överskott från statens vattenfallsverk. I promemorian har ämbetsverket anfört följande.

Enligt de uppgifter, som riksräkenskapsverket för sin inkomstberäkning infordrat från vattenfallsstyrelsen skulle statens vattenfallsverks överskott, som för budgetåret 1951/52 utgjorde 90 miljoner kronor, uppgå till 85 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 90 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. För vart och ett av de två budgetåren har vattenfallsstyrelsen härvid räknat med en extra avsättning till värdeminskningsskonto på 15 miljoner kronor, varav redan 6 818 000 kronor upptagits på driftkostnadsstaten för budgetåret 1952/53. Inleveransen av överskott har vattenfallsstyrelsen — under förutsättning att styrelsen i enlighet med sin framställning härom erhåller ytterligare ökning av sina rörelsemedel med 20 miljoner kronor under budgetåret 1952/53 och med 20 miljoner kronor under budgetåret 1953/54 — beräknat till 90 miljoner kronor för vardera budgetåret. Härvid har styrelsen räknat med att det anslag på 15 miljoner kronor till utökning av styrelsens rörelsemedel som uppförts på den ordinarie riksstaten för budgetåret 1952/53, skall under detta budgetår möjliggöra viss inleverans av balanserade överskottsmedel.

I sin inkomstberäkning har riksräkenskapsverket ifrågasatt, huruvida extra avsättning — utöver i driftkostnadsstaten för innevarande budgetår uppfört belopp — erfordras för statens vattenfallsverk under detta och nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket har därför höjt de av vattenfallsstyrelsen beräknade leveranserna av överskott till 100 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 105 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Sedermera har det emellertid visat sig, att man bör kunna räkna med ytterligare inleveranser av överskott genom att efter de ovan angivna förstärkningarna av rörelsemedlen driftinkomsterna icke i samma utsträckning som förut behöva tagas i anspråk såsom rörelsemedel.

Av vattenfallsstyrelsen såsom rörelsemedel kvarhållna överskottsmedel, vilka under budgetåren 1948/49 och 1949/50 ökades från 18,5 miljoner kronor med (14,9+13=) 27,9 miljoner kronor till 46,4 miljoner kronor, har efter en nedgång med 1,9 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 ökats med icke mindre än 39,5 miljoner kronor under budgetåret 1951/52 och uppgår alltså vid utgången av sistnämnda budgetår till 84,0 miljoner kronor. I efterföljande sammanställning anges storleken av de i vattenfallsstyrelsens räkenskaper balanserade överskottsmedlen vid utgången av vart och ett av de nu nämnda fyra budgetåren samt huru medlen enligt uppgifter från vattenfallsstyrelsen fördela sig på olika slag av tillgångar (tusental kronor).

	30/6 1949	30/6 1950	30/6 1951	30/6 1952
Inventarier och material	8 837	17 781	11 301	42 144
Utestående kraftavgifter (netto)	17 874	21 621	25 342	37 336
Övriga kommersiella fordringar (netto)	1 799	3 700	3 098	1 788
Fordran hos riksgäldskontoret	566	1 166	1 818	547
Likvida medel	5 098	3 007	4 137	3 465
Summa	34 174	47 275	45 696	85 280

Därav:

Fastighetsförvaltningens rörelsekapital..	751	819	1 179	1 264
Balanserade överskottsmedel	33 423	46 456	44 517	84 016

Samtidigt med att såsom rörelsemedel kvarhållna överskottsmedel balanserades till ett belopp av 84 miljoner kronor förefanns vid utgången av budgetåret 1951/52 ett outnyttjat belopp av den rörliga krediten hos riksgäldskontoret på 10 miljoner kronor. Om detta belopp jämte den förstärkning av rörelsemedlen med 15 miljoner kronor, som erhållits genom anslag på den ordinarie riksstaten för innevarande budgetår, lägges till den förstärkning av rörelsemedlen med tillhoppa 40 miljoner kronor, som begärts för budgetåren 1952/53 och 1953/54, erhålles en summa på 65 miljoner kronor. Denna summa räcker icke blott till att frigöra de överskottsmedel, som vid det sistförflutna budgetårets utgång voro bundna i inventarier och material utan förslår även såväl till en avsevärd ökning av investeringarna i sådana tillgångar som till att täcka den ökning av beloppet av utestående kraftavgifter och övriga kommersiella fordringar, som kommer att äga rum under de närmaste åren. Det sammanlagda beloppet av sådana fordringar utgjorde vid utgången av budgetåret 1951/52 i runt tal 39 miljoner kronor och kan enligt uppgifter från vattenfallsstyrelsen beräknas uppgå till 47,5 miljoner kronor vid utgången av budgetåret 1953/54.

Enligt det anförda skulle vattenfallsstyrelsen under budgetåren 1952/53 och 1953/54 kunna till statsverket inleverera icke blott de under dessa budgetår uppkommande överskotten, av riksräkenskapsverket beräknade till 95 miljoner kronor respektive 105 miljoner kronor, utan även det belopp av balanserade överskottsmedel, 42 miljoner kronor eller, i avjämnat tal, 40 miljoner kronor, som vid utgången av budgetåret 1951/52 var bundet i inventarier och material. En sådan inleverans av balanserade överskottsmedel bör enligt vad som inhämtats från vattenfallsstyrelsen fördelas med 10 miljoner kronor på budgetåret 1952/53 och 30 miljoner på budgetåret 1953/54. Därest statens vattenfallsverks överskott anses böra inlevereras endast i den mån det blir disponibelt genom inbetalning av kraftavgifter m. m., bör, med hänsyn till vad som anförts om ökningen av beloppet av utestående kommersiella fordringar, inleveransen av balanserade överskottsmedel begränsas till (42—8,5) 33,5 miljoner kronor, vilket belopp dock synes kunna avjämnas uppåt till 35 miljoner kronor. Detta belopp torde kunna fördelas med 10 miljoner på budgetåret 1952/53 och 25 miljoner kronor på budgetåret 1953/54.

Den vid statens vattenfallsverk under senare år beträffande finansieringen av inköp av inventarier och material tillämpade ordningen, enligt vilken driftinkomster i avsevärd utsträckning tagits i anspråk för sådana anskaffningar, innebär ett avsteg från gällande budgetprinciper. Härigenom har den ram för investeringsverksamheten vid verket, som fastställdes i samband med att investeringsanslag beviljats för verket och dels genom avvägningen av verkets rörelsekapital, kunnat i betydande grad överskridas. Det synes därför angeläget, att det uttryckligen fastslås, att utgifter för anskaffning av inventarier och material enligt gällande budgetregler icke få bestridas med anlitande av driftinkomster. Därest verkets fasta rörelsekapital fastställes till det belopp, som minimalt erfordras såsom rörelsemedel, torde verkets nuvarande rörliga kredit hos riksgäldskontoret på 45 miljoner kronor vara tillräcklig för att verket skall beredas den rörelsefrihet, som är erforderlig med hänsyn till det växlande behovet av rörelsemedel.

Beräkningen i riksstatsförslaget av de särskilda inkomstitlarna.

I fråga om beräkningen av de olika inkomstitlarna i riksstatsförslaget ansluter jag mig till riksräkenskapsverkets förslag där icke annat anges i det följande.

I avvaktan på den översyn av inkomstberäkningen, som är avsedd att företagas längre fram under riksdagen, förordar jag — med utgångspunkt från att den statliga inkomstskatten alltjämt uttages med 110 procent av grundbeloppet — att inkomstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. preliminärt upptages med det av riksräkenskapsverket beräknade beloppet 4 000 miljoner kronor.

Beträffande titeln skogsvårdsavgifter har skogsstyrelsen i sitt förslag till riksräkenskapsverket angående titelns beräkning ifrågasatt en sänkning av promilletealet för avgiftens uttagande i samband med den höjning av taxeringsvärdena för skogsmark och växande skog som föranletts av den numera verkställda omtaxeringen. Med hänsyn till de successivt ökade statliga kostnaderna för såväl skogsvårdsstyrelsernas verksamhet som övriga skogsvårdsåtgärder anser jag mig icke kunna förorda någon sänkning av promilletealet. Jag gör därför i det följande hemställan om att skogsvårdsavgiften för år 1953, liksom för år 1952, fastställas till det i förordningen om skogsvårdsavgift angivna maximitalet 1,5 promille. I enlighet härmed beräknar jag titeln skogsvårdsavgifter till av riksräkenskapsverket föreslaget belopp av 7,8 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har beräknat automobilskattemedlen till 565 miljoner kronor, varav 200 miljoner kronor i fordonsskatt och 365 miljoner kronor i bensinskatt. Jag torde i detta sammanhang få erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 23 februari 1951 igångsatt en utredning angående beskattningen av motorfordonstrafiken. Enligt direktiven för utredningen borde bl. a. frågan om fördelningen av beskattningen på motorfordon och bensin tagas upp till prövning med sikte på en överföring av större delen av skattebördan på motorfordonen. Vidare ifrågasattes en omfördelning av fordonsskatt mellan fordon med olika viktklasser, vilket skulle kunna medföra en total höjning av fordonsskattens ram. Utredningen torde bli slutförd i sådan tid att ett förslag kan underställas nästa års riksdag. Såsom jag förut antytt har jag emellertid för avsikt att senare göra hemställan om att i avvaktan på resultatet av utredningen ett provisoriskt förslag om höjning med 5 öre av skatten på bensin och brännolja framlägges för riksdagen. Som skäl härför vill jag i förevarande sammanhang framhålla, att de utgifter för vägväsendet m. m. som skall täckas av automobilskattemedel och varom förslag framlägges under vederbörande huvudtitlar, uppgår till sammanlagt 639,8 miljoner kronor. Detta belopp, som i stort sett motsvarar utgifterna för den nuvarande omfattningen av verksamheten inom vägväsendet enligt rådande kostnadsnivå, överstiger de beräknade automobilskattemedlen med i runt tal 75 miljoner kronor. I avvaktan på det för-

slag angående bensinskatten, som senare kommer att föreläggas riksdagen, föreslår jag att titeln för bensinskatt preliminärt beräknas till 440 miljoner kronor, varigenom automobilskattemedlen skulle uppgå till i runt tal samma belopp som de utgifter, som skall täckas av dessa medel. Anmärkas må, att jag i annat sammanhang framlagt förslag om restitution i vissa fall av skatt å bensin, som användes i jordbrukets drift. Bifalles detta förslag av riksdagen bör titeln nedräknas med 1,5 miljoner kronor.

Titeln tullmedel har enligt av generaltullstyrelsen lämnade uppgifter av riksräkenskapsverket upptagits med 325 miljoner kronor, innebärande en minskning med 25 miljoner kronor jämfört med budgetåret 1952/53. Generaltullstyrelsen har bl. a. räknat med en icke oväsentlig nedgång av importen av maskiner och andra med värdetull belagda varor ävensom en minskning av tullmedelsuppbörden med hänsyn till osäkerheten i den kommande konjunkturutvecklingen. I avvaktan på närmare erfarenheter föreslår jag emellertid, att ifrågavarande inkomsttitel uppföres med samma belopp som för innevarande budgetår, nämligen 350 miljoner kronor.

Beträffande titeln omsättnings- och utskänknings skatt å spritdrycker har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna till 625 miljoner kronor såväl för budgetåret 1952/53 som budgetåret 1953/54. Som framgår av ämbetsverkets redogörelse har ifrågavarande inkomsttitel under de senaste fem åren utfallit med icke oväsentligt högre belopp än vad som förutsetts vid inkomstberäkningen. Jag föreslår därför, att inkomsttiteln upptages med 650 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Inkomsttiteln folkpensionsavgifter har av riksräkenskapsverket beräknats till 225 miljoner kronor. Chefen för socialdepartementet kommer senare i annat sammanhang att föreslå en standardförhöjning av folkpensionerna och att statens kostnader härför skall delvis täckas genom en höjning av folkpensionsavgiften. Avgiftshöjningen föreslås träda i kraft den 1 januari 1954. Av den till 140 miljoner kronor beräknade årliga inkomstökningen av avgiftshöjningen inflyter emellertid endast en tredjedel under budgetåret 1953/54, på vilket endast två av sex uppbördsstämmor faller, eller i runt tal 47 miljoner kronor. Med hänsyn härtill förordar jag, att det av riksräkenskapsverket föreslagna beloppet uppräknas med sistnämnda belopp eller till 272 miljoner kronor.

Vid beräkningen av överskotten från statens affärsverksfonder har riksräkenskapsverket utgått från nuvarande avgifter och taxor samt från oförändrade grunder för det rörliga tillägget å löner. Beträffande postverket, telegrafverket och statens järnvägar, för vilka överskotten beräknats till 10 miljoner, 60 miljoner resp. 10 miljoner kronor, har dessutom ämbetsverket i likhet med vederbörande affärsverksstyrelser förutsatt att avsättningar göres till värdeminskningsskonto på grundval av nuvärdesprincipen. För statens vattenfallsverk har däremot riksräkenskapsverket icke kalkylerat med den extra avsättning till värdeminskningsskonto, vilken av vattenfallsstyrelsen beräknats å driftkostnadssidan till 15 miljoner kronor. Beträffande domänverket har riksräkenskapsverket föreslagit att

överskottet tills vidare upptages med 50 miljoner kronor. I avvaktan på den översyn av inkomstberäkningen som senare göres föreslår jag att överskottet för samtliga affärsverksfonder utom statens vattenfallsverk preliminärt uppföres med de av riksräkenskapsverket beräknade beloppen. I fråga om vattenfallsverket räknar jag i likhet med riksräkenskapsverket f. n. icke med den extra avsättningen till värdeminskningskonto. Chefen för kommunikationsdepartementet kommer senare i annat sammanhang att föreslå en förstärkning av vattenfallsverkets rörelsemedel dels genom anvisande av investeringsanslag med 20 miljoner kronor å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1952/53 och med 20 miljoner kronor för budgetåret 1953/54 och dels genom en ökning av verkets rörliga kredit i riksgäldskontoret med 30 miljoner kronor. Härigenom kan balanserade överskottsmedel, som nu är bundna i inventarier och material, friställas och inlevereras till statsverket. För budgetåret 1953/54 bör man, enligt vad riksräkenskapsverket anmält, av denna anledning räkna med ytterligare 25 miljoner kronor i inkomster av vattenfallsverket utöver de 105 miljoner kronor riksräkenskapsverket ursprungligen upptagit. Jag föreslår därför, att inkomsterna från statens vattenfallsverk preliminärt upptages till 130 miljoner kronor. Av samma skäl ökar inkomsterna av vattenfallsverket för budgetåret 1952/53 med 5 miljoner kronor.

Vad slutligen beträffar försvarets fastighetsfond har riksräkenskapsverket beräknat överskottet av fonden till 21 980 000 kronor. I avbidan på närmare prövning av medelsbehovet under de olika posterna på fondens stat, vilken senare kommer att i särskild proposition anmälas på föredragning av chefen för försvarsdepartementet, torde överskottet av försvarets fastighetsfond böra upptagas till det av riksräkenskapsverket förordade beloppet.

Till statsrådsprotokollet i detta ärende torde — i enlighet med vad i det föregående nämnts — få fogas

Bihang 1: Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1953/54;

Bihang 2: Nationalbudget för år 1953;

Bihang 3: Investeringsbudgeten 1953;

Bihang 4: PM angående den statsfinansiella utvecklingen;

Bihang 5: Sammanställning över behållningar å riksstatsanslag vid utgången av budgetåret 1951/52.

Under återopande av det anförda och med hänvisning jämväl till riksräkenskapsverkets skrivelse med inkomstberäkning för nästa budgetår hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avvaktan på slutlig översyn av inkomstberäkningen, beräkna inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1953/54 enligt följande

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1953/54.

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	4 000 000 000	
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	5 000 000	
c. Utskiftningsskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i>	7 800 000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	300 000	
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, <i>bevillning</i>	70 000 000	
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i>	36 000 000	
h. Omsättnings- och expediti- stämplor m. m., <i>bevillning</i>	60 000 000	4 180 100 000
2. Automobilskattemedel:		
a. Fordonskatt, <i>bevillning</i>	200 000 000	
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	440 000 000	640 000 000
3. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	350 000 000	
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	250 000 000	
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	4 000 000	
d. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	17 000 000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	650 000 000	
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>be- villning</i>	25 000 000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i>	11 000 000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i>	34 000 000	
i. Omsättnings- och utskänknings- skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	650 000 000	
j. Omsättnings- och utskänknings- skatt å vin, <i>bevillning</i>	50 000 000	
k. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	80 000 000	
l. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	35 000 000	
m. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	55 000 000	
n. Skatt å elektrisk kraft, <i>bevillning</i>	35 000 000	2 246 000 000
		7 066 100 000

	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	125 000	
2. Inkomster vid fångvärderna.....	1 500 000	
3. Inkomster vid sjökarteverket	350 000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	5 800 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	120 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	450 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut ...	430 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion ...	2 000 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket ..	700 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	3 200 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	2 250 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	35 000	
13. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	1 500 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering	3 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	750 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	350 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	225 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	290 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	40 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	275 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 400 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	675 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 300 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	250 000	
26. Inkomster vid lantmåteriväsendet	7 000 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	900 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	28 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 700 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten ...	2 300 000	
31. Fyr- och båkmedel	9 000 000	
32. Lotspenningar	9 000 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovninganstalt ..	450 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	6 300 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register.	300 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	650 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	350 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 800 000	

	Kronor	Kronor
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	400 000	
40. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	375 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	28 000 000	
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	310 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	300 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	15 000 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	6 000 000	117 309 000
III. Folkpensionsavgifter		272 000 000
IV. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	9 000 000	
2. Totalisatormedel	14 000 000	
3. Tipsmedel	60 000 000	
4. Lotterimedel	88 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	6 000 000	177 000 000
		7 632 409 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, bevilning	10 000 000	
2. Telegrafverket	60 000 000	
3. Statens järnvägar	10 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	130 000 000	
5. Domänverket	50 000 000	260 000 000
II. Riksbanksfonden		15 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	385 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	555 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 602 000	
5. Generaltullstyrelsens »	140 000	
6. Uppsala universitets »	230 000	
7. Lunds universitets »	335 000	
8. Lotsstyrelsens »	70 000	
9. Medicinalstyrelsens »	2 435 000	
10. Karolinska sjukhusets »	375 000	15 128 000
IV. Försvarets fonder:		
1. Försvarets fastighetsfond	21 980 000	
2. Försvarets fabriksfond	2 350 000	24 330 000
V. Statens utlåningsfonder:		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	22 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	27 000	

	Kronor	Kronor
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre be- medlade, barnrika familjer	6 500 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen	128 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 050 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	32 000 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	700	
9. Statens bosättningslånefond	1 800 000	
10. Vattenkraftslånefonden	217 000	
11. Luftfartslånefonden	1 000 000	
12. Tullverkets båtlånefond	2 000	
13. Statens lånefond för universitetsstudier	40 000	
14. Allmänna studielånefonden	65 000	
15. Statens lånefond för hästavelns befrämjande . .	100	
16. Statens kaninavelslånefond	100	
17. Gödselvärdslånefonden	8 000	
18. Statens kalkbrukslånefond	4 000	
19. Statens fruktodlingslånefond	100	
20. Jordbrukets lagerhusfond	245 000	
21. Statens mejerilånefond	3 000	
22. Jordbrukets maskinlånefond	757 000	
23. Spannmålskreditfonden	100	
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare.	300 000	
25. Statens slakterilånefond	3 000	
26. Kraftledningslånefonden	100 000	
27. Elektrifieringslånefonden	100	
28. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för mo- tordrift	100	
29. Egnahemslånefonden	7 200 000	
30. Arrendelånefonden	100	
31. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
32. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1 000	
33. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
34. Statens avdikningslånefond	1 400 000	
35. Täckdikningslånefonden	50 000	
36. Bevattningslånefonden	3 000	
37. Allmänna nyodlingsfonden	100	
38. Fiskerilånefonden	170 000	
39. Statens fiskredskapslånefond	100	
40. Kommunskogslånefonden	1 000	
41. Virkesmätningslånefonden	100	
42. Skogsväglånefonden	1 000	
43. Statens skogslånefond	100	
44. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
45. Hemslöjdslånefonden	115 000	
46. Industrilånefonden	10 000	
47. Statens hantverkslånefond	60 000	
48. Fonden för hantverks- och småindustrikredit..	18 000	

	Kronor	Kronor
49. Rederilånefonden	100	
50. Statens lånefond för den mindre skeppsarten..	66 000	
51. Statens sekundärlånefond för rederinäringen...	70 000	
52. Lotsverkets båtlånefond	120 000	53 558 300
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Bostadsstyrelsens delfond	17 750 000	
2. Statskontorets delfond.....	1 050 000	
3. Lantbruksstyrelsens delfond	125 000	
4. Riksbankens delfond	560 000	
5. Riksgäldskontorets delfond	1 635 000	21 120 000
VII. Fonden för statens aktier		70 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden.....	26 800 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 200 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	150 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden.....	3 350 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	7 100 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk.....	20 000	38 620 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet.....	31 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	6 800 000	37 800 000
		535 558 300
Summa		8 167 965 800

Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1953/54.

Inkomster.		Kronor
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 181 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	1 142 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	2 975 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	23 701 000	
5. Generaltullstyrelsens »	230 000	
6. Uppsala universitets »	1 652 000	
7. Lunds universitets »	934 000	
8. Lotsstyrelsens »	428 000	
9. Medicinalstyrelsens »	7 625 000	
10. Karolinska sjukhusets »	1 272 000	41 140 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	250 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	215 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	339 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	1 800 000	
5. Generaltullstyrelsens »	120 000	
6. Uppsala universitets »	25 000	
7. Lunds universitets »	22 000	
8. Lotsstyrelsens »	65 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 010 000	
10. Karolinska sjukhusets »	406 000	4 252 000
C. Diverse inkomster:		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel	200 000	
b. Övriga diverse inkomster	51 000	251 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond	1 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	66 000	
5. Generaltullstyrelsens »	1 000	
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	

			Kronor
	b. Bidrag från Uppsala läns landsting ...	161 000	
	c. Övriga diverse inkomster	1 000	412 000
7.	Lunds universitets delfond:		
	a. Bidrag från universitetets egendoms- förvaltning	50 800	
	b. Övriga diverse inkomster	200	51 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		1 000
9.	Medicinalstyrelsens »		1 000
10.	Karolinska sjukhusets »		1 000
		Summa	786 000
			46 178 000
Utgifter.			
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:			
1.	Slottsbyggnadernas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader	773 000	
	b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drott- ningholm, Ulriksdal och Haga	220 000	
	c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	238 000	
	d. Vissa iståndsättningsarbeten	450 000	1 681 000
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond		795 000
3.	Beskickningsfastigheternas delfond:		
	a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	770 000	
	b. Bränsle och lyse för kanslilokaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	360 000	1 130 000
4.	Byggnadsstyrelsens delfond		7 111 000
5.	Generaltullstyrelsens »		125 000
6.	Uppsala universitets delfond:		
	a. Akademiska sjukhuset	478 000	
	b. Övriga fastigheter	730 000	1 208 000
7.	Lunds universitets delfond		461 000
8.	Lotsstyrelsens delfond		335 000
9.	Medicinalstyrelsens delfond		4 303 000
10.	Karolinska sjukhusets delfond:		
	a. Karolinska sjukhuset	372 000	
	b. Serafimerlasarettet	150 000	522 000
			17 671 000
B. Avsättning till värdeminskningsskonto:			
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		138 000
3.	Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>		145 000
4.	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		2 511 000
5.	Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		38 000

			Kronor
6. Uppsala universitets delfond:			
a.	Akademiska sjukhuset, förslagsvis ...	302 000	
b.	Övriga fastigheter, förslagsvis	319 000	621 000
7.	Lunds universitets delfond, förslagsvis		173 000
8.	Lotsstyrelsens » , förslagsvis		51 000
9.	Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		1 877 000
10.	Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		657 000
			6 211 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:			
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis		40 000
3.	Beskickningsfastigheternas » , förslagsvis		1 485 000
4.	Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		5 343 000
5.	Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		48 000
6.	Uppsala universitets » , förslagsvis		30 000
7.	Lunds universitets » , förslagsvis		38 000
8.	Lotsstyrelsens » , förslagsvis		38 000
9.	Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		21 000
10.	Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		125 000
			7 168 000
Överskott att tillföras riksstatsens driftbudget:			
1.	Slottsbyggnadernas delfond		1 000
2.	Fångvårdsstyrelsens »		385 000
3.	Beskickningsfastigheternas »		555 000
4.	Byggnadsstyrelsens »	10 602 000	
5.	Generaltullstyrelsens »		140 000
6.	Uppsala universitets »		230 000
7.	Lunds universitets »		335 000
8.	Lotsstyrelsens »		70 000
9.	Medicinalstyrelsens »		2 435 000
10.	Karolinska sjukhusets »		375 000
			15 128 000
Summa			46 178 000

*Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54.**

Inkomster.		Kronor
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Arméns delfond	34 000 000	
2. Marinens »	12 000 000	
3. Flygvapnets »	17 500 000	
4. Befästningars »	15 300 000	
		78 800 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Arméns delfond	2 200 000	
2. Marinens »	790 000	
3. Flygvapnets »	700 000	
4. Befästningars »	290 000	
		3 980 000
C. Inkomster av övnings- och skjutfält:		
1. Arméns delfond	1 300 000	
2. Marinens »	100 000	
3. Flygvapnets »	90 000	
4. Befästningars »	25 000	
		1 515 000
D. Diverse inkomster:		
1. Arméns delfond	50 000	
2. Marinens »	750 000	
3. Flygvapnets »	40 000	
4. Befästningars »	20 000	
		860 000
	Summa	85 155 000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Arméns delfond	23 675 000	
2. Marinens »	8 633 000	
3. Flygvapnets »	7 624 000	
4. Befästningars »	9 159 000	
		49 091 000
B. Avsättning till värdeminskningsskonto:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	3 450 000	
2. Marinens » , förslagsvis	860 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	3 775 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 820 000	
		9 905 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Arméns delfond, förslagsvis	2 165 000	
2. Marinens » , förslagsvis	307 000	
3. Flygvapnets » , förslagsvis	341 000	
4. Befästningars » , förslagsvis	1 366 000	
		4 179 000

			Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>			
1. Arméns delfond	8 260 000	
2. Marinens »	3 840 000	
3. Flygvapnets »	6 590 000	
4. Befästningars »	3 290 000	21 980 000
		Summa	85 155 000

Jag hemställer vidare, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1953 utgå med en och en halv promille.

Vad departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt och föreslagit i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Otto Winther.

Bihang 1.

Till KONUNGEN.

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det ämbetsverket att varje år före den 10 december till Kungl. Maj:t avgiva förslag till beräkning av statsverkets inkomster vid nästföljande statsregle-

ring ävensom meddela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Innan riksräkenskapsverket nu framlägger förslag till beräkning av statens inkomster för budgetåret 1953/54 vill ämbetsverket inledningsvis lämna en orienterande översikt av utfallet av driftbudgeten för de sistförflutna finansåren.

Driftbudgetens inkomster och utgifter enligt budgetredovisningarna för de fem sistförflutna budgetåren sammanfattas i efterföljande tabell. I tabellen angivas de förändringar i avseende å budgetutjämningsfondens behållning och beloppet av utestående reservationer, till vilka budgetutfallet givit upphov.

Driftbudgetens utfall under budgetåren 1947/48—1951/52.

Miljoner kronor.

Inkomst- och utgiftsgrupper m. m.	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
<i>Inkomster.</i>					
Inkomst- och förmögenhetsskatter..	1 896	1 945	1 892	2 610	3 961
Övriga skatter	2 002	2 282	2 227	2 432	2 699
Uppbörd i statens verksamhet, folkpensionsavgifter och diverse inkomster	281	399	355	384	414
Inkomster av statens affärsverksfonder m. fl. kapitalfonder.....	259	328	365	395	433
Summa inkomster	4 438	4 954	4 839	5 821	7 507
<i>Utgifter.</i>					
Civila utgifter (även avskrivningar för civila ändamål)	2 738	3 290	3 553	3 719	4 316
Försvarsutgifter (fjärde huvudtiteln och avskrivningar för försvarsändamål)	776	878	973	1 214	1 539
Pensionskostnader för civila och militära ändamål	147	154	161	186	224
Räntor å statsskulden m. m.....	310	321	315	331	343
Summa utgifter	3 971	4 643	5 002	5 450	6 422
Reellt budgetöverskott resp. budgetunderskott	+ 467	+ 311	- 163	+ 371	+ 1 085
Förändring i beloppet av utestående reservationer	+ 3	- 155	- 326	- 175	+ 138
Förändring i budgetutjämningsfondens behållning (jormell budgetöverskott)	+ 464	+ 466	+ 163	+ 546	+ 947

Som av tabellen framgår ha inkomsterna under den redovisade tidsperioden, budgetåren 1947/48—1951/52, utvisat stegring, fränsett en stagnation under budgetåret 1949/50. Inkomststegringen, som varit särskilt betydande under de båda senaste budgetåren, hänför sig under dessa år främst till inkomst- och förmögenhetsskatterna, medan ökningen under budgetåret

1948/49 sammanhänger i första hand med den av 1948 års riksdag beslutade skärpningen av den indirekta beskattningen men i viss mån även med ökade inleveranser från affärsverken. Även inkomststegringen under budgetåren 1950/51 och 1951/52 är i viss mån att återföra på skärpning och utvidgning av den indirekta beskattningen.

Underlaget för inkomst- och förmögenhetsskatterna har fortgående ökats, om än stegringstakten varierat betydligt år från år. Då skatteunderlagets stegring i vad avser fysiska personers inkomster till största delen berott på höjda medelinkomster, har genom skatteskalornas progressivitet även en successiv skärpning av beskattningen blivit följd. Att inkomst- och förmögenhetsskatterna trots detta utvisade en så ringa stegring under budgetåret 1948/49 och till och med en mindre nedgång under budgetåret 1949/50, beror bland annat på viss eftersläpning i fråga om utbetalningen av kommunerna tillkommande utskylder. De eftersläpande utbetalningarna till kommunerna voro särskilt betydande under budgetåret 1949/50. I detta sammanhang bör även uppmärksammas, att kvarstående skatt erlades första gången under år 1949 samt att — på grund av de åren 1949 och 1950 medgivna anstånden med inbetalning av kvarstående skatt — tre terminer för erläggande av sådan skatt kommo att infalla under budgetåret 1950/51 mot två terminer under budgetåret 1949/50 och en termin under budgetåret 1948/49. Att de behållna inkomsterna av inkomst- och förmögenhetsskatterna likväl voro större under budgetåret 1948/49 än under budgetåret 1949/50, förklaras även av att den kvarstående skatt som erlades år 1949 var större än den som erlades år 1950 och av att den skatt å inkomstökning, som jämlikt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen uttogs för inkomståren 1945 och 1946, i stort sett inflöt under budgetåret 1948/49. Stegringen av inkomst- och förmögenhetsskatterna under budgetåret 1950/51 förklaras till ett belopp av cirka 300 miljoner kronor av den av de medgivna anstånden föranledda förskjutningen i tiden av kvarskattebetalningarna. Dessutom har under detta budgetår på grund av den starka stegringen av skatteunderlaget under år 1951 uppkommit (netto) en viss eftersläpning i fråga om utbetalningarna till kommunerna.

Den ökning av inkomst- och förmögenhetsskatteinkomsterna med över 50 procent, som redovisas under det senaste budgetåret, förklaras av ett flertal, delvis tillfälliga, omständigheter. Bland annat tillämpades från och med år 1951 ändrade skattetabeller, vilket medförde ett skärpt uttag av preliminärskatt. Främst har dock inverkat den starka stegringen av fysiska personers inkomster under såväl år 1951 som 1952, vilken medfört en betydande uppgång av preliminärskatteinkomsterna, samt stegringen av bolagens taxerade inkomster under åren 1950 och 1951, vilken medfört stegrade preliminärskattebetalningar samt omfattande fyllnadsbetalningar under våren 1952. Då från och med år 1951 det ursprungligen avsedda tidsschemat för inbetalning av kvarstående skatt tillämpats, inföll under budgetåret 1951/52 två terminer för erläggande av sådan skatt mot, som ovan nämnts, tillfälligt tre terminer under närmast föregående budgetår. Effekten härav på in-

komstskatttitelns behållning kompenserades emellertid delvis av att den vid 1951 års taxering påförda kvarstående skatten översteg närmast föregående års med cirka 200 miljoner kronor.

Under budgetåret 1951/52 uppkom även en kraftig eftersläpning av utbetalningarna av skattemedel till kommunerna. Härtill har emellertid — i motsats till tidigare — tagits hänsyn i den statliga bokföringen genom att i samband med bokslutet till en jämlikt beslut av 1952 års riksdag nyinrättad fond för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel överförts 500 miljoner kronor av inkomstskatttitelns bruttoinkomster.

Medan inkomst- och förmögenhetsskatterna på grund av den vid stigande inkomstnivå inträdande skärpningen av progressiviteten i beskattningen proportionsvis stigit mera än skatteunderlaget, är förhållandet närmast det motsatta för andra skatter. Till den del dessa senare skatter utgå såsom viktullar eller, vad angår acciser, såsom myckenhetsskatter, ha de, i den mån skattehöjningar ej ägt rum, endast ökat i takt med ökningen av produktion och handel. Blott till den del skatterna ha karaktär av värdetullar eller värdeacciser ha de även påverkats av uppkomna prisförändringar.

Vad angår inkomsterna av affärsverken, har den utgiftsökning, som föränletts av de under de senaste åren inträdda stegringarna av löner och priser, motvägts genom ytterligare taxehöjningar under åren 1951 och 1952. En viss nedgång av inkomsterna från kommunikationsverken har dock inträffat. Inleveranserna från domänverket ha däremot till följd av stegrade virkespriser ökat i betydande grad.

De sammanlagda utgifterna ha kontinuerligt ökat under hela den i tabellen redovisade perioden. Utgiftsstegringen förklaras, vad angår budgetåret 1948/49, främst av höjningen från och med 1948 års ingång av folkpensionerna samt tillkomsten vid samma tidpunkt av de allmänna barnbidragen. Utgiftsökningen under budgetåret 1949/50 är till en betydande del att återföra på kostnader för de subventionsåtgärder, som vidtogos i syfte att motverka av krondevalveringen framkallade prisstegringstendenser. Särskilt under de sista två budgetåren ha lönehöjningar och prisstegringar bidragit till utgiftsökningen.

Resultatet av inkomst- och utgiftsutvecklingen under den i tabellen redovisade perioden har blivit, att driftbudgeten utfallit med överskott under alla åren utom budgetåret 1949/50, då underskott uppkom bland annat på grund av ovanligt stor reservationsförbrukning. Trots en utgiftsstegring på närmare en miljard kronor samt en avsättning på 500 miljoner kronor till ovannämnda fond för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel utvisar det senaste budgetåret ett osedvanligt stort överskott.

Närmare redogörelser för hithörande förhållanden lämnas i vad avser tiden till och med budgetåret 1950/51 i riksräkenskapsverkets årsbok 1952.

För utfallet av statsregleringen under det senaste i förenämnda översikt ingående budgetåret, 1951/52, lämnas närmare redogörelse i en härvid såsom bilaga A fogad tabell. Av tabellen framgår, att inkomsterna under

nämnda budgetår uppgingo till 7 507 miljoner kronor och utgifterna till 6 422 miljoner kronor. Budgeten utföll sålunda med ett reellt överskott av 1 085 miljoner kronor. De utestående reservationerna ökades med 138 miljoner kronor. Om detta belopp tillägges utgifterna, erhålles ett formellt överskott av 947 miljoner kronor, som tillförts budgetutjämningsfonden.

De redovisade inkomsterna för allmänna budgeten överstego de beräknade med 1 050 miljoner kronor. Sålunda redovisades merinkomster för skatter med netto 1 002 miljoner kronor, för uppbörd i statens verksamhet med 16 miljoner kronor, för totalisator-, tips- och lotterimedel med 14 miljoner kronor och för fonden för statens aktier med 7 miljoner kronor. I förhållande till de beräknade beloppen uppstod däremot brist för statens affärsverksfonder å netto 6 miljoner kronor; för postverket, telegrafverket och statens järnvägar utgjorde bristen tillsammans 63 miljoner kronor medan för vattenfallsverket och domänverket redovisades merinkomst å 6 respektive 51 miljoner kronor. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. lämnade, bland annat på grund av den kraftiga höjningen av lönenivån under år 1951 och år 1952 samt betydande fyllnadsbetalningar av preliminärskatt från bolagen under våren 1952, ett överskott å 853 miljoner kronor utöver det i riksstaten beräknade beloppet, sedan avsättning skett till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Av de indirekta skatterna uppvisades överskott av rusedrycksmedel å 54 miljoner kronor, av tullmedel å 32 miljoner kronor, av tobaksskatt å 13 miljoner kronor, av varuskatt å 12 miljoner kronor och av nöjesskatt å 9 miljoner kronor. Merinkomst redovisades även för arvslots-, gåvo- och kvarlåtenskapsskatterna, lotterivinstskatt samt omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m. å tillsammans 24 miljoner kronor.

Den allmänna budgetens mot budgetutjämningsfonden reglerade anslag utvisade en nettomerutgift av 33 miljoner kronor. Vid framräkandet av detta belopp har bland besparingarna även medtagits ett belopp av 47 miljoner kronor, som tillförts budgetutjämningsfonden över anslaget å sjätte huvudtiteln till avsättning till statens automobilskattemedelsfond. Beloppet motsvarar en vid realiserandet av riksstaten uppkommen förbättring av relationen mellan inkomster och utgifter å automobilskattemedlens specialbudget. I verkligheten uppkom alltså en nettomerutgift å 80 miljoner kronor.

På specialbudgeternas inkomstitlar uppstod en merinkomst på 51 miljoner kronor, hänförlig till automobilskattemedlens specialbudget. Nettoöverskottet på sistnämnda specialbudget stannade vid 47 miljoner kronor. Såsom redan nämnts överfördes detta belopp till statens budgetutjämningsfond. Därigenom har realiserandet av budgeten icke blott eliminerat den brist å automobilskattemedlens specialbudget om 30 miljoner kronor, som beräknats enligt riksstat och tilläggsstat, utan även medfört att den å budgetutjämningsfonden redovisade behållningen av medel, som tillförts fonden som överskott å automobilskattemedlens specialbudget, ökats till 273 miljoner kronor från 256 miljoner kronor vid budgetårets ingång.

Närmare uppgifter rörande avkastningen av de särskilda inkomstitlarna

under budgetåret 1951/52 lämnas i tabellbilagan B, i vilken jämväl intagits motsvarande uppgifter om inkomstillflödet under budgetåren 1947/48—1950/51.

Beträffande inkomstutvecklingen under det löpande budgetåret föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter allenast för tiden juli—oktober. Driftbudgetens inkomster ha under denna tidsperiod uppgått till 2 537 miljoner kronor mot 2 167 miljoner kronor under motsvarande tid nästföregående budgetår. Till inkomstökningen har bidrag lämnats främst av skatt å inkomst och förmögenhet m. m., bensinskatt, varuskatt och tobaksskatt.

I närslutna bilaga C har riksräkenskapsverket intagit en av ämbetsverket med ledning av från vederbörande myndigheter infordrade uppgifter upprättad sammanställning över det beräknade utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de å driftbudgeten uppförda inkomstitlarna kunna väntas lämna en inkomst om 8 040 miljoner kronor mot beräknat 8 391 miljoner kronor, innebärande en brist om 351 miljoner kronor.

Inkomsterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. beräknas komma att med 455 miljoner kronor understiga det i riksstaten upptagna beloppet, 4 555 miljoner kronor. Underskottet beror bland annat på att ökningen av den totala lönesumman torde bli något mindre än vad som förutsatts vid tidigare inkomstberäkning samt på att större fyllnadsbetalningar av preliminärskatt än som beräknats inflöto under det sistförflutna budgetårets sista månader, varigenom uppbörden av kvarstående skatt under budgetåret 1952/53 minskas i motsvarande grad. Kommunalskatteutbetalningarna beräknas vidare till följd av en höjning av utdebiteringen för år 1953, i stället för en tidigare antagen sänkning, komma att stiga utöver vad som tidigare beräknats. Underskott redovisas bland annat även för inkomstitlarna konjunkturskatt och domänverket med 100 respektive 20 miljoner kronor. Bland titlar, som utvisa merinkomst, må nämnas titlarna automobilskattemedel med 10, varuskatt med 25, tobaksskatt med 35, rusdrycksmedel med 13, nöjesskatt, totalisator-, tips- och lotterimedel med 18, folkpensionsavgifter med 49, telegrafverket med 12, statens vattenfallsverk med 10, fonden för statens aktier med 17 samt fonden för kreditgivning till utlandet med 12 miljoner kronor.

Av väsentlig betydelse för bedömande av den framtida utvecklingen av statens inkomster är att analysera förändringarna av de enskilda fysiska och juridiska personernas inkomster. Riksräkenskapsverket torde förden skull här få meddela en återblick på utvecklingen av de enskildas inkomster, sådana dessa komma till uttryck i det till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) taxerade beloppet. För sådant ändamål ha till en början i efterföljande tabell sammanställts uppgifter om den taxerade inkomsten (det taxerade beloppet) och dess förändringar för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1945—1951 (motsvarande taxeringsåren 1946—1952), vad angår verksamhetsåret 1951 (taxeringsåret 1952) enligt preliminära uppgifter från statistiska centralbyrån. Siffrorna för verksamhets-

åren 1948—1951 (taxeringsåren 1949—1952) äro på grund av omläggningen av den direkta statsbeskattningen ej fullt jämförbara med siffrorna för de föregående åren. Sedan i samband därmed bland annat den s. k. förmögenhetsdelen bortfallit, har termen taxerat belopp utbytts mot taxerad inkomst.

Utvecklingen av taxerad inkomst (taxerat belopp) för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1945—1951 (taxeringsåren 1946—1952).

Verksamhetsår	Taxeringsår	Fysiska personer m. fl.		Svenska aktiebolag m. fl.		Övriga skattskyldiga		Tillsammans	
		Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index	Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index	Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index	Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index
1945	1946	11 423	100	1 203	100	99	100	12 725	100
1946	1947	13 391	117	2 052	171	117	118	15 560	122
1947	1948	15 041	132	1 505	125	113	114	16 659	131
1948	1949	15 764	138	1 307	109	104	105	17 175	135
1949	1950	16 219	142	1 358	113	103	104	17 680	139
1950	1951	16 987	149	1 816	151	119	120	18 922	149
1951	1952	20 797	182	2 493	207	133	134	23 423	184

Av tabellen framgår, att det totala taxerade beloppet sedan verksamhetsåret 1945 undergått en stegring med sammanlagt 84 procent. Inkomstutvecklingen har emellertid varit väsentligt olikartad för fysiska personer (inklusive oskifta dödsbon och familjestiftelser), för svenska aktiebolag m. fl. samt för övriga skattskyldiga. Den första gruppen överväger starkt till sitt absoluta belopp. På grund härav blir utvecklingen av densamma i stort sett avgörande för utvecklingen av det taxerade beloppet i dess helhet. Det taxerade beloppet för fysiska personer har successivt stigit med sammanlagt 82 procent. Stegningen för svenska aktiebolag m. fl. har under samma period uppgått till 107 procent efter en stark ökning år 1946, en därefter följande reduktion under åren 1947 och 1948 och en snabb stegring de senaste åren. Utvecklingen av det taxerade beloppet för aktiebolagen bör även ses i belysning därav, att, sedan den fria avskrivningsrätten införlivats med skattesystemet, det taxerade beloppet i hög grad bestämts av bolagens avskrivningspolitik. Stegningen för år 1946 får ses mot bakgrunden av att skatten å detta års inkomster i samband med genomförandet av uppboråsreformen i huvudsak efterskänktes. För övriga skattskyldiga har stegringen av det taxerade beloppet varit svagare än för fysiska personer och aktiebolag och har år 1951 stannat vid 34 procent.

För en mera ingående analys av utvecklingen av det vid taxeringen till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) uppnådda taxeringsresultatet hänvisas till tabellen på s. 8—9, vilken lämnar upplysning rörande vid de senaste sex taxeringarna uppskattade inkomster av olika förvärvskällor jämte utnyttjade avdrag. Uppgifterna avseende senaste taxering äro preliminära.

Utfallet av taxeringarna till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögen-

(På grundval av taxerings-

	1946	1947	1948	1949	1950	1951	Procentuell förändring från				
	Miljoner kronor						1946 till 1947	1947 till 1948	1948 till 1949	1949 till 1950	1950 till 1951
Fysiska personer m. fl.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	1 274·3	1 251·6	1 276·4	1 360·7	1 440·0	1 909·7	- 1·8	+ 2·0	+ 6·6	+ 5·8	+ 32·6
annan fastighet	255·5	254·3	271·8	288·0	294·0	289·6	- 0·5	+ 6·9	+ 6·0	+ 2·1	- 1·5
rörelse m. m.	1 367·5	1 436·7	1 503·9	1 533·0	1 637·9	1 876·9	+ 5·1	+ 4·7	+ 1·9	+ 6·8	+ 14·6
tjänst el. tillfällig för- värvsverksamhet	11 086·3	12 686·9	14 444·5	14 939·9	15 651·2	18 941·8	+ 14·4	+ 13·9	+ 3·4	+ 4·8	+ 21·0
kapital	441·8	464·8	471·0	478·3	489·1	568·6	+ 5·2	+ 1·3	+ 1·5	+ 2·3	+ 16·3
Summa	14 425·4	16 094·3	17 967·6	18 599·9	19 512·2	23 586·6	+ 11·6	+ 11·6	+ 3·5	+ 4·9	+ 20·9
Avdrag för underskott å förvärvskälla	63·2	82·0	102·6	108·6	119·7	152·3	+ 29·7	+ 25·1	+ 5·8	+ 10·2	+ 27·2
Sammanräknad nettoin- komst	14 362·2	16 012·3	17 865·0	18 491·3	19 392·5	23 434·3	+ 11·5	+ 11·6	+ 3·5	+ 4·9	+ 20·8
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å för- värvskälla	1 235·7	1 243·5	2 085·8	2 264·2	2 397·8	2 628·1	+ 0·6	+ 67·7	+ 8·6	+ 5·9	+ 9·6
Återstående inkomst	13 126·5	14 768·8	15 779·2	16 227·1	16 994·7	20 806·2	+ 12·5	+ 6·8	+ 2·8	+ 4·7	+ 22·4
Förmögenhetsdel	265·0	271·8	—	—	—	—	+ 2·6	—	—	—	—
Avjämning	—	—	14·8	8·2	7·8	9·2	—	—	—	—	—
Taxerad inkomst (taxerat belopp)	13 391·5	15 010·6	15 764·4	16 218·9	16 986·9	20 797·0	+ 12·3	+ 4·8	+ 2·9	+ 4·7	+ 22·4
Utnyttjade Ortsavdrag ...	5 305·1	5 553·0	6 694·5	6 780·2	6 815·5	6 879·1	+ 4·7	+ 20·6	+ 1·3	+ 0·5	+ 0·9
Beskattningsbar inkomst (beskattningsb. belopp)	8 086·4	9 457·6	9 069·9	9 438·7	10 171·4	13 917·9	+ 17·3	- 4·4	+ 4·1	+ 7·8	+ 36·8
Svenska aktiebolag m. fl.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	52·8	77·0	57·0	66·8	67·4	167·5	+ 45·8	- 26·0	+ 17·2	+ 0·9	+ 148·5
annan fastighet	46·0	37·1	43·6	43·7	40·0	42·4	- 19·3	+ 17·5	+ 0·2	- 8·5	+ 6·0
rörelse m. m.	2 050·7	1 485·8	1 385·7	1 404·2	1 873·5	2 485·7	- 27·5	- 6·7	+ 1·3	+ 33·4	+ 32·7
kapital	24·7	26·9	14·3	14·2	15·4	27·1	+ 8·9	- 46·8	- 0·7	+ 8·5	+ 76·0
Summa	2 174·2	1 626·8	1 500·6	1 528·9	1 996·3	2 722·7	- 25·2	- 7·8	+ 1·9	+ 30·6	+ 36·4
Avdrag för underskott å förvärvskälla	7·9	10·7	12·1	14·0	13·5	18·7	+ 35·4	+ 13·1	+ 15·7	- 3·6	+ 38·5
Sammanräknad nettoin- komst	2 166·3	1 616·1	1 488·5	1 514·9	1 982·8	2 704·0	- 25·4	- 7·9	+ 1·8	+ 30·9	+ 36·4
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å för- värvskälla	114·6	111·0	181·7	156·7	166·7	210·9	- 3·1	+ 63·7	- 13·8	+ 6·4	+ 26·5
Återstående inkomst	2 051·7	1 505·1	1 306·8	1 358·2	1 816·1	2 493·1	- 26·6	- 13·2	+ 3·9	+ 33·7	+ 37·3
Förmögenhetsdel	0·1	0·2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Avjämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Taxerad inkomst (taxerat belopp)	2 051·8	1 505·3	1 306·8	1 358·2	1 816·1	2 493·1	- 26·6	- 13·2	+ 3·9	+ 33·7	+ 37·3
Utnyttjade Ortsavdrag ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbar inkomst (beskattningsb. belopp)	2 051·8	1 505·3	1 306·8	1 358·2	1 816·1	2 493·1	- 26·6	- 13·2	+ 3·9	+ 33·7	+ 37·3

Inkomstskatt) för verksamhetsåren 1946—1951 (taxeringsåren 1947—1952).

nämndernas beslut.)

	1946	1947	1948	1949	1950	1951	Procentuell förändring från				
	Miljoner kronor						1946 till 1947	1947 till 1948	1948 till 1949	1949 till 1950	1950 till 1951
Övriga skattskyldiga.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	13·5	11·7	13·0	11·6	15·7	32·6	-13·3	+11·1	-10·8	+35·3	+107·6
annan fastighet	25·3	22·2	24·2	25·2	24·2	21·0	-12·3	+9·0	+4·1	-4·0	-13·2
rörelse m. m.	67·5	65·8	66·5	65·2	75·9	73·4	-2·5	+1·1	-2·0	+16·4	-3·3
kapital	17·1	18·1	19·1	20·5	22·4	26·3	+5·8	+5·5	+7·3	+9·3	+17·4
Summa	123·4	117·8	122·8	122·5	138·2	153·3	-4·5	+4·2	-0·2	+12·8	+10·9
Avdrag för underskott å förvärvskälla	1·3	1·3	1·1	1·3	1·4	2·2	—	-15·4	+18·2	+7·7	+57·1
Sammanräknad nettoinkomst	122·1	116·5	121·7	121·2	136·8	151·1	-4·6	+4·5	-0·4	+12·9	+10·5
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	15·2	14·2	17·5	18·3	18·2	18·2	-6·6	+23·2	+4·6	-0·5	—
Återstående inkomst....	106·9	102·3	104·2	102·9	118·6	132·9	-4·3	+1·9	-1·2	+15·3	+12·1
Förmögenhetsdel	9·9	10·3	—	—	—	—	+4·0	—	—	—	—
Avjämning	—	—	0·1	—	—	—	—	—	—	—	—
Taxerad inkomst (taxerat belopp)	116·8	112·6	104·1	102·9	118·6	132·9	-3·6	-7·5	-1·2	+15·3	+12·1
Utnyttjade ortsavdrag ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbar inkomst (beskattningsb. belopp)	116·8	112·6	104·1	102·9	118·6	132·9	-3·6	-7·5	-1·2	+15·3	+12·1
Samtliga skattskyldiga.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet	1 340·6	1 340·3	1 346·4	1 439·1	1 523·1	2 109·8	-0·0	+0·5	+6·9	+5·8	+38·5
annan fastighet	326·8	313·6	339·6	356·9	358·2	353·0	-4·0	+8·3	+5·1	+0·4	-1·5
rörelse m. m.	3 485·7	2 988·3	2 956·1	3 002·4	3 587·3	4 436·0	-14·3	-1·1	+1·6	+19·5	+23·7
tjänst el. tillfällig förvärvsverksamhet	11 086·3	12 686·9	14 444·5	14 939·9	15 651·2	18 941·8	+14·4	+13·9	+3·4	+4·8	+21·0
kapital	483·6	509·8	504·4	513·0	526·9	622·0	+5·4	-1·1	+1·7	+2·7	+18·0
Summa	16 723·0	17 838·9	19 591·0	20 251·3	21 646·7	26 462·6	+6·7	+9·8	+3·4	+6·9	+22·2
Avdrag för underskott å förvärvskälla	72·4	94·0	115·8	123·9	134·6	173·2	+29·8	+23·2	+7·0	+8·6	+28·7
Sammanräknad nettoinkomst	16 650·6	17 744·9	19 475·2	20 127·4	21 512·1	26 289·4	+6·6	+9·8	+3·3	+6·9	+22·2
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	1 365·5	1 368·7	2 285·0	2 439·2	2 582·7	2 857·2	+0·2	+66·9	+6·7	+5·9	+10·6
Återstående inkomst....	15 285·1	16 376·2	17 190·2	17 688·2	18 929·4	23 432·2	+7·1	+5·0	+2·9	+7·0	+23·8
Förmögenhetsdel	275·0	282·3	—	—	—	—	+2·7	—	—	—	—
Avjämning	—	—	14·9	8·2	7·8	9·2	-2·7	—	—	—	—
Taxerad inkomst (taxerat belopp)	15 560·1	16 658·5	17 175·3	17 680·0	18 921·6	23 423·0	+7·1	+3·1	+2·9	+7·0	+23·8
Utnyttjade ortsavdrag ...	5 305·1	5 553·0	6 694·5	6 780·2	6 815·5	6 879·1	+4·7	+20·6	+1·3	+0·5	+0·9
Beskattningsbar inkomst (beskattningsb. belopp)	10 255·0	11 105·5	10 480·8	10 899·8	12 106·1	16 543·9	+8·3	-5·6	+4·0	+11·1	+36·7

Nämnda tabell visar i vad avser sammanräknad nettoinkomst för *fysiska personer m. fl.*, representerande vid den senaste taxeringen närmare 90 procent av den totala sammanräknade nettoinkomsten, att den till största delen, cirka 80 procent, består av inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet. Därefter i betydelse komma inkomst av jordbruksfastighet och inkomst av rörelse med vardera cirka 8 procent. Övriga förvärvskällor spela mindre roll.

Beträffande inkomst av tjänst kan under efterkrigstiden tre olikartade skeden urskiljas. Under det första, omfattande tiden fram till och med inkomståret 1948, ägde en snabb expansion av inkomsterna rum med omkring 15 procents ökning per år. Större delen hänför sig till en stegring av medelinkomsterna för inkomsttagarna, även om någon ökning av det redovisade antalet inkomsttagare kan konstateras. Det andra skedet, under vilket antalet anställda varit ungefär oförändrat, karakteriseras däremot av en långsammare inkomststegring, med en ökning mellan inkomståren 1948 och 1949, respektive 1949 och 1950 på 3,4 och 4,8 procent. Bakgrunden till denna förändring i stegringstakten är den nästan fullständiga frånvaron av avtalsmässiga lönerörelser under åren 1949 och 1950. Det förtjänar emellertid påpekas, att detta i då rådande konjunkturläge, karakteriserat av i stort sett livlig efterfrågan på arbetskraft och fortgående produktionsökning, icke hindrade en viss fortsatt expansion av inkomsterna. Den förklaras främst av löneglidning och överflyttning till bättre betalda yrken och näringsgrenar. Löneglidningen för industriarbetare och vissa andra arbetargrupper har för ifrågavarande år uppskattats till 3—4 procent per år. Under år 1951 har inkomstnivån på nytt förskjutits kraftigt uppåt till följd av avtalsmässiga lönestegringar och fortsatt stark löneglidning, vilket i tabellen återspeglas i ökning av inkomst av tjänst m. m. med inte mindre än 21 procent.

Även i fråga om övriga förvärvskällor, med undantag för annan fastighet, redovisas relativt stor stegring år 1951. Inkomsten av jordbruksfastighet, som visar uppgång med icke mindre än 32,6 procent, har påverkats av kraftigt ökade skogsinkomster.

Det sammanlagda beloppet av s. k. allmänna avdrag, som få göras vid beräkning av den taxerade inkomsten, har som likaledes framgår av tabellen för fysiska personer stegrats successivt under de tre senaste åren. De ökade snabbare än inkomsterna åren 1949 och 1950 men långsammare år 1951, vilket innebär att den taxerade inkomsten ökade långsammare än nettoinkomsten de två förstnämnda åren, medan motsatsen var fallet år 1951. För år 1948 (1949 års taxering) redovisas en mycket kraftig uppgång av avdragsbeloppet. Denna uppgång sammanhänger bland annat med tillkomsten av det särskilda avdraget för förvärvsarbetande gift kvinna samt med de i samband med folkpensionsreformen höjda folkpensionsavgifterna. Främst har dock spelat in, att den betydande ökning av kommunalutskylderna, som ägt rum i anslutning till skatteunderlagets tillväxt efter 1945 års taxering, kommit att på grund av uppbördsförfarandets omläggning påverka de allmänna avdragen först vid 1949 års taxering.

Beloppet utnyttjade ortsavdrag har förändrats obetydligt vid de tre senaste taxeringarna, varigenom den beskattningsbara inkomsten stigit betydligt snabbare än både den taxerade inkomsten och den sammanräknade nettoinkomsten. Medan sålunda den taxerade inkomsten vid den senaste taxeringen steg med 22,4 procent, utgjorde den beskattningsbara inkomstens stegring ej mindre än 36,8 procent. Den tillfälliga uppgången av summan utnyttjade ortsavdrag år 1948 (1949 års taxering) sammanhänger bland annat med ändrade ortsavdragsbestämmelser.

Riksräkenskapsverket har i tidigare inkomstberäkningar även meddelat vissa resultat av den statistik över inkomsternas fördelning på inkomsttagare efter inkomstens storlek och efter yrkesgrupper, som årligen utarbetas av statistiska centralbyrån och som redovisas i publikationen Skattetaxeringarna. Denna statistik har avsett vid taxering till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) uppskattad nettoinkomst för i A-längden upptagna skattskyldiga (fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser).

För år 1951 (taxeringsåret 1952) skiljer sig ifrågavarande statistik i betydelsefulla avseenden från den tidigare utarbetade. Från att ha utgjort en fullständig undersökning har den omlagts till huvudsakligen stickprovundersökning, omfattande ungefär en tiondel av inkomsttagarna. Alla personer, som ensamma eller tillsammans med maken haft minst 30 000 kronors årsinkomst, skola dock medtagas. Till den del uppgifterna ha stickprovskarakter, sker givetvis uppräknig till att avse hela antalet inkomsttagare.

Statistiken upptager liksom hittills inkomstbelopp (sammanräknad nettoinkomst efter avdrag av underskott på förvärvskälla) och yrkesbeteckningar men dessutom nu även uppgifter om ålder, kön och civilstånd. Statistiken omfattar endast fysiska personer (ej oskifta dödsbon och familjestiftelser). Medan förut samtaxerade äkta makar betraktades som *en* inkomsttagare, ingå de i de senaste uppgifterna som skilda taxeringsenheter.

Alldeles bortsett från de brister, som kunna förefinnas beträffande representativitet och primärmaterialets beskaffenhet i övrigt, innebära nämnda förändringar i redovisningsprinciperna, att resultatet av den senaste undersökningen icke kan sammanställas med de uppgifter för tidigare år, som lämnats i föregående inkomstberäkningar. Detta gäller såväl det redovisade antalet inkomsttagare som inkomstbeloppens storlek för olika kategorier inkomsttagare.

Om sålunda analysen av inkomstutvecklingen fram till och med inkomståret 1951 väsentligen måste bygga på den statistik över taxeringsutfallet, som likaledes utarbetas av statistiska centralbyrån och som ligger till grund för ovan kommenterade tabell på s. 8—9, ger dock den nya inkomststatistiken en god bild av inkomststrukturen under 1951, vilken kan tjäna till ledning vid ett bedömande av skatteunderlagets utveckling även efter år 1951. I det följande lämnas därför vissa preliminära uppgifter från 1951 års inkomststatistik.

**Antalet inkomsttagare samt medelinkomst inom skilda yrkesgrupper år 1951
(taxeringsåret 1952).**

Näringsgren	Företagare		Anställda		Icke yrkesverk- samma		Samtliga	
	Antal	Medel- in- komst, kronor	Antal	Medel- in- komst, kronor	Antal	Medel- in- komst, kronor	Antal	Medel- in- komst, kronor
Jordbruk med binärningar...	324 353	6 314	314 225	3 819	64 274	2 515	702 852	4 851
Industri och hantverk.....	97 134	7 502	1 254 844	6 512	54 552	3 293	1 406 530	6 456
Samfärdsl.....	22 627	8 284	246 356	6 942	28 724	5 144	297 707	6 899
Handel.....	86 469	9 852	460 011	5 876	19 105	4 863	565 585	6 450
Allmän förvaltningstjänst...	—	—	354 930	7 674	34 035	7 122	388 965	7 626
Fria yrken.....	15 328	12 443	26 292	6 930	2 370	4 294	43 990	8 709
Husligt arbete.....	—	—	106 010	2 289	10 820	1 707	116 830	2 235
I övrigt.....	3 361	4 317	22 921	3 810	266 480	2 562	292 762	2 679
Samtliga inkomsttagare	549 272	7 321	2 785 589	6 110	480 360	3 215	3 815 221	5 920
Sammanlagd inkomst (1000- tal kronor).....	4 021 215		17 020 664		1 544 231		22 586 110	

Hela antalet inkomsttagare uppgick enligt 1951 års inkomststatistik till 3 815 221. Motsvarande antal var enligt 1950 års statistik 3 401 393. Som ovan nämnts äro de båda årens siffror icke jämförbara. Bättre jämförbarhet erhålles om antalet inkomsttagare år 1951 minskas med antalet äktenskap, i vilka makarna äro samtaxerade, varigenom erhålles talet 3 339 082. Detta understiger 1950 års siffror med 62 311 eller 1,8 procent. Någon anledning att vänta större förändringar i antalet inkomsttagare mellan de båda åren finnes emellertid knappast. Differensen förklaras till en del av bortfallet av oskifta dödsbon och familjestiftelser men torde dessutom bero på vissa ofull-

Inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser år 1951 (taxeringsåret 1952).

Inkomstklasser, kronor	Företagare		Anställda		Icke yrkesverk- samma		Samtliga	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
— 999	10 140	1·9	143 020	5·1	69 780	14·5	222 940	5·8
1 000—1 999	34 910	6·4	259 800	9·3	180 370	37·6	475 080	12·5
2 000—2 999	53 510	9·7	280 420	10·1	84 730	17·6	418 660	11·0
3 000—3 999	65 000	11·8	263 480	9·5	38 910	8·1	367 390	9·6
4 000—4 999	64 300	11·7	274 110	9·9	23 780	5·0	362 190	9·5
5 000—5 999	63 410	11·5	287 540	10·3	22 190	4·6	373 140	9·8
6 000—6 999	54 160	9·9	315 380	11·8	16 170	3·4	385 710	10·1
7 000—7 999	43 010	7·8	291 990	10·5	10 720	2·2	345 720	9·1
8 000—9 999	59 490	10·8	365 270	13·1	12 680	2·6	437 440	11·5
10 000—11 999	34 310	6·3	136 640	4·9	6 910	1·4	177 860	4·7
12 000—14 999	26 920	4·9	79 750	2·9	5 700	1·2	112 370	2·9
15 000—19 999	19 850	3·6	48 230	1·7	4 060	0·9	72 140	1·9
20 000—29 999	12 950	2·4	27 220	1·0	2 840	0·6	43 010	1·1
30 000—49 999	5 124	0·9	8 799	0·3	1 035	0·2	14 958	0·4
50 000—99 999	1 739	0·3	3 192	0·1	388	0·1	5 319	0·1
100 000—	449	0·1	748	0·0	97	0·0	1 294	0·0
Samtliga	549 272	100·0	2 785 589	100·0	480 360	100·0	3 815 221	100·0

Inkomstens storlek för inkomsttagare i olika åldrar år 1951 (taxeringsåret 1952).

Ålder	Antal inkomsttagare	Medelinkomst kronor	Inkomsttagarnas procentuella fördelning efter inkomstens storlek						Summa
			—1 999	2 000—3 999	4 000—5 999	6 000—7 999	8 000—11 999	12 000—	
0—16	25 638	2 253	67·1	22·0	2·1	7·1	1·0	0·7	100·0
16—20	254 922	3 032	26·1	50·3	20·5	2·6	0·4	0·1	100·0
20—25	370 925	4 125	18·7	30·6	31·9	14·7	3·8	0·3	100·0
25—30	389 245	5 710	12·8	16·1	23·6	28·9	16·1	2·5	100·0
30—35	391 862	6 642	12·3	12·9	17·8	26·4	23·6	7·0	100·0
35—40	376 195	6 982	12·8	12·8	16·8	23·9	24·7	9·0	100·0
40—50	726 165	7 160	13·0	13·8	17·5	22·3	22·9	10·5	100·0
50—67	836 534	6 759	16·3	17·9	18·2	19·4	18·6	9·6	100·0
67—	443 735	4 327	37·8	28·5	13·5	8·7	6·8	4·7	100·0
Samtliga	3 815 221	5 920	18·3	20·6	19·3	19·2	16·1	6·5	100·0

ständigheter i primärmaterialet, till vilka icke kunnat tagas hänsyn vid uppräkningen.

I förhållande till folkmängden utgjorde antalet inkomsttagare år 1951 53,7 procent.

Den första tabellen på s. 12 visar antalet inkomsttagare samt medelinkomstens storlek inom skilda yrkesgrupper. Av hela antalet inkomsttagare

Inkomsttagarna fördelade efter civilstånd (samtaxerade äkta makar = en inkomsttagare) och inkomstens storlek, jämte inkomstsummor och medelinkomst för de olika civilståndskategorierna, år 1951 (taxeringsåret 1952).

Inkomstklasser, kronor	Ej samtaxerade gifta män		Ej samtaxerade gifta kvinnor		Ogifta och förutgifta män och kvinnor		Äktenskap med samtaxerade äkta makar		Samtliga inkomsttagare (taxeringsheter)	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
— 999	3 287	0·3	4 872	8·5	59 620	3·5	136	0·0	67 915	2·0
1 000—1 999	25 608	2·4	9 671	16·8	320 720	18·6	3 673	0·8	359 672	10·8
2 000—2 999	53 401	4·9	6 709	11·7	281 590	16·3	13 489	2·8	355 189	10·6
3 000—3 999	64 499	6·0	5 267	9·2	235 440	13·6	13 368	2·8	318 574	9·5
4 000—4 999	80 614	7·5	6 665	11·6	212 330	12·3	14 300	3·0	313 909	9·4
5 000—5 999	109 077	10·1	5 922	10·3	185 680	10·7	19 120	4·0	319 799	9·6
6 000—6 999	142 900	13·3	4 978	8·7	150 270	8·7	30 400	6·4	328 548	9·8
7 000—7 999	148 281	13·8	3 373	5·9	102 880	6·0	43 052	9·0	297 586	8·9
8 000—9 999	208 789	19·4	4 457	7·8	104 790	6·1	101 186	21·3	419 222	12·6
10 000—11 999	96 132	8·9	2 168	3·8	33 710	2·0	87 750	18·4	219 760	6·6
12 000—14 999	62 349	5·8	1 090	1·9	21 280	1·2	72 414	15·2	157 133	4·7
15 000—19 999	43 113	4·0	1 257	2·2	11 500	0·7	47 425	10·0	103 295	3·1
20 000—29 999	27 310	2·5	759	1·3	5 480	0·3	20 599	4·3	54 148	1·6
30 000—49 999	8 624	0·8	151	0·3	1 880	0·0	6 395	1·4	17 050	0·5
50 000—99 999	2 901	0·3	36	0·0	652	0·0	2 252	0·5	5 851	0·2
100 000—	654	0·0	13	0·0	184	0·0	580	0·1	1 431	0·1
Samtliga	1 077 539	100·0	57 388	100·0	1 728 016	100·0	476 139	100·0	3 339 082	100·0
Summa inkomster (1 000-tal kronor)	9 121 652		298 374		7 791 863		5 374 221		22 586 110	
Medelinkomst (kronor)	8 465		5 199		4 509		11 287		6 764	

utgjorde företagarna 14,4, de anställda 73,0 och de icke yrkesverksamma 12,6 procent. Uppgifterna om medelinkomsten för de olika grupperna äro, som nämnts, icke jämförbara med föregående års. Företagarnas redovisade inkomster ligga högre än de anställdas inom varje näringsgren. Bilden av medelinkomsternas relativa höjd för anställda inom de redovisade näringsgrenarna återspeglar icke endast skillnader i det relativa löneläget för jämförbara grupper av anställda inom olika näringsgrenar utan bland annat även olikheter i skilda kategorier anställdas — exempelvis tjänstemän och arbetare — relativa betydelse inom de olika näringsgrenarna.

Uppgifterna om medelinkomstens höjd för företagare, anställda och icke yrkesverksamma kompletteras genom den bild av inkomsttagarnas fördelning på olika inkomstlägen, som lämnas i den nedre tabellen på s. 12.

Medelinkomstens höjd sammanhänger även med inkomsttagarnas ålder, vilket belyses av den övre tabellen på s. 13. Som synes stiger medelinkomsten med åldern för att nå maximum i åldersgruppen 40—50 år. Medan i fråga om inkomsttagarna i mellanåldrarna de olika åldersklasserna utvisa en tämligen likartad fördelning på olika inkomstklasser, förskjutes tyngdpunkten kraftigt nedåt för de lägre och de högsta åldersklasserna. Delvis sammanhänger detta med att det i dessa åldersgrupper är relativt vanligare att inkomst endast uppbäres under en del av året, exempelvis i samband med inträde i respektive utträde ur förvärvslivet, värnpliktstjänstgöring o. s. v.

Eftersom ålder och civilstånd äga ett relativt starkt samband är det naturligt att, mot bakgrunden av den givna bilden av sammanhanget mellan ålder och inkomst, även finna att ogifta och förut gifta inkomsttagare redovisa lägre inkomster än gifta, i varje fall i vad avser den manliga delen av befolkningen. Detta framgår av den nedre tabellen på s. 13. I denna tabell ha — till skillnad mot de föregående — samtaxerade äkta makar behandlats som *en* inkomsttagare. Sistnämnda förhållande innebär alltså, att i detta avseende samma redovisningsprincip tillämpats som vid föregående års undersökningar. Trots de övriga, ovan anförda förhållanden, som försämra jämförbarheten med föregående års siffror och som bland annat innebära att den redovisade nedgången i antalet inkomsttagare sannolikt icke motsvarar verkligheten, torde den bild av inkomsttagarnas relativa fördelning på olika inkomstklasser, som lämnas i tabellens högra kolumn, kunna grovt jämföras med motsvarande uppgifter i föregående inkomstberäkningar. En sådan jämförelse visar också att mellan år 1950 och år 1951 en successiv förskjutning av inkomsttagarna mot högre inkomster inträffat. Medan sålunda år 1950 41,4 procent av inkomsttagarna uppvisade lägre inkomster än 4 000 kronor, var motsvarande procenttal år 1951 endast 33,0. I inkomstklasserna 4 000—6 999 kronor voro procenttalen 32,9 respektive 28,8. I högre inkomstklasser redovisas däremot ett relativt sett större antal inkomsttagare år 1951 än år 1950. Sålunda har andelen stigit i klassen 7 000—9 999 kronor från 15,3 till 21,5 procent och i klassen 10 000—19 999 kronor från 8,7 till 14,4 procent.

Medelinkomsten för samtliga inkomsttagare steg från 5 698 till 6 764 kronor mellan nämnda år, eller med 18,7 procent. Detta tal kan samman-

ställas med den i tabellen på s. 8—9 redovisade ökningen av fysiska personers nettoinkomstsumma på 20,8 procent. Skillnaden kan bero på ökning av antalet inkomsttagare men även på förskjutningar i inkomstfördelningen.

Vad därefter angår *aktiebolagens* inkomster, kan i första hand tabellen på s. 8—9 tjäna till belysning. Av denna framgår bland annat att inkomst av rörelse m. m. är av dominerande betydelse. Av all redovisad inkomst av rörelse m. m. hänför sig vid den senaste taxeringen betydligt mer än hälften till bolagen.

För en närmare analys av bolagens inkomstutveckling kunna uppgifterna i nämnda tabell kompletteras med ledning av ett inom riksräkenskapsverket upplagt register över ett antal svenska aktiebolags skatteförhållanden, avseende aktiebolag med ett aktiekapital av minst en miljon kronor. Registret, som omfattar omkring 1 150 aktiebolag samt är uppdelat efter arten av bolagens verksamhet, hålles ständigt aktuellt bland annat genom att varje höst uppgifter om beskattningsbar inkomst vid årets taxering införskaffas från länsstyrelserna. De ifrågakvarande bolagens sammanlagda beskattningsbara inkomst omfattar vid den senaste taxeringen mer än 80 procent av hela den beskattningsbara inkomsten för aktiebolagen. Återstoden representeras alltså av företag med ett aktiekapital å lägre belopp än en miljon kronor. En bearbetning av registret ger sålunda en fyllig bild av utvecklingen av bolagens skatteförhållanden inom skilda näringsgrenar.

Såsom framgår av uppgifterna i tabellen¹ å s. 7 (jfr även tabellen s. 8—9), steg det taxerade beloppet för samtliga bolag under verksamhetsåret 1946 men nedgick sedan i betydande grad under åren 1947 och 1948 för att under år 1949 åter något ökas. Stegringen uppgick år 1946 till 71 procent i jämförelse med närmast föregående år. Försämringen av taxeringsresultaten uppgick från år 1946 till år 1947 för alla bolag tillsammans till 27 procent och från år 1947 till år 1948 till 13 procent. Taxeringsresultaten för samtliga bolag förbättrades med 4 procent från år 1948 till år 1949 och 34 procent från år 1949 till år 1950. Vid den senaste taxeringen redovisar den taxerade inkomsten ytterligare uppgång med 37 procent. För storbolagen uppgår förbättringen till 43 procent och för övriga bolag till 16 procent. Från 1950 års till 1952 års taxering utgör stegringen för samtliga bolag 84 procent, för storbolagen 94 procent. Beträffande de i riksräkenskapsverkets register upptagna storbolagen utvisar verksamhetsåret 1951 i jämförelse med närmast föregående år avsevärd uppgång av den taxerade inkomsten för ett flertal ur skattesynpunkt betydelsefulla grupper, såsom gruvindustri, metall-, maskin- och verkstadsindustri, sågverk, pappersmasse- och pappersindustri, vissa kombinerade bruksföretag samt rederier. Samtliga dessa grupper uppvisade även vid närmast föregående taxering betydande uppgång. Nedgång vid den senaste taxeringen redovisas bland annat för grupperna tex-

¹ I tabellen ha med svenska aktiebolag sammanförts utländska juridiska personer och svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag. Tabellens siffror ha emellertid så vitt här är fråga ansetts kunna betraktas såsom i sin helhet hänförliga till svenska aktiebolag.

til- och beklädnadsindustri, läder-, sko- och gummivaruindustri samt för åtskilliga branscher inom livsmedelsindustrien.

Vid beräkningen av statens inkomster under nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket i första hand att med utgångspunkt från de sålunda redovisade taxeringsresultaten för verksamhetsåret 1951 uppskatta de framtida förändringarna i skatteunderlaget för tiden fram till våren 1954. Den allmänna inkomstutvecklingen är härvid avgörande i första hand för de direkta statsskatternas avkastning, vilken avkastning dock numera representerar omkring hälften av driftbudgetens hela inkomstsomma, men är därjämte i väsentlig mån bestämmande för de indirekta statsskatternas avkastning liksom för de statliga affärsverkens bruttointkomster.

Vid uppskattningen av skatteunderlagets utveckling under innevarande och nästkommande år samt de första månaderna av år 1954 är det nödvändigt att verkställa särskilda kalkyler för å ena sidan fysiska personer och med dem likställda skattskyldiga och å andra sidan aktiebolag.

Vad först angår skatteunderlaget för fysiska personer bestämmes utvecklingen såsom närmare framgår av sammanställningen i tabellen å s. 8—9 väsentligen av förändringarna i enskildas inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse samt av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet. Den sista av de tre nämnda förvärvskällorna, som representerar $\frac{4}{5}$ av de fysiska personernas sammanräknade nettoinkomst, utvisade för verksamhetsåret 1951 en ökning med 21 procent i jämförelse med nästföregående år. Möjligheterna att bedöma utvecklingen under år 1952 äro ännu begränsade. Sistnämnda år kan lönenivån för industriarbetare (genomsnittlig timförtjänst) till följd av omfattande avtalsmässiga stegringar år 1952 samt en stark löneglidning under år 1951, varigenom löneläget vid slutet av sistnämnda år betydligt översteg årsgenomsnittet, beräknas komma att ligga drygt 17 procent över genomsnittet för år 1951. För övriga grupper löntagare torde man ha anledning att räkna med i genomsnitt något större stegring. Å andra sidan måste hänsyn tagas till att den totala lönesumman för år 1952 påverkas av att en viss nedgång i sysselsättningen torde ha inträffat under året. Med hänsyn härtill framstår en ökning av den sammanlagda inkomsten av tjänst med 16 å 17 procent från år 1951 till 1952 som sannolik.

Utvecklingen beträffande inkomst av jordbruksfastighet, vilken under verksamhetsåret 1951 visade en stegring på 33 procent, torde även under år 1952 i betydande grad ha påverkats av det gynnsamma resultatet av skogsbruket under avverkningsssäsongen 1951/52. Genom bestämmelserna om investeringskonto för skog (förordningar den 14 december 1951, nr 783—784), varigenom uppskov erhålles med taxeringen av på sådant konto insatta skogsinkomster, sänkes emellertid taxeringsresultatet. Då inkomsterna av jordbruksdriften torde ha förbättrats icke oväsentligt från 1951 till 1952, synes emellertid en viss ytterligare uppgång av inkomsten av jordbruksfastighet vid 1953 års taxering sannolik.

Då beträffande övriga förvärvskällor i varje fall icke någon betydande minskning av inkomsten totalt sett är trolig, skulle resultatet i avseende på

den sammanlagda inkomsten av andra förvärvskällor än tjänst bliva någon stegring, dock sannolikt betydligt understigande den för inkomst av tjänst antagna.

Inkomstutvecklingen för fysiska personer under nästa år torde komma att visa betydande olikheter i jämförelse med de närmast föregående årens. Bakgrunden härtill är den avmattning av den ekonomiska aktiviteten, som inträtt under år 1952 och vars väsentliga drag och orsaker ha analyserats i den senaste konjunkturrapporten. Utvecklingen har inneburit, att bland annat betydelsefulla delar av industrien visat sjunkande produktion och minskad sysselsättning. Även om för de närmaste månaderna, totalt sett, en ytterligare mera betydande nedgång av produktion och sysselsättning knappast synes behöva befaras, torde å andra sidan de tecken till en begynnande återhämtning, som kunnat spåras för vissa industrigrenar, icke motivera ett antagande om en näraliggande väsentlig omsvängning på arbetsmarknaden i riktning mot ökad efterfrågan på arbetskraft. Tvärtom synes det aktuella lägets labila karaktär och starka beroende av utvecklingen utomlands, liksom även de osäkra utsikterna på något längre sikt beträffande bland annat den svenska exportens utveckling, tala för en försiktig bedömning av utvecklingen av underlaget för statsinkomsterna under den relativt långa tidsperiod, som inkomstberäkningarna ha att behandla.

Läget inför år 1953 i avseende på inkomst av tjänst innebär för det första att den från tidigare år kända löneglidningen praktiskt taget torde ha upphört under år 1952. Därigenom torde lönenivån vid slutet av året endast obetydligt avvika från den för året genomsnittliga nivån. Icke heller torde större förändringar i lönenivån till följd av löneglidning vara att vänta under år 1953.

Omfattningen av de avtalsmässiga lönestegringar, som kunna komma att bli resultatet av förhandlingarna mellan arbetsmarknadens parter, kunna givetvis ännu icke överblickas. Att de under alla förhållanden bli betydligt mindre räckvidd än närmast föregående år torde emellertid redan nu stå klart.

I högre grad än vad som varit fallet tidigare under efterkrigstiden torde det inför år 1953 även vara nödvändigt att beakta riskerna för inkomstbortfall till följd av sysselsättningssvårigheter inom olika delar av näringslivet. Även om det nuvarande labila läget under ogynnsamma omständigheter skulle kunna utvecklas mot en snabb försämring av sysselsättningen, synas ändå icke tillräckliga skäl föreligga för att en beräkning av statens inkomster skulle baseras på ett sådant antagande.

Riksräkenskapsverket har ansett sig böra grunda sina beräkningar på antagandet om en viss mindre höjning av den sammanlagda inkomsten av tjänst under år 1953 i jämförelse med år 1952 och ytterligare någon stegring under de första månaderna 1954.

Beträffande fysiska personers inkomster av övriga förvärvskällor tillsammans torde snarast en viss nedgång vara att vänta under år 1953.

Vad därefter beträffar aktiebolagen har den i det föregående konstaterade uppgången i deras taxerade inkomster under år 1951 utgjort 37 procent. Uppgången skulle ha varit än kraftigare om icke för skogsindustrierna utgått konjunktur- och prisutjämningsavgifter, vilka vid taxeringen varit avdragsgilla. Utvecklingen under år 1951 kan väsentligen återföras på en osedvanligt gynnsam exportkonjunktur. Denna har under år 1952 brutits på de flesta punkter. Bortsett från gruvindustrien synas alla betydelsefulla exportgrenar under sistnämnda år ha mött försämrade avsättningsbetingelser. För skogsindustriernas del synes dock för närvarande en viss återhämtning vara på väg. Någon klar förbättring för de hemmamarknadsindustrier, som redan året före hade vissa avsättningssvårigheter, synes icke ha inträtt.

Den anförda utvecklingen skulle tyda på en betydande försämring av bolagens rörelseresultat under år 1952. Emellertid kommer taxeringsutfallet att påverkas i höjande riktning av den tillfälliga begränsning av den fria avskrivningsrätten, som enligt förordning den 6 juni 1952 (nr 380), genomförts för verksamhetsåren 1952 och 1953. Även bortsett från denna lagstiftning, vars verkningar äro svåra att bedöma, torde bolagen ha en tendens att genom utjämning mellan åren söka undvika alltför starka fluktuationer i den redovisade vinsten. Med ledning av vissa undersökningar rörande de för verksamhetsåret 1952 väntade taxeringsresultaten för de i riksräkenskapsverkets förenämnda register ingående bolagen och vissa allmänna övertväganden har riksräkenskapsverket funnit sig böra grunda sin beräkning på det antagandet, att det sammanlagda taxerade beloppet för svenska aktiebolag för verksamhetsåret 1952 skall komma att nedgå med inmot 10 procent.

Utvecklingen av aktiebolagens inkomster under år 1953 är synnerligen svår att förutse. Även om en ytterligare försämring icke är osannolik, har riksräkenskapsverket i avvaktan på säkrare hållpunkter för ett bedömande likväl utgått från en i jämförelse med år 1952 i stort sett oförändrad sammanlagd taxerad inkomst.

Vad slutligen angår de affärsdrivande verkens avkastning, har riksräkenskapsverket i avbidan på statsmakternas prövning av frågan om storleken av det rörliga tillägget för tiden efter innevarande års utgång vid beräkningen utgått från nu gällande grunder för det rörliga tillägget samt, vad angår inkomsterna av post- och telegrafverken samt statens järnvägar, baserat beräkningen på nuvarande taxor.

Det må slutligen erinras, att de här gjorda beräkningarna äro grundade på förutsättningarna, att det allmänna utrikespolitiska läget förblir i stort sett detsamma som för närvarande samt att den ekonomiska utvecklingen icke störes genom mera omfattande arbetskonflikter.

Resultatet av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning återgives i den härvid fogade tabellen (bilaga D) med specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1953/54. Beträffande de i denna tabell för de särskilda inkomstitlarna beräknade beloppen får riksräkenskapsverket här efter anföra följande.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter.

1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse.

Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Å inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. redovisas å ena sidan uppbörden av såväl statsskatter som kommunala skatter och å andra sidan utbetalningar av skattebelopp till kommunerna. Över inkomsttiteln i fråga redovisas jämväl uppbörden av vissa medel såsom utskiftningskatt och ersättningsskatt, skogsvårdsavgifter, folkpensionsavgifter och annuiter å förskott för avlösning av frälseräntor, vilka skola omföras till andra riksstatstitlar, ävensom olycksfallsförsäkringsavgifter och annuiter å avdikningslån.

De statsskatter, vilka under budgetåren 1952/53 och 1953/54 skola slutligt redovisas å förevarande inkomsttitel, utgöras, frånsett inflytande restantier å äldre skatter, av statlig inkomstskatt och statlig förmögenhetsskatt. Å titeln skall även redovisas den enligt förordning den 30 mars 1951 (nr 151) utgående investeringsskatten, avseende inkomståret 1951, liksom den enligt förordning den 14 december 1951 (nr 794) utgående investeringsavgiften, gällande inkomståren 1952 och 1953. De kommunala skatterna utgöras av allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel, allt i form av dels fastighetsskatt och dels inkomstskatt. Den faktiska uppbörd av olika slags skatter och avgifter m. m., som beräknas inflyta till statsverket å denna inkomsttitel, skall disponeras sålunda, att *dels* debiterade belopp av utskiftningskatt och ersättningsskatt, skogsvårdsavgifter och folkpensionsavgifter omföras till vederbörliga riksstatstitlar, varjämte beloppen av under budgetåret debiterade olycksfallsförsäkringsavgifter och annuiter ävenledes skola i sin helhet avföras från inkomsttiteln *dels ock* till kommunerna utbetalas dem tillkommande utskylder. Inkomsttiteln belastas vidare av restitutioner. Titeln kommer även att belastas respektive gottskrivas med de belopp som kunna komma att överföras till eller återföras från fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskatte-medel (jfr riksdagens skrivelse 1952: 384). Skillnaden mellan den faktiska uppbörden och de sammanlagda utgifterna kommer att utgöra den nettoinkomst för statsverket, som motsvarar den i riksstaten upptagna inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Statlig inkomstskatt utgår enligt förordning den 26 juli 1947 (nr 576). Till och med år 1952 utgår skatten för fysiska personer efter progressiv skatteskala, dock med maximering enligt särskilda regler. Skattens grundbelopp stiger från 10 procent, när den beskattningsbara inkomsten icke överstiger 1 000 kronor, till 70 procent för den del av den beskattningsbara inkomsten, som överstiger 200 000 kronor. I samband med omläggningen av det kommunala ortsavdragssystemet beslöts en provisorisk jämkning av

statsskatteskalen. Bestämmelserna härom återfinnas i förordning den 20 april 1951 (nr 180). Enligt dessa bestämmelser gäller, bland annat, att nyssnämnda högsta procentsats för beräkning av skattens grundbelopp tillämpas först å den del av den beskattningsbara inkomsten, som överstiger 250 000 kronor. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 1952, dock att äldre bestämmelser fortfarande skulle gälla i fråga om 1952 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1952 eller tidigare år. Statlig inkomstskatt för fysiska personer ingår i preliminär skatt med 100 procent av grundbeloppen under första hälften av budgetåret 1952/53.

Statlig inkomstskatt för fysiska personer m. fl. utgår från och med år 1953 efter ändrade grunder. Författningar i ämnet ha utfärdats den 6 juni 1952 (nr 405—406). De nya bestämmelserna skola ligga till grund för preliminärskatteuttaget från och med år 1953 och tillämpas vid taxering första gången år 1954. Den nya lagstiftningen innebär bland annat, att ortsavdraget för gifta höjes med omkring en tredjedel och att ortsavdraget för ensamstående utgår med ett fast belopp, utgörande hälften av giftas ortsavdrag. Inkomstskattens grundbelopp bestämmes enligt två progressiva skiktsskalor, den ena avseende sådana skattskyldiga, för vilka ortsavdrag beräknas enligt de för gift skattskyldig gällande grunderna, och den andra avseende övriga skattskyldiga. Grundbeloppet utgör 12 procent av den beskattningsbara inkomsten, om denna icke överstiger 8 000 kronor i den förra skalan och 4 000 kronor i den senare skalan. Upp till nämnda belopp för den beskattningsbara inkomsten utgår sålunda skatten proportionellt, medan vid högre inkomst skatteprocenten är stigande. Skattesatsen är maximerad till 65 procent. Förvärvsavdraget för gift kvinna utgår vidare efter nya grunder och med ändrade belopp. Under år 1953 kommer att tillämpas en uttagsprocent av 110.

För svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag, samt vissa utländska juridiska personer skall den statliga inkomstskatten utgöra 40 procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån försäkringsanstalterna icke driva livförsäkringsrörelse, i vilket fall skatten skall utgöra 10 procent — t. o. m. 1950 25 procent — av den beskattningsbara inkomsten. För svenska ekonomiska föreningar, sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningar skall skatten utgöra 32 procent av den beskattningsbara inkomsten. För andra skattskyldiga juridiska personer skall skatten utgöra 15 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Statlig förmögenhetsskatt uttages enligt förordning den 26 juli 1947 (nr 577) av fysiska personer m. fl. Skatten utgår till och med år 1952 efter en progressiv skatteskala, så beskaffad, att när den beskattningsbara förmögenheten icke överstiger 30 000 kronor, någon skatt icke utgår, och skatten sedan stiger från 6 promille till 18 promille, sistnämnda skattesats för den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 300 000 kronor. Enligt förordning den 6 juni 1952 (nr 407) har med tillämpning från den

1 januari 1953 beträffande den statliga förmögenhetsskatten för fysiska personer m. fl. vidtagits den förändringen, att det skattefria beloppet höjts till 50 000 kronor. Vidare har skatteskalan mildrats. Den lägsta skattesatsen är sålunda 5 promille och den högsta, 18 promille, uppnås först vid en beskattningsbar förmögenhet på 1 000 000 kronor. För vissa juridiska personer utgår statlig förmögenhetsskatt med 1 1/2 promille av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 5 000 kronor.

För den kommunala fastighetsskatten och den kommunala inkomstskatten gälla bestämmelserna i 1928 års kommunalskattelag. Landstingsmedel utgå enligt lagen om landsting den 20 juni 1924 (nr 349). Tingshusmedel utdebiteras enligt förordningen den 31 december 1945 om utdebitering av tingshusmedel (nr 903). Ortsavdragen vid kommunalbeskattningen ha enligt lag den 2 juni 1950 (nr 252) höjts. De höjda Ortsavdragen ha tillämpats fr. o. m. inkomståret 1952. Det skatteunderlagsbortfall för kommunerna, som höjningen orsakat, kompenseras till en del genom särskilda statsbidrag.

Enligt uppbördsförordningen den 31 december 1945 skall under det år inkomst förvärvas eller förmögenhet äges erläggas preliminär skatt så beräknad att den väsentligen motsvarar den slutliga skatt, som efter verkställd taxering påföres för inkomsten och förmögenheten.

Den preliminära skatten utgår dels i form av preliminär A-skatt, dels i form av preliminär B- respektive C-skatt. A-skatten utgår enligt skatttabeller eller efter viss procent av uppburen löneinkomst. Med tillämpning fr. o. m. inkomståret 1951 ha grunderna för skatttabellernas konstruktion i vissa delar ändrats så att tabellskatten för en viss inkomst utgår med högre belopp än tidigare. B- och C-skatterna debiteras med ledning av inkomsten och förmögenheten två år före det aktuella inkomståret eller i vissa fall på grundval av särskild preliminär taxering.

Debitering och uppbörd sker gemensamt av krono- och kommunalutskyl-der inklusive de tidigare nämnda avgifterna. Preliminärskatten förfaller till betalning under mars, maj, juli, september, november och januari under uppbördsåret, vilket omfattar tiden från och med mars det ena året till och med februari påföljande år. Sedan taxering blivit verkställd och den slutliga skatten uträknats, sker en avräkning, varvid den skattskyldige gottskrivs i fråga om A-skatt det influtna beloppet jämte i förekommande fall s. k. särskilt uppdebiterat belopp samt i fråga om B- och C-skatt det debiterade beloppet. Understiger vid avräkningen den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, förfaller skillnaden med viss stadgad begränsning till betalning såsom kvarstående skatt under uppbördsterminerna i mars och maj året efter taxeringsåret. Om den kvarstående skatten uppgår till minst en femtedel av den slutliga skatten eller minst 10 000 kronor, skall med tillämpning fr. o. m. 1952 års taxering den skattskyldige erlægga ränta med fem procent av den kvarstående skatten efter avdrag för 1 000 kronor. Överstiger däremot den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, återbetalas med vissa begränsningar det överskjutande beloppet till den skattskyldige jämte, i viss utsträckning, tre procents ränta. I samband med

nämnda bestämmelser om ränta ha, med tillämpning fr. o. m. 1952, i uppbördsförordningen införts bestämmelser av innebörd att vid ränteberäkningen hänsyn skall tagas även till preliminär skatt, som erlagts efter uppbördsårets utgång, dock senast den 30 april året efter inkomståret. Fastighetsskatten, vilken icke uttages preliminärt, förfaller till betalning såsom slutlig skatt i september, november och januari. Under uppbördsåret förfaller vidare tillkommande skatt, varmed i huvudsak förstås skatt, som debiteras på grund av beslut, vilket fattats av prövningsnämnd senare än den 10 oktober taxeringsåret eller av kammarrätten eller Kungl. Maj:t eller som avser eftertaxering.

Arbetsgivarnas skyldighet att verkställa löneavdrag för skatt avser såväl preliminär skatt som kvarstående skatt, varvid fr. o. m. 1952 — i motsats mot tidigare — gäller, att preliminär skatt utgår i första hand.

I fall, då detta kan förväntas medföra att preliminärskattens slutbelopp bättre kommer att anpassas till den slutliga skatten, äga de lokala skattemyndigheterna att på framställning av den skattskyldige eller på eget initiativ under uppbördsåret vidtaga jämkning av den preliminärskatt, som eljest skulle utgå. Vissa nya bestämmelser om nedsättning av löneavdrag för skatt på grund av s. k. existensminimum ha trätt i tillämpning fr. o. m. 1952.

Slutligen bör erinras om att till kommunerna skall enligt särskilda regler utbetalas vad de beslutat utdebitera såsom skatt utan avdrag för restfört belopp. Uppkommande förlust å restantier stannar helt å statsverket.

Beräkningen av inkomsten å riksstatstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. kommer i det följande att avse såväl budgetåret 1952/53 som budgetåret 1953/54.

Av den tidigare lämnade redogörelsen framgår, att nettoinkomsten för statsverket å förevarande riksstatstitel under ett budgetår utgöres av skillnaden mellan, å ena sidan, å titeln redovisade skatteintäkter och, å andra sidan, utbetalningar av kommunerna tillkommande skattemedel, återbetalningar av överskjutande preliminär skatt till de skattskyldiga, omföringar till andra riksstatstitlar m. m. samt avsättning (netto) till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel.

Vid uppskattningen av bruttoinkomsten lämnar den inom riksräkenskapsverket förda uppbördsstatistiken vägledning. Denna statistik utvisar vid skatteuppbörden influerna belopp, som avse preliminär A-skatt respektive preliminär B- och C-skatt. Vägledning erhålles även av de uppgifter avseende totalt influerna skatt under varje månad, vilka under hand överlämnas till riksräkenskapsverket från generalpoststyrelsen.

På grundval av nämnda material har riksräkenskapsverket kunnat beräkna uppbörden av preliminärskatt under innevarande uppbördsår. Därvid har dock vid uppskattning av preliminärskattebetalningar efter uppbördsårets utgång fått byggas på vissa antaganden i fråga om utfallet av 1953 års taxering för huvudsakligen sådana skattskyldiga, som erlagga preliminär B-

skatt samt den stimulerande inverkan på preliminärskattebetalningen, som kan föranledas av reglerna om ränta å kvarstående skatt.

Beträffande den fortsatta utvecklingen av den preliminära A-skatten kan man utgå från att denna skatt med hänsyn till sin karaktär av egentlig källskatt kommer att nära följa löneinkomstens förändringar. Beträffande B- och C-skatterna kan på grund av dessa preliminära skatteformers konstruktion icke göras ett motsvarande antagande. Bestämmelserna om ränta å kvarstående skatt medföra emellertid att den preliminära B- och C-skatten blir närmare anpassad till den slutliga skatten än vad tidigare varit fallet.

Vid uppskattningen av den preliminärskatt, som kan förväntas inflyta under uppbördsåret 1953—1954 har riksräkenskapsverket i första hand utgått från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1951 (s. 8—9) och den beräknade inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1952 (s. 16). För resultatet av preliminärskatteuppbörden under uppbördsåret 1953—1954 blir emellertid, såsom framgår av det ovan sagda, inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1953 av avgörande betydelse. Vad nu sagts gäller även de under budgetåret 1953/54 infallande två terminerna av nästföljande uppbördsår, beträffande vilket här förutsättes i förhållande till år 1953 oförändrad uttagningsprocent i fråga om den statliga inkomstskatten, d. v. s. 110 procent. Med hänsyn till ovissheten beträffande inkomstutvecklingen under det kommande året måste beräkningen inrymma betydande osäkerhetsmoment. Bland annat råder osäkerhet beträffande den jämkning av debiterad preliminär B-skatt, som kan föranledas av att bolagens inkomster antagas ligga lägre år 1953 än år 1951.

Såsom förut nämnts blir i samband med att ett visst års preliminärskatt avräknas från den slutliga skatten för samma år det belopp, som återstår att erlægga, påfört de skattskyldiga såsom kvarstående skatt, under det att vad som betalats för mycket i preliminärskatt skall återbetalas.

Den avräkning, som verkställdes på grundval av 1951 års taxering, resulterade i att ett belopp av i runt tal 885 miljoner kronor påfördes såsom kvarstående skatt, medan ett belopp av omkring 235 miljoner kronor skulle återbetalas till de skattskyldiga.

Enligt av riksräkenskapsverket från länsstyrelserna infordrade uppgifter uppgår den kvarstående skatten på grund av 1952 års taxering till i runt tal 830 miljoner kronor (inklusive påförd ränta), medan återbetalningarna kunna beräknas till omkring 370 miljoner kronor. Den sålunda inträdda, till omkring 135 miljoner kronor uppgående ökningen av den överskjutande skatten i förhållande till föregående år, beror bland annat på ovan nämnda skärpning av tabelluttaget av preliminär A-skatt från och med år 1951. Denna skärpning jämte det förhållandet att betydande fyllnadsbetalningar av preliminärskatt avseende inkomståret 1951, beräknade till i runt tal 500 miljoner kronor, ägde rum under våren 1952 till följd av bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt förklarar även, att den kvarstående skatten (brutto) nedgätt i förhållande till föregående år trots att taxeringsutfallet

år 1952 innebar en synnerligen kraftig uppgång av såväl fysiska personers som aktiebolags beskattningsbara inkomster i jämförelse med 1951 års taxering.

Å den kvarstående skatt som kan komma att påföras på grund av 1953 års taxering äro de förutnämnda bestämmelserna om ränta tillämpliga. De fyllnadsinbetalningar av preliminärskatt för inkomståret 1952, som kunna föranledas härav, medföra en motsvarande minskning av den kvarstående skatten. Under förutsättning att liksom föregående år fyllnadsbetalningar skola äga rum i betydande utsträckning samt med de antaganden, som gjorts om inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1952 finner riksräkenskapsverket det sannolikt, att den kvarstående skatten på grund av 1953 års taxering skall komma att uppgå till 800 å 900 miljoner kronor.

Till de hittills berörda inkomsterna å titeln skall, förutom ett jämförelsevis mindre belopp, avseende tillkommande skatt, läggas den kommunala fastighetsskatten och i samband med denna uppburna skogsvårdsavgifter och annuiteter ävensom det beräknade beloppet av inflytande restantier. Beträffande den under budgetåret 1952/53 inflytande fastighetsskatten har i förhållande till närmast föregående år inträffat en betydande stegring till följd av höjda taxeringsvärden. För budgetåret 1953/54 räknas med ytterligare stegring, främst beroende på höjd kommunal utdebitering mellan 1951 och 1952.

Någon förtidsbetalning av statlig inkomstskatt på konjunkturutmättningsavgifter har icke antagits komma att inflyta efter ingången av budgetåret 1952/53.

Riksräkenskapsverket övergår härefter till att beräkna storleken av de inledningsvis omnämnda utbetalningar och omföringar från riksstatstiteln, vilka komma att belasta denna under budgetåren 1952/53 och 1953/54.

Den mest betydande posten på utgiftssidan utgöres av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Kommunernas fordran på statsverket framräknas per den 1 januari varje kalenderår och utbetalas i fyra lika delar medio varje kvartal under samma kalenderår. Den bestämmes i huvudsak av tre faktorer, nämligen förskottet på den kommunala inkomstskatten, den debiterade fastighetsskatten samt slutavräkningen på det två år tidigare uppburna förskottet å den kommunala inkomstskatten.

Beträffande utbetalningarna under budgetåret 1952/53 äro dessa kända för första hälften av budgetåret. För senare hälften av budgetåret 1952/53 bliva de beroende av storleken av kommunernas fordran för kalenderåret 1953. Vid beräkningen av denna har man att i första hand taga hänsyn till förskottet å kommunal inkomstskatt för 1953, vilket till storleken utgör produkten av det vid inkomsttaxeringen under 1952 framkomna skatteunderlaget och den under hösten samma år beslutade utdebiteringen. Med ledning av tillgängliga uppgifter om den beskattningsbara inkomstens storlek och inhämtade upplysningar om den kommunala utdebiteringen har riksräkenskapsverket beräknat utbetalningarna av förskott å kommunal in-

komstskatt under kalenderåret 1953 till 2 490 miljoner kronor. Utbetalningarna av fastighetsskatt ha för samma kalenderår beräknats till 285 miljoner kronor. Slutavräkningen på det under kalenderåret 1951 utbetalade förskottet å kommunal inkomstskatt, i runt tal 1 590 miljoner kronor, har med hänsyn till det kommunala inkomstskatteunderlagets ökning från 1950 års till 1952 års taxering beräknats till omkring 610 miljoner kronor. Sammanlagt skulle sålunda utbetalningarna under kalenderåret 1953 kunna beräknas till omkring 3 385 miljoner kronor. Hälften av detta belopp skall utbetalas under senare hälften av budgetåret 1952/53. Då utbetalningarna under första hälften av samma budgetår — vilka såsom tidigare nämnts äro kända — uppgå till omkring 1 130 miljoner kronor, kan riksstatstiteln beräknas komma att under budgetåret 1952/53 belastas med utbetalningar till kommunerna å ett belopp av omkring 2 825 miljoner kronor.

Motsvarande utbetalningar under budgetåret 1953/54 skulle enligt det föregående för budgetårets första hälft uppgå till omkring 1 695 miljoner kronor. För senare hälften av samma budgetår ha de med hänsyn till den tidigare antagna inkomstutvecklingen under år 1952 (s. 16) samt under förutsättning av oförändrad kommunal utdebitering beräknats till omkring 2 100 miljoner kronor.

Från riksstatstiteln skola vidare utanordnas återbetalningar av överskjutande preliminärskatt. Dessa ha för budgetåret 1952/53 med ledning av de uppgifter, som riksräkenskapsverket erhållit från länsstyrelserna, beräknats till omkring 370 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 kunna de beräknas till närmare 400 miljoner kronor. Härtill komma restitutioner på grund av nedsättning i taxering m. m.

Titeln skall vidare belastas med omföringar av utskiftnings- och ersättningsskatt, pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter och annuiteter. Sammanlagt kunna de ifrågavarande omföringarna beräknas uppgå till omkring 235 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och omkring 260 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Till den inledningsvis omnämnda fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel torde för budgetåret 1952/53 böra beräknas en avsättning av omkring 500 miljoner kronor. Å andra sidan skall under samma budgetår från fonden återföras en del av den för budgetåret 1951/52 gjorda avsättningen å 500 miljoner kronor. Då denna återföring torde böra beräknas till 150 miljoner kronor, skulle titeln netto belastas med 350 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 synes icke någon avsättning till fonden böra ske medan däremot från fonden en återföring skall ske av under budgetåren 1951/52 och 1952/53 gjorda avsättningar, vilken återföring kan beräknas till 500 miljoner kronor. Titeln kan alltså beräknas tillgodoföras ett belopp av denna storleksordning.

De beräkningar, för vilka ovan redogjorts, ha lett till det resultatet, att inkomsterna å riksstatstiteln skulle komma att uppgå för budgetåret 1952/53 till inemot 7 900 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till mellan 8 400 och 8 500 miljoner kronor.

Utgifterna å titeln skulle för budgetåret 1952/53 komma att uppgå till omkring 3 800 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till mellan 4 400 och 4 500 miljoner kronor.

Skillnaden mellan sålunda beräknade inkomster och utgifter å riksstatstiteln skulle för budgetåret 1952/53 uppgå till 4 100 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 utgöra 4 000 miljoner kronor.

Med starkt understrykande av ovissheten i de gjorda antagandena om inkomstutvecklingen med flera på skattetitels utfall inverkan omständigheter uppskattar riksräkenskapsverket den behållna inkomsten på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. för budgetåret 1952/53 till 4 100 000 000 kronor och förordar att samma titel i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 4 000 000 000 kronor.

Kupongskatt.

Enligt förordning den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt skola i utlandet bosatta och vissa med dem likställda aktieägare erlagga inkomstskatt i form av kupongskatt för utdelning å aktie i svenskt aktiebolag. Kupongskatten utgår med 20 procent av utdelningen. Enligt avtal med vissa länder gälla särskilda bestämmelser för därav berörda skattskyldiga. Skatten innehålles vid utdelningens lyftande och inbetalas av bolagen till ett under överståthållarämbetet lydande organ, benämnt kupongskattekontoret.

Kupongskatten har under nedan angivna budgetår influtit med följande belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1947/48	6·48	1950 51	5·37
1948/49	5 09	1951/52	5·33
1949/50	3·33		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 5 november 1952 har överståthållarämbetet beräknat inkomsten av kupongskatt till 4,50 miljoner kronor för ett vart av budgetåren 1952/53 och 1953/54.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av kupongskatt för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 5 000 000 kronor.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt.

Utskiftningsskatten har från och med år 1940 utgått efter 30 procent. Enligt beslut av 1950 års riksdag utgår denna skatt från och med den 1 januari 1951 efter 40 procent. Under budgetåret 1951/52 ha inkomsterna å titeln utskiftningsskatt och ersättningsskatt utgjort 3,00 miljoner kronor. Vid 1952 års taxering har enligt uppgift från statistiska centralbyrån utskiftningsskatt debiterats med 2,3 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har upptagit utskiftningsskatt och ersättningsskatt för budgetåret 1953/54 till 1 000 000 kronor.

Skogsvårdsavgifter.

Enligt förordningen den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift skall sådan avgift erläggas för jordbruksfastighet, vilken vid fastighetstaxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog, dock med vissa undantag. Avgiften utgår i förhållande till nämnda taxeringsvärden, dock med högst en och en halv promille. För varje år bestämmes, med vilket promilletal avgiften för det året skall utgå.

Skogsvårdsavgiften inflöt under budgetåret 1951/52 med 4,57 miljoner kronor mot beräknade 4,60 miljoner kronor. I riksstaten för budgetåret 1952/53 är titeln upptagen till 4,60 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 oktober 1952 har skogsstyrelsen meddelat, att Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut bestämt, att avgiften för år 1952 skall utgå efter en promillesats av en och en halv. Skogsstyrelsen har i sin skrivelse vidare anfört:

»I riksstaten för budgetåret 1952/53 har inkomsten av skogsvårdsavgifter liksom för tidigare budgetår, då promillesatsen likaledes utgjorde 1,5, upptagits till 4,6 miljoner kronor. Detta belopp är emellertid baserat på de taxeringsvärden, som gällde enligt 1945 års fastighetstaxering. Den numera verkställda omtaxeringen av skogsmark och växande skog å fastigheter, för vilka skogsvårdsavgift skall uttagas, innebär emellertid en väsentlig höjning av de tidigare taxeringsvärdena. En oförändrad promillesats av 1,5 medför alltså, att inkomsterna av skogsvårdsavgifter komma att avsevärt öka.

Enligt uppgift från statistiska centralbyrån utgör det totala nya taxeringsvärde, som skall ligga till grund för skogsvårdsavgifternas beräkning, i runt tal 5 352 900 000 kronor. Enligt 1 § andra stycket ovannämnda förordning 1946:324 gäller emellertid att, därest för viss ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet summan av värdena å skogsmark och växande skog för fastigheter inom en och samma kommun icke uppgår till två tusen kronor, fastigheterna äro undantagna från avgiftsplikt. Med beaktande härav torde till grund för bedömning av inkomsten av skogsvårdsavgifter tillsvidare böra läggas ett sammanlagt taxeringsvärde å skogsmark och växande skog av i runt tal 5,2 miljarder kronor.

Inkomsterna av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1952/53 kunna i anslutning härtill beräknas uppgå till 7,8 miljoner kronor.

Vad angår beräkningen av motsvarande inkomster för budgetåret 1953/54 får skogsstyrelsen erinra om att styrelsen i skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 oktober 1951 angående titelns beräkning för bl. a. innevarande budgetår ifrågasatt en sänkning av promilletalet för skogsvårdsavgiftens uttagande i samband med en höjning av taxeringsvärdena för skogsmark och växande skog. Föredragande departementschefen ansåg emellertid, enligt vad som framgår av 1952 års statsverksproposition, Bil. 1 s. 49, att frågan om en ändring av promillesatsen kunde prövas först då resultatet av omtaxeringarna föreläge, varför han föreslog oförändrat uttag för år 1952, vilket sedermera ju också blev riksdagens beslut.

Då nu de nya taxeringsvärdena föreligga fastställda, anser skogsstyrelsen tidpunkten vara inne för den föreslagna omprövningen av promillesatsen. Styrelsen anser för sin del, att promilletalet med hänsyn till de höjda taxeringsvärdena icke bör sättas högre än till 1,0, medförande ett inkomstbelopp av 5,2 miljoner kronor.

Enligt styrelsens mening bör i anslutning till det anförda inkomstbeloppet av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1953/54 beräknas till sistnämnda belopp.»

Riksräkenskapsverket har i avvaktan på den av skogsstyrelsen ifrågasatta omprövningen av promillesatsen för avgifternas uttagande tills vidare utgått från oförändrad promillesats och beräknar inkomster av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1953/54 till 7 800 000 kronor.

Konjunkturskatt.

Konjunkturskatt utgår enligt förordning den 30 april 1952 (nr 203). Den skall avse inkomstökning — hänförlig till inkomst av rörelse eller av skogsbruk — som uppkommit under inkomståret 1951 eller jämförligt räkenskapsår. Skatten beräknas på en efter särskild taxering fastställd s. k. beskattningsbar merinkomst. Debiterad skatt skall i huvudsak inbetalas i april 1953 (kungörelse den 6 juni 1952, nr 468).

Inkomsttiteln konjunkturskatt är i riksstaten för budgetåret 1952/53 uppförd med 150 miljoner kronor.

Enligt uppgifter från länsstyrelserna samt mellankommunala prövningsnämnden kan konjunkturskatt beräknas inflyta med cirka 45 miljoner kronor under budgetåret 1952/53. De mindre belopp, som komma att inflyta under budgetåret 1953/54, torde böra tillgodoföras inkomsttiteln övriga diverse inkomster.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av konjunkturskatt under budgetåret 1952/53 till 50 000 000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

De under denna titel redovisade inkomsterna uppgingo under budgetåret 1951/52 till 245 620 kronor. För de tolv månaderna november 1951—oktober 1952 har uppbörd utgjort 277 224 kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna å inkomsttiteln bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter för budgetåret 1952/53 till 300 000 kronor samt förordar, att titeln i riksstaten för budgetåret 1953/54 upptages till likaledes 300 000 kronor.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt, omsättnings- och expeditiönsstämplor m. m.

I riksstaten för budgetåret 1947/48 blevo de inkomster, vilka tidigare redovisats under inkomsttiteln stämpelmedel, uppdelade på de tre titlarna arvsskatt och gåvoskatt, lotterivinstskatt samt omsättnings- och expeditiönsstämplor m. m. Den förstnämnda titeln, vilken från och med budgetåret 1948/49 erhållit den ändrade benämningen arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, avser även den från och med den 1 januari 1948 införda kvarlåtenskapsskatten. De beräknade och behållna inkomsterna av ifrågavarande medel under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning, i vilken under budgetåren 1947/48—1951/52 influten kvarlåtenskapsskatt, 0,25 miljon kronor, respektive 13,92, 31,84, 24,38 och 24,17 miljoner kronor, sammanförts med arvslottsskatt (miljoner kronor).

Budgetår	Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt				Summa arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	Lotterivinstskatt	Omsättnings- och expeditionsstämpelar m. m.	Summa inkomst	Beräknad inkomst
	Stämpel å bo-uppteckningar	Stämpel å gåvobrev	Uppbörd genom länsstyrelserna	Restititioner					
1947/48	27·62	42·79	0 75	0 87	70·29	26·25	58·02	154·56	125 00
1948/49	46·04	7·93	0 99	0·66	54·30	27·15	45·69	127·14	160·00
1949/50	64·11	2·49	2 95	2·78	66·77	27 99	43 72	138·48	146·00
1950/51	53·52	3 18	1·66	0·80	57·56	29 44	52·68	139·68	126·00
1951/52	56·66	2·77	2·22	0·89	60·76	33 62	63·72	158·10	134·00

Det torde här få erinras om att den totala stämpelmedelsleveransen till statsverket från generalpoststyrelsen under ett budgetår motsvarar den verkliga uppbörden under tiden från och med juni månad det ena kalenderåret till och med maj månad påföljande år. Vidare må framhållas, att kvarlåtenskapsskatt normalt skolat börja inflyta först under juli månad och inlevereras till statsverket under augusti månad år 1948 ävensom att den vid Stockholms rådhusrätt under tiden februari—augusti år 1948 rådande arbetskonflikten medfört dels en betydande ytterligare eftersläpning i fråga om kvarlåtenskapsskattens erläggande, dels en avsevärd överskjutning av inkomster från budgetåret 1947/48 till de tre närmast följande budgetåren.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1952/53 upptagen till 65 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen, som i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 lämnat beräkning av inkomsterna av stämpelmedel för såväl löpande som nästkommande budgetår, har till stöd för denna beräkning åberopat en vid skrivelsen fogad promemoria, i vilken i fråga om beräkningen av inkomsterna av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt anförts bland annat följande:

»Nettouppbörden av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt genom postverket utgjorde under budgetåret 1951/52 59,4 miljoner kronor. Av efterföljande tablå framgår, hur uppbörden i fråga under de tre sistförflutna budgetåren fördelas på de olika inkomstkällorna (miljoner kronor).

Inkomstslag	Budgetår		
	1949/50	1950/51	1951/52
a) arvslottsskatt	32·3	29·1	32·5
b) gåvoskatt	2 5	3 2	2 8
c) kvarlåtenskapsskatt	31·8	24·4	24 1
Summa	66·6	56·7	59·4

Såsom av förestående sammanställning framgår, företer uppbörden av arvslottsskatt under de olika budgetåren siffermässigt sett inga större skilligheter. Uppbördssiffrorna för vart och ett av budgetåren påverkas emel-

lertid av tre osedvanligt stora engångsbelopp å 2,3, 1,3 resp. 1,8 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden, varmed förstas uppbörd av högre skattebelopp över 100 000 kronor, har vidare under budgetåret 1949/50 uppgått till ett belopp, som med ungefär 2 miljoner kronor överstiger den normala siffran. Den på grund av arbetskonflikten under år 1948 vid Stockholms rådhusrätt uppkomna arbetsbalansen, som i huvudsak avarbetats först vid utgången av budgetåret 1950/51, har dessutom medfört en överskjutning av inkomster från budgetåret 1947/48 till de tre följande budgetåren. Den mera normala uppbörden under budgetåret 1951/52 utvisar sålunda reellt sett en stegring med 3 å 4 miljoner i jämförelse med motsvarande uppbörd under budgetåren 1949/50—1950/51. Denna stegring torde till övervägande del ha föranletts av den värdestegring, som kapitaltillgångar i allmänhet undergått under budgetåret.

Den tillfälliga uppbörden av gåvoskatt har under budgetåren 1950/51 och 1951/52 uppgått till 0,64 resp. 0,15 miljoner kronor. Den normala uppbörden av gåvoskatt har sålunda under de sistförflutna budgetåren varit tämligen konstant.

Uppbördssiffrorna för kvarlåtenskapsskatten påverkas av två osedvanligt stora engångsbelopp å 7,3 och 3,4 miljoner kronor under budgetåret 1949/50 samt ett sådant belopp å 5,4 miljoner kronor under budgetåret 1950/51. Den tillfälliga uppbörden i övrigt har för budgetåren 1949/50—1951/52 uppgått till i runt tal 8, 6 resp. 8 miljoner kronor och har sålunda varit relativt jämn. Vad tidigare sagts om efterläpningen i fråga om arvslottsskattens erläggande till följd av arbetskonflikten vid Stockholms rådhusrätt, torde vidare gälla även beträffande kvarlåtenskapsskatten. Den normala uppbörden under budgetåret 1951/52 torde sålunda få anses vara icke oväsentligt högre (ca 3 miljoner kronor) än motsvarande uppbörd under de båda närmast föregående budgetåren. Jämväl denna stegring torde ha föranletts av den i det föregående omnämnda allmänna kapitalvärdestegringen under budgetåret.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 mars 1952 har generalpoststyrelsen beräknat inkomsterna av arvslots-, gåvo- och kvarlåtenskapsskatt till 65 miljoner kronor under innevarande budgetår.

Den normala uppbörden av arvslots-, gåvo- och kvarlåtenskapsskatt plägar som regel förete jämförelsevis ringa avvikelser år från år. Utgår man från antagandet, att penningvärdet icke kommer att undergå någon mera väsentlig förändring, torde man vid beräkningen av dessa skatters storlek under innevarande och nästa budgetår kunna utgå från den kända uppbörden under den hittills förflutna delen av innevarande kalenderår.

Den normala uppbörden av arvslottsskatt har under tiden januari—september 1952 uppgått till 19,8 miljoner kronor (mot 18,7 miljoner kronor under samma tid föregående år). I medeltal per månad har denna sålunda utgjort omkring 2,2 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden, varmed som ovan sagts förstas uppbörd av större skattebelopp, som var för sig överstiga 100 000 kronor, har under motsvarande tid uppgått till 2,4 miljoner kronor (mot 3,5 miljoner kronor under samma tid föregående år). I sistnämnda summa ingår emellertid ett enda skattebelopp å 1,3 miljoner kronor. Under de återstående månaderna av innevarande budgetår torde den tillfälliga uppbörden bära uppskattas till i genomsnitt 0,4 miljoner kronor per månad.

Under återopande av vad här ovan anförts, skulle nettouppbörden av arvslottsskatt — fränsett onormalt stora engångsbelopp — för innevarande budgetår kunna beräknas enligt följande:

Verklig uppbörd under tiden juni—september 1952	10·1 milj. kr.
Beräknad normal uppbörd under tiden oktober 1952—maj 1953 ...	17·6 » »
Beräknad tillfällig uppbörd under tiden oktober 1952—maj 1953 ...	3·2 » »
	Summa 30·9 milj. kr.

Uppbörderna av gåvoskatt har under de sistförflutna budgetåren undergått mycket stora variationer, vilket torde framgå av nedanstående sammanställning avseende budgetåren 1944/45—1951/52.

Budgetår	Belopp milj. kr.	Budgetår	Belopp milj. kr.
1944/45	5·0	1948/49	7·9
1945/46	16·4	1949/50	2·5
1946/47	25·7	1950/51	3·2
1947/48	42·8	1951/52	2·8

Att stegringen av inkomsterna av gåvoskatt under budgetåren 1945/46—1947/48 varit så onormalt stor, torde, såsom berörts i generalpoststyrelsens tidigare beräkningar över stämpelmedelsinkomsterna, i främsta rummet ha föranletts av en strävan hos vederbörande gåvogivare att genom kapitalöverflyttningar medelst gåvor i möjligaste mån undvika följdena av de skärpningar i statsbeskattningen, vilka trädde i kraft fr. o. m. den 1 januari 1948.

Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår ha ca 0,65 miljoner kronor influtit. Medeluppbörden per månad under tiden januari—september 1952 har uppgått till 0,2 miljoner kronor. Under återstoden av innevarande budgetår synes man kunna räkna med i stort sett samma medeluppbörd.

I enlighet härmed skulle sålunda uppbörden av gåvoskatt för budgetåret 1952/53 kunna beräknas till ca 2,3 miljoner kronor.

Den normala uppbörden av kvarlåtenskapsskatt har under tiden januari—september 1952 uppgått till omkring 11,1 miljoner kronor (mot 11,4 miljoner kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en medeluppbörd per månad av 1,2 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden har under samma tid uppgått till 5,9 miljoner kronor (mot 10,2 miljoner kronor under samma tid föregående år). I sistnämnda belopp ingår emellertid ett större engångsbelopp å 5,4 miljoner kronor. Under de återstående månaderna av innevarande budgetår torde den tillfälliga uppbörden bära uppskattas till i genomsnitt 0,6 miljoner kronor per månad.

I enlighet härmed skulle avkastningen av kvarlåtenskapsskatten — frånsett onormalt stora engångsbelopp — under innevarande budgetår kunna beräknas på följande sätt:

Verklig uppbörd under tiden juni—september 1952	7·3 milj. kr.
Beräknad normal uppbörd under tiden oktober 1952—maj 1953 ...	9·6 » »
Beräknad tillfällig uppbörd under tiden oktober 1952—maj 1953 . . .	4·8 » »
	Summa 21·7 milj. kr.

Enligt förestående beräkningar skulle den sammanlagda uppbörden genom postverket under titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt för budgetåret 1952/53 sålunda komma att uppgå till i runt tal 55 miljoner kronor (30,9 + 2,3 + 21,7). Härtill kommer uppbörden genom länsstyrelserna, vilken torde kunna uppskattas till högst 2 miljoner kronor. Vidare synes man böra räkna med en viss marginal för större engångsbelopp.

De totala inkomsterna å titeln i fråga torde därför kunna beräknas något högre än vad ovan sagts eller till i runt tal 60 miljoner kronor. Det bör i detta sammanhang anmärkas, att den under år 1952 genomförda allmänna fastighetstaxeringen icke nämnvärt kommer att påverka inkomstiteln under innevarande budgetår, enär till grund för värdering av fast egendom vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde skall läggas nästföregående årets taxeringsvärde. Ej heller beräknas den beslutade höjningen av gränsen för beräkning av kvarlåtenskapsskatten från 30 000 till 50 000 kronor komma att medföra någon mera avsevärd minskning av intäkterna under budgetåret 1952/53. Förordningen om de ändrade grunderna för skattens uttagande träder nämligen i kraft först den 1 januari 1953. I fråga om kvarlåtenskap efter den, som avlidit före nämnda datum, skola äldre bestämmelser gälla.

Vid uppskattningen av det belopp, vartill inkomsterna av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt kunna antagas komma att uppgå under budgetåret 1953/54, torde man åtminstone med en viss grad av tillförlitlighet kunna utgå från den beräknade uppbörden för det löpande budgetåret. Den ovannämnda ändringen i skatteskalen kommer emellertid att i full utsträckning påverka avkastningen av kvarlåtenskapsskatten. Minskningen i avkastningen torde kunna beräknas till 2,5 å 3 miljoner kronor. Detta inkomstbortfall torde emellertid i viss mån komma att elimineras av ökade inkomster på grund av de stegringar av fastighetsvärdena, som blivit en följd av den nya fastighetstaxeringen. Med hänsyn till svårigheten att nu bedöma, hur dessa stegringar komma att påverka inkomstiteln, synas de totala inkomsterna under titeln icke böra beräknas högre än 65 miljoner kronor, även om de normala inkomsterna kunna beräknas fortsättningsvis stiga på grund av ökade tillgångar i dödsbona.»

Den nya fastighetstaxeringen kommer icke — liksom icke heller den beslutade höjningen av gränsen för beräkning av kvarlåtenskapsskatt från 30 000 kronor till 50 000 kronor — att nämnvärt påverka ifrågavarande titel under innevarande budgetår. På grund av värdestegring för andra kapitaltillgångar torde man emellertid böra räkna med en fortgående stegring av den normala uppbörden av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt. Detta torde även bli förhållandet under nästkommande budgetår. Under sistnämnda budgetår kommer emellertid den ovannämnda ändringen i skatteskalen att förorsaka ett visst inkomstbortfall. Detta torde dock väl komma att kompenseras av ökade inkomster till följd av de genom fastighetstaxeringen höjda fastighetsvärdena. Varje år brukar också inflyta något eller några större engångsbelopp.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna under inkomstiteln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt under budgetåret 1952/53 till 65 000 000 kronor samt föreslår att denna inkomstitel i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 70 000 000 kronor.

Lotterivinstskatt.

Härom har i den förut berörda promemorian från generalpoststyrelsen anförts följande:

»Statsverkets inkomst å titeln lotterivinstskatt är i riksstaten för innevarande budgetår upptagen till 34 miljoner kronor. Bruttoinkomsten av lotterivinstskatt under budgetåret 1951/52 har utgjort 34 014 314 kronor. Motsva-

rande belopp under närmast föregående budgetår utgjorde 29 755 159 kronor. Vinstskattens uppdelning på olika inkomstkällor framgår av efterföljande tablå:

	Budgetår	
	1950/51	1951/52
Premieobligationslånen.....	7 871 700	8 403 810
Penninglotteriet.....	14 606 400	15 974 600
Tipstjänst	6 054 153	7 973 497
Övriga lotterier.....	1 222 906	1 662 407
Summa kronor	29 755 159	34 014 314

Under budgetåret 1950/51 restituerades genom postverkets huvudkassa vinstskatt till ett belopp av ca 314 000 kronor, utgörande skatt för vinster, vilka antingen ej blivit av vinnare avhämtade inom föreskriven tid eller utfallit å icke försåld lottsedel. För budgetåret 1951/52 utgjorde motsvarande belopp ca 399 600 kronor. Nettouppbörderna under budgetåren 1950/51 och 1951/52 uppgick sålunda till i runt tal 29,4 resp. 33,6 miljoner kronor.

Vinstskatten genom premieobligationslånen kommer under budgetåret 1952/53 att uppgå till ca 8,6 miljoner kronor. Härvid har räknats med att de olika beloppen av riksgäldskontoret inlevereras vid samma tidpunkter som tidigare.

Från Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst har under tiden juni—september 1952 i vinstskatt inlevererats 5,6 resp. 1,8 miljoner kronor. Under återstående del av innevarande budgetår beräknas ytterligare 11,4 resp. 6,0 miljoner kronor inflyta från dessa inkomstkällor. Det bör emellertid framhållas, att inkomsterna från tipsvinsterna kan komma att visa starka fluktuationer beroende på vinstutfallet.

Övriga lotterier beräknas komma att under löpande budgetår lämna i stort sett samma vinstskatt som under det närmast föregående eller ca 1,8 miljoner kronor.

Bruttouppbörderna av lotterivinstskatt under budgetåret 1952/53 skulle sålunda kunna beräknas på följande sätt.

Premieobligationslånen	8·6 milj. kr.
Penninglotteriet	17·0 » »
Tipstjänst	7·8 » »
Övriga lotterier	1·8 » »
Summa	35·2 milj. kr.

Under budgetåret 1952/53 torde vinstskattemedel komma att restitueras i ungefär samma utsträckning som under närmast föregående budgetår. Statsverkets nettoinkomst under titeln lotterivinstskatt torde sålunda för innevarande budgetår kunna beräknas till 34,8 eller i runt tal 35 miljoner kronor.

Vinstskatten från premieobligationslånen kan för nästa budgetår beräknas till 8,6 miljoner kronor under förutsättning, att ingen konvertering sker eller något nytt dylikt lån upptages.

Med hänsyn till att inkomstflödet under senare år från framför allt Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst varit i stigande, torde inkomsterna under ifrågavarande titel för budgetåret 1953/54 böra beräknas något högre än för innevarande budgetår eller till förslagsvis 36 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av lotterivinstskatt för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 36 000 000 kronor.

Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m.

Till ledning för beräkningen av ifrågavarande inkomster har i förenämnda inom generalpoststyrelsen upprättade promemoria anförts bland annat följande:

»Under titeln omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. redovisas övriga stämpelmedel, vilka ej upptagits under någon av de båda förutnämnda inkomsttitlarna. Här redovisas sålunda stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar, inkomster genom försäljning av helarksstämplor, enkla beläggings- och överlåtelsestämplor samt kortkonvolut, vidare stämpelavgifter för aktie- och obligationsemissioner samt lottsedlar. Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1952/53 upptagen till 60 miljoner kronor. I sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 mars 1952 har generalpoststyrelsen med utgångspunkt från då kända uppbördssiffror beräknat ifrågavarande inkomster till 60 miljoner kronor.

I efterföljande sammanställning lämnas uppgift å de tre sistförflutna budgetårens nettouppbörd av intäkter under ifrågavarande titel (tusental kronor):

	B u d g e t å r		
	1949/50	1950/51	1951/52
A. Uppbörd genom stämpelförsäljare:			
i förskottsförteckningar upptagna stämpelavgifter för			
a) lagfarter	15 947	18 600	22 305
b) inteckningar	7 824	9 034	10 623
försäljning av helarksstämplor, enkla beläggingsstämplor m. m.	9 712	11 337	12 681
B. Uppbörd genom postanstalterna av:			
enkla beläggingsstämplor, överlåtelsestämplor, kortkonvolut.....	5 691	7 271	8 100
C. Uppbörd genom postverkets huvudkassa:			
a) emissionsstämplor å aktier och obligationer	3 812	5 516	8 821
b) stämpelavgifter för lottsedlar	748	956	1 265
c) diverse	2	3	2
Summa	43 736	52 717	63 797

Såsom av sammanställningen framgår, har de behållna intäkterna under det sistförflutna budgetåret ökat med omkring 11 miljoner kronor i jämförelse med budgetåret 1950/51. Till inkomstökningen, som i första hand faller på stämpelavgifterna för aktie- och obligationsemissioner (+ 3,3 milj.) samt lagfarter (+ 3,7 milj.), torde huvudsakligen ha bidragit den ökning av den penningmässiga omslutningen samt den värdestegring av kapitaltillgångar, som inträffat under budgetåret.

Inkomsterna av stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar ha under budgetåren 1948/49—1951/52 uppgått till följande belopp:

Budgetår	Belopp milj. kr.	
	lagfarter	inteckningar
1948/49	16·3	6·4
1949/50	15·9	7·8
1950/51	18·6	9·0
1951/52	22·3	10·6

Under månaderna januari—september 1952 ha i stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar influtit sammanlagt 14,6 resp. 8,7 miljoner kronor (mot 14,3 resp. 7,1 miljoner kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en genomsnittsuppbörd per månad av omkring 1,6 resp. 1,0 miljoner kronor. Stämpelavgifterna för såväl lagfarter som inteckningar torde under den närmaste tiden sannolikt icke komma att undergå några större förändringar. Beräkningen av intäkterna från dessa inkomstkällor under den återstående delen av innevarande budgetår torde därför kunna ske med utgångspunkt från ovan angivna medeluppbörder för månaderna januari—september 1952. I fråga om stämpelavgifterna för lagfarter torde man emellertid kunna räkna med en något högre medeluppbörd per månad eller förslagsvis 1,8 miljoner kronor.

Inkomsten av försäljningen genom stämpelförsäljare av helarksstämplor, enkla beläggningsstämplor m. m. har under tiden januari—september 1952 uppgått till ca 9,6 miljoner kronor eller samma belopp, som influtit under motsvarande tid föregående år. Medeluppbörden per månad uppgår sålunda till 1,1 miljoner kronor. Medeluppbörden per månad under sistförflutna budgetår har utgjort 1,06 miljoner kronor. Under återstående delen av nu löpande budgetår torde man kunna räkna med i stort sett samma genomsnittsuppbörd som under den hittills förflutna delen av kalenderåret 1952 eller 1,1 miljoner kronor per månad.

Uppbörden av vid postanstalterna försålda enkla beläggningsstämplor, överlåtelsestämplor samt kortkonvolut för spelkort uppgick under kalenderåren 1949—1951 till i nedanstående sammanställning angivna belopp:

	1949	1950	1951
Enkla beläggningsstämplor	2 348 317	2 381 247	3 077 573
Överlåtelsestämplor	2 030 918	3 423 929	3 356 619
Kortkonvolut	867 347	1 080 757	1 251 241
Summa kronor	5 246 582	6 885 933	7 685 433

Under tiden januari—september 1952 ha stämpelinkomsterna från postkontoren utgjort sammanlagt 5 983 433 kronor (mot 5 751 683 kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en medeluppbörd av 0,7 miljoner kronor per månad. Under den återstående delen av innevarande budgetår torde man kunna räkna med samma genomsnittliga uppbörd.

Stämpelavgifterna för aktie- och obligationsemissioner ha under budgetåren 1948/49—1951/52 uppgått till nedan angivna belopp:

Budgetår	Belopp milj. kr.
1948/49.....	5·4
1949/50.....	3·8
1950/51.....	5·5
1951/52.....	8·8

Under tiden januari—september 1952 ha inkomsterna av dessa stämpelintäkter utgjort ca 5,3 miljoner kronor (mot 6,8 miljoner kronor under samma tid föregående år). Efter frånräknande av uppbörden av mera tillfällig natur (stämpelavgifter) över 100 000 kronor för en och samma aktie- eller obligationsemission) uppgår den normala uppbörden till 3,0 miljoner eller i genomsnitt 0,33 miljoner kronor per månad. I den tillfälliga uppbörden ingår ett engångsbelopp å 1 175 000 kronor samt åtta andra belopp om tillhopa 1 163 000 kronor. Under de återstående månaderna av innevarande

budgetår torde man icke böra räkna med en högre normal uppbörd än i genomsnitt 0,3 och en tillfällig uppbörd av 0,2 miljoner kronor per månad.

Uppbörderna av stämpelavgifter för lottsedlar har under budgetåren 1950/51 och 1951/52 uppgått till 956 000 resp. 1 265 000 kronor. Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår har sammanlagt 421 323 kronor influtit. För återstoden av budgetåret 1952/53 synes man kunna räkna med en uppbörd av ca 800 000 kronor.

Med hänsyn till vad här ovan anförts, skulle inkomsterna under titeln omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. för budgetåret 1952/53 kunna beräknas på följande sätt (miljoner kronor):

	Lagfar- arter	Inteck- ningar	Uppbörd genom stämpelförsäljarna av avgifter för helarksstämplor, enkla beläggnings- stämplor m. m.	Post- kon- toren	Emis- sions- stämplor för aktier o. obliga- tioner	Lott- sedels- stämplor	S:a
Verklig uppbörd under tiden juni—sept. 1952 .	5·4	3·7	3·9	2·5	2·2	0·4	18·1
Beräknad normal uppbörd under tiden oktober 1952—maj 1953	14·4	8·0	8·8	5·6	2·4	0·8	40·0
Tillfällig uppbörd	—	—	—	—	1·6	—	1·6
Summa	19·8	11·7	12·7	8·1	6·2	1·2	59·7

De sammanlagda inkomsterna å titeln i fråga skulle sålunda för budgetåret 1952/53 kunna beräknas till ca 60 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av den uppbörd, som kan förväntas inflyta från omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. under budgetåret 1953/54, synes man i stort sett kunna utgå från den beräknade medeluppbörden under den återstående delen av innevarande budgetår. En nedgång av stämpelavgifterna för lagfararter samt aktie- och obligationsemissioner torde emellertid vara att förutse. Ett inkomstbortfall på 1 å 1,5 miljoner kronor i form av stämpelmedel kan även komma att inträffa, om den av statsrevisorerna ifrågasatta ändringen av beskattningen av kortlekar genomföres fr. o. m. den 1 juli 1953. Med hänsyn härtill synas de sammanlagda inkomsterna under titeln icke böra beräknas högre än för budgetåret 1952/53 eller till högst 60 miljoner kronor.»

Avkastningen av stämpelavgifterna under ifrågavarande titel har minskat med cirka 13 procent under den gångna delen av innevarande budgetår jämfört med motsvarande tid föregående år. Härvid har inkomsten av emissionsstämplor för aktier och obligationer samt uppbörden genom stämpelförsäljarna av avgifter för helarksstämplor, enkla beläggningsstämplor m. m. visat en icke oväsentlig nedgång, under det att den stämpelintäkt som härrör från stämplor för lagfararter varit oförändrad och stämpelinkomsten av inteckningar undergått någon ökning.

Riksräkenskapsverket beräknar uppbörden av omsättnings- och expeditionsstämplor under budgetåret 1952/53 till 60 000 000 kronor samt föreslår, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med likaledes 60 000 000 kronor.

2. Automobilskattemedel.*Fordonsskatt.*

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1952/53 upptagen till 180 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna å titeln under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor		Netto- inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor
Budgetåret 1947/48 ..	77·98	85·00	Budgetåret 1950/51..	107·97	100·00
» 1948/49 ..	84·29	80·00	» 1951/52 ..	118·83	110·00
» 1949/50 ..	92·02	85·00			

Enligt förordning den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt skall för automobil eller släpvagn, som, efter vad särskilt är stadgat, blivit här i riket registrerad, årligen erläggas skatt enligt i förordningen meddelade bestämmelser. Nu gällande skattesatser ha tillämpats sedan den 1 januari 1946. Enligt förordning den 23 maj 1952 (nr 328) utgår skatten emellertid från och med den 1 januari 1953 med ändrade belopp. För personautomobil utgår skatten sålunda från nämnda dag — för år räknat — dels med en grundavgift av 100 kronor och dels därutöver med 28 kronor för varje påbörjat tal av 100 kilogram av automobilens tjänstevikt minskad med 900 kilogram. För omnibus och lastautomobil utgör grundavgiften också 100 kronor; härutöver utgår för varje påbörjat tal av 100 kilogram av tjänstevikten minskad med 900 kilogram 33 kronor för omnibus och 37 kronor för lastautomobil. Skatten för tvåhjulig lätt motorcykel utgör 30 kronor och för tvåhjulig tung motorcykel utan sidvagn 40 kronor. För motorcykel med bivagn och för trehjulig motorcykel utgår skatt med 60 kronor. Även för automobil med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk samt för släpvagn utgår skatten efter ändrade grunder.

I en till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 avlåten skrivelse har vä g - o c h v a t t e n b y g g n a d s s t y r e l s e n beräknat den under budgetåret 1952/53 inflytande fordonsskatten till 185 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 har styrelsen beräknat inkomsten av fordonsskatten till 200 miljoner kronor. Beträffande sistnämnda beräkning har styrelsen i sina riksdagspetita för budgetåret 1953/54 anfört följande:

»Senast tillgängliga officiella siffror rörande motorfordonsbeståndet avse tidpunkten den 31 december 1951. I centrala automobilregistret voro då upptagna 313 058 personbilar, 7 818 bussar, 89 486 lastbilar och 258 451 motorcyklar. Ökningen under 1951 uppgick till 60 555 personbilar, 272 bussar, 4 582 lastbilar och 46 073 motorcyklar. Till jämförelse må nämnas att ökningen under 1950 utgjorde 58 049 personbilar, 532 bussar, 5 401 lastbilar och 40 040 motorcyklar. Under andra halvåret 1951 förmärktes en viss avmatning av motorfordonsparkens tillväxt. Den framtida utvecklingen lär bli beroende både av konjunkturutvecklingen och möjligheterna till import av bilar. Vid den nu förestående beräkningen har styrelsen ansett sig

böra utgå ifrån, att ökningen under den närmaste tiden icke kommer att gå i samma snabba tempo som under 1951 och första halvåret 1952. Styrelsen anser därför, att motorfordonsbeståndet den 1 januari 1954 bör kunna uppskattas till 425 000 personbilar, 8 500 bussar, 100 000 lastbilar och 300 000 motorcyklar. Den vid debiteringen i februari 1954 inflytande fordonsskatten kan med ledning av nämnda siffror och med tillämpning av de nya skattesatser, som nyligen fastställts beräknas utgöra:

för personbilar:	425 000 st à	200 kronor/st	=	85·0 miljoner kronor		
» bussar:	8 500 » »	1 750 »	=	15·0 »	»	»
» lastbilar:	100 000 » »	800 »	=	80·0 »	»	»
» motorcyklar:	300 000 » »	35 »	=	10·5 »	»	»
» släpfordon:				3·0 »	»	»
» militära fordon:				2·5 »	»	»

Summa 196·0 miljoner kronor.

Med den ytterligare skatt, som inflyter för fordon, vilka registrerats under andra halvåret 1953 och under första halvåret 1954 efter huvuddebiteringen i februari kan den totala fordonsskatten beräknas komma att uppgå till 200 milj. kr.»

Länsstyrelserna ha i skrivelser till riksräkenskapsverket uppskattat fordonsskatten för budgetåret 1952/53 till 165 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 171 miljoner kronor.

Enligt uppgifter, som inhämtats från statistiska centralbyrån uppgick motorfordonsbeståndet den 31 mars 1952 till 321 406 personbilar, 90 322 lastbilar, 7 848 bussar och 258 514 motorcyklar. Tillgängliga uppgifter om antalet nyregistrerade bilar ger vid handen, att man i det närmaste torde kunna räkna med den ökning av fordonbeståndet, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lagt till grund för sin beräkning av fordonsskatten.

Riksräkenskapsverket beräknar fordonsskatten till 185 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 och till 200 000 000 kronor för budgetåret 1953/54.

Bensinskatt.

I riksstaten för budgetåret 1952/53 är denna inkomsttitel upptagen till 325 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna å titeln under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor		Netto- inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor
Budgetåret 1947/48	185·40	160·00	Budgetåret 1950/51	363·92	300·00
» 1948/49	351·70	390·00	» 1951/52	292·40	250·00
» 1949/50	351·93	350·00			

Genom förordning den 23 maj 1924 (nr 126) infördes en särskild skatt å bensin och motorsprit. Gällande bestämmelser återfinnas i förordning den 3 maj 1929 (nr 62). Bensinskatten utgick från och med den 1 januari 1946 med 18 öre för liter. Mellan den 1 april 1948 och den 31 december

1950 utgick även tilläggsskatt å bensin med 27 öre för liter, varför den totala skatten då utgjorde 45 öre för liter. Genom förordning den 2 juni 1950 (nr 414) har bensinskatten höjts till 25 öre för liter från och med den 1 januari 1951. — Genom förordning den 3 maj 1935 (nr 142) lades skatt även å sådan petroleumprodukt (brännolja), som användes för drivande av automobil och för vilken icke utgår skatt enligt 1929 års förordning om skatt å bensin och motorsprit, och till denna skatt har för tiden 1 april 1948—31 december 1950 lagts en tilläggsskatt å 20 öre för liter. Den förstnämnda av dessa båda skatter, som sedan den 1 januari 1946 utgjorde 14 öre för liter, har genom förordning den 2 juni 1950 (nr 415) höjts till 20 öre för liter från och med den 1 januari 1951.

Från beskattningen av motorsprit medgavs successivt skattefrihet intill den 1 juli 1948. Från nämnda dag uttogs å motorsprit skatt med 6 öre för liter samt tilläggsskatt med 9 öre för liter. Enligt förordning den 15 december 1950 (nr 659) skola bestämmelserna om skatt å motorsprit enligt 1929 års förordning icke vara i tillämpning under tiden 1 januari 1951—30 juni 1952. Genom förordning samma dag (nr 660) avskaffades tilläggsskatten å motorsprit. Enligt förordning den 15 maj 1952 (nr 243) skall skatt å motorsprit ej heller utgå under tiden 1 juli 1952—30 juni 1953. I det följande har icke beräknats inkomst av skatt på motorsprit under budgetåret 1953/54.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 beräknat inkomsterna å förevarande titel till 340 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 380 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. I sina riksdagspetita för budgetåret 1953/54 har styrelsen härom anfört följande:

»Den under budgetåret 1953/54 inflytande bensinskatten kan med utgångspunkt från de ordinarie bensinskattemedel, som influtit under senare år, och under antagande, att bensinförbrukningen ökar proportionellt mot bilbeståndets ökning, beräknas uppgå till 380 milj. kr.»

Generaltullstyrelsen har i skrivelse den 7 november 1952 rörande beräkningen av skatt å bensin, som införes till riket anfört följande:

»Vad bensinskattemedlen angår har uppbörden därav för härefter angivna tider belöpt å följande i runda tal angivna förtullningsvolymen, nämligen för de tre första kvartalen år 1951 å 660 000 m³, för hela år 1951 å 880 000 m³ och för de tre första kvartalen år 1952 å 720 000 m³. För hela år 1952 torde förtullningsvolymen kunna beräknas till omkring 960 000 m³, motsvarande en skatteuppbörd av brutto 240 miljoner kronor. Generaltullstyrelsen finner det icke vara osannolikt att för hela budgetåret 1952/53 förtullningsvolymen av bensin kan ökas till omkring 990 000 m³, motsvarande en uppbörd av brutto något mer än 245 miljoner kronor. De av tullverket medgivna restitutionerna av bensinskatt — en del eftersläpande restitutioner av bensintilläggsskatt däri inräknade — torde för budgetåret kunna beräknas till något mer än 15 miljoner kronor. I enlighet härmed har den genom tullverket redovisade bensinskattuppbörden för budgetåret 1952/53 nu beräknats uppgå till netto 230 miljoner kronor.

Även för budgetåret 1953/54 har Styrelsen med hänsyn till motorfordons- trafikens fortgående utveckling förutsatt en ökning i förtullningsvolymen av bensin. Med bortseende från den del av förtullningarna, som kan komma att omfatta bensin för flygtrafik eller annan användning medförande rätt till restitution av erlagd skatt, har Styrelsen ansett sig kunna förutsätta en sådan ökning av förtullningsvolymen, att den därå belöpande nettouppbörden kommer att uppgå till omkring 250 miljoner kronor.»

Beträffande beräkningen av skatt å bensin, som tillverkas inom riket, har kontrollstyrelsen i skrivelse den 10 november 1952 anfört:

»Skatten för den under varje kalenderkvartal utlämnade myckenhet inhemsk bensin erlägges under månaden näst efter kvartalets utgång. På grund härav hänför sig inkomsten under budgetåret 1952/53 till utlämningen under tiden 1 april 1952—31 mars 1953. Enligt inhämtade uppgifter beräknas utlämningen av bensin under nämnda tid komma att uppgå till omkring 272 miljoner liter. Då skattesatsen är 25 öre för liter, kan styrelsens uppbörd av bensinskatt under budgetåret 1952/53 sålunda beräknas till 68 miljoner kronor.

Utlämningen av inhemsk bensin under tiden 1 april 1953—31 mars 1954 kan enligt inhämtade upplysningar antagas komma att omfatta omkring 320 miljoner liter. Styrelsens uppbörd av bensinskatt under budgetåret 1953/54 kan på grund härav beräknas till 80 miljoner kronor.»

Statens bränslekommission har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 anfört följande:

»Sedan kommissionen med ledning av föreliggande konsumtionsstatistik t. o. m. oktober månad i år företagit en ny utredning rörande den beräknade förbrukningen av motorbensin och spritblandningar under budgetåret 1952/53, finner kommissionen anledning icke föreligga att fråga den tidigare lämnade uppgiften, 1 200 000 m³.

Vid en fortsatt jämn konsumtionsstegring kan förbrukningen av motorbensin och spritblandningar under budgetåret 1953/54 beräknas komma att uppgå till 1 350 000 m³. Försiktigtvis bör man dock räkna med att en viss avmattning kommer att ske ifråga om nyregistreringar av motorfordon, varför konsumtionen kan komma att bli något lägre.»

Överståthållarämbetet och länsstyrelserna ha i skrivelser till riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna av skatt å brännolja till omkring 33 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till inemot 34 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Enligt generaltullstyrelsens, kontrollstyrelsens och länsstyrelsernas beräkningar skulle alltså skatten å bensin och motorbrännolja kunna uppskattas till 331 miljoner kronor under budgetåret 1952/53 och till 364 miljoner kronor under budgetåret 1953/54. Dessa siffror ligga något lägre än väg- och vattenbyggnadsstyrelsens men sammanfalla i huvudsak med bränslekommissionens beräkningar.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna å titeln bensinskatt till 330 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 och föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 upptages till 365 000 000 kronor.

3. Tullar och acciser.

Tullmedel.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av tullmedel under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Debiterad uppbörd	Influten brutto- inkomst	Utbetalade restitu- tioner	Netto- inkomst	Beräknad inkomst
Miljoner kronor					
Budgetåret 1947/48	324·84	323·39	9·16	314·23	220·00
» 1948/49	243·90	244·58	14·27	230·31	240·00
» 1949/50	264·87	260·81	125·07	235·74	225·00
» 1950/51	385·66	381·91	127·13	354·78	220·00
» 1951/52	388·24	387·26	24·82	362·44	330·00

Tullmedlen ha i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 350 miljoner kronor.

I tabellen s. 42 lämnas i sammandrag av generaltullstyrelsen utarbetad översikt av den debiterade tulluppbörden under budgetåren 1947/48—1951/52 samt 3:e kvartalet 1952, med särskilt angivande av vissa varuslag.

Enligt av generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den influtna bruttouppbörden för varje månad under budgetåren 1947/48—1951/52 samt det löpande budgetårets fyra första månader uppgått till följande belopp:

Influten tulluppbörd månadsvis.

Miljoner kronor.

År	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Summa
1947/48	32·3	28·7	34·2	33·5	28·2	28·7	24·7	21·1	22·0	25·7	21·2	23·1	323·4
1948/49	22·4	22·3	21·7	22·5	21·7	22·7	21·2	17·8	19·3	16·6	19·1	17·8	244·6
1949/50	17·0	18·7	20·3	20·7	20·0	21·3	20·4	19·6	26·8	23·3	26·1	26·6	260·8
1950/51	29·2	29·5	26·2	30·5	31·2	32·0	29·1	31·4	33·4	37·2	37·6	34·6	381·9
1951/52	32·1	34·1	32·3	35·0	32·8	28·6	34·9	32·3	30·5	31·4	34·0	29·3	387·3
1952/53	32·2	30·3	36·3	38·2									

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen för innevarande och nästkommande budgetår av tullmedelsinkomsterna samt vissa andra av tullverket redovisade statsinkomster framhållit följande:

¹ Bland utbetalade restitutioner budgetåren 1949/50 och 1950/51 redovisas överföringar till clearingkassa för kaffe med 8·96 respektive 1·24 miljoner kronor.

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper.

Miljoner kronor.

Varuslag	1947/ 1948	1948/ 1949	1949/ 1950	1950/ 1951	1951/1952					1952 juli— sept.
					juli— sept.	okt.— dec.	jan.— mars	april —juni	Sum- ma	
Fruktar och bär, ätbara:										
färska	5.7	3.5	4.7	5.7	1.6	2.5	1.3	1.3	6.7	2.8
torkade	1.9	1.7	4.8	4.0	0.1	1.0	0.5	0.4	2.0	0.3
Kaffe	18.4	15.3	14.3	17.8	4.7	5.4	5.1	5.4	20.6	5.7
Spannmål, omalen	6.4	3.0	1.5	7.0	1.1	4.0	2.5	3.7	11.3	5.0
Sockar	3.3	6.6	3.8	11.7	2.8	0.7	1.7	1.1	6.3	2.9
Konserver	1.9	0.8	2.9	3.8	0.5	0.6	0.3	0.4	1.8	0.7
Vin	7.6	7.1	6.8	6.3	1.5	1.3	2.5	1.6	6.9	1.5
Spritdrycker	5.8	5.4	5.0	4.7	1.4	1.3	1.6	1.5	5.8	0.9
Kemiska preparat	4.5	2.9	2.8	4.2	1.2	1.2	1.1	1.6	5.1	0.7
Bil- och motorcykeldelar av kautschuk	6.7	5.3	2.8	3.1	0.7	1.0	0.9	0.6	3.2	0.7
Silke	20.1	22.0	15.3	8.5	2.3	1.6	1.1	0.7	5.7	0.8
Linoleummattor	1.3	1.9	1.7	2.1	0.5	0.4	0.4	0.3	1.6	0.3
Vävnader, innehållande silke ..	13.2	11.9	8.7	8.9	2.4	1.6	1.3	1.2	6.5	2.0
» , av ull	10.1	6.6	7.0	16.3	3.6	1.6	1.7	1.0	7.9	1.5
» , av bomull	10.5	6.2	7.0	11.8	2.7	1.7	1.5	0.9	6.8	0.8
Strumpstolsarbeten, inneh. silke	4.2	0.8	3.1	5.2	1.1	0.8	0.7	1.0	3.6	0.8
» , andra	3.9	2.8	1.3	1.4	0.4	0.3	0.2	0.1	1.0	0.2
Kläder och sömnadsarbeten ...	2.3	2.1	1.6	3.9	1.1	0.7	0.5	0.7	3.0	0.8
Hattar	1.3	1.0	1.6	1.9	0.5	0.4	0.3	0.2	1.4	0.5
Varmvalsat järn	8.4	6.8	6.7	7.6	2.3	2.5	2.4	2.4	9.6	1.3
Järnplåtar, varmvalsade	6.4	5.4	9.2	6.0	1.7	2.0	2.9	3.0	9.6	2.0
Förbränningsmotorer m. m. ...	2.6	2.0	3.0	3.6	1.1	1.1	0.9	1.3	4.4	1.9
Metallbearbetningsmaskiner ...	6.9	4.6	5.2	6.9	2.2	2.0	3.4	2.1	9.7	1.9
Traktorer	3.0	4.5	3.5	6.3	1.5	1.3	2.2	3.0	8.0	2.0
Transmissioner, skruvväxl. o. d.	2.3	2.4	2.4	3.0	1.0	0.9	1.3	1.2	4.4	1.5
Maskiner och apparater ej sär- skilt nämnda	15.3	14.8	18.1	25.8	7.7	7.5	8.9	8.6	32.7	8.7
Elektriska maskiner ej särskilt nämnda	4.2	3.0	3.2	3.7	1.3	1.7	1.8	1.8	6.6	1.8
Apparater för trådlös telegrafi och telefoni m. m.	4.3	2.9	3.1	4.0	1.3	1.6	1.8	1.3	6.0	1.1
Bilar och motorcyklar	19.3	8.9	21.5	56.0	9.5	5.4	10.8	11.0	36.7	11.7
För tillverkning av bilar avsed- da delar	13.4	4.9	5.1	11.7	3.5	3.6	3.6	2.6	13.3	3.2
Instrument ej särskilt nämnda	2.3	2.3	2.9	5.3	1.2	1.3	2.0	1.6	6.1	1.7
Säger	217.5	169.4	180.6	268.2	64.5	59.0	67.2	63.6	254.3	67.7
Övrig uppbörd av tullmedel	107.3	74.5	84.3	117.6	34.1	34.9	33.2	31.7	133.9	30.0
Summa	324.8	243.9	264.9	385.8	98.6	93.9	100.4	95.3	388.2	97.7

»Under den senaste tiden har importen varit i sjunkande, totalt sett. Detta har dock icke medfört någon motsvarande minskning av tullverkets uppbörd. Importnedgången har visserligen varit särskilt märkbar i fråga om åtskilliga för uppbörden betydelsefulla varuslag, främst textilvaror och transportmedel. Men beträffande åtskilliga varuslag, såsom kaffe och bensin samt maskiner, vilka även äga stor inverkan på uppbörden, har importen hittills visat en i stort sett stigande tendens. Tullverkets uppbörd å de ifrågakvarande riksstatstitlarna har därför — även oavsett den i slutet av år 1951 tillkomna, till varuskattedmedlen hänförliga särskilda personbils-katten — fortsatt att stiga. Vissa uppgifter rörande importen och uppbörden sammanställas här nedan.

	1951	Kvartal		
		1952: I	1952: II	1952: III
Importvärde (miljoner kronor)	12 300	2 469	2 207	2 095
Importvolymindex (enligt Konjunkturinstitutets beräkningar; 1948 = 100)	128	127	114	112
Tullverkets uppbörd, särskild personbils katt oräk- nad (miljoner kronor)	157.1	157.5	154.9	174.2

Efterföljande beräkningar av den blivande uppbörden ha gjorts under förutsättning bland annat, att villkoren för det internationella varubytet ej komma att mera avsevärt försämrats och att i Sverige de direkta importrestriktionerna förbliva i stort sett oförändrade. Vid beräkningarna har styrelsen bortsett från sådana ändringar i tull- eller skattesatser eller i sättet för avgifternas redovisning, som kunna komma att inträda under den tid uppgifterna avse.»

I anslutning härtill har generaltullstyrelsen rörande beräkningen av tullmedelsuppbörden under budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

» I tullmedel ha under de fyra första månaderna av innevarande budgetår influtit omkring 135 miljoner kronor, eller lika mycket som under motsvarande del av budgetåret 1951/52 och omkring 10 miljoner kronor mer än under samma budgetårs fyra sista månader. Under den närmaste tiden torde en nyligen genomförd utvidgning av frilistningen för den svenska importen få en viss importstimulerande inverkan. Härtill kommer, att utbyggnaden av konkurrenskraftiga utländska exportindustrier, såsom den västtyska och den japanska, tillika med skärpningen av importrestriktionerna på stora delar av världsmarknaden torde medföra en ökning i de utländska exportörernas tryck på den svenska marknaden.

Å andra sidan kunna svårigheterna för den svenska exporten samt inträdda och väntade förändringar i bytesbalansen med utlandet komma att inverka hämmande på importen och tullverkets därå belöpande intäkter. Vad särskilt beträffar importen av maskiner och andra med värdetull belagda varor, vilken import för närvarande utgör underlaget för inemot hälften av tullmedelsuppbörden, får av olika skäl en icke oväsentlig nedgång anses vara sannolik. Det må för övrigt framhållas, att orsakerna till den höga tullmedelsuppbörden under början av nu löpande budgetår delvis äro att finna i rent tillfälliga omständigheter, såsom vissa förskjutningar i redovisningen av tullavgifterna för vin- och spritvaror samt en osedvanligt hög säsongmässig import av vissa varor.

På grund av ovan anförda omständigheter och med hänsyn till osäkerheten i den kommande konjunkturutvecklingen har Generaltullstyrelsen funnit sig icke böra räkna med att tullmedelsuppbörden skall för längre tid behålla sin nuvarande höga nivå. Den i tullmedel inflytande bruttouppbörden, vilken för budgetåren 1950/51 och 1951/52 utgjort respektive 382 och 387 miljoner kronor, har sålunda av Styrelsen beräknats för budgetåret 1952/53 till 375 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 350 miljoner kronor. Restitutionerna av tullmedel kunna uppskattas till omkring 25 miljoner kronor årligen. Nettouppbörden av tullmedel har följaktligen för budgetåren 1952/53 och 1953/54 upptagits med respektive 350 och 325 miljoner kronor.»

¹ Genomsnitt för kvartal.

Riksräkenskapsverket, som funnit generaltullstyrelsens beräkning böra godtagas i fråga om såväl löpande som nästkommande budgetår, upptar inkomsterna å titeln tullmedel till 350 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 samt förordrar, att titeln, under förutsättning av oförändrade tullsatser, för budgetåret 1953/54 uppföres med 325 000 000 kronor.

Varuskatt.

Varuskatt skulle enligt förordning den 25 maj 1941 (nr 251) med visst procenttal — lägst 20 och högst 75 — av varans beskattningsvärde utgöras för choklad och konfityrer, putsmedel för läderarbeten och skodon, essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker ävensom för vissa tekniska preparat, nämligen tandpulver och tandpasta, puder och smink samt lukt- och toalettvatten, munvatten, parfymer och vissa kosmetiska preparat. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 66) angående ändring i förordningen om varuskatt höjdes skattesatserna från 40 till 60 procent för choklad och konfityrer, från 75 till 100 procent för essenser och extrakter samt, vad angår tekniska preparat, från 20 till 75 procent för preparat för nagelbehandling och preparat för behandling av ögonhår och ögonbryn och från 20 till 40 procent för parfymer, hårvatten och därmed jämförliga preparat; samtidigt blev varuskatten å putsmedel för läderarbeten och skodon borttagen. Genom förordning den 17 november 1950 (nr 574) angående ändring i förordningen om varuskatt höjdes skattesatserna i fråga om choklad- och konfityrvaror (med undantag av glass) från 60 till 80 procent av beskattningsvärdet och i fråga om essenser och extrakter från 100 till 120 procent. Enligt förordning den 30 november 1951 (nr 724) har varuskatten å choklad och konfityrer sänkts till 60 procent från den 1 december 1951.

Genom förordning den 30 juni 1943 (nr 477) ersattes tidigare omsättningsskatt för pälsvaror med en särskild pälsvaruskatt, som skulle utgå dels i form av en styckeskatt på inom riket yrkesmässigt beredda, lösa pälskinn, varierande från 5 öre till 300 kronor för skinn, och dels i form av en värdeskatt å 15 procent för vissa till riket införda pälsvaror m. m. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 68) angående ändring i förordningen om skatt å vissa pälsvaror har värdeskatten å importerade skinn höjts från 15 till 20 procent, medan nedsättning av styckeskatten å vissa pälskinn ägt rum. Beträffande den senare ha vissa justeringar även vidtagits genom förordning den 11 maj 1951 (nr 214).

När den tidigare allmänna omsättningsskatten slutligt avvecklades från och med den 1 juli 1948 ersattes denna i fråga om tre särskilda varugrupper, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, av en särskild försäljningsskatt. Denna skatt utgår som regel med 20 procent av försäljningsvärdet, dock att skatten skall för grammofonskivor erläggas med 1 till 3 kronor för grammofonskiva och för importerade mattor utgå med visst belopp — lägst 40 och högst 100 kronor — för kilogram.

Enligt beslut vid 1951 års riksdag har genom förordning den 24 oktober 1951 (nr 660) med omedelbar tillämpning införts skatt vid tillverkning och

import av personbilar och motorcyklar m. m., att gälla till och med den 30 juni 1953. Skatten utgår med 10 procent av fordonens beskattningsvärde. Även denna skatt redovisas under inkomsttiteln varuskatt.

Samtliga här nämnda skatter skola uppbäras av kontrollstyrelsen vid tillverkning respektive försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket.

Å inkomsttiteln varuskatt har under budgetåret 1951/52 redovisats en behållen inkomst av 201,53 miljoner kronor, varav influtit 29,71 miljoner kronor genom tullverket, 171,51 miljoner kronor genom kontrollstyrelsen och 0,31 miljon kronor, utgörande kvarstående uppbörd av allmän omsättningskatt, genom länsstyrelserna. Cirka 37 miljoner kronor av inkomsten å titeln avse den under budgetåret införda personbilsskatten. I riksstaten för budgetåret 1952/53 har titeln varuskatt beräknats till 225 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1952 har kontrollstyrelsen beräknat de till förevarande titel hänförliga inkomster, som uppbäras av styrelsen för budgetåret 1952/53 till 193 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 160 miljoner kronor eller alternativt, för det fall skatten vid tillverkning och import av personbilar m. m. skulle förlängas att gälla även under budgetåret 1953/54, till 183 miljoner kronor. Styrelsen har härvid anfört:

»Under riksstatstiteln varuskatt redovisas i vad avser kontrollstyrelsens skatteuppbörd följande skatter, nämligen varuskatt å choklad- och konfityrvaror samt tekniska preparat, pälsvaruskatt, försäljningsskatt å guldsmedsvoror, grammofonvaror och knutna mattor samt skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m.

Varuskatten å choklad- och konfityrvaror. Försäljningsutvecklingen för choklad- och konfityrvaror har under senare år varit oenhetlig, beroende på dels prishöjningar till följd av kostnadsökningar — framför allt ökning i priset på kakaoböner — dels ock höjning av skattesatsen den 1 december 1950 från 60 till 80 procent och sänkning av densamma den 1 december 1951 tillbaka till 60 procent.

Nedanstående sammanställning visar månatliga värden av de skattskyldiga tillverkarnas leveranser till detaljhandlare (beskattningsvärden) under åren 1950—1952.

M å n a d	Beskattningsvärde (1 000-tal kronor)		
	1950	1951	1952
januari	10 632	7 096	13 502
februari	14 873	10 671	15 073
mars	17 577	13 640	14 648
april	12 433	9 483	14 554
maj	14 942	10 967	17 262
juni	15 202	11 854	16 408
juli	9 926	8 668	13 098
augusti	17 235	12 584	17 239
september	17 054	12 264	—
oktober	18 566	12 439	—
november	29 642	5 356	—
december	4 556	20 321	—
Summa	182 638	185 343	
därav t. o. m. augusti	112 820	84 963	121 784

Vid en beräkning av statsverkets inkomst av varuskatten å choklad- och konfityrvaror under återstående del av innevarande budgetår kan på grund av vad ovan anförts försäljningsuppgifterna för år 1951 icke tjäna till ledning. Däremot synas motsvarande uppgifter för år 1950 kunna tagas till utgångspunkt för beräkningen, då försäljningen under sistnämnda år i mera betydande grad påverkats av kostnadsstegringar först under årets sista månader. De lagringsköp, som i anledning av skattehöjningen från och med den 1 december 1950 ägde rum under november månad, torde i stort sett uppväga nedgången i försäljningen under december månad 1950.

Under budgetåret 1952/53 inflytande varuskatt är i huvudsak hänförlig till leveranser av skattepliktiga varor, som skett under tiden 1 maj 1952—30 april 1953. Redovisade beskattningsvärden för maj—augusti månader 1952 utvisa en icke obetydlig omsättningsökning i jämförelse med motsvarande månader 1950. Så är även fallet med månaderna januari—april 1952. För januari—augusti månader 1952 föreligger således en ökning i förhållande till motsvarande tid år 1950 med omkring 7 procent.

Med utgångspunkt från resultatet under den hittills förflutna delen av år 1952 torde man kunna räkna med en ökning av omsättningen under tiden 1 september—31 december 1952 i jämförelse med samma tid år 1950 med minst 5 procent.

Under månaderna januari—april 1953 torde omsättningen kunna antagas bli lika stor som under samma tid år 1952. Till följd härav torde skatteutfallet för hela budgetåret 1952/53 kunna beräknas på följande sätt.

T i d	Beskattningsvärde (milj. kronor)	Skatt (milj. kronor)
1/5—31/8 1952	64·0	38·4
1/9—31/12 1952	73·3	44·0
1/1—30/4 1953	57·7	34·6
	195·0	117·0

Enligt denna beräkning skulle skatteintäkten för inom riket tillverkade choklad- och konfityrvaror under *budgetåret 1952/53* kunna angivas till *117 miljoner kronor*.

För budgetåret 1953/54 torde skatteinkomsten, främst med hänsyn till möjligheten av prissänkningar på dessa varor, komma att uppgå till lägre belopp än vad som beräknats för innevarande budgetår. Kontrollstyrelsen finner sålunda inkomsten under denna skattetitel för *budgetåret 1953/54* icke böra angivas till högre belopp än *110 miljoner kronor*.

Intäkten av varuskatten å tekniska preparat har under tiden 1 juli—31 oktober 1952 uppgått till 8,0 miljoner kronor (f. å. 6,2 miljoner kronor), vilket innebär en ökning med 29 procent. Ökningen är till största delen beroende på att i vissa fall tidigare förekommande eftersläpning i skattebetalningen nu inhämtats och motsvaras sålunda endast till omkring 5 procent av verklig värdemässig omsättningsökning.

Då skatteintäkten under tiden 1 november 1951—30 juni 1952 uppgick till 15,3 miljoner kronor, skulle intäkten under antagande av någon omsättningsökning under samma tid av innevarande budgetår kunna angivas till omkring 16 miljoner kronor. För hela *budgetåret 1952/53* skulle skatteintäkten sålunda kunna angivas till (8,0 + 16,0 =) *24 miljoner kronor*. Såvitt nu kan bedömas synes intäkten av varuskatt å inom riket tillverkade tekniska preparat för *budgetåret 1953/54* böra angivas till likaledes *24 miljoner kronor*.

På pälsvaruskatten på inom riket beredda pälsskinn har under månaderna juli—oktober 1952 influtit med 0,8 miljon kronor. Under återstå-

ende del av budgetåret kan intäkten av denna skatt antagas uppgå till minst samma belopp som under motsvarande tid föregående budgetår eller till 1,5 miljon kronor. För hela *budgetåret 1952/53* skulle inkomsten av pälsvaruskatten sålunda kunna angivas avrundat till *2 miljoner kronor*.

Intäkten av pälsvaruskatten under *budgetåret 1953/54* synes böra angivas till *2 miljoner kronor*.

Försäljningsskatten å guldsmedsarbeten, grammofonvaror och knutna mattor har under månaderna juli—oktober 1952 till kontrollstyrelsen influtit med 4,3, 1,7 respektive 0,4 miljoner kronor eller tillhoppa med 6,4 miljoner kronor. För återstående del av budgetåret (1 november 1952—30 juni 1953) torde intäkten av försäljningsskatten böra beräknas till 17,6 miljoner kronor. Skatteintäkten för hela *budgetåret 1952/53* skulle därmed, såvitt avser kontrollstyrelsens uppbörd, kunna angivas till *24 miljoner kronor*.

Vid beräkning av intäkten av försäljningsskatten under nästa budgetår synes hänsyn böra tagas till att de branscher, som beröras av försäljningsskatten äro relativt starkt konjunkturkänsliga. På grund härav och med hänsyn till möjligheten av minskad efterfrågan och prissänkningar synes skatteintäkten under *budgetåret 1953/54* försiktigtvis böra angivas till något lägre belopp än vad som beräknats för innevarande budgetår eller förslagsvis *22 miljoner kronor*.

Skatten vid tillverkning och import av personbilar m. m. har under tiden 1 juli—31 oktober 1952 till kontrollstyrelsen influtit med 8,8 miljoner kronor. Vid beräkningen av intäkten av denna skatt under återstående del av budgetåret (1 november 1952—30 juni 1953) måste hänsyn tagas till att efterfrågan på skattebelagda fordon under hösten 1952 avmattats, särskilt vad gäller motorcyklar. I tidigare prognos har kontrollstyrelsen angivit intäkten under budgetåret 1952/53 av ifrågavarande skatt till 30 miljoner kronor. Med hänsyn till vad ovan anförts synes skatteintäkten för innevarande budgetår beträffande inom riket tillverkade skattepliktiga fordon icke böra angivas till högre belopp än *26 miljoner kronor*.

Då ifrågavarande skatt är beslutad att gälla endast till och med den 30 juni 1953, torde statsverkets intäkt av densamma under budgetåret 1953/54 komma att uppgå till 2 miljoner kronor, utgörande resterande under innevarande budgetår upplöpande skatt, som förfaller till betalning först i början av nästa budgetår.

Därest riksdagen skulle prolongera denna skatt efter i huvudsak oförändrade grunder synes, med hänsyn till möjligheten av viss krympning av tillverkningen och handeln med beskattade fordon intäkten av skatten för kommande budgetår vad avser kontrollstyrelsens uppbörd böra angivas till högst 25 miljoner kronor».

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 beträffande beräkningen av de inkomster, som uppbäras av tullverket, anført följande:

»Av de till varuskattemedlen hänförliga avgifterna varuskatt, pälsvaruskatt och försäljningsskatt ha sammanlagt nära 10 miljoner kronor influtit under budgetåret 1951/52. Styrelsen finner det vara sannolikt, att uppbörden av dessa avgifter kan komma att förbliva av i stort sett oförändrad storleksordning under den tid, nu förevarande beräkningar avse.

Den till varuskattemedlen jämväl hänförliga särskilda personbilskatten, enligt förordning den 24 oktober 1951 (nr 660) utgående vid tillverkning eller införsel av personbilar m. m. som levereras, uttagas från rörelse eller införas senast den 30 juni 1953, har under vartdera av de båda senaste kvar-

talen uppgått till omkring 10 miljoner kronor. Den eftersläpning, som uppkommer i samband med påförandet av skatlebeloppen och erläggandet av desamma efter medgiven kredittid, torde omfatta högst 5 miljoner kronor.

I enlighet med vad ovan anförts har styrelsen beräknat bruttouppbörden av varuskattemedel — vilken tillika är att anse såsom nettouppbörd — för budgetåret 1952/53 till sammanlagt 50 miljoner kronor, varav 40 miljoner kronor i personbilsfatt. För budgetåret 1953/54 har styrelsen upptagit skatteuppbörden till 15 miljoner kronor, varav 5 miljoner kronor i eftersläpande personbilsfatt. Alternativt har styrelsen, för den händelse giltighetstiden för ovan återopade förordning utsträcker att omfatta även budgetåret 1953/54, upptagit inkomsterna av varuskattemedlen även för sistnämnda budgetår till sammanlagt 50 miljoner kronor.»

Enligt från länsstyrelserna inhämtade uppgifter kan den kvarstående uppbörden av allmän omsättningsskatt beräknas till ca 150 000 kronor under budgetåret 1952/53 och till ca 50 000 kronor under budgetåret 1953/54.

Riksräkenskapsverket har vid sin beräkning av inkomsttiteln varuskatt utgått från förutsättningen att skatten vid tillverkning och import av personbilar m. m. kommer att utgå även under budgetåret 1953/54 efter i huvudsak samma grunder som gälla för närvarande.

De av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och länsstyrelserna gjorda beräkningarna innebära med denna förutsättning en sammanlagd inkomst å titeln varuskatt under budgetåren 1952/53 och 1953/54 på 244 respektive 233 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket upptager inkomsttiteln varuskatt till 250 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 och till 250 000 000 kronor för budgetåret 1953/54.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror.

Nu gällande bestämmelser rörande dessa skatter ha meddelats i förordningar den 7 juni 1935 (nr 259), den 18 juni 1937 (nr 474), den 11 juni 1943 (nr 323) och den 30 juni 1943 (nr 481) samt i kungörelser den 30 juni 1943 (nr 482), den 1 april 1949 (nr 102), den 16 februari 1951 (nr 88), den 9 februari 1951 (nr 38), den 11 januari 1952 (nr 5) och den 5 september 1952 (nr 631).

För de accispliktiga fettvaror, som för närvarande i nämnvärd omfattning för försäljning tillverkas inom riket, utgår accisen med följande belopp för varje kilogram av varans nettovikt, nämligen för matolja med 50 öre (före den 9 september 1952 100 öre) och för fettemulsion, beroende på varans fetthalt, förpackning o. s. v., med 50, 80 eller 125 öre. För konstister och vissa andra ersättningsprodukter för smör eller flott skall enligt bestämmelserna för varje kilogram av varans nettovikt erläggas accis med 60 öre jämte tilläggsaccis, beroende på varans beskaffenhet med antingen 10 eller 98 öre. För kokosfett utgår accisen med 60 öre jämte tilläggsaccis med 40 öre.

Under budgetåret 1951/52 har i accis å margarin och vissa andra fettvaror influtit 3,8 miljoner kronor. Accis å margarin upphörde att utgå med ut-

gången av år 1949, men uttogs ånyo under tiden 1 januari—10 februari 1951. I riksstaten för budgetåret 1952/53 har inkomsttiteln beräknats till 3,0 miljoner kronor.

Statens jordbruksnämnd har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 beräknat intäkten av denna skatt till 4 miljoner kronor för vardera av budgetåren 1952/53 och 1953/54 samt därvid anfört följande:

»En eventuell omläggning av accisförfarandet på detta område kan givetvis komma att helt förändra beräkningsgrunderna. Ett förslag till en omläggning av accisförfarandet på fettområdet har numera ingivits till Kungl. Maj:t. Enligt förslaget skulle acciserna på andra fettvaror än fettemulsion bortfalla. Det årliga accisbeloppet för fettemulsion beräknas uppgå till i runt tal 2 000 000 kronor.»

Kontrollstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse beräknat inkomsterna av denna skatt till 4 miljoner kronor för vardera av budgetåren 1952/53 och 1953/54.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna å förevarande titel för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 4 000 000 kronor.

Skatt å kaffe.

Skatten å kaffe har införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag och utgår enligt förordning den 22 december 1939 (nr 877), som trätt i kraft den 27 december 1939. En sänkning av skatten å orostat kaffe från 65 öre till 35 öre för kilogram och för rostat kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe från 80 till 45 öre för kilogram har skett från och med den 23 november 1946 enligt författningar den 22 november 1946 (nr 698 och 699).

Avkastningen av skatten å kaffe utgjorde för budgetåret 1951/52 15,46 miljoner kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av skatt å kaffe beräknats till 17 miljoner kronor.

Generaltullstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket av denna skatt till 4 miljoner kronor för vardera av budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Kaffeskatt har under tiden juli—oktober 1952 redovisats med omkring 5,6 miljoner, motsvarande en årsuppbörd av i det närmaste 17 miljoner kronor, eller vad som belöper å omkring 48 000 ton orostat kaffe. Någon anledning att vänta större förändringar i förtullningskvantiteterna av kaffe synes ej föreligga. Bruttouppbörden, tillika nettouppbörd, under denna inkomsttitel har följaktligen för vardera av budgetåren 1952/53 och 1953/54 upptagits till 17 miljoner kronor.»

Vidare har statens jordbruksnämnd i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 för båda budgetåren 1952/53 och 1953/54 beräknat kaffeimporten till 48 000 ton samt skatteinkomsten till 17 miljoner kronor, under förutsättning av oförändrad skattesats.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av skatt å kaffe för budgetåret 1952/53 till 17 000 000 kronor samt föreslår, att i riksstaten för budgetåret 1953/54 inkomsttiteln skatt å kaffe uppföres med 17 000 000 kronor.

Tobaksskatt.

De beräknade och behållna inkomsterna av tobaksskatt under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst	Beräknad inkomst		Netto- inkomst	Beräknad inkomst
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
Budgetåret 1947/48...	397·10	370·00	Budgetåret 1950/51...	467·96	430·00
» 1948/49...	442·45	420·00	» 1951/52...	512·81	500·00
» 1949/50...	424·22	435·00			

Beträffande nettoinkomsten för budgetåret 1951/52 hänvisas till kommentaren till tabellen på följande sida.

I riksstaten för budgetåret 1952/53 har tobaksskatten beräknats till 575 miljoner kronor.

Enligt 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror utgår tobaksskatten dels med viss procent av varans priskurantpris, dels ock med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. Genom lag den 30 januari 1948 (nr 17) har, med tillämpning från och med den 1 februari 1948, genomförts viss skärpning av de i 1943 års lag föreskrivna skattesatserna i vad avser den s. k. myckenhets-skatten. Från och med den 1 juli 1952 har genom lag den 15 maj 1952 (nr 242) en ändrad avvägning mellan värdeskatten och myckenhets-skatten genomförts i syfte att reducera värdeskattens prisfördyrande verkan.

Närmare uppgifter rörande kvantitet och värde av totalförsäljningen av tobaksvaror under kalenderåren 1947—1951 ävensom den på respektive år belöpande tobaksskatten lämnas i efterföljande tabell.

Totalförsäljningen av tobaksvaror (värde och kvantitet) samt därå belöpande tobaksskatt.

År	Skatt	Värde	Kvan- titet	Kvantitativ fördelning på olika varuslag					
				Cigarrer	Cigarr- cigarretter	Cigar- retter	Rök- tobak	Tugg- tobak	Snus
Milj. kr.	Milj. kr.	Ton							
1947	367·6	493·5	9 889	1·7	3·7	43·8	15·6	0·4	34·8
1948	437·5	571·4	10 045	1·6	3·5	44·8	16·4	0·5	33·2
1949	427·6	561·2	9 945	1·4	3·3	46·9	15·6	0·4	32·4
1950	445·8	586·4	9 993	1·3	3·2	48·5	15·1	0·4	31·5
1951	505·7	669·1	9 561	1·2	2·5	50·5	14·8	0·4	30·6

Av sammanställningen framgår att cigarrettkonsumtionens andel av den totala konsumtionen har ökats medan konsumtionen av andra tobaksvaror minskats. Ökningen av cigarrettkonsumtionen har medfört ökning både av tobaksskatten och av försäljningsvärdet exklusive skatt. Försäljningsvärdet exklusive skatt, som år 1947 uppgick till 125,9 miljoner kronor, hade år 1950 stigit till 140,6 miljoner kronor och uppgick år 1951 till 163,4 miljoner kronor.

De månatliga inleveranserna till statsverket av tobaksskatt, efter avdrag av utgiven gottgörelse för inköpt svensk tobak, från och med budgetåret 1947/48 till och med november månad år 1952 framgå av efterföljande tabell.

Tobaksskatt.

Miljoner kronor.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53
Juli	31·68	35·74	37·48	39·97	44·15	47·47
Augusti.....	34·78	43·40	42·53	38·16	46·05	55·36
September	31·76	38·92	37·37	40·59	49·94	51·78
Oktober	31·55	37·67	34·93	37·32	41·64	44·78
November	31·48	33·00	35·31	33·00	45·23	51·47
December.....	30·39	48·97	33·04	26·76	25·00	
Januari.....	36·42	34·83	36·66	50·70	68·47	
Februari	33·86	30·26	32·75	31·92	43·20	
Mars	35·80	29·36	29·79	30·56	25·00	
April	33·31	36·73	22·00	34·28	61·21	
Maj	33·00	35·50	45·44	56·88	49·24	
Juni	33·12	38·07	36·92	48·02	13·68	
Summa	397·10	442·45	424·22	467·96	512·81	

Vid studiet av de i denna tabell meddelade uppgifterna bör beaktas, att den förskottsbetalning, som tidigare ägde rum var tionde dag, höjdes från och med juli 1947 från 8,5 till 9,5 miljoner kronor, från och med mars 1948 till 11 miljoner kronor samt från och med januari 1951 till 12,5 miljoner kronor. Numera skall enligt avtal mellan svenska staten och Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet den 23 maj 1952 någon förskottsbetalning av tobaksskatt icke äga rum utan i stället den på varje månad belöpande tobaksskatten i sin helhet inlevereras till staten först den 22 i påföljande månad. Denna förändring, som har tillämpats från och med juni månad 1952, har inneburit en minskning med 37,5 miljoner kronor av det belopp, som enligt tidigare gällande bestämmelser skulle inlevereras under nämnda månad.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1952 uppskattat inkomsterna av tobaksskatt till 585 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 625 miljoner kronor för budgetåret 1953/54 samt härvid anført följande:

»I skrivelse den 30 oktober 1951 meddelade vi Riksräkenskapsverket, att vi då beräknade tobaksskatten under budgetåret 1952/53 till 515 miljoner kronor, vilket belopp vi i skrivelse den 10 mars 1952 ansågo oss kunna höja till 565 miljoner kronor till följd av att omsättningen av tobaksvaror uppvisat en väsentligt större stegring än vi vid första beräkningen haft anledning räkna med.

Under instundande höst har Tobaksmonopolet vidtagit prisändringar på flertalet märken av egen tillverkning och en del av de importerade tobaksvarorna. Därvid ha vissa tobaksvaror höjts i pris och andra ha sänkts men genomsnittligt sett ha ändringarna inneburit en viss prisförhöjning. Ehuru prisändringarna ha, åtminstone temporärt, medfört en begränsning av den

kvantitativa efterfrågan på tobaksvaror, synas de emellertid komma att för-
anleda en viss ökning av den värdemässiga omsättningen av tobaksvaror.

Det torde kunna förväntas, att tobaksskatten under innevarande bud-
getår kommer att uppgå till ca 585 000 000 kronor.

Vid nu företagna beräkningar över det tobaksskattebelopp, som kan an-
tagas komma att inlevereras under budgetåret 1953/54 ha vi utgått från
det antagandet, att varuslaget cigarretter utan munstycke blir föremål för
en fortsatt ökning av kvantiteten, medan den kvantitativa efterfrågan på
övriga varuslag undergår någon minskning. Vidare ha vi utgått från oför-
ändrade utförsäljningspriser samt ingen nämnvärd förändring av kon-
junkturförhållandena. Beräkningarna sluta på ett belopp, som i det när-
maste uppgår till 625 miljoner kronor.»

Inkomsttillflödet under månaderna juli—november i år synas tyda på att
inkomstnivån under innevarande budgetår torde bli högre än tobaksmono-
polet räknat med. En förutsättning härför är givetvis att inte prisföränd-
ringar påverka konsumtionen i sänkande riktning.

Med utgångspunkt härifrån beräknar riksräkenskapsverket tobaksskat-
tens avkastning för nu löpande budgetår till 610 000 000 kronor samt före-
slår, att inkomsttiteln tobaksskatt i riksstaten för budgetåret 1953/54 upp-
tages till 650 000 000 kronor.

Brännvinstillverkningskatt.

Avkastningen av brännvinstillverkningskatten utgjorde för budgetåret
1950/51 17,88 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52 27,05 miljoner
kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av denna skatt
beräknats till 24 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1952 har kontroll-
styrelsen beräknat statsverkets inkomst av brännvinstillverkningskatt till
26 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 25 miljoner kronor för
budgetåret 1953/54.

Mot kontrollstyrelsens kalkyl har riksräkenskapsverket intet att erinra
och beräknar alltså brännvinstillverkningskatten för budgetåret 1953/54 till
25 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag.

Inkomsterna från partihandelsbolag hänföra sig i första hand till aktie-
bolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. I sin förenämnda skri-
velse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen beräknat förevarande
inkomsttitel till 13 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 11 mil-
joner kronor för budgetåret 1953/54. Kontrollstyrelsen har härvid åberopat
en från aktiebolaget Vin- & spritcentralen inkommen skrivelse, vari anförts
följande:

»Inleveransen från Spritcentralen för innevarande budgetår kan beräknas
komma att uppgå till det i riksstaten upptagna beloppet, 13 miljoner kronor.
Under år 1953 är att förutse en minskning i bolagets vinst på grund av ökad
användning av dyrare råvara (potatissprit i stället för sulfitsprit). Sedan
liksom under innevarande år 5 miljoner kronor av årsvinsten avsatts till

dispositionsfonden, torde inleveransen till statsverket för budgetåret 1953/54 preliminärt kunna beräknas till 11 miljoner kronor. Därest Kungl. Maj:t vidtager andra åtgärder för att stärka bolagets likviditet, torde någon avsättning till dispositionsfonden under år 1953 icke vara erforderlig.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsttiteln rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag för budgetåret 1952/53 till 13 000 000 kronor och för budgetåret 1953/54 till 11 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag.

Beträffande rusdrycksförsäljningsmedlen av detaljhandelsbolag har kontrollstyrelsen i förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket i fråga om beräkningen för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Enligt från systembolagen inhämtade uppgifter kommer inleveransen för budgetåret 1952/53, avseende vinsten på 1952 års rörelse, att uppgå till närmare 33 miljoner kronor.

Vinsten på 1953 års rörelse kan beräknas komma att ökas något jämfört med innevarande år på grund av dels ökad vinförsäljning, dels fortsatt nedskrivning av restaurangernas vinstkvantiteter. Såvitt nu kan bedömas kommer vinstinleveransen för budgetåret 1953/54 därför att uppgå till 34 miljoner kronor.»

I enlighet med vad kontrollstyrelsen anfört, har riksräkenskapsverket beräknat rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag för budgetåret 1952/53 till 33 000 000 kronor och för budgetåret 1953/54 till 34 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1952/53 upptagen till 625 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker under de fem senast förflutna budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Omsätt- ningsskatt å spritdrycker	Utskän- kningsskatt	Summa netto- inkomst	Beräknad inkomst
M i l j o n e r k r o n o r				
Budgetåret 1947/48	374·87	32·15	407·02	370·00
» 1948/49	440·16	31·16	471·32	450·00
» 1949/50	444·16	31·10	475·26	450·00
» 1950/51	490·41	31·77	522·18	480·00
» 1951/52	567·33	35·12	602·45	560·00

För att i rådande krisläge tillföra statskassan ökade inkomster beslöt 1939 års urtima riksdag en avsevärd höjning av den skatt, som från och med den 1 juli 1920 upptagits för omsättning och utskänkning av spritdrycker. Den höjda beskattning, som enligt riksdagens beslut från och med den 1 november 1939 pålades spritkonsumtionen, innebar i fråga om *omsätt-*

ningsskatten, att dennas grundavgift höjdes med 3 kronor för liter, eller från förutvarande 2 kronor till 5 kronor, under det att den procentuella delen av omsättningsskatten bibehölls oförändrad. Från och med den 16 mars 1942 höjdes grundavgiften till 6 kronor för liter, från och med den 1 juni 1943 till 7 kronor för liter och från och med den 1 februari 1948 till 9 kronor för liter. Genom förordning den 17 november 1950 (nr 570) har grundavgiften från och med den 1 december 1950 höjts till 11 kronor för liter. Samtidigt har den procentuella delen av omsättningsskatten höjts från förutvarande 60 procent till 80 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick. I fråga om sprit för tekniska, industriella med flera ändamål innebar den år 1939 vidtagna skärpningen av omsättningsskatten, att grundavgiften för sprit avsedd för tillverkning av essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker höjdes från 1 krona 40 öre till 10 kronor för liter; denna höjning bortföll vid varuskattens införande. Omsättningsskatt å vin, som tidigare tillgodoförts denna titel, redovisas från och med budgetåret 1939/40 å en särskild inkomstitel, numera benämnd omsättnings- och utskänkningskatt å vin. Beträffande *utskänkningskatten* å spritdrycker vidtogs vid 1939 års urtima riksdag ingen ändring i tidigare gällande skattesatser, utan denna skatt utgick intill den 1 juni 1943 med 2 kronor för liter egentligt brännvin och 4 kronor för liter av andra spritdrycker; renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt var fritt från utskänkningskatt. Från och med nyss angivna dag belades emellertid sistnämnda slag av brännvin med utskänkningskatt av 4 kronor för liter och höjdes skattesatsen för övriga spritdrycker med 4 kronor för liter till respektive 6 kronor och 8 kronor för liter.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av omsättnings- och utskänkningskatten å spritdrycker för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Inleveransen under juli—oktober månader 1952, avseende försäljningen under månaderna juni—september, har utgjort 205 miljoner kronor. Av detta belopp hänför sig dock cirka 5 miljoner kronor till en ökning av systembolagens lager av spritdrycker. För beräkning av inkomsten å denna skattetitel under återstående del av budgetåret torde man, med hänsyn till att antalet motböcker under den senaste 12-månadersperioden ökat med cirka $1\frac{1}{2}$ %, få räkna med en motsvarande ökning av litertalet inom utminutereringen. I och med att det renade potatisbrännvinet å 40 procent den 17 innevarande november återkommer i marknaden, kan å andra sidan en nedgång i behållningen av procentavgiften med i genomsnitt cirka 20 öre för liter väntas inträffa. Någon ökad skatteinkomst till följd av lagerökning hos systembolagen torde ej heller kunna påräknas för innevarande budgetår, eftersom systembolagens sammanlagda lager av spritdrycker den 1 juni 1952 var 14 procent större än vid motsvarande tidpunkt föregående år. Under förutsättning i övrigt av oförändrad omsättning inom utskänkningskatten skulle skattebehållningen för budgetåret 1952/53 komma att uppgå till 615 miljoner kronor.

För budgetåret 1953/54 får man med hänsyn till befolkningsutvecklingen räkna med en ökning av motboksantalet med högst 1 procent. Om man

vidare räknar med att renat potatisbrännvin kan tillhandahållas i erforderlig omfattning och att priser och inkomster bibehållas ungefär vid sin nuvarande nivå, synes skattebehållningen för budgetåret 1953/54 kunna uppskattas till 620 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket har upptagit inkomsterna å förevarande titel till 625 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 samt föreslår, att titeln även för budgetåret 1953/54 beräknas till 625 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin.

Inkomsttiteln omsättningskatt å vin uppfördes första gången å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1939/40 och omfattade avkastningen av dels den gamla omsättningskatten å inhemskt vin — som utgick för mousserande viner eller viner med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent med 70 öre för liter och för andra viner med 35 öre för liter — dels en av 1939 års urtima riksdag beslutad, från och med den 22 oktober 1939 tillämpad, särskild omsättningskatt å alla slag av viner utgående med 50 procent av det belopp, som — denna skatt oberäknad — betingades vid systembolagens inköp av viner i buteljerat skick. För vin med en alkoholhalt över 14 volymprocent utgick den särskilda omsättningskatten dock med lägst 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj samt i fall då vinet tillhandahölls på andra buteljstorlekar med 3 kronor för liter räknat. Genom beslut vid 1943 års riksdag skärptes vinbeskattningen genom införande av en utskänkningsskatt å vin, normerad i förhållande till priset å den beskattade varan med en viss minimibeskattning i fråga om starkvin. Härvid fastställdes samma skattesatser som för den särskilda omsättningskatten, d. v. s. 50 procent av inköpspriset (med inräknande för svenskt vin av omsättningskatten men oberäknat den särskilda omsättningskatten), för starkvin dock lägst 3 kronor för liter, 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj. Bestämmelserna om vinbeskattningen blevo i samband med denna skatteskarvning sammanförda i en den 28 maj 1943 utfärdad förordning (nr 259) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å vin. Genom förordning den 30 januari 1948 (nr 19) höjdes skattesatserna för omsättningskatten från och med den 1 februari 1948 till 60 procent av inköpspriset, för starkvin dock lägst 4 kronor 50 öre för liter, 3 kronor för helbutelj och 1 krona 50 öre för halvbutelj. Genom förordning den 21 mars 1952 (nr 97), som trädde i kraft den 1 april 1952, har grundavgiften å inhemskt vin nedsatts från 35 till 20 öre för liter svagvin och från 70 till 50 öre för liter starkvin eller mousserande vin samt minimibeloppet för den särskilda omsättningskatten å starkvin — med slopande av de särskilda skattesatserna för hel- och halvbuteljer — generellt fastställts till 4 kronor 50 öre för liter.

Nettoinkomsten av omsättnings- och utskänkningsskatten å vin uppgick för budgetåret 1947/48 till 34,73 miljoner kronor, för budgetåret 1948/49 till 37,76 miljoner kronor, för budgetåret 1949/50 till 36,52 miljoner kronor och för budgetåret 1950/51 till 36,76 miljoner kronor. I omsättnings- och ut-

skänkningskatt å vin har under budgetåret 1951/52 influtit ett belopp av 43,10 miljoner kronor, varav 38,17 miljoner kronor omsättningskatt och 4,93 miljoner kronor utskänkningskatt.

I riksstaten för budgetåret 1952/53 har omsättnings- och utskänkningskatten å vin beräknats till 45 miljoner kronor.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av inkomsterna av omsättnings- och utskänkningskatten å vin för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Skatteinleveransen för juli—oktober månader 1952, avseende försäljningen under juni—september månader, har utgjort 14,46 miljoner kronor. Beträffande inkomsten under återstående del av budgetåret är det svårt att bedöma i vad mån den nuvarande mycket starka ökningen i vinförsäljningen kan komma att fortsätta. Man synes i brist på närmare hållpunkter kunna utgå från att skattebehållningen från nämnda 4 månader normalt motsvarar cirka 30 procent av skatteintäkten för helt budgetår. För hela budgetåret 1952/53 erhålles därigenom en beräknad skatteinkomst av 48 miljoner kronor.

För budgetåret 1953/54 torde ytterligare någon ökning av vinförsäljningen vara att vänta. Skattebehållningen för nämnda budgetår synes därför kunna beräknas till 50 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av omsättnings- och utskänkningskatten å vin till 50 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 samt föreslår, att ifrågavarande inkomsttitel i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med likaledes 50 000 000 kronor.

Maltdrycksskatt.

Enligt beslut av 1939 års urtima riksdag har från och med den 1 januari 1940 den tidigare utgående maltskatten ersatts av en maltdrycksskatt. Allt efter alkoholstyrkan och stamvörtstyrkan indelas maltdryckerna i tre klasser. Första klassen omfattar svagdricka och maltdricka, som ej innehåller mer än 1,8 viktprocent alkohol. Andra klassen omfattar sådana till första klassen icke hänförliga maltdrycker, som ej innehålla mer än 3,2 viktprocent alkohol, och tredje klassen omfattar alkoholstarkare maltdrycker. Gällande skattesatser finnas angivna i förordningen den 15 december 1939 (nr 887). Skattesatserna utgjorde från början 30 öre för liter för maltdrycker av andra klassen och 54 öre för liter för maltdrycker av tredje klassen. Genom förordning den 30 januari 1948 (nr 20) höjdes dessa skattesatser från och med den 1 februari 1948 till 39 respektive 72 öre för liter. Genom förordning den 17 november 1950 (nr 571) som trätt i kraft den 1 december 1950, ha skattesatserna ytterligare höjts till 42 respektive 78 öre för liter. Undantagna från maltdrycksskatt voro från början hemtillverkade maltdrycker samt maltdrycker av första klassen. Genom förordning den 30 januari 1948 (nr 21) infördes emellertid från och med den 1 februari 1948 tillfällig skatt för lagrat svagdricka, som är hänförligt till maltdryck av första klassen, med 9 öre för liter. Denna skattesats har genom förordning den 17 november 1950 (nr 572) höjts till 12 öre för liter.

I riksstaten för budgetåret 1952/53 är inkomsten av maltdrycksskatten upptagen med 75 miljoner kronor.

Den försålda kvantiteten skattepliktiga maltdrycker av andra och tredje klasserna har enligt av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter under nedan angivna tillverkningsår (1 oktober—30 september) utgjort

1947/48	165 milj. liter	1950/51	172 milj. liter
1948/49	170 » »	1951/52	185 » »
1949/50	173 » »		

I nedanstående sammanställning har upptagits den månadsvis influtna uppbördens av maltdrycksskatt såväl under budgetåren 1947/48—1951/52 som under det nu löpande budgetårets första månader.

Maltdrycksskatt.

Miljoner kronor.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53
Juli	5·29	6·71	6·66	7·19	7·67	7·20
Augusti	5·73	7·45	7·57	7·04	7·88	8·75
September	5·60	6·39	6·42	7·27	7·74	7·52
Oktober	4·44	5·26	5·91	5·56	6·39	6·34
November	3·83	4·89	5·05	5·15	6·20	
December	3·20	4·49	4·64	4·99	5·55	
Januari	4·72	6·47	6·27	6·40	7·41	
Februari	3·20	4·13	4·07	4·58	5·08	
Mars	3·56	4·15	4·06	4·26	5·05	
April	5·12	4·81	5·13	5·50	5·58	
Maj	5·40	5·65	5·50	5·53	7·06	
Juni	5·70	6·21	6·51	6·42	7·34	
Summa	55·79	66·61	67·79	69·89	78·95	

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av inkomsten av maltdrycksskatten för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Skatten utgår på maltdrycker av andra och tredje klasserna samt lagrat svagdricka av första klassen och har under tiden 1 juli—31 oktober 1952 inbragt 29,8 miljoner kronor. Inkomsten av maltdrycksskatten under återstående del av budgetåret blir beroende på tillverkarnas utlämning av dylika drycker under tiden 1 oktober 1952—31 maj 1953. Under samma tid föregående budgetår inflöt ett skattebelopp av 49,2 miljoner kronor. Under antagande av lika stor skatteintäkt under motsvarande tid av innevarande budgetår skulle således intäkten av maltdrycksskatten under budgetåret 1952/53 kunna angivas till (29,8 + 49,2 =) 79 miljoner kronor.

Inkomsten under denna skatttitel synes för budgetåret 1953/54 böra angivas med ett till 80 miljoner kronor avrundat belopp.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av maltdrycksskatt till 80 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 samt föreslår, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med samma belopp, 80 000 000 kronor.

Skatt å läskedrycker.

Skatten å läskedrycker, som införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag, utgår jämlikt förordning den 22 december 1939 (nr 919) vilken trädde i kraft den 1 februari 1940. Skattesatsen utgjorde från början 10 öre för liter, dock lägst 50 kronor för månad för varje tillverkare. Genom förordning den 25 maj 1941 (nr 253) höjdes skatten till 12 öre för liter och genom förordning den 30 januari 1948 (nr 22), vilken trädde i kraft den 1 februari 1948, till 18 öre för liter. Genom förordning den 17 november 1950 (nr 573) har skatten från och med den 1 december 1950 ytterligare höjts till 21 öre för liter.

Nettoinkomsten av skatten å läskedrycker har under nedannämnda budgetår uppgått till härefter angivna belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1947/48	23·25	1950/51	31·11
1948/49	29·34	1951/52	34·76
1949/50	30·39		

I riksstaten för budgetåret 1952/53 har ifrågavarande skatt upplagits till 35 miljoner kronor.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen rörande beräkningen av statsverkets inkomster av skatt å läskedrycker för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Under tiden 1 juli—31 oktober 1952 har läskedrycksskatt influtit med 13,1 miljoner kronor (samma tid föregående år 13,5 miljoner kronor). Inkomsten av denna skatt under återstående del av budgetåret (1 november 1952—30 juni 1953) synes bli något mindre än under samma tid föregående år, då 21,3 miljoner kronor inflöt. Såvitt nu kan bedömas torde skatteinkomsten för hela budgetåret 1952/53 kunna angivas till omkring 34 miljoner kronor.

Intäkten av läskedrycksskatten under budgetåret 1953/54 torde under antagande av oförändrad försäljning jämväl böra angivas till 34 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av läskedrycksskatten till 35 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 samt föreslår att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med oförändrat 35 000 000 kronor.

Statlig nöjesskatt.

Den statliga nöjesskatten är en genom förordning den 22 december 1939 (nr 931) jämlikt beslut av 1939 års urtima riksdag från och med den 1 januari 1940 införd skatteform. Denna skatt uttogs ursprungligen i anslutning till den kommunala nöjesskatten samt utgick härvid med visst belopp för varje biljett. Sedan genomfördes genom förordning den 14 juni 1940 (nr 478) den ändringen, att för nöjestillställning, till vilken allmänheten har tillträde mot avgift, kommun, inom vars område nöjestillställningen äger rum, skall uttaga en särskild avgift att fördelas mellan staten

och kommunen. Vidare har genom förordning den 26 november 1943 (nr 786) förordnats om uttagande i vissa fall av nöjesskatt å den s. k. restaurangdansen.

Enligt förordningen om nöjesskatt den 21 december 1945 (nr 823) med däri genom förordning den 30 januari 1948 (nr 24) från och med den 2 februari 1948 genomförda ändringar beträffande nöjesskatten för biografföreställningar gäller i fråga om skattesatser, att nöjesskatten utgår med 15 procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknad skatten, dock att för biografföreställning nöjesskatten utgår med 30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset. Motsvarande skattesatser för biografföreställning utgjorde före den år 1948 vidtagna ändringen 15 och 30 procent. Å den s. k. restaurangdansen utgår skatt efter tre olika taxor beroende på om ifrågakommande utskänkning avser spritdrycker eller vin eller endast pilsnerdricka och alkoholfria drycker. Före den år 1948 vidtagna ändringen gällde, att nöjesskatten genomgående skulle fördelas med hälften till staten och med hälften till vederbörande kommun. Nämnda ändring innebär, att nöjesskatten för biografföreställning i stället skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till kommunen.

Enligt förordning den 8 juni 1951 (nr 457) utgår från den 1 juli 1951 till producent av svensk film bidrag med 20 procent av statens andel i nöjesskatten för biografföreställning, vid vilken bidragsberättigande film visas. Den under budgetåret 1951/52 till statsverket influtna nöjesskatten 49,07 miljoner kronor, fördelar sig med 8,00 miljoner kronor på nöjesskatt för svensk film och med 41,07 miljoner kronor på övrig nöjesskatt. Bidrag till producenter av svensk film ha utgått med 2,00 miljoner kronor under detta budgetår.

I riksstaten för innevarande budgetår är statlig nöjesskatt upptagen till 50 miljoner kronor. Den till statsverket inlevererade skatten för varje kvartal från och med budgetåret 1947/48 framgår av efterföljande sammanställning.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53
	M i l j o n e r k r o n o r					
Juli—september	3·93	7·32	7·85	7·30	8·08	9·82
Oktober—december	5·24	12·86	13·48	13·10	14·39	
Januari—mars	6·85	12·36	12·74	11·82	13·72	
April—juni	10·67	11·11	11·03	11·62	12·88	
Summa	26·73	43·65	45·10	43·84	49·07	

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten å titeln statlig nöjesskatt komma att uppgå till 49,08 miljoner kronor under budgetåret 1952/53 och till 49,13 miljoner kronor under budgetåret 1953/54.

Riksräkenskapsverket beräknar uppbörderna av nöjesskatt för innevarande budgetår till 55 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstititeln nöjesskatt för budgetåret 1953/54 upptages till likaledes 55 000 000 kronor.

Skatt å elektrisk kraft.

Genom förordning den 1 juni 1951 (nr 374) infördes från den 20 juni 1951 skatt å elektrisk kraft. Skatten utgick för lågspänd kraft, som uppmättes, med 1 öre för kilowattimme och för annan lågspänd kraft ävensom för högspänd kraft med 10 procent av kraftens beskattningsvärde. Genom förordning den 23 maj 1952 (nr 358), vilken trädde i kraft den 20 juni 1952, har skatteplikten begränsats till kraft, som förbrukas i industriell rörelse med en årsförbrukning av mer än 40 000 kilowattimmar. För denna förbrukning utgår elskatten liksom förut med 10 procent av kraftens beskattningsvärde.

I riksstaten för budgetåret 1952/53 har skatt å elektrisk kraft upptagits med 45 miljoner kronor.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen vid beräkningen av inkomsterna å denna titel anfört följande:

»Skatten redovisas till kontrollstyrelsen av skatteredovisande distributörer och av personer och firmor, som producera kraft för förbrukning i egen rörelse. Den tid, inom vilken redovisning skall verkställas, är beroende av de debiteringsperioder för kraftavgifter, som tillämpats av de redovisningsskyldiga före elskatteförordningens ikraftträdande. Skatten å kraft för industriella ändamål erlägges i regel kvartalsvis. För industriell kraftförbrukning utgår skatten med 10 procent av beskattningsvärdet, vilket i princip är lika med summan av de avgifter, som förbrukaren har att erlägga för kraften. För borgerlig förbrukning av elektrisk kraft (hushåll, handel, jordbruk etc.) utgick skatten enligt elskatteförordningen i dess ursprungliga lydelse med 1 öre för kilowattimme.

Under tiden 1 juli—31 oktober 1952 har elskatt influtit med 22,7 miljoner kronor. Ifrågavarande skattebelopp hänför sig i huvudsak till kraftleveranser, för vilka elskatt utgått enligt äldre bestämmelser. Viss skatt för borgerlig kraftförbrukning återstår ännu att redovisa. Ifrågavarande skattebelopp kan uppskattas till 2,5 miljoner kronor.

Den årliga kraftförbrukningen i industrirörelser för vilka skyldighet föreligger att erlägga elskatt enligt de nya bestämmelserna kan uppskattas till 11 000 miljoner kWh. Med nuvarande kraftpriser kan angivna förbrukning beräknas motsvara ett skattebelopp av cirka 32 miljoner kronor. Under innevarande budgetår skall skatt enligt elskatteförordningen i dess nya lydelse erläggas av kvartalsredovisande distributörer och producenter för tredje och fjärde kvartalet 1952 samt första kvartalet 1953 och av tertialredovisande distributörer och producenter för tredje tertialet 1952 och första tertialet 1953. Den för angivna perioder utgående skatten å industriekraft kan med utgångspunkt från ovannämnda för helt år beräknade skattebelopp uppskattas till 20 miljoner kronor.

Elskatt för budgetåret 1952/53 kan i enlighet med det anförda beräknas inflyta med $(22,7 + 2,5 + 20 =)$ 45,2 miljoner kronor eller avrundat 45 miljoner kronor.

För budgetåret 1953/54 kan elskatt under förutsättning av oförändrad prisnivå och under antagande av en fortsatt jämn stegring av kraftförbrukningen i industrien beräknas komma att inflyta med cirka 35 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av skatt å elektrisk kraft för budgetåret 1952/53 till 45 000 000 kronor samt föreslår att ifrågavarande inkomstitel i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med ett belopp av 35 000 000 kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet.

De under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» upptagna inkomstitlarna voro i riksstaten för budgetåret 1951/52 beräknade till ett belopp av 86,31 miljoner kronor och gävo enligt budgetredovisningen en sammanlagd nettointkomst av 101,95 miljoner kronor. Överskottet utgjorde alltså 15,64 miljoner kronor. De största merinkomsterna föllo på titlarna lotspenningar, inkomster vid statens sinnessjukhus samt inkomster vid karolinska sjukhuset.

Riksstaten för budgetåret 1952/53 upptager under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» en sammanlagd inkomstsumma av 103,61 miljoner kronor. Beträffande samtliga de under denna rubrik upptagna inkomstitlarna, utom vattendomstolsavgifter, har riksräkenskapsverket hos vederbörande myndigheter anhållit om uppgifter å de belopp, med vilka inkomsterna å titlarna i fråga kunde beräknas inflyta under vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Med stöd av de utav myndigheterna i anledning av denna anhållan lämnade uppgifterna har riksräkenskapsverket, såsom framgår av bilaga C, beräknat utfallet av inkomstsumman under »Uppbörd i statens verksamhet» under budgetåret 1952/53 till 112,86 miljoner kronor eller alltså 9,25 miljoner kronor mera än som beräknats i riksstaten.

För budgetåret 1953/54 har riksräkenskapsverket på sätt framgår av närslutna bilaga D under denna rubrik beräknat ett sammanlagt belopp av 117,31 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har funnit anledning göra särskilda uttalanden allenast beträffande följande inkomstitlar.

Inkomst av myntning och justering. Å denna inkomstitel ha under de senast förflutna fem budgetåren influtit härefter angivna belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1947/48	11·06	1950/51	6·43
1948/49	11·16	1951/52	3·74
1949/50	8·90		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 oktober 1952 har mynt- och justeringsverket uppskattat inkomsterna å ifrågavarande titel under budgetåret 1952/53 till samma belopp som i riksstaten eller 3 500 000 kronor samt föreslagit, att titeln skall beräknas till 3 000 000 kronor i riksstaten för budgetåret 1953/54. Mynt- och justeringsverket har härvid anfört följande:

»Inkomsterna av myntningen under budgetåret 1952/53 beräknas komma att uppgå till 2 700 000 kronor, på grund av icke förut beräknad vinst av jubileumskronor. Beräknad vinst av medaljprägling och medaljtillbehör samt probering, stanstillverkning m. m. uppgå till 100 000 kronor. Med ledning av inkomsterna under budgetåret 1951/52 kunna inkomsterna av juste-

ring beräknas till 800 000 kronor. Inkomst av myntning och justering kan således beräknas till 3 500 000 kronor.

För budgetåret 1953/54 beräknas inkomsterna under titeln inkomst av myntning och justering till 3 000 000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i anslutning till mynt- och justeringsverkets beräkning upptagit inkomst av myntning och justering för budgetåret 1953/54 till 3 000 000 kronor.

Bidrag till bank- och fondinspektionen. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1952 har bank- och fondinspektionen — under förutsättning att en framställning från inspektionen om höjning av det kvotal som tillämpas vid utdebitering av bankernas bidrag till inspektionen bifalles — beräknat inkomsterna å titeln till 330 000 kronor för budgetåret 1952/53 och 350 000 kronor för budgetåret 1953/54. Av den skrivelse, som inspektionen numera avgivit, framgår, att inspektionen även uppräknat bidragen till jordbrukskassetillsynen med 10 000 kronor för innevarande budgetår, varigenom de beräknade inkomsterna på titeln för detta budgetår komma att uppgå till 340 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med bank- och fondinspektionens förslag upptagit bidrag till bank- och fondinspektionen för budgetåret 1953/54 till 350 000 kronor.

Avgifter för granskning av biografbilder. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1952 har chefen för statens biografbyrå uppskattat inkomsterna under ifrågavarande titel för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 260 000 kronor. Inkomsterna bli dock, enligt vad byrån i sin skrivelse anfört, beroende av det beslut, som kan komma att fattas rörande filmgranskningsverksamheten. I det betänkande, som 1949 års filmkommitté år 1951 avgivit rörande filmcensuren, föreslås ändring av granskningsavgifterna så, att statens biografbyrå skulle bli självförsörjande med betryggande marginal men utan överskott. Skulle beslut fattas i enlighet med detta förslag, torde man enligt byråns kalkyler kunna räkna med en inkomst av 160 000 kronor.

I avvaktan på prövning av förslaget rörande filmgranskningsverksamheten och då, enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat, beräkningen kan anses som försiktig, har riksräkenskapsverket upptagit inkomsttiteln avgifter för granskning av biografbilder för budgetåret 1953/54 till 275 000 kronor.

Fyr- och båkmedel. Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1952 beträffande beräkning av fyr- och båkmedel anfört följande:

»Vad fyr- och båkmedlen angår ha enligt förordning den 6 juni 1952 (nr 374) avgiftsbeloppen fördubblats för tiden från och med den 1 juli 1952.

Under åren 1951 och 1952 skulle fyr- och båkavgifterna — vilka vid oförändrad trafik visa en av debiteringssättet föranledd nedgång månad för månad under kalenderåret — med tillämpning av de numera gällande avgiftsbeloppen ha uppnått följande kvartalssummor i miljoner kronor, nämligen 3,1—2,6—2,4—1,8 under 1951 och 3,3—2,6—2,0— (enligt uppskattning) 1,5 under 1952. Årsummorna för 1951 och 1952 skulle enligt denna beräkning utgöra respektive 9,9 och 9,4 miljoner kronor. En fortsatt mindre nedgång i uppbörden får anses icke vara osannolik. Styrelsen har emellertid funnit det icke vara påkallat att för någotdera av budgetåren 1952/53 och 1953/54 räkna med lägre uppbörd, än som med nu gällande avgiftsbelopp motsvarar fyr- och båkmedelsintäkterna å den utrikes sjöfarten under år 1950, eller omkring 9 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag upptagit inkomster av fyr- och båkmedel för budgetåret 1953/54 till 9 000 000 kronor.

Lotspenningar. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 oktober 1952 har lotsstyrelsen angående beräkning av inkomsterna å titeln anfört följande:

»Från och med den 1 juli 1952 ha de tidigare fem till lotsförordningen fogade lotstaxorna å lotspenningar ersatts med en enhetstaxa, varjämte kungörelsen den 4 juni 1937 (nr 331) angående tillfällig höjning av lotspenningar och kungörelsen den 1 juni 1951 (nr 455) om tillfällig lotsavgift upphört att gälla. Denna omläggning grundar sig på förslag, avgivet av 1948 års lotskommitté. Kommittén beräknade, att den nya lotstaxan innebar en höjning av lotspenningarna exklusive tillfällig lotsavgift av i genomsnitt cirka 95 % (den s. k. Öresundslotsningen, för vilken gäller särskilda taxor, ej medräknad).»

Lotsstyrelsen anför vidare, att enligt det äldre systemet gällde högre taxa vintertid än sommartid (vintertaxa tillämpades i norra Sverige under tiden 1/9—15/4 och i södra Sverige under tiden 16/9—31/3), medan enligt nu gällande system tillämpas en enhetstaxa för hela året. Lotsningsfrekvensen (antalet fartyg, för vilka lotspenningar erlagts) har varit något lägre under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår än under motsvarande tid under budgetåret 1951/52. Enligt styrelsens mening saknades emellertid anledning att för närvarande beräkna lotspenninginkomsten för innevarande budgetår till lägre belopp än som upptagits i riksstaten, 9 miljoner kronor. Lotsstyrelsen framhåller, att det med hänsyn till de många osäkra faktorer, som påverka lotsningsfrekvensen, är utomordentligt svårt att nu verkställa beräkning av lotspenninginkomsten för budgetåret 1953/54. Enligt styrelsens uppfattning bör lotspenninginkomsten jämväl för sistnämnda budgetår kunna upptagas till 9 000 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med lotsstyrelsens förslag upptagit inkomsten av lotspenningar för budgetåret 1953/54 till 9 000 000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter. Å denna titel influtna inkomster ha utgjort 4,92 miljoner kronor under budgetåret 1950/51 och

4,69 miljoner kronor under budgetåret 1951/52. Patent- och registreringsverket har i skrivelse den 6 oktober 1952 beträffande uppskattningen av ifrågakvarande inkomster för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Under förutsättning att avgiftssatserna bli oförändrade anser sig ämbetsverket höra uppskatta inkomsterna till omkring 5 500 000 kronor för var och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Beräkningen har skett med utgångspunkt från vad som influtit under den gångna delen av 1952, såvitt avser patent- och varumärkesavgifterna. I fråga om avgifterna för aktiebolagsregistreringen har verket räknat med ett medeltal mellan inkomstbeloppet för 1951 och det i förhållande till detta lägre inkomstbeloppet under 1952.

Ämbetsverket har emellertid i underdånig skrivelse den 1 oktober 1952 föreslagit höjning av vissa patentavgifter, detta i syfte att genom nämnda avgifter avvägbringa täckning för det allmännas utgifter för patentväsendet. De föreslagna höjningarna beräknas medföra en inkomstökning av inemot 1 200 000 kronor årligen. Höjningarna skola enligt verkets förslag träda i kraft den 1 juli 1953, men man torde icke kunna räkna med att redan under budgetåret 1953/54 ernå hela nämnda inkomstökning. Vid den 1951 genomförda höjningen av vissa patent- och varumärkesavgifter skedde i stor utsträckning inbetalning i förväg av avgifter i syfte att undgå höjningen. För att undvika en upprepning av detta missförhållande har verket nu föreslagit snävare övergångsbestämmelser än de 1951 gällande. Man har dock ansett skäligt att i viss utsträckning medgiva avgiftsbetalning i förväg. Skulle verkets förslag genomföras från och med den 1 juli 1953, torde inkomsterna under budgetåret 1952/53, på grund av sådana inbetalningar, kunna beräknas stiga med 300 000 kronor. Å andra sidan torde inkomstökningen under budgetåret 1953/54 icke kunna uppskattas till mer än 800 000 kronor.

Ämbetsverket anser sig alltså, under förutsättning att verkets förslag om avgiftshöjningar vinner bifall, böra beräkna inkomsterna till 5 800 000 kronor under budgetåret 1952/53 och till 6 300 000 kronor under budgetåret 1953/54.

Här gjorda uppskattningar äro grundade på det självfallet osäkra antagandet, att ärendena under den tid beräkningen gäller komma att hålla sig vid ungefär samma nivå som under den senaste tiden.»

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med patent- och registreringsverkets förslag upptagit inkomster av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter för budgetåret 1953/54 till 6 300 000 kronor.

Bidrag till försäkringsinspektionen. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 oktober 1952 har försäkringsinspektionen beträffande inkomsterna å denna titel för budgetåren 1952/53 och 1953/54 anfört följande:

»Inkomsterna å riksstatstiteln Bidrag till försäkringsinspektionen för nu löpande budgetår komma enligt verkställd beräkning att uppgå till ungefär 575 000 kronor. För budgetåret 1953/54 ha inkomsterna å titeln preliminärt uppskattats till cirka 650 000 kronor.

Inspektionen vill i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på att i kungörelsen den 17 december 1948 (nr 804) om försäkringsanstalternas bi-

drag till bestridande av kostnaden för försäkringsinspektionen genom kungörelse den 25 september 1952 (nr 640) vidtagits den ändringen, att bidrags-satsen höjts till fyrtiofem hundraedels promille och varje enskilt bolags bi-drag maximerats till 50 000 kronor. Inspektionens ovanstående beräkningar äro gjorda på grundval av de sålunda ändrade bestämmelserna.»

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med försäkringsinspektio-nens förslag upptagit bidrag till försäkringsinspektionen för budgetåret 1953/54 till 650 000 kronor.

III. Folkpensionsavgifter.

Folkpensionsavgifterna utgå enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering. Beloppet av den pensionsavgift, som skall av avgiftsplik-tig årligen erläggas, utgör en procent av hans enligt förordningen om stat-lig inkomstskatt för året taxerade belopp, dock att avgiften skall erläggas med lägst sex och högst 100 kronor.

Enligt uppbördsförordningens bestämmelser skall preliminär skatt erläg-gas med avseende å pensionsavgifter. Pensionsavgifterna debiteras därefter i samband med slutlig eller tillkommande skatt. Uppbördsförordningens bestämmelser innebära vidare, att vid redovisning av inflytande belopp nå- gon uppdelning av beloppen på olika skatter och avgifter icke skall ske vare sig i fråga om preliminär skatt eller beträffande kvarstående slutlig skatt eller tillkommande skatt. I samband med budgetredovisningens upprättan- de tillgodoföres inkomsttiteln folkpensionsavgifter genom omföring från in- komsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. ett belopp motsvarande summan av debiterade pensionsavgifter efter avdrag av verkställda avkort- ningar av pensionsavgifter, som debiterats enligt uppbördsförordningen. Re- stitutioner redovisas däremot direkt å inkomsttiteln folkpensionsavgifter. Omföringen baseras på de belopp, som i budgetredovisningen för samma budgetår upptagas för debiterade respektive avkortade pensionsavgifter. Det belopp, varmed saldot av de angivna beloppen sedan visar sig under- eller överstiga saldot mellan motsvarande belopp i budgetredovisningen för det nästkommande budgetåret, gottskrives respektive belastas inkomsttiteln folkpensionsavgifter genom omföring från titeln skatt å inkomst och för- mögenhet m. m. i statsräkenskaperna för sistnämnda budgetår.

Folkpensionsavgifterna ha i riksstaten för budgetåret 1952/53 beräknats till 155 miljoner kronor. Enligt uppgift från statistiska centralbyrån upp- går beloppet av under år 1951 påförda avgifter till i runt tal 174 miljoner kronor eller till ett belopp, som med omkring 30 miljoner kronor överstiger de i budgetredovisningen för budgetåret 1951/52 upptagna debiterade pen- sionsavgifterna, sedan avkortade pensionsavgifter frändragits. Det belopp, som under budgetåret 1952/53 skall omföras från titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomsttiteln folkpensionsavgifter, kan sålunda be- räknas till 204 miljoner kronor.

På grund av det anförda har riksräkenskapsverket, som med hänsyn till tidigare lämnade uppgifter rörande inkomstutvecklingen räknar med ytterligare ökning av beloppet av påförda avgifter från år 1952 till år 1953, uppskattat inkomsterna av folkpensionsavgifter för budgetåret 1952/53 till 204 000 000 kronor och för budgetåret 1953/54 till 225 000 000 kronor.

IV. Diverse inkomster.

Bötesmedel. Under budgetåret 1950/51 utgjorde uppbörden å denna titel 7,32 miljoner kronor och under budgetåret 1951/52 8,86 miljoner kronor. Under de tre första månaderna av innevarande budgetår är uppbörden å titeln 16,7 procent högre än för motsvarande tid under föregående budgetår. Enligt av riksräkenskapsverket från överståthållarämbetet och länsstyrelserna infordrade uppgifter beräknas inkomsten av bötesmedel för budgetåren 1952/53 och 1953/54 till respektive 8,31 och 8,21 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar bötesmedlen för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 9 000 000 kronor.

Totalisatormedel. Inkomsterna av totalisatormedel uppgingo under budgetåren 1948/49—1951/52 till respektive 8,67, 7,46, 8,83 och 12,84 miljoner kronor. Inkomsterna ha ökats starkt sedan början av år 1951. Under innevarande budgetårs första kvartal ha inkomsterna i förhållande till motsvarande tid föregående år ökats med 27,6 procent.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 oktober 1952 har lantbruksstyrelsen uppskattat inkomsten av totalisatormedel till 13 miljoner kronor för vardera budgetåret 1952/53 och 1953/54.

Riksräkenskapsverket beräknar uppbörden å inkomstiteln totalisatormedel för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 14 000 000 kronor.

Tipsmedel. Inkomsterna av tipsmedel utgjorde under budgetåren 1950/51 och 1951/52 40,32 respektive 48,30 miljoner kronor.

Aktiebolaget Tipstjänst har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 20 oktober 1952 beräknat bolagets nettovinst till 55,8 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till samma belopp för budgetåret 1953/54. Härvid har bolaget räknat med en viss ökning av insatsbeloppen under innevarande och nästkommande budgetår i förhållande till budgetåret 1950/51, under det att antalet tävlingsveckor beräknas bliva oförändrat.

Enligt vad riksräkenskapsverket under hand erfarit kan aktiebolaget Tipstjänsts beräkning anses såsom försiktig. Riksräkenskapsverket har för sin del upptagit inkomsterna å titeln tipsmedel till 57 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 samt föreslår att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 60 000 000 kronor.

Lotterimedel. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1952 har Svenska penninglotteriet aktiebolag meddelat, att bolaget — under antagande att lottförsäljningen må kunna under hela budgetåret 1952/53 fortgå i ungefär samma omfattning som efter den 1 juli i år — beräknar kunna under budgetåret 1952/53 inleverera ett belopp av i runt tal 86 miljoner kronor att tillgodoföras inkomsttiteln lotterimedel. Vad beträffar budgetåret 1953/54 anför bolaget, att då en så hög avsättningssiffra som den för budgetåret 1952/53 beräknade endast torde kunna hållas under sådana konjunktur- och andra förhållanden som nu rådde, har bolaget förslagsvis beräknat kunna under budgetåret 1953/54 inleverera omkring 82 miljoner kronor att tillgodoföras inkomsttiteln lotterimedel.

Vid den av bolaget för budgetåret 1952/53 verkställda beräkningen ha inleveranserna av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter uppskattats till 81,69 miljoner kronor, medan i form av vinst å bolagets verksamhet beräknats komma att å förevarande titel inflyta 4,31 miljoner kronor eller samma belopp som under budgetåret 1951/52. Inleveransen under första hälften av budgetåret 1952/53 av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter avser dragningarna under månaderna juni—november 1952 och kan därför redan nu exakt angivas. Den uppgår till 41,44 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av lotterimedel för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 88 000 000 kronor.

Övriga diverse inkomster. Denna inkomsttitel har i riksstaten för budgetåret 1952/53 uppförts med ett belopp av 5 miljoner kronor. Titeln tillgodoföres från och med budgetåret 1948/49 inflytande krigskonjunkturskatt och från och med budgetåret 1951/52 inflytande tillfällig automobilskatt samt belastas med restitutioner av dessa skatter.

De å förevarande inkomsttitel under budgetåret 1951/52 redovisade inkomsterna uppgå till netto 8,91 miljoner kronor. Bland inkomsterna ingår krigskonjunkturskatt med 1,34 miljon kronor, medan restitutioner av sådan skatt belastat titeln med 3,72 miljoner kronor.

Enligt från länsstyrelserna införskaffade uppgifter beräknas av krigskonjunkturskatt inflyta omkring 1,0 miljon kronor under budgetåret 1952/53 samt avsevärt lägre belopp under budgetåret 1953/54. Restitutioner av krigskonjunkturskatt beräknas av länsstyrelserna till 2,7 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och 1,1 miljon kronor för budgetåret 1953/54. För vartdera av dessa två budgetår uppskattar riksräkenskapsverket å förevarande inkomsttitel mera regelmässigt inflytande inkomster till omkring 7 å 8 miljoner kronor.

På grund av vad nu anförts beräknar riksräkenskapsverket den behållna upphörden å inkomsttiteln övriga diverse inkomster för budgetåret 1952/53 till 6 000 000 kronor samt föreslår, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med likaledes ett belopp av 6 000 000 kronor.

B. Inkomster av statens kapitalfonder.

I. Statens affärsverksfonder.

Postverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för postverket för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Den egentliga poströrelsen			Postsparbanken och postgirot: vinst	Summa	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
	Inkomster	Driftkostnader	Överskott				
1947/48	214·17	211·47	2·70	6·00	8·70	12·35	30·00
1948/49	248·86	218·84	20·02	6·00	26·02	24·70	15·00
1949/50	242·81	222·72	20·09	6·00	26·09	27·01	17·00
1950/51	259·16	249·08	10·08	6·00	16·08	19·10	15·00
1951/52	307·74	299·72	8·02	6·00	14·02	15·08	38·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av postverket upptagits ett belopp av 10 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen har i skrivelse den 31 oktober 1952 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1953/54 anfört följande:

»De beräknade inkomsterna ha sammanförts i nedanstående tabell, vari för jämförelse upptagits inkomsterna jämväl för budgetåret 1951/52.

Beträffande de beräknade inkomsterna må anföras följande.

Under budgetåret 1951/52 uppgick frankoteckensuppbörden till 186 346 724 kronor mot 156 361 617 kronor budgetåret 1950/51, d. v. s. en ökning av 29 985 107 kronor. Med bortseende från den uppbördsökning, som föranletts av de fr. o. m. den 1 juni 1951 resp. den 1 juni 1952 höjda portona, utvisar emellertid uppbörden för budgetåret 1951/52 en minskning på omkring 3,5 procent i förhållande till uppbörden för budgetåret 1950/51. Frankoteckensuppbörden för budgetåret 1950/51 utvisade däremot en ökning på cirka 3,7 procent i förhållande till uppbörden för budgetåret 1949/50. För tiden juli—september 1952 har frankoteckensuppbörden, med bortseende från uppbördsökningen på grund av portohöjningen fr. o. m. den 1 juni 1952, ökat med ca 4,9 procent i förhållande till uppbörden för samma tid 1951. Denna ökning är emellertid helt beroende på att uppbörden för september månad 1952 på grund av riksdagsmannavalen innevarande höst uppgått till betydligt större belopp, än vad som kan anses såsom normalt för månaden.

Vid beräkningen av frankoteckensuppbörden för budgetåren 1952/53 och 1953/54 har styrelsen utgått från de porton, som f. n. gälla för olika försändelseslag. På grund av den korta tid, som förflutit från ikraftträdandet av senaste portohöjningen fr. o. m. den 1 juni 1952, är det synnerligen vanskligt att redan nu bedöma portohöjningens inverkan på frankoteckensuppbörden såväl för innevarande som för nästkommande budgetår. Ehuru frankoteckensuppbörden föregående budgetår med bortseende från portohöjningen såsom ovan sagts utvisat en avsevärd nedgång, har styrelsen dock

Inkomsttitel	Verkliga inkomster budgetåret 1951/52	Beräknade inkomster budgetaren	
		1952/53	1953/54
Frankoteckensupp börd	186 346 724	199 000 000	201 000 000
Inkomster för befordran av tjänsteförsändelser	34 895 764	37 200 000	37 600 000
ransoneringsförsändelser	656 604	—	—
Inkomster av tidningsrörelsen	19 647 459	23 800 000	25 200 000
Ersättning för postgirorörelsen	34 228 847	35 100 000	35 200 000
Vinst av postgirorörelsen	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Ersättning från postsparbanken	15 266 713	17 100 000	17 700 000
Vinst från postsparbanken	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Övriga inkomster av inrikes rörelsen och e. o. upp börd	1 634 926	1 370 000	1 420 000
Ersättning för			
bestyret med skatteupp börd	8 945 126	10 700 000	10 750 000
försäljning av statsstämplar	—	590 000	335 000
centralupphandlingen av papper m. m. för övriga statsmyndigheter	1 010 729	750 000	750 000
utbetalning av folkpensioner	2 170 773	3 075 000	3 185 000
» » barnbidrag	1 182 422	2 000 000	2 020 000
försäljning av radiolicenser	586 690	600 000	610 000
» » jaktkort	35 537	35 000	35 000
» » obligationer	59 802	—	—
bestyret med valförsändelser	—	75 000	—
Inkomst av utrikes rörelsen	1 016 122	1 000 000	500 000
Summa	313 738 238	338 395 000	342 305 000
Driftkostnader	299 715 393	329 378 000	333 212 000
Överskott	14 022 845	9 017 000	9 093 000
Avrundat		10 000 000	10 000 000

ansett sig kunna beräkna inkomsterna av frankoteckensupp börd för budgetåret 1952/53 till 199 miljoner kronor, motsvarande med bortseende från portohöjningen en ökning av ca 0,1 procent i förhållande till upp börd för budgetåret 1951/52. Efter vad nu kan bedömas anser styrelsen sig kunna räkna med någon ökning av trafikvolymen även under budgetåret 1953/54. Frankoteckensupp börd för sistnämnda budgetår har därför uppskattats till 201 miljoner kronor.

Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser utgår jämlikt 2 § tjänstebrevsförordningen med viss procent av frankoteckensupp börd. Storleken av denna procent bestämmes beträffande samtliga tjänstebrevsberättigade myndigheter med undantag av telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket, försvarets fabriksverk samt riksbanken av generalpoststyrelsen och statskontoret gemensamt. För tiden fr. o. m. den 1 juli 1951 t. v. har ersättningen efter överenskommelse med statskontoret fastställts att utgå med 16 procent av upp börd. Under år 1953 kommer ny tjänstebrevsundersökning att verkställas. Då resultatet av densamma icke torde bli klart förrän någon gång under budgetåret 1953/54, har styrelsen såväl för budgetåret 1952/53 som för budgetåret 1953/54 räknat med oförändrat procenttal.

Så vitt nu kan bedömas synes ersättningen till postverket för befordran av tjänsteförsändelser häri inbegripet jämväl ersättning för befordran av posten från de statliga kristidsorganen ävensom för befordran av militärbrev samt för postverkets bestyr med delgivningsförsändelser för innevarande budgetår kunna beräknas till sammanlagt 37,2 miljoner kronor samt för nästkommande budgetår till 37,6 miljoner kronor.

Av inkomsterna under titeln 'Inkomster av tidningsrörelsen' utgöras något mer än hälften av postavgifter vid postabonnemang å tidningar samt återstoden av avgifter för utgivarkorsband och tidningsbilagor.

Inkomsterna av avgifterna för postabonnemang å tidningar uppgick för budgetåret 1951/52 till 11 393 905 kronor mot 9 477 358 kronor för budgetåret 1950/51. Med bortseende från avgiftsförhöjningen fr. o. m. den 1 januari 1952 har emellertid uppbörden minskat med ca 4,1 procent i förhållande till uppbörden för budgetåret 1950/51. Ehuru det är vanskligt att redan nu söka bedöma den inverkan, som den av Kungl. Maj:t och riksdagen för tillämpning fr. o. m. den 1 januari 1953 beslutade avgiftsförhöjningen för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter, kommer att ha på postverkets inkomster under denna titel för såväl innevarande som nästkommande budgetår, har styrelsen dock ansett sig kunna räkna med en inkomst av 13,6 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och 14,2 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Om man bortser från avgiftsförhöjningen fr. o. m. den 1 januari 1952 ha jämväl inkomsterna av avgifterna för utgivarkorsband och tidningsbilagor minskat något för budgetåret 1951/52 i förhållande till inkomsterna för budgetåret 1950/51. Minskningen uppgick dock endast till 2,9 procent. Med avgiftsförhöjningen fr. o. m. den 1 januari 1953 beräknas inkomsterna av avgifterna för utgivarkorsband och tidningsbilagor för innevarande budgetår till 10,2 miljoner kronor samt för nästkommande budgetår till 11 miljoner kronor.

Inkomsterna för budgetåret 1952/53 under titeln 'Inkomster av tidningsrörelsen' torde sålunda nu kunna beräknas till sammanlagt 23,8 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 beräknas inkomsterna till sammanlagt 25,2 miljoner kronor.

Postverkets inkomster av postgiroörelsen utgöras av ersättning för kostnaderna för postgirogöromålens handläggning vid postanstalterna samt vid generalpoststyrelsens bankavdelning, inom styrelsen i övrigt och vid postdirektionerna. Från denna beräknade ersättning avgår av postverket uppburna portoinkomster avseende postgiroörelsen. Det nettobelopp, som därvid framkommer, gottskrives postverket. Med anledning av ökade avlöningskostnader och stegrade omkostnader i övrigt har ersättningen, sedan hänsyn jämväl tagits till de fr. o. m. den 1 juni 1952 vidtagna portohöjningarna, för budgetåret 1952/53 nu beräknats till ca 35,1 miljoner kronor eller 0,9 miljoner kronor mer än ersättningen under budgetåret 1951/52. För budgetåret 1953/54 ha inkomsterna beräknats till 35,2 miljoner kronor.

Såvitt nu kan bedömas torde av postgirots och postsparbankens vinstmedel för år 1952 4 miljoner kronor resp. 2 miljoner kronor komma att levereras till postverket under innevarande budgetår. Jämväl nästkommande budgetår torde såsom vinst av postgirot resp. postsparbanken kunna upp- tagas ett belopp av 4 miljoner kronor resp. 2 miljoner kronor.

Med hänsyn till vad ovan sagts rörande ökade omkostnader i allmänhet har ersättningen från postsparbanken för budgetåret 1952/53 såsom framgår av tabellen nu beräknats till 1,9 miljoner kronor mer än ersättningen för budgetåret 1951/52. För budgetåret 1953/54 har inkomsterna beräknats till 17,7 miljoner kronor eller 0,8 miljoner kronor mer än de nu beräknade inkomsterna för innevarande budgetår.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 april 1952 har generalpoststyrelsen hemställt om viss höjning av ersättningen till postverket för bestyret med skatteuppbörden. Under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall till sagda framställning beräknas postverkets ersättning för bestyret med skatteupp-

börden för innevarande budgetår till 10 700 000 kronor, samt för nästkommande budgetår till 10 750 000 kronor.

I februari 1952 beräknades ersättningen till postverket för bestyret med försäljningen av statsstämplar för budgetåret 1952/53 till 300 000 kronor. På grund av ett förbiseende kom emellertid det för budgetåret 1951/52 avsedda beloppet för här ifrågavarande bestyr att inflyta till postverket först efter den 1 juli 1952. I anledning härav beräknas nu att under innevarande budgetår omkring 590 000 kronor kommer att inflyta i ersättning till postverket för stämpelförsäljningen varav för budgetåret 1951/52 290 000 kronor. För budgetåret 1953/54 beräknas ersättningen till 335 000 kronor.

Enligt Kungl. Socialdepartementets ämbetsskrivelse till generalpoststyrelsen den 5 maj 1952 utgår ersättningen till postverket för budgetåret 1952/53 för bestyret med utbetalning av folkpensioner och allmänna barnbidrag med 35 resp. 50 öre för varje under år 1952 utbetalad folkpensions- resp. barnbidragsanvisning. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 september 1952 har generalpoststyrelsen hemställt, att ersättningen till postverket för budgetåret 1953/54 skall beräknas efter samma grunder som för budgetåret 1952/53. Postverkets inkomster för här ifrågavarande bestyr för budgetåret 1952/53 beräknas nu till 3 075 000 kronor resp. 2 000 000 kronor samt, under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall till styrelsens förenämnda hemställan, för budgetåret 1953/54 till 3 185 000 kronor resp. 2 020 000 kronor.

Postverkets inkomster av utrikes rörelsen utgöras huvudsakligen av portoandelar för paket och postanvisningar. Beträffande denna inkomstpost måste en förhandskalkyl alltid bli mycket osäker bl. a. på grund därav, att man icke med säkerhet kan beräkna, vid vilken tidpunkt likvid i varje särskilt fall kan komma att inflyta för uppkommande fordringar. Styrelsen anser sig emellertid kunna räkna med en inkomst under här ifrågavarande titel på 1 000 000 kronor för innevarande och 500 000 kronor för nästkommande budgetår.

Inkomsterna å övriga inkomstitlar beräknas icke komma att undergå större förändringar vare sig under innevarande eller nästkommande budgetår i förhållande till inkomsterna för budgetåret 1951/52, varför någon närmare motivering rörande beräkningen av inkomsterna å dessa titlar icke ansetts erforderlig.

Beräkningen av utgifterna har i enlighet med riksräkenskapsverkets direktiv verkställts under antagande, att rörligt tillägg (procentuell förhöjning) kommer att utgå efter oförändrade grunder såväl under innevarande som nästkommande budgetår. Vidare har hänsyn icke tagits till eventuella större förändringar i nuvarande prisnivå.

Under nu angivna förutsättningar beräknas postverkets utgifter under budgetåret 1952/53 komma att uppgå till ca 329,4 miljoner kronor, vilket belopp med omkring 2,7 miljoner kronor understiger det belopp, som upptagits i den av Kungl. Maj:t för nyssnämnda budgetår fastställda driftkostnadsstaten. Att utgifterna nu beräknas understiga det i driftkostnadsstaten upptagna beloppet är beroende därpå, att transitersättningen till främmande postverk tidigare beräknades till omkring 500 000 kronor för innevarande budgetår. På grund av viss omläggning av avräkningsförfarandet av luftpostbefordran med Scandinavian Airlines System beräknas emellertid nu inkomsterna under denna utgiftstitel för innevarande budgetår komma att överstiga utgifterna med cirka 3,0 miljoner kronor. Styrelsen vill dock framhålla, att det är synnerligen vanskligt att bedöma storleken av detta anslag, beroende på svårigheten att överblicka sagda inkomsters och utgifters storlek ävensom att beräkna, under vilket budgetår förekommande likvider från och till främmande postförvaltningar komma att verkställas.

För budgetåret 1953/54 har utgifterna beräknats till 333,2 miljoner kronor.

Enligt styrelsens beräkningar skulle alltså överskottet av postverkets rörelse komma att uppgå till, i avrundade tal, för budgetåret 1952/53 (338,4—329,4) 9,0 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 (342,3—333,2) 9,1 miljoner kronor.

Under återopande av det anförda får generalpoststyrelsen föreslå, att inkomstöverskottet av postverkets rörelse i riksstaten för budgetåret 1953/54 enligt ovan angivna beräkningar upptages med ett till 10 miljoner kronor avrundat belopp.»

I enlighet med det nu anförda och i överensstämmelse med de förutsättningar för inkomstberäkningen, som riksräkenskapsverket inledningsvis angivit i vad avser det rörliga tillägget, har riksräkenskapsverket upptagit inkomsterna av postverket för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 10 000 000 kronor.

Telegrafverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för telegrafverket för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1947/48	316·42	301·19	15·23	20·70	35·00
1948/49	365·07	322·89	42·18	32·23	45·00
1949/50	386·54	338·00	48·54	47·68	35·00
1950/51	421·76	378·42	43·34	46·04	45·00
1951/52	533·65	492·60	41·05	38·34	65·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av telegrafverket upptagits ett belopp av 43 miljoner kronor.

Med skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1952 har telegrafstyrelsen överlämnat avskrift av sitt till Kungl. Maj:t avgivna förslag till beräkning av det inkomstöverskott av telegrafverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1953/54.

Telegrafstyrelsen beräknar vid oförändrad löne- och prisnivå överskottet å telegrafverkets rörelse till 55 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till omkring 60 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

I sin underdåniga skrivelse anför telegrafstyrelsen följande:

»Telegrafverkets redovisade inkomster, driftkostnader och överskott för de sista fyra budgetåren samt motsvarande beräknade belopp för budgetåren 1952/53 och 1953/54 framgå av efterföljande tablå. Driftkostnaderna ha därvid beräknats på basis av nu gällande löne- och prisnivå.

Budgetår	Inkomster		Driftkostnader		Överskott i % av i medel- tal disponerat kapital	
	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	
<i>Verkliga belopp</i>						
1948/49	370·8	15·0	328·6	6·9	42·2	5·5
1949/50	393·6	6·1	345·1	5·0	48·5	5·7
1950/51	427·6	8·6	384·3	11·4	43·3	4·7
1951/52	551·0	28·9	509·9	32·7	41·1	4·1
<i>Beräknade belopp vid nuvarande löne- och prisnivå</i>						
1952/53	633·7	15·0	578·7	13·5	55·0	5·0
1953/54	662·2	4·5	602·2	4·1	60·0	5·0

För att få fram det verkliga nettoresultatet för statsverkets del av telegrafverkets rörelse skola de i förestående tablå upptagna överskottsbeloppen minskas med riksgäldskontorets ränteutgifter för i telegrafverkets anläggningar investerade lånemedel.

Budgetår	Telegrafverkets överskott milj. kr.	Statens ränteutgifter milj. kr.	Nettovinst för statsverket milj. kr.
<i>Verkliga belopp</i>			
1948/49	42·2	24·6	17·6
1949/50	48·5	27·0	21·5
1950/51	43·3	28·7	14·6
1951/52	41·1	31·2	9·9
<i>Beräknade belopp</i>			
1952/53	55·0	34·1	20·9
1953/54	60·0	37·2	22·8

Ränteutgifterna ha beräknats efter den effektiva medelräntefoten på den fonderade statsskulden, varvid för budgetåren 1952/53 och 1953/54 räknats med en medelräntefot av 3,1 %.

I fråga om de för budgetåren 1952/53 och 1953/54 beräknade inkomsterna och driftkostnaderna får telegrafstyrelsen anföra följande.

Vid beräkningen av inkomsterna för ifrågavarande tvenne budgetår har hänsyn måst tagas till det förhållandet, att den tidigare mycket starka ökningen av telefon- och telegraftrafiken sedan mitten av år 1951 avtagit och i fråga om telegramtrafiken rent av förbytt i trafiknedgång. Ökningen av trafikinkomsterna från budgetåret 1951/52 till budgetåret 1952/53 har därför beräknats med utgångspunkt från den konstaterade öknings- eller minskningsprocenten under de senaste månaderna. Eftersom emellertid trafikutvecklingen delvis kan ha berott på de taxehöjningar, som genomfördes såväl den 1 april 1951 som den 1 april 1952 för inländska rikssamtal och telegram, och erfarenheten säger att kunderna i tider av sjunkande penningvärde så småningom ställa in sig på en högre absolut kostnadsnivå, har telegrafstyrelsen ansett sig kunna räkna med en något gynnsammare trafikutveckling under budgetåret 1953/54 än under budgetåret 1952/53.

Vad abonnentökningen beträffar har först på den allra senaste tiden visat sig någon tendens till minskad tillströmning av nya abonnenter och ökning av antalet annullerade sådana. Förändringen är emellertid ännu så pass liten, att styrelsen ansett sig kunna räkna med en endast obetydlig minskning i den årliga ökningen av antalet inkopplade apparater.

Driftkostnaderna voro för budgetåret 1952/53 i den av Kungl. Maj:t för detta budgetår fastställda driftkostnadsstaten beräknade till 581,1 milj. kronor. Nya beräkningar ha givit till resultat, att beloppet bör kunna sänkas till 578,7 milj. kronor. För budgetåret 1953/54 ha kostnaderna blivit beräknade till 602,2 milj. kronor. För båda åren har beräkningen såsom förut nämnts avsett driftkostnadernas storlek vid nuvarande löne- och prisnivå.

I enlighet med förestående beräkningar får telegrafstyrelsen föreslå, att överskottet på telegrafverkets rörelse i statsverkspropositionen för budgetåret 1953/54 upptages till ett belopp av 60 milj. kronor.»

Telegrafverkets inkomster och utgifter (utan saldering) för budgetåren 1949/50, 1950/51 och 1951/52 jämförda med beräknade inkomster och utgifter för budgetåren 1952/53 och 1953/54 framgå av följande sammanställning (miljoner kronor):

Inkomster.	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53 Beräknat	1953/54 Beräknat
Telefoninkomster:					
Inträdesavgifter	19·4	22·2	24·2	23·2	23·2
Abonnemangavgifter ..	182·6	194·4	258·3	320·2	341·9
Samtalsavgifter	129·8	146·9	185·9	199·2	204·1
Telegrafinkomster	24·3	26·5	30·9	29·9	30·9
Radioinkomster:					
Radiolicensavgifter	21·1	21·7	28·6	33·8	34·4
Övriga radioinkomster .	1·6	2·3	2·6	3·0	3·6
Anläggningsavgifter	6·5	5·7	10·8	14·5	14·0
Diverse inkomster	8·3	7·9	9·7	9·9	10·1
Summa inkomster	398·6	427·6	551·0	638·7	662·2
Ökning från närmast föregående år av inkomster:					
absolut	22·8	34·0	123·4	82·7	28·5
i procent	6·1	8·6	28·9	15·0	4·5
Utgifter.					
Avlöningar, pensioner m. m.	158·5	182·2	216·9	243·0	248·3
Avsättning till värdeminskningsskonto	63·9	69·4	119·9	142·7	157·0
Övriga utgifter	122·7	132·7	173·1	193·0	196·9
Summa utgifter	345·1	384·3	509·9	578·7	602·2
Ökning från närmast föregående år av utgifter:					
absolut	16·5	39·2	125·6	68·8	23·5
i procent	5·0	11·4	32·7	13·5	4·1
Överskott	48·5	43·3	41·1	55·0	60·0

Vid bedömandet av inkomstsiffrorna i sammanställningen måste hänsyn tagas till, att taxehöjningar blevo genomförda under loppet av såväl år 1951 som år 1952.

Den stora ökningen av avsättningen till värdeminskningsskonto för budgetåret 1951/52 och i beräkningarna för budgetåren 1952/53 och 1953/54 beror på, att avsättningen fr. o. m. budgetåret 1951/52 beräknas på anläggningarnas nuvärden i stället för på de bokförda värdena.

I enlighet med det ovan anförda och i överensstämmelse med de förutsättningar för inkomstberäkningen, som riksräkenskapsverket inledningsvis angivit i vad avser det rörliga tillägget, har riksräkenskapsverket uppdragit inkomsterna av telegrafverket för budgetåret 1952/53 till 55 000 000 kronor och för budgetåret 1953/54 till 60 000 000 kronor.

Statens järnvägar.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens järnvägar för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott(+) resp. under- skott (-)	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1947/48	684·56	664·51	+ 20·05	14·47	30·00
1948/49	811·35	751·82	+ 59·53	59·05	40·00
1949/50	824·54	782·18	+ 42·36	38·53	60·00
1950/51	927·35	883·97	+ 43·38	28·36	35·00
1951/52	1 125·48	1 128·70	- 3·22	21·39	35·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens järnvägar upptagits ett belopp av 1 miljon kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 december 1952 med förslag till beräkning av den behållna inkomsten av statens järnvägar för budgetåret 1953/54 har järnvägsstyrelsen anfört följande:

»Nedan lämnas en sammanställning utvisande bokförda inkomster, utgifter och överskott, dels under kalenderåren 1938—1946, dels under budgetåren 1946/47—1951/52.

Å r	I n k o m s t e r a v				Summa in- komster	Summa drifts- utgifter (exkl. av- skrivn.)	Drift- över- skott (före av- skrivn.)	Av- skriv- ning	Över- skott efter av- skrivn.
	Person- trafik	Gods- trafik	Lapp- lands- malm	Post- trafik m. m.					
M i l j o n e r k r o n o r									
1938.....	87·4	114·1	35·9	13·1	250·5	178·0	72·5	26·8	45·7
1939.....	94·7	139·9	34·4	14·2	283·2	183·8	99·4	27·7	71·7
1940.....	124·8	195·1	27·5	13·7	361·1	231·5	129·6	36·0	93·6
1941.....	153·0	247·4	23·1	13·5	437·0	275·8	161·2	45·7	115·5
1942.....	180·0	287·8	20·8	15·8	504·4	325·9	178·5	54·7	123·8
1943.....	206·2	298·1	26·7	15·9	546·9	352·3	194·6	62·9	131·7
1944.....	218·1	313·3	14·6	16·7	562·7	385·2	177·5	74·9	102·6
1945.....	228·2	319·2	5·7	17·0	570·1	437·5	132·6	54·7	77·9
1946.....	230·5	350·2	19·3	17·3	617·3	502·8	114·5	48·0	66·5
1946/47.....	231·8	346·3	22·4	17·6	618·1	510·4	107·7	47·8	59·9
1947/48.....	267·3	352·1	35·2	19·8	674·4	605·2	69·2	49·2	20·0
1948/49.....	316·4	400·0	¹ 57·9	24·3	¹ 798·6	681·9	116·7	57·2	59·5
1949/50.....	320·3	401·5	62·3	25·1	809·2	705·1	104·1	61·8	42·3
1950/51.....	330·0	479·0	77·4	28·1	914·5	803·7	110·8	67·4	² 43·4
1951/52.....	392·7	581·5	99·2	30·8	1 104·2	961·7	142·5	³ 138·7	3·8

¹ Härav 7 miljoner kronor beroende på omläggning av redovisningen av den s. k. fraktökningen för lapplandsmalm, varigenom övergångsåret tillfördes sagda fraktökning för 1½ år.

² Härav ha 7 miljoner kronor i form av extra avsättn. gottskrivits SJ vårdeminskingskonto (Kungl. Maj:ts beslut 14/9 1951).

³ Ny princip för beräkning av avskrivningarna tillämpad fr. o. m. 1/7 1951.

Såsom framgår av denna sammanställning ha de bokförda överskotten av statens järnvägars rörelse fram till budgetåret 1951/52 i regel varit av en storleksordning som efter verkställda avskrivningar väl motsvarar räntan å statskapitalet. Enda undantaget utgör budgetåret 1947/48 då löne- och pensionskostnadsstegringen först efter 6 till 7 månader följdes av en taxehöjning. Under det sistförflutna budgetåret har överskottet efter avskrivningar däremot nedgått till en obetydlighet bl. a. som följd av att taxehöjningen även då kom senare — 3 månader — än nyssnämnda kostnadsstegringar. (Även resultatet 1950/51 påverkades av en motsvarande förskjutning som då uppgick till 4 månader). Realekonomiskt sett innebär resultatet 1951/52 emellertid ingen försämring. Skulle avskrivningarna ha beräknats efter samma grunder som under de övriga i tablån redovisade verksamhetsåren, hade överskottet efter avskrivningar nämligen blivit cirka 66 milj. kronor under budgetåret 1951/52 mot cirka 43 milj. 1950/51.

På grund av inträdda och väntade pris- och lönestegringar samt övergång till det nya avskrivningssystemet genomfördes en taxehöjning från den 1 maj 1951. Priser och löner fortsatte emellertid att stiga och nya taxeåtgärder blevo därför erforderliga efter årsskiftet 1951—52. Med hänsyn till dessas inverkan på statens järnvägars driftresultat under den närmaste framtiden och därmed på de beräkningar som här skola framläggas torde en redogörelse för bakgrunden till och målsättningen för denna senast genomförda taxehöjning vara motiverad.

I sin skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 februari 1952 i detta ärende erinrade styrelsen inledningsvis om att priserna fortsatt att stiga, sedan befordringsavgifterna höjdes fr. o. m. maj 1951 och att under år 1952 ytterligare löneökningar m. m. vore att förutse liksom även viss prisstegring på övriga produktionsfaktorer. Då tillräckligt intäktsöverskott saknades för att täcka de förutsebara kostnadsökningarna, måste därför vissa taxehöjningar föreslås.

Styrelsen diskuterade därefter de taxehöjningar som vore erforderliga för att åstadkomma balans i statens järnvägars ekonomi under budgetåret 1952/53. Utgångspunkten var härvid att ett underskott — efter avskrivning men före förräntning — av storleksordningen 130 milj. kronor kunde beräknas uppkomma under nämnda budgetår, om inga taxeåtgärder vidtoges och trafiken förblev i stort sett oförändrad. Med hänsyn till konkurrensläget ansågs befordringsavgifterna emellertid icke kunna höjas mer än att full kostnadstäckning och eventuellt ett obetydligt överskott kunde beräknas uppkomma. Den som resultat av de föreslagna taxeåtgärderna framlagda överslagskalkylen slutade på ett överskott av 7 milj. kronor. Styrelsen framhöll emellertid att det sålunda framkomna överskottet vore vida mindre än beräkningens osäkerhetsmarginaler och att redan små ändringar i trafikintensitet och kostnadsnivå kunde medföra förskjutningar av större storleksordning i onslutningstalen. Under budgetåret 1952/53 kunde alltså överskottet väntas bliva lägre än den beräknade räntan på statskapitalet. Om tillräckliga anslag för rationaliseringsinvesteringar i forslättningen erhöles funnes dock anledning räkna med att under i övrigt oförändrade förhållanden driftutgifterna på något längre sikt skulle kunna nedbringas så att driftöverskott motsvarande minst den beräknade räntan på statskapitalet åter erhöles.

De av styrelsen föreslagna avgiftshöjningarna trädde i kraft den 1 april 1952 och utfallet av desamma kan nu i stora drag bedömas t. o. m. oktober. Det visar sig därvid att persontrafikinkomsten sedan den föregående taxehöjningen trädde i kraft fr. o. m. maj 1951 ökat med drygt 8 % eller något mer än vad styrelsen räknade med i förenämnda taxeskrivelse. Godstrafik-

inkomsten (exkl. av lapplandsmalm) har däremot under samma tid ökat med endast 5 % mot beräknade 17 %. Godsmängden har under tiden maj—september i år varit cirka 10 % mindre än under föregående år.

Nedgångstakten i fråga om persontrafiken har sålunda avtagit, medan godstrafiken (exkl. lapplandsmalm), vilken kulminerade hösten 1951, framför allt till följd av den i samband med konjunkturavmattningen inträdda minskningen i utrikeshandelns volym sedan i våras visar en påfallande sjunkande tendens.

Beträffande lapplandsmalm räknas här med någon ökning av godsmängden och ungefär samma malmpris, som i genomsnitt varit gällande under perioden oktober 1951—september 1952, och som följd härav med något ökade inkomster.

Att i nuvarande labila ekonomiska läge med någon större säkerhet bedöma trafik- och inkomstutvecklingen i övrigt torde vara omöjligt. Under antagande att den av konjunkturinstitutet i dess senaste berättelse gjorda bedömningen av den allmänna ekonomiska utvecklingen visar sig riktig och med beaktande av den hittills efter den senaste taxehöjningen kända trafik- och intäktstendensen uppskattar styrelsen inkomsterna under budgetåren 1952/53 och 1953/54 till följande belopp i milj. kronor (inom parentes anges de i skrivelse till riksräkenskapsverket den 18 mars 1952 upptagna beloppen).

	1952/53	1953/54
Persontrafik	415 (414)	415
Godstrafik utom lapplandsmalm ...	600 (682)	565
Lapplandsmalm.....	140 (125)	150
Posttrafik och övrigt.....	¹ 35 (36)	35
Summa	1 190 (1 257)	1 165

Vad angår utgifterna kan till en början erinras om att den för nu löpande budgetår fastställda kostnadsstaten frånsett avskrivningar slutar på ett belopp av 1 071 milj. kronor och inberäknat avskrivningarna på 1 225 milj. kronor. Sedan denna stat upprättades har emellertid dels vissa prissänkningar ägt rum, dels godstrafiken fortsatt att minska. Under förutsättning att lönenivån blir oförändrad — vilket av riksräkenskapsverket angivits som förutsättning för de begärda beräkningarna — och de iakttagna tendenserna till sänkning av prisnivån icke förbytas i motsatsen, torde kostnaderna av nyssnämnda orsaker sannolikt komma att bli något lägre än tidigare beräknats. Sänkningen uppskattas här till 40 milj. kronor under budgetåret 1952/53 och cirka 60 milj. kronor under budgetåret 1953/54.

Under ovan angivna förutsättningar torde intäkter, driftkostnader och avskrivningar kunna uppskattas till följande belopp (milj. kronor).

	1952/53	1953/54
<i>Inkomster</i>		
Persontrafik	415	415
Godstrafik utom lapplandsmalm	600	565
Lapplandsmalm	140	150
Posttrafik och övrigt.....	35	35
Summa	1 190	1 165
<i>Driftkostnader</i>	1 031	1 010
<i>Driftöverskott</i>	159	155
<i>Avskrivningsbehov</i>	154	145

¹ Minskningen beror på avrundning.

Ovanstående sammanställning ger till resultat överskott av storleksordningen 5 resp. 10 milj. kronor för budgetåren 1952/53 och 1953/54. Beräkningarna äro emellertid grundade på så osäkra antaganden och de framkomna överskotten så små i förhållande till omslutningen, att tillräckliga skäl icke synas föreligga att för budgetåret 1952/53 nu frångå det i riksstaten upptagna beloppet 1 milj. kronor. För budgetåret 1953/54 skulle styrelsen med hänsyn till nyss berörda förhållanden för sin del vilja föreslå, att som inkomst under riksstatstiteln statens järnvägar åtminstone tills vidare räknas med ett belopp av 5 miljoner kronor.»

Såsom av järnvägsstyrelsens skrivelse framgår, har styrelsen, därest avskrivningarna skola verkställas på anläggningarnas återanskaffningsvärden, för innevarande budgetår icke räknat med något för budgeten disponibelt överskott. För nästkommande budgetår beräknar järnvägsstyrelsen däremot under samma förutsättning beträffande avskrivningsmetoden, att 5 miljoner kronor kunna tillföras inkomsttiteln. Vid bedömandet av de siffror som järnvägsstyrelsen framlagt, bör vidare hänsyn tagas till, att löner och pensioner i beräkningen ha uppskattats enligt oförändrade grunder i överensstämmelse med de förutsättningar för inkomstberäkningen, som riksräkenskapsverket inledningsvis angivit i vad avser det rörliga tillägget.

Under dessa förutsättningar har riksräkenskapsverket endast upptagit ett formellt belopp av 1 000 000 kronor såsom överskott av statens järnvägar för innevarande budgetår och föreslår, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 10 000 000 kronor.

Statens vattenfallsverk.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens vattenfallsverk för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1947/48	130·25	111·72	18·53	15·86	40·00
1948/49	130·88	95·96	34·92	20·03	30·00
1949/50	146·71	95·25	51·46	38·42	15·00
1950/51	166·52	108·00	58·52	60·46	30·00
1951/52	230·45	140·43	90·02	50·52	45·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens vattenfallsverk upptagits ett belopp av 90 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1952 angående beräkning av det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1953/54, har vattenfallsstyrelsen anfört följande:

»Fortfarande gäller vad som framhållits under de närmast föregående åren beträffande förutberäkning av kraftverksrörelsens överskott, nämli-

gen att detta i hög grad påverkas av oförutsebara förhållanden. Nedan angivas uppskattningar rörande de bokföringsmässiga resultaten för budgetåren 1952/53 och 1953/54. Sedvanlig reservation måste göras i fråga om onormala vattenförhållanden, ändringar av bränslepriser, ändrade konjunkturförhållanden och dylikt.

	Inkomster kronor	Driftkostnader kronor	Överskott kronor
Budgetåret 1952/53			
Kraftverk	244 700 000	160 000 000	84 700 000
Kanalverk	3 300 000	3 200 000	100 000
Fastighetsförvaltning	1 000 000	800 000	200 000
Summa	249 000 000	164 000 000	85 000 000
Budgetåret 1953/54			
Kraftverk	264 700 000	175 000 000	89 700 000
Kanalverk	3 300 000	3 200 000	100 000
Fastighetsförvaltning	1 000 000	800 000	200 000
Summa	269 000 000	179 000 000	90 000 000

Inkomsterna.

Beträffande kraftverkens inkomster för budgetåret 1953/54 har förutberäkning skett i anslutning till såväl den prognos rörande kraftbehovens utveckling, vilken ligger till grund för Styrelsens anslagsäskanden, som den ökning i produktionsresurserna, vilken, om intet oförutsett inträffar, inträder i förhållande till innevarande budgetår. Kraftransonering har förutsatts icke bli behövlig. Icke heller har det räknats med någon återverkan av försämrade konjunkturförhållanden på kraftavsättningen.

För kanalverket och fastighetsförvaltningen har räknats med i stort sett oförändrade inkomster.

Driftkostnaderna.

Ökningen av driftkostnaderna under budgetåret 1953/54 i förhållande till innevarande budgetår beror på ökningar av driftutgifterna för särskilda förvaltningsobjekt, de allmänna omkostnaderna och avsättningarna till värdeminskningsskonto i samband med rörelsens och anläggningarnas vidgade omfattning. I de beräknade avsättningarna till värdeminskningsskonto ingår för vartdera av budgetåren 1952/53 och 1953/54 en extra avsättning på 15 000 000 kronor, varav 6 818 000 kronor ingå i den av Kungl. Maj:t godkända driftkostnadsstaten för budgetåret 1952/53. I fråga om lönetillägg har för båda budgetåren räknats med att de skola utgå efter oförändrade grunder.

Levererbart överskott.

Under förutsättning, att Styrelsen erhåller det begärda anslaget å tilläggsstat med 20 000 000 kronor till inventarier m. m. eller en motsvarande ökning av den rörliga krediten med verkan under innevarande budgetår, böra de under budgetåret 1952/53 inlevererade överskottsmedlen kunna beräknas till 90 000 000 kronor. Häri ingår det från budgetåret 1951/52 överflyttade beloppet i samband med att anslaget 15 000 000 kronor till inventarier m. m. erhöles först för innevarande budgetår. Att skillnaden relativt det redovisade överskottet för budgetåret måste begränsas till 5 000 000 kronor beror väsentligen på den alltid föreliggande eftersläpningen mellan bokföringen av kraftavgifterna och inbetalningen av dem, vartill kommer viss osäkerhet om medelsbehovet för rörelseändamål just vid budgetårsskiftet.

För budgetåret 1953/54 föreslås, att inkomsterna på riksstatstiteln statens vattenfallsverk upptages till 90 000 000 kronor, under den förutsättningen att Styrelsen under detta budgetår erhåller den begärda ökningen av den rörliga krediten med 20 000 000 kronor.»

Statens vattenfallsverks inkomster och utgifter för budgetåren 1950/51 och 1951/52 jämförda med de för budgetåren 1952/53 och 1953/54 beräknade framgå av följande sammanställning (miljoner kronor).

	1950/51	1951/52	1952/53 Beräknat	1953/54 Beräknat
Inkomster				
Kraftverk	162·35	226·05	244·70	264·70
Kanalverk	2 21	3·06	3·30	3·30
Fastighetsförvaltning	1 96	1·34	1·00	1·00
	Summa 166·52	230·45	249·00	269 00
Utgifter	108 00	140·43	164·00	179·00
Överskott	58·52	90·02	85·00	90·00

Riksräkenskapsverket, som ifrågasätter, huruvida extra avsättning — utöver i driftkostnadsstaten för innevarande budgetår uppfört belopp — erfordras för statens vattenfallsverk under detta och nästkommande budgetår, beräknar med godtagande i övrigt av vattenfallsstyrelsens kalkyler och i överensstämmelse med de förutsättningar för inkomstberäkningen, som riksräkenskapsverket inledningsvis angivit i vad avser det rörliga tillägget, inkomsterna av statens vattenfallsverk till 100 000 000 kronor för budgetåret 1952/53 och till 105 000 000 kronor för budgetåret 1953/54.

Domänverket.

De bokförda inkomsterna och utgifterna för domänverket samt överskotten för de senast förflutna fem kalenderåren (för år 1948 efter vissa salderingar) jämte de i rikshuvudboken redovisade och de till statsverket inlevererade överskotten för motsvarande budgetår framgå av nedanstående uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1947	180·80	136·62	44·18	1947/48	37·55	44·18	30·00
1948	124·59	92·16	32·43	1948/49	32·51	32·43	35·00
1949	207·22	186·23	20·99	1949/50	29·03	20·99	30·00
1950	206·88	166·88	39·50	1950/51	32·29	39·94	13·00
1951	336·84	245·78	91·06	1951/52	75·19	91·50	40·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av domänverket upptagits ett belopp av 100 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1952 har domän-

styrelsen rörande beräkningen av ifrågavarande titel för budgetåren 1952/53 och 1953/54 yttrat följande:

»Inkomsterna på riksstatstiteln domänverket omfatta dels domänverkets egen rörelse, dels ock avkastningen av domänverkets aktier i AB Statens skogsindustrier. Överskottet för domänverket för 1951 utgjorde i runt tal 91,1 milj. kronor, varav utdelning på aktiekapitalet i AB Statens skogsindustrier 1 320 000 kronor. Överskottet för domänverkets rörelse för budgetåret 1952/53 har i riksstaten beräknats till 100 milj. kronor. Såsom alltid föreligga svårigheter att vid denna tidpunkt med större noggrannhet ange det beräknade resultatet av rörelsen under det löpande året. Hittills har under innevarande höst endast en auktion hållits beträffande rotstående virke på domänverkets skogar. Såsom var att förvänta med hänsyn till prisutvecklingen under sommaren och hösten erhöles därvid väsentligt lägre priser än dem som betalades vid auktionerna förlidet år. På grundval av hittills verkställda eller preliminärt avslutade försäljningar av virke anser sig styrelsen numera böra räkna med ett till omkring 75 milj. kronor sänkt överskott för 1952. Storleken av överskottet på domänverkets rörelse under 1953 ställer sig än svårare att nu bedöma. I den mån en prognos över huvud taget kan göras på grundval av det nu rådande labila läget på virkesmarknaden anser styrelsen sig emellertid böra uppskatta överskottet för 1953 till 35 milj. kronor, inberäknat utdelningen på aktierna i AB Statens skogsindustrier.»

Sedan ytterligare erfarenhet vunnits av prisutvecklingen under hösten, har domänstyrelsen under hand meddelat, att överskottet för år 1952 bör uppräknas till 80 miljoner kronor.

Av domänstyrelsen lämnade uppgifter rörande domänverkets bokförda respektive beräknade inkomster och utgifter (efter vissa salderingar) samt överskott för vart och ett av åren 1951—1953 framgå av efterföljande sammanställning.

	1951 Enligt bokslutet	1952 Beräknat	1953 Beräknat
Inkomster.			
Skogsdomänerna	247·5	269·2	223·2
Jordbruksdomänerna	4·8	5·0	5·0
Aktieutdelning	1·3	1·8	1·8
Summa	253·6	276·0	230·0
Utgifter.			
Administration	25·1	27·0	32·3
Skogsdomänerna	104·1	134·0	132·6
Jordbruksdomänerna	5·2	5·0	5·1
Avsatt till förnyelsefonden	28·1	30·0	25·0
Summa	162·5	196·0	195·0
Överskott	91·1	80·0	35·0

Domänverkets förestående beräkning för år 1952 torde godtagas, tills säkrare hållpunkter erhållits för ett bedömande av resultatet av innevarande vinters virkesförsäljningar. I enlighet härmed och i överensstämmelse med de förutsättningar för inkomstberäkningarna, som riksräken-

skapsverket inledningsvis angivit i vad avser det rörliga tillägget, upptar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1952/53 till 80 000 000 kronor. För budgetåret 1953/54 föreslår riksräkenskapsverket att titeln tills vidare uppföres med ett belopp av 50 000 000 kronor.

II. Riksbanksfonden.

I en från riksbanken till riksräkenskapsverket den 13 oktober 1952 avlåten skrivelse har förevarande inkomstitel beräknats till 15 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed upptagit inkomsterna från riksbanksfonden för budgetåret 1953/54 till 15 000 000 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

Statens allmänna fastighetsfond omfattar tio delfonder, nämligen slottsbyggnadernas, fångvårdsstyrelsens, beskickningsfastigheternas, byggnadsstyrelsens, generaltullstyrelsens, Uppsala universitets, Lunds universitets, lotsstyrelsens, medicinalstyrelsens och karolinska sjukhusets delfonder. Allmänna fastighetsfonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall i vad avser byggnadsstyrelsens delfond fastställas med ledning av de kalkylerade hyresvärdena för olika fastigheter, varefter överskottet beräknas såsom skillnaden mellan de å delfondens stat upptagna inkomsterna och utgifterna för delfonden. Beträffande övriga delfonder utom slottsbyggnadernas delfond gäller däremot, att ifrågavarande ersättning skall bestämmas så, att ett överskott erhålles motsvarande full förräntning av det å respektive delfonder disponerade statskapitalet. I olikhet mot övriga delfonder under fastighetsfonden avses slottsbyggnadernas delfond icke skola redovisa något överskott.

I skrivelse den 3 december 1952 har riksräkenskapsverket avgivit utlåtande över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden samt därvid framlagt förslag till stat för fonden för budgetåret 1953/54. I enlighet med detta förslag skulle överskotten å de särskilda delfonderna upptagas till de i efterföljande sammanställning angivna beloppen (kronor):

Slottsbyggnadernas delfond	1 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	385 000
Beskickningsfastigheternas delfond	555 000
Byggnadsstyrelsens delfond	10 602 000
Generaltullstyrelsens delfond	140 000
Uppsala universitets delfond	230 000
Lunds universitets delfond	335 000
Lotsstyrelsens delfond	70 000
Medicinalstyrelsens delfond	2 435 000
Karolinska sjukhusets delfond	375 000
Summa	15 128 000

Riksräkenskapsverket föreslår sålunda, att överskottet å statens allmänna fastighetsfond i riksstaten för budgetåret 1953/54 upptages till 15 128 000 kronor.

IV. Försvarets fonder.

Försvarets fastighetsfond. I en den 28 januari 1944 dagtecknad proposition (nr 76) har med hänsyn till att medelsanvisningar i fastighetsfonden skett i snabbare takt än som motsvarat den verkliga medelsåtgången, den tidigare använda beräkningsschablonen frångåtts. Enligt denna schablon beräknades överskottet till 4 procent å den kapitalbehållning vid ifrågavarande budgetårs ingång, som skulle föreligga, därest samtliga vid det föregående budgetårets ingång för investering disponibla medel hade förbrukats före förstnämnda tidpunkt. Den ändrade beräkningsmetoden innebar, att uppskattningen av överskotten baserades på en kapitalbehållning, som kunde förutses komma att närmare motsvara den som i verkligheten skulle komma att föreligga.

I skrivelse den 8 december 1952 har riksräkenskapsverket avgivit utlåtande över det av fortifikationsförvaltningen avgivna förslaget till stat för fastighetsfonden för budgetåret 1953/54, och därvid från angivna utgångspunkter beräknat överskottet till 21,98 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket föreslår, att överskottet å försvarets fastighetsfond för budgetåret 1953/54 upptages till 21 980 000 kronor.

Försvarets fabriksfond. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 oktober 1952 har fabriksstyrelsen beräknat överskottet från försvarets fabriksfond till 2 150 000 kronor för budgetåret 1952/53 och till 2 350 000 kronor för budgetåret 1953/54.

Riksräkenskapsverket föreslår, att överskottet från fabriksfonden i riksstaten för budgetåret 1953/54 upptages till 2 350 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat inkomsterna från de av dem förvaltade hithörande fonderna för budgetåret 1953/54 till respektive 38 628 630 kronor, 2 845 200 kronor, 1 400 000 kronor, 10 126 400 kronor och 436 000 kronor. Från generaltullstyrelsen och lotsstyrelsen har inhämtats, att avkastningen från av dem förvaltade båtlånefonder för samma budgetår uppskattats till 2 000 kronor respektive 120 000 kronor. Hithörande inkomster ha sålunda av vederbörande fondförvaltande myndigheter uppskattats till sammanlagt 53 558 230 kronor.

För lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar redovisas vid utgången av budgetåret 1951/52 icke längre några utlånade medel. Då vidare utlänning av lån för ifrågavarande ändamål icke torde

komma ifråga, får riksräkenskapsverket förorda, att fonden avvecklas med utgången av budgetåret 1952/53. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket icke beräknat någon inkomst från denna lånefond för budgetåret 1953/54.

Med ledning av de framlagda beräkningarna har riksräkenskapsverket uppskattat överskotten från statens utlåningsfonder för budgetåret 1953/54 till sammanlagt 53 558 300 kronor. Beträffande överskottens fördelning å de olika fonderna får riksräkenskapsverket hänvisa till tabellbilagan (bilaga D).

VI. Fonden för låneunderstöd.

Enligt inhämtade upplysningar ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat avkastningen av respektive delfonder för budgetåret 1953/54 till härefter angivna belopp:

Bostadsstyrelsens delfond.....	17 750 000	kronor
Statskontorets delfond.....	1 050 000	»
Lantbruksstyrelsens delfond.....	122 700	»
Riksbankens delfond.....	560 000	»
Riksgäldskontorets delfond.....	1 635 000	»

Mot förestående beräkningar har riksräkenskapsverket intet annat att erinra än att beloppet för lantbruksstyrelsens delfond torde bära avjämnas till 125 000 kronor. Riksräkenskapsverket beräknar alltså inkomsterna under fonden för låneunderstöd för budgetåret 1953/54 till 21 120 000 kronor med den fördelning på delfonder, som anges i tabellbilagan (bilaga D).

VII. Fonden för statens aktier.

Å fonden för statens aktier voro vid utgången av budgetåret 1951/52 bokförda av staten ägda aktier i följande aktiebolag, nämligen: Aktiebolaget Aerotransport, Aktiebolaget Transitotrafik, Aktiebolaget Flygintressenter, Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Sveriges kreditbank aktiebolag, Aktiebolaget Industrikredit, Sveriges centrala restaurangaktiebolag, Svenska spannmålsaktiebolaget, Aktiebolaget Fjärråssand, Nya svenska stenkolsaktiebolaget Spetsbergen, Svenska penninglotteriet aktiebolag, Norrbottens järnverk aktiebolag, Aktiebolaget Svensk torvförädling, Svenska skifferoljeaktiebolaget, Aktiebolaget Tipstjänst, Aktiebolaget Ceaverken, Ruotivare gruvaktiebolag, Aktiebolaget Atomenergi och Aktiebolaget Statsgruvor.

I fråga om dessa å fonden för statens aktier bokförda aktieinnehav torde någon mera betydande avkastning under budgetåret 1953/54 kunna emotas endast från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Sveriges kreditbank aktiebolag och Sveriges centrala restaurangaktiebolag. Med stöd av vissa lämnade upplysningar rörande det överskott, som kan tänkas bliva inlevererat till statsverket, beräknar riksräkenskapsverket dessa inkomster under budgetåret 1953/54 till ett belopp av 70 000 000 kronor.

VIII. Statens pensionsfonder.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1952 har pensionsstyrelsen beräknat inkomsten av folkpensioneringsfonden för såväl budgetåret 1952/53 som budgetåret 1953/54 till 26,8 miljoner kronor.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha statskontoret, statens pensionsanstalt och riksgäldskontoret beräknat inkomsterna av övriga såsom kapitalfonder redovisade pensionsfonder för budgetåret 1953/54 till respektive 4 700 000 kronor, 7 126 184 kronor och 21 000 kronor.

I anslutning till ovanstående beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna från statens pensionsfonder under budgetåret 1953/54 till följande belopp, nämligen från folkpensioneringsfonden 26 800 000 kronor, från civila tjänstepensionsfonden 1 200 000 kronor, från militära tjänstepensionsfonden 150 000 kronor, från allmänna familjepensionsfonden 3 350 000 kronor, från statens pensionsanstalts pensionsfond 7 100 000 kronor samt från pensionsfonden för vissa riksdagens verk 20 000 kronor eller sammanlagt till 38 620 000 kronor.

IX. Diverse kapitalfonder.

Fonden för kreditgivning till utlandet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1952 har riksgäldskontoret beräknat avkastningen av denna fond till 39 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 och till 31 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomsten å förevarande inkomsttitel för nästa budgetår till 31 000 000 kronor.

Övriga diverse kapitalfonder. I skrivelser till riksräkenskapsverket från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, statens reproduktionsanstalt och riksgäldskontoret ha lämnats de uppgifter beträffande avkastningen från övriga diverse kapitalfonder, som framgå av följande sammanställning:

	1952/53 Kronor	1953/54 Kronor
Fonden för förlag till statsverket (riksgäldskontoret)	46 000	39 000
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	5 365 000	6 500 000
Fonden för Södertälje kanalverk (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	— 12 600	—
Arrendeegnahmefonden (lantbruksstyrelsen)	150 000	110 000
Statens reproduktionsanstalts fond (statens reproduktionsanstalt)	150 000	175 000
Summa	5 698 400	6 824 000

Riksräkenskapsverket har med stöd av förestående uppgifter beräknat inkomsttiteln övriga diverse kapitalfonder för budgetåret 1953/54 till ett avrundat belopp av 6 800 000 kronor.

Sammanfattning.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksräkenskapsverket föreslå, att driftbudgetens inkomster i förslaget till riksstat för budgetåret 1953/54 upptagas på sätt framgår av den härvid som bilaga D fogade specifikationen.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande driftbudgetens inkomster för budgetåret 1953/54 har i efterföljande tablå sammanställts med de redovisade inkomsterna för budgetåren 1950/51 och 1951/52 samt de av ämbetsverket nu uppskattade inkomstbeloppen för budgetåret 1952/53.

	Utfallet		Beräknat utfall	
	1950/51	1951/52	1952/53	1953/54
	Milj o n e r k r o n o r			
<i>Egentliga statsinkomster:</i>				
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	2 594	3 953	4 100	4 000
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	160	171	226	180
Automobilskattemedel	472	411	515	565
Tullar och acciser	1 816	2 125	2 193	2 196
Övriga egentliga statsinkomster	384	415	491	519
Säger	5 426	7 075	7 525	7 460
<i>Inkomster av statens kapitalfonder:</i>				
Statens affärsverksfonder	194	217	246	235
Övriga kapitalfonder	201	215	269	276
Säger	395	432	515	511
Tillsammans	5 821	7 507	8 040	7 971

Budgetåret 1951/52 uppvisade, såsom framgår av förestående sammanställning, en stark inkomstökning. Enligt riksräkenskapsverkets nu gjorda beräkningar väntas för budgetåret 1952/53 en ytterligare ökning av statsinkomsterna. För budgetåret 1953/54 beräknas en obetydlig inkomstminskning.

För *budgetåret 1952/53* beräknas inkomsterna stiga med omkring 530 miljoner kronor till 8 040 miljoner kronor. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. visar en uppgång med 150 miljoner kronor, vartill komma inkomsterna av konjunkturskatten, som beräknats till 50 miljoner kronor. Även för automobilskattemedlen beräknas uppgång. Därvid bör dock uppmärksammas att i samband med höjning av fordonsskatten den tillfälliga automobilskatten, i tabellen redovisad bland tullar och acciser, bortfallit. Om sistnämnda skatt frånräknas, visa tullar och acciser en betydande ökning, främst hänförlig till titlarna varuskatt och tobaksskatt samt till rusdrycksmedel. Tullinkomsterna visa däremot någon nedgång. Bland övriga egentliga statsinkomster är den beräknade ökningen främst att hänföra till folkpensionsavgifterna.

Överskottet för statens affärsdrivande verk, som för budgetåret 1951/52

uppgick till 217 miljoner kronor, beräknas för innevarande budgetår till 246 miljoner kronor. Uppgång redovisas för telegrafverket och i synnerhet för statens vattenfallsverk, medan postverket, statens järnvägar och domänverket, beräknas ge mindre tillskott till budgeten än närmast föregående budgetår. Inkomstökningen för övriga kapitalfonder är i huvudsak hänförlig till avkastning av statens aktieinnehav och inkomster från fonden för kreditgivning till utlandet.

I jämförelse med den fastställda riksstaten skulle enligt den nu verkställda beräkningen av inkomsterna för budgetåret 1952/53 uppkomma ett underskott av omkring 350 miljoner kronor. För skatt å inkomst och förmögenhet m. m. samt konjunkturskatt tillsammans tagna beräknas ett i förhållande till riksstaten med 555 miljoner kronor minskat belopp, vilket underskott emellertid till en del uppvägs av överskott av flertalet övriga inkomstitlar.

För budgetåret 1953/54 skulle statsverkets inkomster enligt de verkställda beräkningarna uppgå till 7 971 miljoner kronor, vilket skulle innebära en nedgång med omkring 70 miljoner kronor i jämförelse med nu löpande budgetår. Inkomstskatttiteln beräknas nedgå med 100 miljoner kronor och genom bortfallet av konjunkturskatten uppstår en ytterligare inkomstminskning av 50 miljoner kronor. För automobilskattemedel beräknas en inkomstökning av 50 miljoner kronor. Bland tullar och acciser, som beräknas bli i stort sett oförändrade, utvisa tullmedel och skatt å elektrisk kraft minskning med 25 respektive 10 miljoner kronor. Å andra sidan beräknas tobaksskatt stiga med 40 miljoner kronor.

Statens affärsverk beräknas lämna ett med 11 miljoner kronor minskat överskott under nästkommande budgetår. Domänverkets överskott beräknas nedgå med 30 miljoner kronor. Inkomsterna av telegrafverket, statens järnvägar samt statens vattenfallsverk väntas däremot stiga med 19 miljoner kronor och postverkets överskott bli oförändrat.

Såsom framgår av vad ovan anförts äro inkomsterna å titeln *skatt å inkomst och förmögenhet m. m.*, på vilken även redovisas investeringsskatt och investeringsavgift, i hög grad bestämmande för utvecklingen av budgetens totala inkomster. Den avvikelse med 455 miljoner kronor i jämförelse med riksstatens belopp, som enligt dessa beräkningar skulle framkomma för titeln budgetåret 1952/53, kan återföras på ett flertal faktorer. Sålunda kunna utgifterna å titeln nu beräknas komma att bli större än vad som tidigare antagits, främst beroende på högre kommunal utdebitering för år 1953 än den tidigare antagna. Betydelsefullast är dock en nedgång av inkomsttitelns bruttoinkomster. Sålunda beräknas den preliminärskatt, som uttages genom löneavdrag, komma att inflyta med ett lägre belopp än vad som tidigare antagits. Även beträffande övrig preliminärskatt föreligger ett underskott i jämförelse med tidigare beräkning, vilket främst beror på att bolagens inkomster under verksamhetsåren 1952 och 1953 antagas komma att ligga lägre än som förutsatts vid riksstatens upprättande. I förhållande till riksstatens beräkning föreligger även ett inkomstbortfall, beroende på att de

fyllnadsbetalningar av preliminärskatt avseende inkomståret 1951, som föranletts av bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt, under våren 1952 blevo väsentligt större än vad som kunnat förutses, varigenom den under budgetåret 1952/53 inflytande kvarstående skatten nedgår i motsvarande mån.

För budgetåret 1953/54 beräknas, såsom ovan nämnts, inkomstskattetiteln nedgå med 100 miljoner kronor. Utbetalningarna till kommunerna öka med i det närmaste en miljard kronor. Mot denna ökning står dock att titeln, som under budgetåret 1952/53 beräknats bli belastad netto med 350 miljoner kronor i form av överföring till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel, under budgetåret 1953/54 i stället beräknas tillgodoföras ett belopp av 500 miljoner kronor i form av återföring från nämnda fond. Preliminärskatten har beräknats komma att inflyta med i stort sett samma belopp som under budgetåret 1952/53.

I handläggningen av detta ärende ha, förutom undertecknade, byråcheferna Ehnбом och Faxelius samt tillförordnade byråchefen Thorson deltagit.

Stockholm den 9 december 1952.

Underdånigst

BERNT NEVRELL

GEORG RINGSTRÖM.

BILAGOR

Utfallet av driftbudgeten

Miljoner

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- mer- inkomst	Netto- brist
Allmänna budgeten.				
<i>A. Egentliga statsinkomster:</i>				
I. Skatter	5 247·30	6 248·92	1 001·62	—
II. Uppbörd i statens verksamhet	85·44	101·02	15·58	—
III. Folkpensionsavgifter	145·00	149·96	4·96	—
IV. Diverse inkomster	141·50	162·59	21·09	—
Säger för egentliga statsinkomster	5 619·24	6 662·49	1 043·25	—
<i>B. Inkomster av statens kapitalfonder:</i>				
I. Statens affärsverksfonder	223·00	216·82	—	6·18
II. Riksbanksfonden	15·00	15·00	—	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	14·34	14·20	—	0·14
IV. Försvarets fonder	22·10	22·82	0·72	—
V. Statens utlåningsfonder	32·86	34·59	1·73	—
VI. Fonden för låneunderstöd	20·07	20·86	0·79	—
VII. Fonden för statens aktier	40·00	47·11	7·11	—
VIII. Statens pensionsfonder	35·91	38·22	2·31	—
IX. Diverse kapitalfonder	23·00	22·95	—	0·05
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	426·28	432·57	12·66	6·37
Säger för allmänna budgeten	6 045·52	7 095·06	1 049·54	—
Summa	6 045·52	7 095·06		
Specialbudgeterna.				
1. Automobilskattemedel	360·00	411·23	51·23	—
2. Bidrag till bank- och fondinspektionen	0·25	0·26	0·01	—
3. Bidrag till sparbanksinspektionen	0·20	0·20	—	—
4. Bidrag till försäkringsinspektionen	0·42	0·47	0·05	—
Säger för specialbudgeterna	360·87	412·16	51·29	
<i>Minskning av reservationer (automobilskattemedel)</i>	—	34·45		
Summa	360·87	446·61		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Inkomster	6 406·39	7 507·22	1 100·83	—
Tillsammans	6 406·39	7 507·22		

Bilaga A.

för budgetåret 1951/52.

kronor.

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- bespa- ring	Netto- merut- gift
Allmänna budgeten.				
A. <i>Egentliga statsutgifter:</i>				
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2·71	2·88	—	0·17
II. Justitiedepartementet	41·43	54·89	—	13·46
III. Utrikesdepartementet	35·42	42·69	—	7·27
IV. Försvarsdepartementet	1 316·35	1 476·23	—	159·88
V. Socialdepartementet	1 595·15	1 673·19	—	78·04
VI. Kommunikationsdepartementet	58·85	68·20	—	9·35
VII. Finansdepartementet	165·38	144·95	20·43	—
VIII. Ecklesiastikdepartementet	612·09	703·77	—	91·68
IX. Jordbruksdepartementet	652·15	497·87	154·28	—
X. Handelsdepartementet	98·60	98·32	0·28	—
XI. Inrikesdepartementet	358·86	412·42	—	53·56
XII. Civildepartementet	511·20	236·95	274·25	—
XIII. Oförutsedda utgifter	1·00	0·88	0·12	—
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	12·79	13·35	—	0·56
Säger för egentliga statsutgifter	5 461·98	5 426·59	449·36	413·97
B. <i>Utgifter för statens kapitalfonder:</i>				
I. Luftfartsfonden	6·40	7·37	—	0·97
II. Riksgäldsfonden	345·00	342·79	2·21	—
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar..	257·37	201·18	56·24	—
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsför- luster	15·00	15·00	—	—
Säger för utgifter för statens kapitalfonder	623·77	566·29	58·45	0·97
Säger för allmänna budgeten	6 085·75	5 992·88	92·87	—
Ökning av reservationer	—	172·64	—	—
Överskott att tillföras statens budgetutmättningsfond	— 40·23	929·54	—	—
Summa	6 045·52	7 095·06		
Specialbudgeterna.				
1. Utgifter för vägväsendet m. m. att avräknas mot automobilskattemedlen	390·40	428·75	—	38·35
2. Avsättning till bankinspektionens, fondinspektionens och jordbrukskassetillsynens fonder	0·25	0·26	—	0·01
3. Avsättning till sparbanksinspektionens fond	0·20	0·20	—	—
4. Avsättning till försäkringsinspektionens fond	0·42	0·47	—	0·05
Säger för specialbudgeterna	391·27	429·68	—	38·41
Överskott å automobilskattemedlens specialbudget att till- föras statens budgetutmättningsfond	— 30·40	16·93	—	—
Summa	360·87	446·61		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Utgifter	6 477·02	6 422·56	54·46	—
Ökning av reservationer	—	138·19	—	—
Överskott att tillföras statens budgetutmättningsfond	— 70·63	946·47	—	—
Tillsammans	6 406·39	7 507·22		

Inkomster å driftbudgeten budgetåren 1947/48—1951/52.

Tusental kronor.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
Egentliga statsinkomster.					
<i>Skatter:</i>					
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:					
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	1 866 282·1	1 940 330·2	1 885 227·2	2 594 492·8	3 952 874·6
Krigskonjunkturskatt	19 966·3	—	—	—	—
Kupongskatt	6 481·2	5 092·1	3 334·9	5 366·9	5 325·4
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt	3 069·3	— 575·4	3 202·7	10 090·0	2 998·0
Skogsvårdsavgifter	5 086·0	4 642·2	4 561·6	4 569·2	4 565·3
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	198·1	194·3	211·3	216·8	245·6
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt ¹	—	54 296·3	66 766·7	57 555·1	60 764·7
Arvsskatt och gåvoskatt ¹	70 293·5	—	—	—	—
Lotterivinstskatt	26 249·0	27 152·4	27 992·4	29 441·2	33 614·7
Omsättnings- och expeditionsstämpel m. m.	58 013·6	45 691·6	43 725·9	52 680·6	63 719·2
Säger för skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	2 055 639·1	2 076 823·7	2 035 022·7	2 754 412·6	4 124 107·5
<i>Automobilskattemedel:</i>					
Fordonsskatt	77 975·7	84 293·2	92 019·5	107 969·2	118 830·5
Bensinskatt	185 403·6	351 700·7	351 926·3	363 915·5	292 395·6
Säger för automobilskattemedel	263 379·3	435 993·9	443 945·8	471 884·7	411 226·1
<i>Tullar och acciser:</i>					
Tullmedel	314 234·0	230 306·4	235 737·4	354 778·1	362 439·4
Varuskatt	156 642·3	172 344·3	150 423·3	161 801·7	201 529·1
Pappersskatt	—	40 925·7	43 684·2	—	—
Trafikskatt	30 750·8	35 201·2	35 188·3	34 651·2	—
Accis å silke	3 760·0	4 067·3	5 023·7	—	—
Accis å margarin och vissa andra fettvaror	18 042·8	21 377·8	7 804·4	5 270·5	3 816·5
Skatt å kaffe	15 082·1	12 373·5	4 892·5	12 695·6	15 458·5
Tobaksskatt	397 097·7	442 452·6	424 217·4	467 964·5	512 805·6
Brännvinstillverkningskatt	20 804·9	34 162·8	20 391·3	17 884·2	27 053·3
Rusdrycksförsäljningsmedel av parti-handelsbolag	33 876·8	38 756·5	26 745·2	22 997·5	12 864·1
Rusdrycksförsäljningsmedel av detalj-handelsbolag	40 828·5	33 611·5	30 318·1	33 707·9	30 039·6
Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker	407 024·9	471 315·1	475 262·6	522 176·2	602 445·8
Omsättnings- och utskänkningskatt å vin	34 726·1	37 759·0	36 515·4	36 762·3	43 104·4
Maldrycksskatt	55 786·2	66 606·4	67 794·3	69 891·1	78 946·8
Skatt å läskedrycker	23 246·3	29 336·5	30 385·6	31 106·8	34 763·2
Statlig nöjesskatt	26 731·4	43 652·1	45 097·5	43 843·1	49 066·2
Skatt å elektrisk kraft	—	—	—	—	43 768·4
Tillfällig automobilskatt	—	—	—	—	106 715·1
Säger för tullar och acciser	1 578 634·8	1 714 248·7	1 639 481·2	1 815 530·7	2 124 816·0
Säger för skatter	3 897 653·2	4 227 066·3	4 118 449·7	5 041 828·0	6 660 149·6

¹ I riksstaten för budgetåret 1947/48 motsvaras titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt av titeln arvsskatt och gåvoskatt.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
<i>Uppbörd i statens verksamhet:</i>					
Vattendomstolsavgifter	113·1	69·1	76·7	81·8	128·1
Inkomster vid fångvärderna.....	1 499·2	830·3	1 125·5	1 068·9	377·8
Inkomster vid statens uppfostrings- anstalt å Bona	61·1	—	—	—	—
Inkomster vid sjökartverket	266·3	247·3	288·6	306·0	390·1
Inkomster vid garnisonsjukhusen	2 264·2	—	—	—	—
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	3 218·2	3 844·8	4 464·3	5 085·7	5 415·8
Bidrag till pensionsstyrelsen.....	39·0	42·4	115·5	115·1	113·0
Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	262·8	220·4	219·8	370·4	439·8
Inkomster vid statens geotekniska in- stitut	338·2	449·6	351·6	363·7	412·3
Förrättningsavgifter vid statens bilin- spektion	—	1 164·5	1 336·6	1 768·6	2 171·9
Inkomster vid väg- och vattenbyggnads- verket	—	736·8	840·8	605·3	979·7
Avgifter för besiktning av motorfordon	2 708·5	—	—	—	—
Avgifter för registrering av motorfordon	1 493·0	1 502·1	1 998·2	3 158·6	3 177·2
Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 227·2	1 591·3	1 621·8	1 773·0	2 179·6
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18·3	22·6	24·4	24·4	29·3
Inkomster vid länsarkitektorganisatio- nen	891·1	789·5	829·9	929·1	939·3
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41·0	41·0	41·0	41·0	41·0
Inkomst av myntning och justering ..	11 055·9	11 159·3	8 900·4	6 427·3	3 735·2
Kontrollstämpelmedel.....	851·3	704·4	705·1	770·4	824·6
Bidrag till bank- och fondinspektionen	193·6	191·6	231·4	257·1	261·6
Bidrag till sparbanksinspektionen	162·8	171·0	180·1	192·4	203·5
Bidrag för tillsyn över sparbankerna..	249·1	257·5	262·6	266·1	275·7
Inkomster vid tandläkarhögskolorna ..	130·1	74·4	54·5	58·6	14·6
Avgifter för granskning av biografbilder	280·4	278·5	265·2	271·6	261·3
Inkomster vid lantbruksnämnderna ..	—	163·1	1 037·0	1 080·7	1 217·3
Inkomster vid lantbruksingenjörsgorga- nisationen ²	439·3	457·8	—	—	—
Inkomster vid statens veterinärmedi- cinska anstalt	431·2	453·9	552·7	529·9	665·7
Inkomster vid statens centrala frö- kontrollanstalt	722·0	761·8	1 032·8	1 097·2	1 191·5
Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	117·0	173·9	163·5	159·7	196·2
Inkomster vid lantmåteriväsendet....	575·3	2 838·4	3 532·9	4 684·3	5 547·0
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	291·3	354·3	456·4	522·6	734·7
Avgifter för statskontroll å krigsmate- rieltillverkningen	18·1	17·7	18·5	20·0	23·5
Inkomster vid statens provningsanstalt	916·0	1 007·8	1 133·7	1 186·5	1 506·8
Inkomster vid flygtekniska försöksan- stalten.....	382·9	564·4	854·6	1 026·0	1 437·3
Fyr- och båkmedel.....	4 138·2	3 609·6	4 334·3	4 550·6	5 065·3
Lotspenningar	5 117·0	4 750·2	4 774·9	4 889·0	7 094·3
Inkomster vid statens skeppsprovning- anstalt	335·0	302·5	346·6	428·3	482·3
Patent- och varumärkes- samt registre- ringsavgifter	4 027·6	3 939·5	3 952·8	4 915·2	4 694·5
Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	290·7	268·3	266·9	253·2	277·9

¹ Jfr not 2.² Redovisas från och med budgetåret 1949/50 under titeln inkomster vid lantbruksnämnderna.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
Bidrag till försäkringsinspektionen . . .	362·1	446·1	392·4	422·5	467·8
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	299·5	266·1	348·1	291·6	291·2
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 002·4	1 269·1	1 358·3	1 221·1	1 528·6
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	110·5	153·6	182·1	257·8	355·1
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	52·2	65·8	65·0	73·5	292·5
Inkomster vid statens sinnessjukhus ..	19 075·5	21 424·3	21 985·5	22 794·3	27 686·1
Inkomster vid statens skol- och yrkes- hem på Salbohed och i Vänersborg ¹	—	—	83·4	89·3	79·2
Inkomster vid statens uppfostrings- anstalter för sinnesslöa ¹	88·0	85·2	—	—	—
Inkomster vid statens anstalt för fal- landesjuka	229·1	283·7	251·8	290·8	291·0
Inkomster vid statens institut för folk- hälsan	275·3	273·8	290·4	261·1	234·4
Inkomster vid karolinska sjukhuset ..	5 959·2	7 666·5	8 446·1	8 527·7	13 530·9
Inkomster vid serafimerlasarettet	3 269·0	3 287·2	3 645·0	3 995·5	4 687·1
Vissa licensavgifter m. m.	277·2	229·9	—	—	—
<i>Säger för uppbörd i statens verksamhet</i>	76 166·0	79 502·9	83 439·7	87 503·5	101 949·6
Folkpensionsavgifter	100 000·0	168 900·7	140 840·5	141 607·6	149 982·6
<i>Diverse inkomster:</i>					
Bötesmedel	6 178·5	5 891·2	6 693·8	7 316·3	8 856·9
Totalisatormedel	8 960·8	8 669·9	7 460·9	8 830·9	12 841·4
Tipsmedel	17 046·9	49 969·9	35 702·1	40 323·0	48 304·0
Lotterimedel	50 070·5	74 400·4	75 983·1	77 393·3	83 681·1
Övriga diverse inkomster	22 522·4	11 890·2	5 014·6	21 079·7	8 905·7
<i>Säger för diverse inkomster</i>	104 779·1	150 821·6	130 854·5	154 943·2	162 589·1
<i>Säger för egentliga statsinkomster</i>	4 178 598·3	4 626 291·5	4 473 584·4	5 425 882·3	7 074 650·9
Inkomster av statens kapitalfonder.					
<i>Statens affärsverksfonder:</i>					
Postverket	12 350·4	24 701·2	27 013·3	19 099·6	15 075·7
Telegrafverket	20 695·8	32 228·6	47 683·4	46 037·6	38 341·7
Statens järnvägar	14 466·1	59 046·2	38 531·8	28 362·4	21 386·3
Statens vattenfallsverk	15 856·1	20 028·6	38 422·4	60 457·3	50 515·8
Domänverket	44 177·2	32 435·0	20 991·9	39 935·7	91 500·1
<i>Säger för statens affärsverksfonder</i>	107 545·6	168 439·6	172 642·8	193 892·6	216 819·6
<i>Riksbanksfonden</i>	—	—	10 000·0	15 000·0	15 000·0
<i>Statens allmänna fastighetsfond . . .</i>	12 268·3	12 758·2	13 930·9	14 903·5	14 199·9
<i>Försvarets fonder:</i>					
Försvarets fastighetsfond	17 678·6	18 485·9	19 044·0	19 745·3	20 123·3
Försvarets bostadsanskaffningsfond ..	220·6	164·3	104·7	—	—
Försvarets fabriksfond	1 925·7	2 015·3	1 936·8	1 725·4	2 699·3
<i>Säger för försvarets fonder</i>	19 824·9	20 665·5	21 085·5	21 470·7	22 822·6

¹ Titeln inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg motsvaras i riksstaten för budgetåret 1948/49 och tidigare av titeln inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa.

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
<i>Statens ullåningsfonder:</i>					
Värnpliktslånefonden	—	—	0·0	0·1	0·1
Statens bostadslånefond	115·6	90·9	73·2	57·0	43·8
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	19·8	17·1	14·7	32·1	28·1
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	7 343·7	8 895·5	9 454·5	8 368·0	6 943·1
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen	288·8	260·9	235·6	194·7	154·6
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	911·1	1 086·2	1 175·3	1 169·6	1 111·0
Lånefonden för bostadsbyggande	92·1	754·0	2 522·8	6 217·2	12 708·0
Lånefonden för lantarbetarbostäder ..	1·6	1·4	1·2	1·1	0·8
Statens bosättningslånefond	1 570·2	1 662·0	1 701·0	1 726·1	1 753·4
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	11·7	21·8	2·0	1·3	0·7
Vattenkraftslånefonden	186·3	164·0	157·9	150·2	166·1
Luftfartslånefonden	382·7	395·2	1 790·8	503·4	179·9
Tullverkets båtlånefond	10·0	2·5	2·5	2·0	2·1
Statens lånefond för universitetsstudier	4·8	9·0	14·6	19·0	32·3
Allmänna studielånefonden	52·0	53·8	57·7	56·1	60·0
Statens lånefond för hästavelns befrämjande	—	1·1	0·7	0·2	0·7
Statens kaninavelslånefond	0·0	0·0	0·0	—	0·0
Statens fjäderfållånefond	0·1	—	—	—	—
Gödselvårdslånefonden	23·5	14·9	15·2	15·2	13·1
Statens kalkbrukslånefond	6·6	6·1	5·5	4·9	4·4
Statens fruktodlingslånefond	0·1	0·1	0·1	0·3	0·1
Jordbrukets lagerhusfond	—	—	—	216·4	240·1
Frukt- och potatislagerhusfonden	16·9	43·6	59·8	—	—
Statens mejerilånefond	8·3	4·5	4·2	3·9	3·6
Jordbrukets maskinlånefond	403·6	555·7	666·0	717·9	737·4
Spannmålslagerhusfonden	157·1	129·7	165·4	—	—
Spannmålskreditfonden	—	—	—	—	—
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	570·5	551·7	510·0	443·7	376·2
Statens slakterilånefond	4·6	4·3	4·0	3·8	3·5
Kraftledningslånefonden	122·6	133·6	131·0	127·0	130·0
Elektrifieringslånefonden	1·3	0·9	0·5	0·4	0·2
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	1·6	0·7	0·1	0·0	1·0
Egnahemslånefonden	9 382·5	9 021·2	8 887·8	8 175·0	7 855·9
Arrendelånefonden	1·0	3·9	1·2	0·9	0·6
Arbetarsmåbrukslånefonden	1·0	0·2	1·9	0·6	0·3
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	3·6	9·1	3·0	1·0	1·8
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	0·1	0·0	0·2	—	—
Kronotorparnas inventariellånefond ..	—	—	—	—	—
Statens avdikningslånefond	1 535·7	1 401·0	1 403·7	1 379·5	1 400·0
Täckdikningslånefonden	141·8	98·3	105·0	109·5	108·9
Bevattningslånefonden	4·3	4·4	4·4	4·4	3·3
Allmänna nyodlingsfonden	0·2	0·2	0·4	0·2	0·1
Norrländska nyodlingsfonden	0·1	0·0	—	—	—
Fiskerilånefonden	77·0	85·8	95·7	118·6	142·6
Statens fiskredskapslånefond	—	—	—	—	—
Kommunskogslånefonden	1·0	1·0	1·0	1·0	1·0
Virkesmättningslånefonden	—	—	—	—	—
Skogsväglånefonden	1·2	1·2	1·2	1·2	0·5
Statens skogslånefond	—	—	—	—	—
Lånefonden för insamling av skogsfrö	—	—	—	0·0	0·0
Hemslöjdslånefonden	24·5	127·8	228·9	134·8	107·3
Industrilånefonden	171·1	22·8	21·1	13·0	17·2

	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
Statens hantverkslånefond.....	31·1	41·1	45·6	47·0	54·6
Fonden för hantverks- och småindustri- kredit	9·3	12·1	11·9	18·2	18·3
Rederilånefonden	—	—	—	—	—
Statens lånefond för den mindre skepps- farten	8·3	7·1	15·3	20·5	14·4
Statens sekundärlånefond för rederi- näringen	96·8	95·9	94·4	77·3	59·7
Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	0·1	—	—	—	—
Lotsverkets båtlånefond.....	49·7	55·4	70·0	92·0	106·3
<i>Säger för statens utlåningsfonder</i>	23 847·6	25 849·7	29 759·0	30 226·3	34 587·1
<i>Fonden för låneunderstöd</i>	17 947·5	17 193·5	19 449·0	20 241·9	20 856·5
<i>Fonden för statens aktier:</i>					
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag..	19 115·7	} 28 071·6	} 44 442·0	} 39 721·7	} 47 114·8
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1 595·0				
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	1 194·6				
Övriga aktiebolag	763·3				
<i>Säger för fonden för statens aktier</i>	22 668·6	28 071·6	44 442·0	39 721·7	47 114·8
<i>Statens pensionsfonder:</i>					
Folkpensioneringsfonden	28 093·2	27 304·0	26 476·8	26 682·0	26 647·5
Civila tjänstepensionsfonden.....	1 178·1	1 151·9	1 120·0	1 067·9	1 129·1
Militära tjänstepensionsfonden.....	146·6	146·6	145·2	144·6	142·6
Allmänna familjepensionsfonden	3 333·6	3 242·9	3 166·2	2 975·5	3 264·4
Statens pensionsanstalts pensionsfond	—	—	—	5 653·4	7 012·0
Pensionsfonden för vissa riksdagens verk.....	6·1	20·3	19·7	18·4	21·0
<i>Säger för statens pensionsfonder</i>	32 757·6	31 865·7	30 927·9	36 541·8	38 216·6
<i>Diverse kapitalfonder</i>	22 339·6	22 821·4	23 283·1	22 717·7	22 955·6
<i>Säger för inkomster av statens kapitalfonder</i>	259 199·7	327 665·2	365 520·2	394 716·2	432 572·7
Summa	4 437 798·0	4 953 956·7	4 839 104·6	5 820 598·5	7 507 223·6

**Beräkning rörande utfallet av driftbudgetens inkomstsida för
budgetåret 1952/53.**

A. Egentliga statsinkomster.	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
I. Skatter:				
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:				
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	4 555 000 000	4 100 000 000	455 000 000	—
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	4 000 000	5 000 000	—	1 000 000
c. Utskiftningskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	2 300 000	—	1 300 000
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> ..	4 600 000	7 800 000	—	3 200 000
e. Konjunkturskatt, <i>bevillning</i>	150 000 000	50 000 000	100 000 000	—
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	200 000	300 000	—	100 000
g. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlätenskapsskatt, <i>bevillning</i>	65 000 000	65 000 000	—	—
h. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i>	34 000 000	36 000 000	—	2 000 000
i. Omsättnings- och expeditiönsstämplor m. m., <i>bevillning</i>	60 000 000	60 000 000	—	—
2. Automobilskattemedel:				
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	180 000 000	185 000 000	—	—
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	325 000 000	330 000 000	—	—
3. Tullar och acciser:				
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	350 000 000	350 000 000	—	—
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	225 000 000	250 000 000	—	25 000 000
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	3 000 000	4 000 000	—	1 000 000
d. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	17 000 000	17 000 000	—	—
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	575 000 000	610 000 000	—	35 000 000
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	24 000 000	26 000 000	—	2 000 000
g. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	13 000 000	13 000 000	—	—
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i> .	32 000 000	33 000 000	—	1 000 000
i. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	625 000 000	625 000 000	—	—
j. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	45 000 000	50 000 000	—	5 000 000
k. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	75 000 000	80 000 000	—	5 000 000
l. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	35 000 000	35 000 000	—	—
m. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> ...	50 000 000	55 000 000	—	5 000 000
n. Skatt å elektrisk kraft, <i>bevillning</i>	45 000 000	45 000 000	—	—
Säger för skatter	7 492 800 000	7 034 400 000	555 000 000	86 600 000

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:				
1. Vattendomstolsavgifter	100 000	125 000	—	25 000
2. Inkomster vid fångvården	1 300 000	1 400 000	—	100 000
3. Inkomster vid sjökarteverket	300 000	350 000	—	50 000
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	5 600 000	5 800 000	—	200 000
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	125 000	126 000	—	1 000
6. Inkomster vid statens skolor tillhö- rande barna- och ungdomsvården	400 000	450 000	—	50 000
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	350 000	400 000	—	50 000
8. Förrättningsavgifter vid statens bil- inspektion	1 700 000	2 000 000	—	300 000
9. Inkomster vid väg- och vatten- byggnadsverket	600 000	700 000	—	100 000
10. Avgifter för registrering av motor- fordon	2 500 000	3 200 000	—	700 000
11. Inkomster vid Sveriges meteorolo- giska och hydrologiska institut.	1 800 000	2 000 000	—	200 000
12. Bidrag till statens bränslekontrol- lerande verksamhet	25 000	35 000	—	10 000
13. Inkomster vid länsarkitektsorgani- sationen	1 500 000	1 500 000	—	—
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	41 000	—	—
15. Inkomst av myntning och justering	3 500 000	3 500 000	—	—
16. Kontrollstämpelmedel	700 000	750 000	—	50 000
17. Bidrag till bank- och fondinspek- tionen	265 000	340 000	—	—
18. Bidrag till sparbanksinspektionen .	210 000	215 000	—	—
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	275 000	280 000	—	5 000
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	20 000	40 000	—	20 000
21. Avgifter för granskning av biograf- bilder	260 000	275 000	—	15 000
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 000 000	1 300 000	—	300 000
23. Inkomster vid statens veterinär- medicinska anstalt	625 000	675 000	—	50 000
24. Inkomster vid statens centrala frö- kontrollanstalt	1 300 000	1 300 000	—	—
25. Inkomster vid statens lantbruks- kemiska kontrollanstalt	225 000	250 000	—	25 000
26. Inkomster vid lantmåteriväsen- det	5 400 000	5 600 000	—	200 000
27. Inkomster vid rikets allmänna kart- verk	730 000	730 000	—	—
28. Avgifter för statskontroll å krigs- materietillverkningen	25 000	28 000	—	3 000

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
29. Inkomster vid statens provnings- anstalt	1 400 000	1 600 000	—	200 000
30. Inkomster vid flygtekniska försöks- anstalten	1 800 000	2 200 000	—	400 000
31. Fyr- och båkmedel	10 000 000	9 000 000	1 000 000	—
32. Lotspenningar	9 000 000	9 000 000	—	—
33. Inkomster vid statens skeppsprov- ningsanstalt.....	400 000	475 000	—	75 000
34. Patent- och varumärkes- samt re- gistreringsavgifter	4 700 000	5 800 000	—	1 100 000
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	325 000	300 000	25 000	—
36. Bidrag till försäkringsinspektio- nen	525 000	575 000	—	—
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter.....	340 000	350 000	—	10 000
38. Inkomster vid statens bakteriolo- giska laboratorium	1 375 000	1 700 000	—	325 000
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium.....	350 000	370 000	—	20 000
40. Inkomster vid statens farmacev- tiska laboratorium.....	250 000	375 000	—	125 000
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	25 000 000	28 000 000	—	3 000 000
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	90 000	90 000	—	—
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka.....	300 000	310 000	—	10 000
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	275 000	300 000	—	25 000
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	11 600 000	14 000 000	—	2 400 000
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	5 000 000	5 000 000	—	—
Säger för uppbörd i statens verksamhet	103 606 000	112 855 000	1 025 000	10 144 000
III. Folkpensionsavgifter	155 000 000	204 000 000	—	49 000 000
IV. Diverse inkomster:				
1. Bötesmedel	8 000 000	9 000 000	—	1 000 000
2. Totalisatormedel	11 000 000	14 000 000	—	3 000 000
3. Tipsmedel	50 000 000	57 000 000	—	7 000 000
4. Lotterimedel.....	85 000 000	88 000 000	—	3 000 000
5. Övriga diverse inkomster.....	5 000 000	6 000 000	—	1 000 000
Säger för diverse inkomster	159 000 000	174 000 000	—	15 000 000
Säger för egentliga statsinkomster	7 910 406 000	7 525 255 000	556 025 000	160 744 000

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden Kronor	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden Kronor
	Kronor	Kronor		
B. Inkomster av statens kapitalfonder.				
I. Statens affärsverksfonder:				
1. Postverket, <i>bevillning</i>	10 000 000	10 000 000	—	—
2. Telegrafverket	43 000 000	55 000 000	—	12 000 000
3. Statens järnvägar	1 000 000	1 000 000	—	—
4. Statens vattenfallsverk	90 000 000	100 000 000	—	10 000 000
5. Domänverket	100 000 000	80 000 000	20 000 000	—
Säger för statens affärsverksfonder	244 000 000	246 000 000	20 000 000	22 000 000
II. Riksbanksfonden	15 000 000	15 000 000	—	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	15 330 000	15 330 000	—	—
IV. Försvarets fonder:				
1. Försvarets fastighetsfond	21 125 000	21 125 000	—	—
2. Försvarets fabriksfond	2 000 000	2 150 000	—	150 000
Säger för försvarets fonder	23 125 000	23 275 000	—	150 000
V. Statens utlåningsfonder	42 579 400	43 251 400	—	672 000
VI. Fonden för låneunderstöd	20 400 000	21 100 000	—	700 000
VII. Fonden för statens aktier	50 000 000	67 000 000	—	17 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:				
1. Folkpensioneringsfonden.....	26 700 000	26 800 000	—	100 000
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 170 000	1 200 000	—	30 000
3. Militära tjänstepensionsfonden ...	150 000	150 000	—	—
4. Allmänna familjepensionsfonden .	3 250 000	3 350 000	—	100 000
5. Statens pensionsanstalts pensions- fond.....	6 950 000	7 320 000	—	370 000
6. Pensionsfonden för vissa riks- dagens verk	20 000	21 000	—	1 000
Säger för statens pensionsfonder	38 240 000	38 841 000	—	601 000
IX. Diverse kapitalfonder:				
1. Fonden för kreditgivning till ut- landet	27 000 000	39 000 000	—	12 000 000
2. Övriga diverse kapitalfonder	5 300 000	5 700 000	—	400 000
Säger för diverse kapitalfonder	32 300 000	44 700 000	—	12 400 000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	480 974 400	514 497 400	20 000 000	53 523 000
Tillsammans	8 391 380 400	8 039 752 400	576 025 000	214 267 000

Bilaga D.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1953/54.

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i>	4 000 000 000	
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	5 000 000	
c. Utskiptningsskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i>	7 800 000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda för- mäner och rättigheter, <i>bevillning</i> ...	300 000	
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlä- tenskapsskatt, <i>bevillning</i>	70 000 000	
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i>	36 000 000	
h. Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m., <i>bevillning</i>	60 000 000	4 180 100 000
2. Automobilskattemedel:		
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	200 000 000	
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	365 000 000	565 000 000
3. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	325 000 000	
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	250 000 000	
c. Accis å margarin och vissa andra fett- varor, <i>bevillning</i>	4 000 000	
d. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	17 000 000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	650 000 000	
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	25 000 000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel av parti- handelsbolag, <i>bevillning</i>	11 000 000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel av detalj- handelsbolag, <i>bevillning</i>	34 000 000	
i. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	625 000 000	
j. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	50 000 000	
k. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	80 000 000	
l. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	35 000 000	
m. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	55 000 000	
n. Skatt å elektrisk kraft, <i>bevillning</i> ...	35 000 000	2 196 000 000
		6 941 100 000
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	125 000	
2. Inkomster vid fångvården	1 500 000	
3. Inkomster vid sjökartverket	350 000	

	Kronor	Kronor
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	5 800 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	120 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	450 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	430 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	2 000 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	700 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	3 200 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	2 250 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	35 000	
13. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	1 500 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering	3 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	750 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	350 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	225 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	290 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	40 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	275 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 400 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	675 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 300 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	250 000	
26. Inkomster vid lantmäteriväsendet	7 000 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	900 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	28 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 700 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	2 300 000	
31. Fyr- och båkmedel	9 000 000	
32. Lotspenningar	9 000 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	450 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter ..	6 300 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register ..	300 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	650 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	350 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium ..	1 800 000	
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	400 000	
40. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium ..	375 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	28 000 000	
42. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	310 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	300 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	15 000 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	6 000 000	
III. Folkpensionsavgifter		117 309 000
		225 000 000

	Kronor	Kronor
IV. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	9 000 000	
2. Totalisatormedel	14 000 000	
3. Tipsmedel	60 000 000	
4. Lotterimedel	88 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	6 000 000	
		177 000 000
		7 460 409 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, bevilning	10 000 000	
2. Telegrafverket.....	60 000 000	
3. Statens järnvägar	10 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	105 000 000	
5. Domänverket	50 000 000	
		235 000 000
II. Riksbanksfonden		15 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond:		
1. Slottsbyggnadernas delfond.....	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	385 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	555 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 602 000	
5. Generaltullstyrelsens »	140 000	
6. Uppsala universitets »	230 000	
7. Lunds universitets »	335 000	
8. Lotsstyrelsens »	70 000	
9. Medicinalstyrelsens »	2 435 000	
10. Karolinska sjukhusets »	375 000	
		15 128 000
IV. Försvarets fonder:		
1. Försvarets fastighetsfond	21 980 000	
2. Försvarets fabriksfond.....	2 350 000	
		24 330 000
V. Statens utlåningsfonder:		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	22 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby..	27 000	
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre be- medlade, barnrika familjer.....	6 500 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stads- liknande samhällen	128 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 050 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	32 000 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	700	
9. Statens bosättningslånefond	1 800 000	
10. Vattenkraftslånefonden	217 000	
11. Luftfartslånefonden	1 000 000	
12. Tullverkets båtlånefond	2 000	
13. Statens lånefond för universitetsstudier	40 000	

	Kronor	Kronor
14. Allmänna studielånefonden	65 000	
15. Statens lånefond för hästavelns befrämjande	100	
16. Statens kaninavelslånefond	100	
17. Gödselvärdslånefonden	8 000	
18. Statens kalkbrukslånefond	4 000	
19. Statens fruktodlingslånefond	100	
20. Jordbrukets lagerhusfond	245 000	
21. Statens mejerilånefond	3 000	
22. Jordbrukets maskinlånefond	757 000	
23. Spannmålskreditfonden	100	
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	300 000	
25. Statens slakterilånefond	3 000	
26. Kraftledningslånefonden	100 000	
27. Elektrifieringslånefonden	100	
28. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	100	
29. Egnahemslånefonden	7 200 000	
30. Arrendelånefonden	100	
31. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
32. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bo- stadsförbättringslånefond	1 000	
33. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
34. Statens avdikningslånefond	1 400 000	
35. Täckdikningslånefonden	50 000	
36. Bevattningslånefonden	3 000	
37. Allmänna nyodlingsfonden	100	
38. Fiskerilånefonden	170 000	
39. Statens fiskredskapslånefond	100	
40. Kommunskogslånefonden	1 000	
41. Virkesmätningslånefonden	100	
42. Skogsväglånefonden	1 000	
43. Statens skogslånefond	100	
44. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
45. Hemslöjdslånefonden	115 000	
46. Industrilånefonden	10 000	
47. Statens hantverkslånefond	60 000	
48. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	18 000	
49. Rederilånefonden	100	
50. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	66 000	
51. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	70 000	
52. Lotsverkets båtlånefond	120 000	53 558 300
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Bostadsstyrelsens delfond	17 750 000	
2. Statskontorets »	1 050 000	
3. Lantbruksstyrelsens »	125 000	
4. Riksbankens »	560 000	
5. Riksgäldskontorets »	1 635 000	21 120 000
VII. Fonden för statens aktier		70 000 000

	Kronor	Kronor
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	26 800 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 200 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	150 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 350 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond.....	7 100 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	38 620 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	31 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	6 800 000	37 800 000
		510 556 300
Summa		7 970 965 300

Bihang 2.

Nationalbudget för år 1953.

I. Inledning.

Den dämpning av konjunkturen och den klimatförsämring på exportområdet med åtföljande avsaktning i den inhemska expansionstakten, som förutskickades i 1952 års nationalbudget och som sedan också kom att präglade den faktiska utvecklingen under förra året, bildar i än högre grad den här framlagda nationalbudgetens problematik. Avsättnings- och sysselsättningsaspekterna på det framförliggande årets utveckling dominera budgeten. I samma mån som detta är fallet och faktorerna på efterfrågesidan sätta gränserna för den totala produktionens storlek samt för användningen av de tillgängliga varorna och tjänsterna, ökas ovisshetsmomenten i framtidsuppskattningarna. Så länge det existerar lediga produktionsfaktorer, blir det bland annat svårare att på förhand kvantitativt bedöma den ekonomiska politikens inverkan på den reala utvecklingen — i synnerhet då den förnämligast arbetar med allmänt verkande medel — än då politikens huvudsakliga uppgift är att hålla anspråken på olika punkter inom ramen för vad de givna tillgångarna på varje punkt maximalt medgiva. Budgetkalkylernas variationsmarginal blir därför för året avsevärt utvidgad. Detta gäller så mycket mera som efterfrågesituationen i Sverige röner starkt inflytande av de för närvarande ovanligt svårbedömbara förhållandena på de utländska marknaderna.

En bedömning av de reala förändringarna i den svenska ekonomien kan följaktligen i rådande läge icke i någon högre grad bygga på siffermässigt preciserade planer för olika delområden utan måste nu i större omfattning än tidigare grundas på en allmän ekonomisk analys och på kunskap om de aktuella utvecklingstendenserna i de enskilda näringsgrenarna. Under sådana omständigheter får med andra ord prognosunderlaget väsentligt vidgad betydelse för nationalbudgeten. Budgetarbetet har av nämnda skäl i högre grad än de föregående åren inriktats på att bringa klarhet angående det faktiska läget och de tänkbara utvecklingslinjerna i företagsvärlden och på arbetsmarknaden. Särskilda ansträngningar ha nedlagts på att få hållpunkter för en bedömning av försäljnings- och orderläget i industrien samt arbetslöshetsriskerna i olika branscher och fack. Delegationen har i detta syfte upprätthållit livliga kontakter med näringslivets organisationer. Sålunda har bland annat Sveriges industriförbund i anslutning till nationalbudgetarbetet verkställt en specialenkät angående orderingsgången under olika perioder av förra året, vilket material sedan

bearbetats av Industriens utredningsinstitut. Ett flertal branschsamman- slutningar ha tillhandagått delegationen med informationer om produktion- utsikter och sysselsättningsläge inom respektive områden, varvid frå- gan om förekomsten av dold arbetslöshet varit föremål för särskild upp- märksamhet. Härutöver har som vanligt handels- och industrikommission- en samarbetat med affärslivets organisationer vid sina export- och im- portberäkningar. På likartat sätt vila uppskattningarna av investerings- viljan i industrien och transportväsendet på uppgifter som inhämtats från vederbörande företag genom kommerskollegium. Detsamma gäller national- budgetens kalkyler beträffande industriproduktionen för innevarande år. Utgångsmaterialet för sistnämnda kalkyler har via kommerskollegium samt handels- och industrikommissionen införskaffats från vederbörande bran- scher och företag. Vad rör sysselsättningen och arbetslöshetsriskerna har arbetsmarknadsstyrelsen på nationalbudgetdelegationens hemställan kom- pletterat bilden av läget genom en i början av december gjord snabbenkät hos länsarbetsnämnderna. Över huvud taget har det varit en strävan hos delegationen att tillvarataga alla till buds stående möjligheter att mäta kon- junkturdämpningens intensitet och återverkningar i produktions- och sys- selsättningsfären.

Hur noggranna och uttömmande undersökningar av läget på det ekono- miska livets olika punkter och delområden som än göras, är det likväl icke möjligt att enbart med stöd av dem tränga tillräckligt långt fram i tiden och spänna över utvecklingen under ett helt år. En översikt över det kom- mande året i nationalbudgetens form kan därför icke uteslutande lita till utsagor och bedömningar av branshexperter och arbetsmarknadsmyndig- heter. Härutöver fordras en *t o t a l a n a l y s* av de interna balansfaktorerna. En sådan företages i kapitel VIII.

I synnerhet i dagens läge är det vidare nödvändigt att som grundval för nationalbudgetkalkylerna få en föreställning om de *i n t e r n a t i o n e l l a* utvecklingstendenserna och på basis därav uppställa de för nationalbudge- ten underliggande antagandena rörande impulserna utifrån. Nationalbudget- beräkningarna utgå i detta hänseende från den bild av konjunkturen utom- lands, som för närvarande kan iakttagas. Denna kännetecknas av en viss splittring. I Västeuropa ha under fjolåret i flera länder stagnationstendenser framträtt, vilka vid detta års ingång på några håll alltjämt bestå, under det att framför allt Västtyskland karakteriseras av fortsatta ekonomiska fram- steg. Konjunkturläget i Förenta staterna utmärkes däremot av återhämt- ning och stabilisering efter den föregående avmattningsperioden. En viss dragning uppåt försiggår för produktion och sysselsättning. Upprustningen är härvidlag den pådrivande kraften. Vissa uppmjukningar i de inflations- bekämpande åtgärderna ha vidare företagits i Förenta staterna. Någon yt- terligare inflationistisk tillspetsning finnes det dock inga tecken till. För den övriga världen spelar det stor roll, att USA:s råvaruköp i utlandet återupptagits. Härigenom förbättras gradvis valutaläget i Sydamerika och sterlingområdet, vilket i sin tur ökar ifrågavarande länders möjligheter

och benägenhet att importera mera varor från övriga länder. På detta sätt utlöser den nuvarande amerikanska konjunkturåterhämtningen en allmän tendens till stabilisering och upphörande avmattning i världshandeln och den internationella konjunkturen. I vissa avseenden kan man för tillfället t. o. m. tala om tendenser till internationell konjunkturuppgång. Bland annat ha priserna på en del råvaror ånyo börjat stiga. Även Västeuropa bör komma att under den närmaste tiden röna inflytande i positiv riktning av konjunkturåterhämtningen. I viss mån har så redan skett beträffande Storbritanniens betalningsbalans.

Därest denna utveckling fortsätter, kan man hoppas, att vidtagna restriktioner för utrikeshandeln mildras runt om i världen och att således betingelserna för den svenska exporten förbättras. Sannolikheten talar dock för att den hårdnande konkurrensen på de utländska marknaderna, till följd av de intensifierade exportansträngningarna och den ökade produktionsförmågan i många länder, kommer att resultera i ett kännbart motstånd för vissa delar av den svenska exporten. Den starka expansionen av den tyska utrikeshandeln träder härvid i förgrunden. Särskilt verkstadsindustrien kan antagas komma att möta påfrestningar på exportområdet under innevarande år. Likaså får man vara beredd på att det internationella läget för många hemmamarknadsindustrier kan medföra, att de utsätts för skärpt importkonkurrens, trots en allmän klimattförbättring i världskonjunkturen. För skogsindustrierna synes däremot en uppgång i produktion och försäljningar kunna påräknas. En allvarlig faktor för hela landets industri är den under de senaste åren uppdrivna kostnadsnivån, som innebär en försvagad ställning i handelsförbindelserna med utlandet. Samtidigt gäller, att landets näringsliv tack vare efterkrigstidens snabba utveckling i fråga om rationalisering och utbyggnad nått en ansevärd effektivitet och styrka, vilket ökat dess förutsättningar att internationellt hävda sig. Även med vederbörlig hänsyn härtill får man likväl utgå från att det internationella läget innebär, att den svenska industrien år 1953 kommer att arbeta under skärpt konkurrens både hemma och ute.

Den bild, som här tecknats, tager fasta på de nu skönjbara tendenserna i världsekonomin. Sammanfattningsvis kunna dessa sägas tyda på upphörd avmattning. Ju mera tidsperspektivet förlänges, desto mera dimhöljad blir sikten och desto vidare fältet för spekulationer och olika tänkbara alternativ. Ett alternativ som allvarligt måste begrundas är det som anknyter till den förutsedda vändpunkten i den amerikanska upprustningen. Enligt hittills gällande planer skulle denna inträda mot slutet av år 1953 eller i början av år 1954. Förskjutningar av planerna ha emellertid tidigare inträffat, och det är icke uteslutet, att ytterligare eftersläpningar uppkomma, vilka förlägga toppen i upprustningsprogrammet till en senare tidpunkt. Oavsett detta kan medvetandet om kommande nedskärningar i rustningsproduktionen skapa förväntningar, som påverka utvecklingen i depressiv riktning. Verkningarna härav kunna eventuellt göra sig gällande redan mot slutet av innevarande år och sprida sig över hela världshushållet på ovan an-

givet sätt. Detta får ställas mot möjligheten att den civila efterfrågan i USA smidigt anpassas till det ökade försörjningsutrymme, som erhålles genom bortfallet av militära anspråk på produktionsapparaten. Den amerikanska ekonomiska politiken i ett dylikt läge utgör härvidlag ett frågetecken. Rent allmänt gäller, att såväl i Förenta staterna som i den övriga världen regeringarna numera i långt högre grad än förr äro inställda på att med alla medel förhindra uppkomsten av en omfattande arbetslöshet. Av betydelse i sammanhanget är vidare vilken motståndskraft länderna utanför Förenta staterna vid tidpunkten i fråga besitta mot följderna av en sammankrympning av den amerikanska ekonomien. Därest andra länder under mellantiden lyckas förstärka sin valutaställning, reduceras i motsvarande mån den ogynnsamma effekten av en amerikansk konjunkturedgång. Det bör dessutom framhållas, att upprustningens relativa betydelse för den totala amerikanska samhällsekonomien icke bör överskattas.

Kvar står dock, att den väntade nedgången i upprustningen kan bli signalen till en ny och starkare internationell konjunkturförsvagning än den som rått under åren 1951 och 1952. Det är dock ännu så länge blott fråga om *risker* för en sådan utveckling. Existensen av dessa risker motiverar vaksamhet och försiktighet i framtidsbedömningen, men kan icke tagas i beaktande i föreliggande nationalbudgetkalkyler. Dessa måste, som redan påpekats, baseras på sådana antaganden, som äro förankrade i nu kända förhållanden.

Av det anförda följer, att den framlagda nationalbudgeten för år 1953 endast har giltighet, så länge nuvarande internationella konjunkturläge består. Allt eftersom detta ändras, måste också nationalbudgetkalkylerna revideras. Det finnes ingen anledning att i år i likhet med i fjol på detta stadium fastställa en bestämd tidpunkt för en revidering. Det torde få bli beroende av lägets utveckling, om och när en sådan revision skall äga rum.

I fråga om uppläggning och disposition ansluter sig 1953 års nationalbudget i stort sett till föregående års preliminära budget. Den redogörelse för grundmaterialet till beräkningarna, som lämnades i inledningskapitlet till 1952 års budget, är även tillämplig på årets kalkyler, dock med komplettering av ovan redovisade specialundersökningar.

II. Försörjningsbalansen för år 1952.

Den spekulationskonjunktur under senare hälften av år 1950 och början av år 1951, som blev den världsekonomiska följderna av Koreakrigets utbrott, återspeglades i kraftiga variationer i många av den svenska försörjningsbalansens poster. En påtaglig konjunkturkänslighet kunde iakttagas exempelvis i konsumtion, lagerförändringar och import. Detta har också varit fallet under den avmattning i det ekonomiska läget som började år 1951 och sträckt sig in på år 1952.

Eftersom den tillgängliga primärstatistiken endast medger en registrering av i bästa fall årsgenomsnitt för försörjningsbalansens olika poster, är denna balans föga lämpad som konjunkturanalytiskt instrument vid en undersökning av den ekonomiska utvecklingen i Sverige under perioden 1950—1952. Tag som exempel exportens utveckling. Årsgenomsnitten för exportpriserna, sådana de kunna bedömas med hjälp av handelsstatistikens enhetsvärden, ange ingen påtaglig exportprisförändring mellan åren 1951 och 1952. Mot detta skall ställas de kraftiga variationerna av exportpriserna under perioden, om de mätas kvartals- eller månadsvis, med en stark ökning under år 1951 mot en topp i början av år 1952 och därefter ett kraftigt prisfall.

Men det är inte heller möjligt att med någon större grad av säkerhet sammanställa årssiffror över försörjningsbalansens utveckling under perioden 1950—1952 för att använda dem till sedvanlig analys av de resultat som uppnåtts i fråga om tillgången på varor och tjänster och dessas användning för konsumtion och investering. Utvecklingen under år 1952 undandrar sig liksom utvecklingen under år 1951 på väsentliga punkter statistisk kartläggning. De svårigheter som sammanhånga med en statistisk registrering av utvecklingen under åren 1951 och 1952 kunna främst hänföras till pris- och lagerutvecklingen.¹ Såsom konjunkturinstitutet framhöll i sin vårrapport kommer »en fullt klar bild av året 1951 kanske aldrig att kunna ges i försörjningsbalansens termer med hjälp enbart av tillgänglig primärstatistik». Detsamma gäller året 1952 eller i varje fall utvecklingen från år 1951 till år 1952. När bättre primärstatistik erhållits, kommer möjligen utvecklingen från år 1950 direkt till år 1952 att kunna klarläggas.

Även om sålunda konjunkturinstitutet ansett beräkningarna över utvecklingen av försörjningsbalansens poster mellan år 1951 och år 1952 alltför osäkra för en samlad och fullständig presentation, skola dock vissa data lämnas för de olika posternas utveckling under år 1952. De poster som ingå i försörjningsbalansen och som skola kommenteras nedan, äro bruttonationalprodukt och import på tillgångssidan och investeringar, lagerförändringar, export samt privat och offentlig konsumtion på användningssidan.

¹ Beräkningstekniska svårigheter föreligga sålunda med hänsyn till prisökningarna under åren 1951 och 1952 och främst då deras tidslokalisering samt till de betydande lagerökningarna, som endast kunna bristfälligt belägas med tillgänglig statistik.

Det bör inledningsvis även framhållas, att något försök till granskning av nationalbudgetutfallet för år 1952 icke kommer att göras, då detta ej är av samma principiella intresse som liknande granskningar av föregående år. Den reviderade nationalbudget för år 1952, som uppgjordes våren 1952, innefattade nämligen en post »ofördelat disponibelt utrymme» på 980 miljoner kronor. Underlag ansågs icke finnas för att då justera budgetens olika poster genom en realistisk fördelning av det disponibla utrymmet på desamma.

Preliminära beräkningar över *e x p o r t e n s* och *i m p o r t e n s* utveckling redovisas i kapitel V. Såväl export- som importvolymen av varor beräknas under år 1952 genomsnittligt ha legat under 1951 års nivå (13 respektive 10 procent). Denna nedgång kan för exportens del främst hänföras till skogsprodukter, för importens del huvudsakligen till textilvaror. Genomsnittligt sett har bytesförhållandets försämring mellan åren 1951 och 1952 beräknats till cirka fem procent. Detta skulle kunna jämföras med en valutamässig förlust på 400—500 miljoner kronor (skillnaden mellan handelsbalansens saldo i fasta och 1951 års priser). Detta innebär en större förlust än den på 200 miljoner kronor, som beräknades i nationalbudgeten på grundval av då kända prisrelationer.

Ett av de mest karakteristiska dragen i 1951 års ekonomiska utveckling var den betydande *l a g e r ö k n i n g* som då kom till stånd. Storleken kan icke fastställas, men det rörde sig sannolikt om belopp av storleksordningen en miljard eller kanske t. o. m. $1\frac{1}{2}$ miljard kronor. Denna lagerökning var — speciellt på textilområdet — delvis ofrivillig, då en av de främsta orsakerna till lagerökningen var ett köpmotstånd från konsumenternas sida. Det är därför naturligt, att företagen strävat att skära ned textiltillagren under år 1952. En preliminär beräkning, som utförts inom handels- och industrikommissionen, tyder på en lagerminskning för textilvaror av storleksordningen 300 miljoner kronor. Likartat är förhållandet beträffande skolagren, för vilka även en nedgång synes ha ägt rum.

Däremot har det sannolikt under år 1952 förekommit väsentliga lagerökningar på andra varuområden. För bränslen och livsmedel kan räknas med

Tabell 1. Privat konsumtion åren 1949—1952.¹

Miljoner kronor i löpande priser.

	1949	1950	1951	1952 prel.
1. Livsmedel	7 508	8 001	9 088	10 387
2. Bostad	1 581	1 652	1 740	1 880
3. Bränsle och lyse	716	813	1 134	1 193
4. Beklädnad	2 886	3 094	3 225	3 461
5. Varaktiga konsumtionsvaror	2 029	2 412	2 737	2 743
6. Övrigt	3 204	3 366	3 815	4 134
Summa	17 924	19 338	21 739	23 798
Index 1951 = 100	82	89	100	109

¹ Omfattar icke bank- och försäkringskonsumtion.

en lageruppgång av storleksordningen 100 miljoner kronor på vardera området.¹ Men framför allt torde lagren av skogsprodukter ha gått upp betydligt. Det gäller t. ex. massa och massaved, även om preciserade uppgifter ännu icke kunna lämnas. Även för verkstadsprodukter är en lagerökning sannolik.

Någon total lagerökning under år 1952 av samma storlek som 1951 års kan det dock knappast vara fråga om. Sett ur försörjningsbalansens synpunkt blir därför förändringen av posten »lagerförändringar» mellan de båda åren negativ. Det innebär, att icke lika stor del av resurserna år 1952 använts för lageruppbbyggnad som år 1951. Beträffande lagerutvecklingen se vidare kapitel VI.

Vad beträffar investeringarna under år 1952 beräknas de privata investeringarna, mätta i 1951 års priser, ha varit något lägre än 1951 års. De på detta område relativt osäkra beräkningarna ange visserligen att investeringarna i bostäder (exkl. reparationer och underhåll) stigit inemot tio procent, men samtidigt noteras en nedgång för investeringarna inom industri och privat transportväsen (t. ex. i bilar). Å andra sidan ha de ofentliga investeringarna stigit kraftigt, eller med 16 procent, räknat i 1951 års priser. Ökningen gäller främst investeringar inom affärsverk, vägväsende och försvar. Investeringsutvecklingen belyses vidare i kapitel VI.

Utvecklingen av den privata konsumtionens värde framgår av tabell 1. Därur kan utläsas, att konsumtionsvärdet steg med närmare tio procent mellan åren 1951 och 1952.

Den privata konsumtionen mätt i 1951 års priser beräknas under perioden 1949—1952 ha utvecklats på följande sätt (index 1951 = 100):

1949	1950	1951	1952
97	101	100	102

Den relativt betydande ökningen mellan år 1949 och år 1950, som delvis var spekulativt betonad, följdes under år 1951 av en avmattning. Under år

Tabell 2. Tillförseln av beklädnadsvaror åren 1949—1952 i 1951 års detaljhandelspris.

Miljoner kronor.

	1949	1950	1951	1952 prel.
Vävnader	534	714	771	314
Konfektion	1 548	1 512	1 541	1 446
Strumpor och trikåvaror	601	596	639	521
Hattar och mössor	100	107	116	98
Handelsgarn	138	126	104	90
Summa beklädnadsvaror	2 921	3 055	3 171	2 469
Index: 1951 = 100	92	96	100	78

Anm. Beräkningarna utförda inom statens handels- och industrikommission.

¹ Mot ökningen av livsmedelslagren bör dock ställas en nedgång i kreaturskapitalet, beräknad till cirka 70 miljoner kronor.

1952 synes en ökning av den privata konsumtionen ha kommit till stånd, beräknad till drygt två procent från 1951 års nivå. Den privata konsumtionen skulle därmed ligga närmare sex procent över 1949 års nivå.

Alla de sex huvudgrupperna av privat konsumtion beräknas ha stigit volymmässigt mellan åren 1951 och 1952 utom gruppen »varaktiga konsumtionsvaror». Den nedgång på cirka fem procent, som noteras för sistnämnda grupp, förklaras bland annat av en kraftig minskning av antalet inköpta privatbilar. Den största ökningen har sannolikt gruppen »beklädnad» undergått, men dess storleksordning är svår att fastställa, eftersom prisnivån för omräkning av löpande värden till volymtal är obestämmd inom tämligen vida marginaler, bland annat på grund av realisationernas svårbestämbara roll för prisnivåns läge. Mindre osäkra äro siffrorna över textiltillförseln, för vilken beräkningarna utgå direkt från kvantitetstal och som framgår av tabell 2. Nedgången i tillförseln mellan år 1951 och år 1952 beror såväl på minskad import som på minskad produktion. Den samtida konsumtionsstegringen har möjliggjorts av en kraftig nedskärning av textillagren.

Tabell 3. Konsumtion av födo- och njutningsämnen åren 1939 och 1949—1952, räknat i 1951 års priser.

Indextal: 1939 = 100

Varuslag	1939	1949	1950 ¹	1951 ¹	1952 ²
Mjöl, gryn och bröd m. m.	100	101	99	107	105
Potatis	100	118	114	114	114
Rotfrukter, grönsaker, frukt och bär	100	117	151	145	152
Specerier	100	87	96	83	92
Mjök och grädde	100	119	121	117	117
Smör och margarin	100	118	123	124	129
Ost	100	106	130	122	124
Kött och fläsk	100	109	113	117	116
Ägg	100	129	130	130	131
Fisk och fiskkonserver.....	100	101	96	94	94
Drycker	100	121	124	122	129
Tobak	100	111	112	108	117
Samtliga varuslag	100	109	115	112	116

Anm. Beräkningarna utförda inom statens jordbruksnämnd.

Livsmedelskonsumtionen beräknas volymmässigt ha ökat med drygt tre procent. Tabell 3 visar indextal över konsumtionen av födo- och njutningsämnen enligt jordbruksnämndens beräkningar. Av denna framgår, att ökningen av livsmedelskonsumtionen framför allt gällt grupperna rotfrukter, grönsaker, frukt och bär; specerier; smör och margarin; drycker samt tobak.³

¹ Delvis preliminära uppgifter.

² Prognos för 4:e kvartalet 1952.

³ Ett närmare studium av dessa grupper visar, att ökningen främst hänför sig till färska grönsaker och sydfrukter, kaffe, margarin, alla sorters drycker utom svagdricka samt tobak.

Tabell 4. Konsumenternas utgifter och sparande 1946—1952.

	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952 prel.
<i>A. Miljarder kronor.</i>							
1. Konsumtionsutgifter.....	14.8	16.0	17.5	17.8	19.2	21.6	23.6
1a. Därav indirekta skatter minus subventioner	1.7	1.7	2.0	2.0	2.0	2.3	2.3
2. Premier minus försäkringsfall.....	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.7	0.8
3. Direkta skatter.....	1.9	2.9	3.1	3.2	3.1	4.5	5.7
4. Totala löpande utgifter.....	17.1	19.4	21.1	21.5	22.8	26.8	30.1
5. Sparande							
{ alt. a.....	-1.0	-1.6	-0.7	-0.1	-0.4	+0.2	
{ alt. b.....	± 0	-0.4	+0.7	+1.3	+1.1	+2.0	
{ alt. c.....	+1.0	+0.8	+2.0	+2.7	+2.6	+3.8	
6. Totala utgifter = totala inkomster							
{ alt. a.....	16.1	17.8	20.4	21.4	22.4	27.0	
{ alt. b.....	17.1	19.0	21.8	22.8	23.9	28.8	
{ alt. c.....	18.1	20.2	23.1	24.2	25.4	30.6	
<i>B. Procenttal.</i>							
1. Konsumtionsutgifter.....	87	82	83	83	84	80	78
1a. Därav indirekta skatter minus subventioner	10	9	9	9	9	9	8
2. Premier minus försäkringsfall.....	2	3	2	2	2	3	3
3. Direkta skatter.....	11	15	15	15	14	17	19
4. Totala löpande utgifter.....	100	100	100	100	100	100	100

Anm. Tabellen konstrueras på följande sätt. Utgifter för konsumtion (post 1), premier (post 2) och skatter (post 3) adderas till löpande utgifter (post 4). För år 1946 göres tre alternativa hypotetiska antaganden om sparandets höjd (1:a kolumnen, post 5). Dessa adderas med totala löpande utgifter, varigenom tre alternativ för totala utgifter (= totala inkomster) år 1946 erhålles. Denna totalpost har för tiden 1946—1949 framskrivits med omslutningen på konsumentsektorns inkomstomfördelningskonto sådant detta givits i *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie B:13*, s. 17 f. Denna omslutning är en summa huvudsakligen av löner, enskilda företagares inkomster, kapitalinkomster, folkpensioner och barnbidrag. Utvecklingen av post 6 för tiden 1946—1951 har framskrivits med hjälp av uppskattad inkomst för fysiska personer enligt taxeringsstatistiken.

Om man jämför ökningen av den privata konsumtionen från år 1950 till år 1952 med den samtida ökningen av löntagarnas inkomster, är den inträffade konsumtionsökningen påfallande låg. För att närmare belysa denna fråga ha sedvanliga uppgifter angående konsumenternas inkomster, skatter och konsumtionsutgifter sammanförts i tabell 4, där det enskilda sparandets utveckling framräknats som en restpost. Såsom framgår av tabellens konstruktion, kunna endast *förändringar* av detta sparande utläsas (med utgångspunkt från tre alternativa antaganden rörande nivån för sparandet år 1946). Tabellen visar, att det totala sparandet hos konsumenterna sannolikt minskat, ehuru mycket obetydligt, mellan åren 1949 och 1950 i samband med de intensifierade inköpen av vissa konsumtionsvaror hösten 1950. Därefter synes sparandet ha ökat kraftigt under år 1951.

Så länge de totala konsumentinkomsterna för år 1952 icke kunna statistiskt registreras, kunna icke heller några mer bestämda slutsatser dragas

om konsumenternas sparande detta år. För att sparandet enligt alt. b i tabell 4 skall vara oförändrat i absoluta tal mellan åren 1951 och 1952 skulle fordras, att inkomstökningen genomsnittligt för alla konsumenter (lön-tagare, enskilda företagare, folkpensionärer etc.) varit 11,5 procent. För varje procents inkomstökning därutöver erhålles en ökning i sparandet på knappa 0,3 miljarder kronor över 1951 års nivå. Det synes sannolikt, att sparandet ökat icke oväsentligt från år 1951 till år 1952.¹ — Av procenttalen i tabell 4 framgår även de direkta skatternas successivt ökade andel i konsumenternas utgifter från år 1950 till år 1952.

Vad slutligen den offentliga konsumtionen beträffar, beräknas den ha stigit med cirka fem procent (i 1951 års priser) från år 1951 till år 1952, eller lika mycket som förutsattes i nationalbudgeten för år 1952. Enligt den preliminära volymeräkningen, som på grund av gjorda prisantaganden möjligen ligger något i överkant, har den kommunala konsumtionen stigit något snabbare än den statliga. Utvecklingen av den offentliga konsumtionen under år 1952 ligger i linje med den föregående efterkrigsutvecklingen av denna post med dess ganska jämna årliga öknings-takt och den kommunala konsumtionens stigande andel.

Bruttonationalprodukten är därmed den enda post i försörjningsbalansen som återstår att behandla. Den brukar i institutets efterhandskalkyler framkomma som en »restpost» (investering + lagerförändring + konsumtion + export — import) sedan övriga poster i försörjningsbalansen blivit bestämda. Vissa kontrollberäkningar över bruttonationalprodukten kunna också företagas genom försök till summering av förädlingsvärdena (bidragen) för olika näringsgrenar. Schematiskt kan sägas, att de största felkällorna i de båda beräkningsmetoderna ligga i uppskattningen av i förra fallet lagren, i senare fallet handelns och transportväsendets förädlingsvärden.

Eftersom lagerförändringarna voro betydande, åtminstone under år 1951, blir en uppskattning av bruttonationalproduktens utveckling i fasta priser mellan åren 1950 och 1951 samt åren 1951 och 1952 enligt den förra metoden ytterligt osäker. Trots osäkerhetsmomenten även i beräkningar enligt den senare metoden användes denna därför som huvudalternativ vid de konjunkturinstitutets beräkningar för år 1951, som utfördes våren 1952, varvid i stället lagren framkommo som en restpost i försörjningsbalansen.

Sannolikt är, att bruttonationalprodukten mätt i fasta priser ökat i väsentligt blygsammare årlig takt från år 1950 till år 1952 än under perioden 1947—1950. Liksom föregående höst har institutet emellertid även i år ansett, att preciserade beräkningar över det gångna årets bruttonationalprodukt äro för osäkra att presenteras på ett så tidigt stadium. Nationalbudgetdelegationen har dock ansett det önskvärt att som bakgrund till sina kalkyler

¹ Med utgångspunkt från de inkomstantaganden som ligga till grund för riksräkenskapsverkets inkomstberäkning erhålles drygt 14 procent i inkomstökning och icke fullt 0,8 miljarder kronor i ökning av konsumenternas sparande (alt. b).

göra en preliminär och ytterst grov överslagsberäkning av bruttonationalproduktens utveckling under år 1952, vilken redovisas i följande kapitel.

En preliminär sammanfattning av årets utveckling i försörjningsbalansens termer kan få följande lydelse: en relativt blygsam produktionsökning, ett minskat volymmässigt överskott i bytesbalansen, en något minskad privat investeringsverksamhet samt en väsentligt lägre lagerökning än föregående år ha gett utrymme för en icke oväsentlig ökning i privat konsumtion och en betydande ökning av såväl offentlig konsumtion som offentlig investering. Därjämte har en försämring av bytesförhållandet vid sidan av den volymmässiga nedgången i exportöverskottet medfört, att bytesbalansen gått ungefär jämnt ut år 1952, medan den år 1951 visade ett kraftigt överskott. Den spänning mellan tillgång och för liten efterfrågan som i form av ett »ofördelat disponibelt utrymme» registrerades i nationalbudgeten för år 1952, synes ha utjämnats i huvudsak på två sätt. Dels har sannolikt bruttonationalprodukten (på tillgångssidan) icke ökat så mycket som förut-sattes i nationalbudgetkalkylerna, dels ha de tillgängliga resurserna kommit till användning för ökning av lagren i större utsträckning än förutsett.

III. Produktionen.

Den allmänna produktionsutvecklingen.

Utvecklingen under år 1952. De beräkningar av bruttonationalproduktens utveckling under år 1952, som nu kunna göras, måste, såsom ovan i kapitel II omnämnts, vidlåsas av så betydande osäkerhet på grund av det ännu bristfälliga statistiska underlaget och svårigheterna att rätt tidslokalisera de prisförändringar som ägt rum under året, att konjunkturinstitutet icke ansett sig kunna framlägga dem. Nationalbudgetdelegationen har emellertid, trots vanskligheterna i en dylik kalkyl, sökt verkställa en ytterst preliminär överslagsberäkning av bruttonationalproduktens förändring mellan åren 1951 och 1952. Enligt denna beräkning skulle en ökning av storleksordningen högst en halv miljard kronor i 1951 års priser ha ägt rum. I löpande priser uppgick bruttonationalprodukten under år 1952 till omkring 41 $\frac{1}{2}$ miljarder kronor. Detta innebär, att utvecklingen under det gångna året, liksom under år 1951, karakteriserats av en svagare ökningstakt än under tidigare efterkrigsår. De främsta orsakerna härtill ha utan tvivel varit *dels* den av vikande efterfrågan förorsakade krisen inom konsumtionsvaruindustrierna, som gjorde sig kännbar redan under slutet av år 1951 men som accentuerades under första halvåret 1952, *dels* också den under året inträdda försämringen i våra avsättningsförhållanden i utlandet, vilken medfört en kraftig hopkrympning av exporten och därmed på många håll även av produktionen. Trots en betydligt förbättrad balans på arbetsmarknaden samt en av vissa indicier att döma fortsatt gynnsam produktivitetens utveckling, och trots expansionen inom vissa näringsgrenar såsom den tunga industrien, byggnads- och anläggningsverksamheten, jordbruk och skogsbruk m. fl., har det totala produktionsresultatet på grund av andra näringars stagnation eller tillbakagång ökat betydligt långsammare än man under efterkrigstiden blivit van att räkna med. Den återhämtning, som under andra halvåret 1952 inträtt för skogsindustrierna, har lika litet som den av ökningen i den privata konsumtionsefterfrågan förorsakade förbättringen inom textil- och beklädnadsindustrien jämte skoindustrien kunnat förhindra, att det samlade resultatet av produktionen under år 1952 blivit lägre än de tekniska och kapacitetsmässiga förutsättningarna skulle ha tillåtit vid ett gynnsammare avsättningsläge.

Utvecklingen inom näringslivets olika grenar skall här blott i korthet belysas. De siffermässiga preciseringar som göras av nedan antydda tendenser äro i många fall av betydande osäkerhetsgrad.

Det mest anmärkningsvärda draget i produktionsutvecklingen under år 1952 är den absoluta tillbakagång som inträffat i *i n d u s t r i e n s* produktionsvolym och som innebär, att den årliga expansion inom denna näringsgren, vilken kunnat konstateras sedan år 1941 med undantag endast för strejkåret 1945, under år 1952 uteblivit. I jämförelse med år 1951 synes

enligt industriförbundets produktionsindex en nedgång ha skett i industriens produktionsresultat med nära två procent.

Till denna produktionsnedgång ha ett flertal faktorer bidragit. Enligt socialstyrelsen har en nettominskning i antalet sysselsatta inom industrien ägt rum, uppgående till $2\frac{1}{2}$ procent. Genom partiell övergång till treveckorssemester har antalet arbetstimmar sjunkit mera än vad som svarar mot minskningen i antalet sysselsatta. Härutöver ha inom olika företag tillkommit sådana företeelser som korttidsarbete under längre eller kortare period, förlängd semester utöver den lagstadgade, m. m. Slutligen har sysselsättning av viss del av arbetskraften med tidigare eftersatta reparations- och underhållsarbeten förekommit. Denna senare verksamhet kommer ej till uttryck i den egentliga produktionsstatistiken, då den närmast har varit av investeringsnatur. Det kunde finnas anledning förvänta, att dessa produktionsminskande faktorer tillsammans skulle ha medfört en större nedgång i produktionsresultatet, såsom detta avspeglas i industriförbundets index, än som faktiskt synes ha inträffat. Att den statistiskt konstaterade nedgången blivit mindre än man kunde förmoda får tillskrivas det förhållandet att produktiviteten inom industrien av vissa tecken att döma stigit även under år 1952. Fortfarande torde den gynnsamma effekten av tidigare företagna stora investeringar göra sig successivt märkbar. Härtill har på senare tid även kommit den starkt förbättrade arbetskraftssituationen, vilken medfört minskad rörlighet och lägre frånvarofrekvens samt möjligen också ökad arbetsintensitet.

Det kan dock ifrågasättas, om icke industriförbundets produktionsindex genom sin konstruktion något överskattar nedgången i industriproduktionens volym mellan åren 1951 och 1952. För det första gäller, att man vid indexberäkningen av verkstadsindustriens produktion utgår från antagandet, att denna varierar direkt med antalet utförda arbetstimmar, varefter uppräknings sker med hänsyn till en förmodad årlig produktivitetstegring med $2\frac{1}{2}$ procent. Det i jämförelse med år 1951 väsentligt förbättrade arbetskraftsläget kan emellertid under fjolåret ha medfört en större produktivitetstegring än den antagna. Mot detta få ställas de produktivetsminskande verkningarna av att en viss del av arbetskraften sysselsatts i mindre produktiv verksamhet, såsom reparations- och underhållsarbeten etc. inom företagen. Detta sistnämnda förhållande synes dock för denna industris vidkommande ha varit av större betydelse endast under årets senare månader och torde över huvud taget ha vägt mindre tungt än de gynnsamma konsekvenserna av den förbättrade balansen på arbetsmarknaden. Det är därför möjligt, att industriförbundets produktionsindex något underskattar den faktiska produktionsvolymen, emedan den beträffande vissa branscher icke registrerar de verkliga förändringarna i produktivitetstvecklingen.

För det andra tar produktionsindex, såsom nämnts, icke hänsyn till de produktiva insatser vilka lämnas av arbetskraft som sysselsättes med reparations- och underhållsarbeten inom företagen, utom vad gäller verkstadsindu-

strien samt en del andra, mindre betydande branscher. Av dessa skäl kan den faktiska produktionssänkningen inom industrien ha varit något lägre än vad industriförbundets index anger (för den hittills redovisade delen av år 1952 en nedgång med knappt två procent, eller 250—300 miljoner kronor i 1951 års priser). Utvecklingen under november och december månader år 1952, för vilka produktionsindex tal ännu saknas, kan dessutom, liksom varit fallet beträffande oktober, ha gestaltats gynnsammare än det hittills registrerade genomsnittet för januari—oktober.

Inom byggnads- och anläggningsindustrien har under år 1952 en icke oväsentlig ökning av produktionen ägt rum. Volymmässigt torde denna ha uppgått till drygt åtta procent eller 250 miljoner kronor i 1951 års priser. Byggnadsarbetarkåren ökade under året med omkring fem procent, men på grund av en viss uppgång i arbetslösheten steg sysselsättningsvolymen endast i mindre utsträckning eller med tre procent. Även på detta område torde alltså den förbättrade arbetskraftsbalansen jämte avskaffandet av vissa trånga sektorer på byggnadsmaterialmarknaden ha medfört en produktivitetsstegring. — Kraft- och belysningsverkens bidrag till bruttonationalprodukten torde ha ökat med fem å sex procent under år 1952, vilket motsvarar cirka 40 miljoner kronor.

Vad beträffar jordbruket synes en produktionsökning med en procent eller cirka 30 miljoner kronor ha ägt rum jämfört med år 1951, till största delen beroende på en viss ökning av skörden och av fläskproduktionen. — Tack vare gynnsamma avverkningsförhållanden och god tillgång på arbetskraft kunde skogsbruket under de första månaderna av år 1952 kraftigt öka sin produktion i enlighet med den då stora efterfrågan på skogsprodukter. Trots betydligt mindre avverkningar under innevarande säsong torde därför 1952 års avverkningsvolym avsevärt komma att överstiga 1951 års, vartill kommer en viss ökning av skogsvårdsarbetena. En produktionsökning för skogsbrukets del av storleksordningen tio procent eller, ytterst ungefärligt, 150 miljoner kronor i 1951 års priser, har enligt skogsstyrelsens mycket preliminära beräkningar kommit till stånd under år 1952. Som framgår av kapitel IV nedan har ökningen i produktionsvolymen kunnat ske främst tack vare att en avsevärt större arbetsstyrka stått till förfogande. I nationalräkenskaperna reduceras denna ökning genom att hänsyn tas till variationer i skogsuttaget.

Statens och kommunernas verksamhet torde ha inneburit ett med fem procent eller 125 miljoner kronor ökat bidrag till bruttonationalprodukten. Utnyttjandet av bostadslägenheter har under år 1952 stigit med fyra procent eller cirka 75 miljoner kronor. Vad slutligen gäller övriga produktionsområden såsom handel, samfärdsel, fria yrken m. m., bygga uppskattningarna på ytterst osäker grund. Vad beträffar handeln torde uppgången i den privata konsumtionen ha medfört någon produktionsökning, medan krympningen av utrikeshandelns volym verkat i andra riktningen. Även för samfärdselns del ha motsatta tendenser konstaterats. Mot en obetydlig minskning i järnvägarnas och handelsflottans transportarbete står en viss uppgång i den yrkesmässiga

biltrafiken. Nettoresultatet av dessa i olika riktningar verkande faktorer kan på detta stadium icke statistiskt bedömas. I brist på hållpunkter för en uppskattning har antagits att dessa jämte övriga ej särskilt nämnda produktionsområden lämnat ett i stort sett oförändrat bidrag till bruttonationalprodukten under fjolåret.

Den totala produktionsutvecklingen under år 1952 kan, såsom nämnts, ännu ej siffermässigt fastställas inom nationalinkomstberäkningarnas ram. Nationalbudgetdelegationen har dock ansett det önskvärt att företaga en preliminär och ytterst grov överslagsberäkning, vilken i enlighet med vad som ovan sagts utmynnar i en ökning av bruttonationalprodukten med inemot en halv miljard kronor i 1951 års priser eller cirka en procent.

Produktionsutsikterna för år 1953. De vanskligheter, som alltid äro för handen vid uppgörandet av en prognos för den kommande produktionsutvecklingen, synas för innevarande år i högre grad än tidigare vara förknippade med osäkerheten beträffande den internationella utvecklingen och då särskilt avsättningsläget för landets exportvaror. I tidigare nationalbudgeter har tonvikten ofta måst läggas på försörjningsproblemen vad avser viktiga råvaror, bränslen etc., på vilka knapphet rådde och vilka voro underkastade internationell allokering, medan avsättningsmöjligheterna i de flesta fall ej voro underkastade större tvivel. I dagens läge och med de allmänna konjunkturutsikter som skisseras i kapitel I ovan förefalla riskerna för en besvärande knapphet på viktiga internationella förnödenheter relativt små. Endast ett fåtal nyckelvaror, främst på metallområdet, äro ännu underkastade internationell fördelning. För det kommande året förutses, såsom framgår av redogörelsen i ett följande avsnitt (»Produktion och försörjningsläge inom viktigare områden»), att några egentliga försörjningsproblem av detta slag knappast skola komma att uppstå för Sveriges del. Ej heller beträffande försörjningen med elektrisk kraft synas svårigheter vara att vänta. Självfallet måste denna tämligen optimistiska prognos för tillgången på viktiga produktionsfaktorer omgärdas med vissa reservationer. Prognosen bygger på den förutsättningen, att någon markerat inflationistisk utveckling på de internationella marknaderna icke skall inträffa som resultat av en tillspetsning i det politiska läget samt att någorlunda gynnsamma väderleksförhållanden skola förhindra att en bristsituation i vad avser bränslen och elektrisk kraft uppkommer. Med dessa reservationer synes det emellertid på det hela taget som om försörjningsläget under år 1953 skulle kunna förbli relativt gynnsamt.

Utgångsläget för *arbetskraftsförsörjningen* under år 1953 inbjuder ej heller till någon oro ur produktionssynvinkel. De desorganisationsriskerna på grund av knappheten på arbetskraft, som man under tidigare år tvingats taga hänsyn till i kalkylerna över produktionsmöjligheterna, förefalla nu mycket små. Tvärtom har ju under år 1952 en anmärkningsvärt förbättrad balans kunnat konstateras på arbetsmarknaden. Det torde för innevarande år finnas en viss arbetskraftsreserv tillgänglig i den personal — företrädes-

vis gifta kvinnor — som på grund av sysselsättningssvårigheter utträdde ur arbetsmarknaden under år 1952. Om denna arbetskraft åter skall kunna tagas i anspråk i produktionen avhänger dock ofta i praktiken av möjligheten att bereda den sysselsättning av liknande art som tidigare samt på boningsorten. Slutligen är det sannolikt, att det inom vissa industriföretag liksom inom jord- och skogsbruket förekommer en dold arbetslöshet (dvs. att viss arbetskraft på grund av avsättningssvårigheter m. m. icke för tillfället kan sysselsättas i produktionen men ändå hålles kvar inom företagen i avvaktan på en konjunkturförbättring).

Mot ovan anförda möjligheter att under år 1953 öka arbetsinsatsen i produktionen måste dock, vare sig dessa kunna realiseras eller ej, ställas genomförandet av den andra etappen på vägen mot en allmän treveckorssemester, vilket innebär ett produktionsbortfall med $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ procent.

Med utgångspunkt från det på det hela taget gynnsamma försörjningsläge vad avser råvaror, bränsle och arbetskraft som ovan skisserats, och med hänsyn till de goda utsikter till fortsatt produktivitetstegring som alltjämt utmognande investeringar och den förbättrade balansen på arbetsmarknaden ge fog för, borde det finnas kapacitetsmässiga förutsättningar för en ökning av den totala produktionen under år 1953 i samma snabba årliga ökningstakt som under åren 1948—1950.

Det största ovisshetsmomentet vid en bedömning av produktionsutsikterna utgör, såsom redan nämnts, svårigheterna att uppskatta vilka avsättningsmöjligheter för produktionsresultatet som kunna komma att förefinnas såväl på de utländska marknaderna som inom landet. I fråga om exporten redovisas närmare i kapitel V hur utsikterna för avsättningen på de utländska marknaderna bedömas. Vad beträffar det inhemska marknadsläget blir detta beroende av den interna samhällsekonomiska balansen, vilken behandlas i kapitel VIII. På grundval av de bedömanden som göras i dessa kapitel skall här diskuteras den tänkbara utvecklingen inom olika sektorer av den totala produktionen.

Risken för produktionskrämpning till följd av ogynnsamma avsättningsmöjligheter är främst ett problem som rör utvecklingen inom den egentliga industrien, där produktionsvolymen till viss del blir helt beroende av möjligheterna att finna avsättning för varorna. På denna punkt kan det finnas skäl för en relativt pessimistisk kalkyl. Riskerna för en sammankrämpning av vår export på grund av handelsrestriktioner och valutakriser utomlands äro fortfarande aktuella på många marknader, och därtill kommer nu också att försämringen av industriens internationella konkurrenskraft börjat göra sig allt starkare gällande. Detta försämrade läge har förorsakats dels av den relativt sett ogynnsammare kostnadsutvecklingen för den svenska industrien i jämförelse med vissa andra länders, dels också av dessa länders successivt ökade kapacitetsmässiga konkurrensförmåga och den medvetna politik i såväl exportfrämjande som protektionistiskt syfte som de bedriva. De allvarliga konsekvenserna av detta läge inskränka sig ej endast till exportutsikterna. För hemmamarknadsindustriens del kan en skärpt importkonkurrens beskära avsättningen. Det är emellertid av lätt-

förklarliga skäl i det närmaste ogörligt att bestämma vilken inverkan dessa faktorer kunna komma att få. Såsom närmare framgår av ett följande avsnitt torde det främst vara verkstadsindustriens produkter, för vilka avsättningen ofördelaktigt kan komma att påverkas. En väsentlig försämring har redan inträtt särskilt för gjuterierna, den elektromekaniska industrien samt järn- och metallmanufaktur, vilket avspeglas i de tendenser till ökat antal permitteringar och förkortad arbetstid som där förekomma. Likaledes har en krympning av verkstadsindustriens orderstockar ägt rum mellan september 1951 och september 1952, såsom framgår av tabell 5.

Tabell 5. Orderstockarnas genomsnittliga varaktighet i månader.

	30/9 1951	31/3 1952	30/9 1952
Järn- och metallmanufaktur	8	7	6
Mekaniska verkstäder och gjuterier	13	11	11
Elektriska verkstäder	22	18	17
Varv	33	32	29
Samtliga	16	14	13

Av tabellen framgår, att i jämförelse med september 1951 har orderstocken inom hela verkstadsindustrien minskat med drygt 15 procent. Fördelningen av inläggande order mellan olika branscher och mellan företag av olika storlek inom varje bransch är dessutom synnerligen ojämn. Riskerna för orderannullering kunna ej heller uteslutas, varför den siffermässigt sett ännu relativt tillfredsställande totala orderstocken kan komma att visa sig vara en buffert av tvivelaktigt värde mot produktionsinskränkningar. Härtill kommer, att för sådana branscher som elektriska verkstäder och skeppsvarv med deras ofta mycket långa produktionstider orderstockarna även i normala fall äro av betydande varaktighet. Med hänsyn till produktionens planläggning skulle därför en mera betydande fortsatt krympning av orderstockarna komma att innebära svårigheter, även om orderstockarnas omfattning kan anses erbjuda en viss marginal ur sysselsättnings synpunkt.

Ovan angivna värden för orderstockarnas varaktighet äro nettosiffror, vilka kunna dölja fundamentala förskjutningar i nyingången av order. Nationalbudgetdelegationen har därför vänt sig till industriförbundet, som utfört en snabbundersökning av orderingången under år 1952 hos ett antal företag inom verkstadsbranschen samt några järn- och stålverk.

Undersökningens ringa omfattning gör det ytterst vanskligt att draga några bestämda slutsatser om orderutvecklingen för hela verkstadsindustrien. De framkomna resultaten äro giltiga endast för de av undersökningen omfattade företagen. Emellertid kunna de tendenser som där spåras vara av intresse även i mera allmänna sammanhang.

Av undersökningen framgår, att för samtliga företag vilka besvarat enkäten (43 stycken) orderingången under tiden juli—september 1952 varit

25 procent lägre och under oktober—november nära 40 procent lägre än under samma månader år 1951. För de mekaniska verkstäderna (21 stycken) var nedgången genomsnittligt cirka 15 procent mellan oktober—november 1951 och 1952, för de tre järn- och stålverken 25 procent, för den elektrotekniska industrien, som i undersökningen representeras av fyra företag, 35 procent, samt för de tolv företagen inom järn-, stål- och metallmanufaktur omkring 45 procent. För de tre tillfrågade skeppsvarven slutligen var minskningen i orderingång hela 65 procent. Med hänsyn till att en viss prishöjning ägt rum mellan jämförelseperioderna är minskningen i den volymmässiga orderingången ännu något större än nu nämnda siffror ange. Orderingången för verkstadsindustrien under perioden september 1951—mars 1952 skedde dessutom, såsom framgår av tabell 5, i en takt som ej fullt motsvarade produktionen; orderstockarnas varaktighet sjönk nämligen mellan dessa tidpunkter med omkring tre procent. I den mån den här redovisade undersökningen är representativ, skulle alltså orderstockarnas krympning under hösten 1952 ha försiggått i långt snabbare takt än under föregående höst. Ehuru undersökningens ringa omfattning nödvändiggör stor försiktighet i slutsatserna, är tendensen till starkt minskande orderingång i jämförelse med år 1951 dock tydlig.

På andra områden än verkstadsindustrien finnas emellertid utsikter för en mera gynnsam utveckling. Det antages sålunda att såväl produktion som export av skogsprodukter, järnmalm samt järn och stål skall kunna ökas under år 1953 i jämförelse med föregående år. Vad beträffar konsumtionsvaruindustrierna förefaller en produktionsökning även inom dessa sannolik, särskilt vad gäller textil- och beklädnadsindustrien samt skoindustrien, där en kraftig produktionsuppgång från den under större delen av år 1952 låga nivån blir möjlig i samma mån som tidigare onormalt stora lager inom produktionens och handelns olika led avvecklas. I summa skulle dessa gynnsamma utsikter inom vissa industrigrenar jämte sannolikheten av en viss ytterligare produktivitetstegring berättiga till antagandet, att verkningarna av det för verkstadsindustrien ogynnsamma avsättningsläge, som nu synes vara för handen, härigenom skulle kunna i viss mån neutraliseras, även om verkstadsindustrien väger mycket tungt i detta sammanhang.

Nationalbudgetdelegationen har, på grundval av dagens läge och med hänsyn till vad som *nu* kan förutses om den ekonomiska utvecklingen under år 1953, särskilt på utrikeshandelns område, uppgjort en kalkyl över hur industriproduktionen volymmässigt skulle komma att gestalta sig om dessa förutsättningar realiserar. Beräkningarna utmynna i en oförändrad industriproduktion mellan åren 1952 och 1953.

Det bör än en gång understrykas, att denna kalkyl baseras på de data och fakta som nu äro tillgängliga och den utveckling som vid årsskiftet kan överblickas. En förändring i dessa förutsättningar till följd av en kraftig konjunkturförsvagning kan lätt leda till en väsentlig nedgång i den industriella produktionsvolymen. Nationalbudgetdelegationen har emellertid i de siffermässiga beräkningarna icke kunnat taga hänsyn till ifrågavarande

risker, utan har följaktligen stannat vid den ovan nämnda uppskattning, som innebär oförändrad produktionsvolym inom den egentliga industrien under år 1953 i förhållande till föregående år.

Utvecklingen inom byggnads- och anläggningsindustrien beräknas under förutsättning av tillfredsställande försörjning med arbetskraft och material kunna innebära ett med sex procent eller 200 miljoner kronor i 1952 års kostnadsnivå ökat bidrag till bruttonationalprodukten. Härvid skulle en antagen nedgång i industriens byggnadsinvesteringar mer än uppvägas av stegrad produktion av bostäder samt byggnadsverksamhet inom den offentliga sektorn. För kraft- och belysningsverkens vidkommande torde man kunna räkna med samma produktionsstegring som under år 1952 eller fem å sex procent, vilket innebär cirka 45 miljoner kronor i 1952 års priser.

Jordbruket beräknas vid normalskörd komma att lämna ett till sin storlek oförändrat produktionsbidrag under år 1953. För skogsbrukets del torde en produktionsnedgång komma att inträffa i jämförelse med 1952 års exceptionellt stora avverkningar. Trots en beräknad utvidgning av skogsvårdsarbetena torde en minskning av produktionsbidraget med omkring 150 miljoner kronor i 1952 års priser vara att vänta.

Statens och kommunernas verksamhet kan väntas höja bruttonationalprodukten med omkring 125 miljoner kronor. Detta innebär en ökning av produktionsbidraget från denna sektor med icke fullt fem procent. Bostadsutnyttjandet beräknas under år 1952 komma att stiga med omkring 80 miljoner kronor på grund av nybyggnad av bostäder.

Det ställer sig ytterst svårt att ens uppskattningsvis angiva vilka tendenser som kunna komma att göra sig gällande inom övriga produktionsområden. Utvecklingen inom handeln och samfärdseln sammanhänger i hög grad med vad som händer inom andra produktionsgrenar och inom utrikeshandeln samt med variationer i den privata konsumtionens volym. I föreliggande nationalbudgetberäkning har handels bidrag uppskattats bli oförändrat, huvudsakligen till följd av en förutsedd stagnation i den privata konsumtionen. För samfärdselns del har någon minskning, säg med 50 miljoner kronor i 1952 års prisnivå, av bidraget till bruttonationalprodukten ansetts trolig med hänsyn till den krympande sjöfartsvolymen och den stagnerande industriproduktionen. Även vad gäller övriga servicenäringar, de fria yrkena, husligt arbete etc., är konsumtionsutvecklingen av stor betydelse. Om det sammanlagda tillskottet från dessa och ej särskilt nämnda övriga produktionsgrenar antages bli oförändrat, skulle man, under förutsättning av att det kalkylerade alternativet för industriproduktionen realiseras, våga räkna med en ökning av bruttonationalprodukten under år 1953 med omkring 250 miljoner kronor i 1952 års priser.

Prognosen för den totala produktionsutvecklingen under år 1953 skulle i enlighet med vad som ovan anförts kunna sammanfattas i följande tabell, som anger förskjutningarna i produktionen mellan åren 1952 och 1953:

(Miljoner kronor i 1952 års priser)

Egentlig industri.....	± 0
Byggnads- och anläggningsindustri.....	+ 200
Kraft- och belysningsverk.....	+ 45
Jordbruk.....	± 0
Skogsbruk.....	— 150
Statens och kommunernas bidrag.....	+ 125
Bostadsutnyttjande.....	+ 80
Handel.....	± 0
Samfärdsel.....	— 50
Övriga produktionsområden.....	± 0
	+ 250

Det bör med skärpa framhållas hur utomordentligt osäkra dessa kalkyler nödvändigtvis äro i ett läge där avsättningsmöjligheterna utgöra den bestämmande faktorn för en betydande del av produktionen. En intensifierad rationalisering med åtföljande kostnadsnedpressning inom berörda industribranscher kan i förening med en lyckosam exportoffensiv vända den hittillsvarande ofördelaktiga utvecklingen i en annan riktning. Å andra sidan kan situationen lika väl förvärras, allteftersom orderstockarna krympa samman. Kalkylen bygger även på förutsättningar om relativt gynnsam utveckling inom andra produktionsgrenar än verkstadsindustrien (med undantag för skogsbruket och samfärdseln, där en nedgång förutses). Realiseras icke dessa förutsättningar vad gäller de utländska och den inhemska marknadens köpbenägenhet, torde en icke obetydlig volymmässig nedgång i bruttonationalprodukten komma att inträffa under år 1953.

Produktion och försörjningsläge inom viktigare områden.

Som komplement till det allmänna resonemang kring produktionsutsikterna som förts tidigare i detta kapitel, bör läget inom de olika varuområdena upptagas till mera detaljerad behandling. I föreliggande avsnitt granskas produktion och försörjningsläge under år 1952 inom vissa viktiga sektorer av den industriella verksamheten, och ett försök göres även att för vart och ett av dessa områden beräkna den sannolika produktionsutvecklingen under år 1953.

Då en bedömning av produktionens omfattning, som tidigare nämnts, i allt större utsträckning blivit beroende av uppskatningar av hur avsättningsmöjligheterna komma att utveckla sig, och således sådana faktorer som konkurrensförmåga och relativt kostnadsläge inom de olika industrigrenarna bli på ett helt annat sätt avgörande än under tidigare efterkrigsår, ter det sig vanskligt att för olika delområden söka åstadkomma en precisering av vad nu skönjbara tendenser i utvecklingen kunna medföra. En aktuell bakgrund för bedömningen av utvecklingslinjerna under år 1953 har dock erhållits genom att vid beräkningarna av 1952 års produktion särskild uppmärksamhet ägnats den aktuella produktionsnivån efter de förändringar, som inom flera betydelsefulla områden inträtt under höstmånaderna. Hän-

syn har vidare fått tagas till de antaganden som under avsnittet om utrikes-handeln gjorts vid bedömandet av omfattningen av 1953 års import och export.

Järnmalm. Produktionen av järnmalm har under år 1952 i huvudsaklig överensstämmelse med beräkningarna i nationalbudgeten ökat med nära fem procent. Den totala produktionen av malmer och slig, som under år 1951 uppgick till 16 miljoner ton, kan sålunda beräknas ha varit av storleksordningen 16,7 miljoner ton för år 1952. Exporten uppgick under fjolåret till 15,4 miljoner ton mot 15 miljoner ton år 1951.

En ytterligare exportökning under år 1953 av i stort sett samma omfattning som mellan åren 1951 och 1952 synes möjlig. Även för den svenska järnindustrien torde erfordras ytterligare ökat tillskott under innevarande år. Produktionsökningen väntas fortsätta inom järnmalmsområdet men torde dock bli mindre än för det gångna året.

Järn och stål. Under år 1952 ha inom järn- och stålområdet betydande produktionsökningar kunnat realiseras. Tackjärnsproduktionen beräknas ligga 20 procent över 1951 års nivå. Götproduktionen uppvisar en ökning med tio procent, och för handelsfärdigt järn och stål beräknas produktionen ha ökat med nära sju procent. Den betydande utbyggnad av järn- och stålverkens kapacitet som fortgått efter kriget har således under året givit goda resultat. Sysselsättningen inom järn- och stålverken ligger fortfarande på en hög nivå, och en viss arbetskraftsbrist har rått, även om rekryteringsförhållandena blivit gynnsammare.

Även inom detta område har en förbättring i råvaruläget ägt rum. Det råder visserligen fortfarande brist på skrot, men bland annat till följd av den intensifierade skrotinsamlingen har situationen under året något lättats. En viss ökning i skrotimporten nåddes även under år 1952, då importen uppgick till cirka 90 000 ton mot endast 79 000 ton år 1951. Det tidigare knappa försörjningsläget i fråga om tackjärn har förbättrats som en följd av produktionsökningen samt en ökning av importen från 74 000 ton år 1951 till cirka 120 000 ton år 1952. Bristen på nickel och i någon mån på molybden (båda metallerna äro alltjämt internationellt allokerade) har dock medfört vissa svårigheter för produktionen.

Importen av handelsfärdigt järn och stål, för vilken under år 1951 den i jämförelse med tidigare år höga siffran 732 000 ton noterades, steg ytterligare under år 1952 till cirka 740 000 ton. Anmärkas bör dock, att en betydande nedgång ägde rum under andra halvåret. Mot en kvantitet om 495 000 ton under första halvåret inkom sålunda endast omkring 245 000 ton under andra halvåret. Till följd av den osedvanligt höga importnivån under första halvåret beräknas järnlagren ha ökat icke obetydligt. Under återstoden av året har emellertid av tillgängliga uppgifter att döma en stark önskan föreläggat att nedbringa lagren, vilket bland annat tagit sig uttryck i en betydande nedgång i beställningarna från utlandet. En viss utjämning kan således

väntas ha ägt rum. Då den inhemska produktionen, som nämnts, även ökade i ej oväsentlig grad, har järnförsörjningen under år 1952 varit tillfredsställande, och tidigare bristområden ha kunnat utjämnas i betydande utsträckning. Exporten av kvalitetsstål nådde icke fullt den tidigare beräknade siffran om 150 000 ton.

Den förbättrade balansen på arbetsmarknaden torde medföra möjligheter att under år 1953 utnyttja den rätt avsevärt utvidgade kapaciteten inom järn- och stålindustrien. Även om någon förbättring i skrotbalansen nu kunnat skönjas, får man dock räkna med att ökade svårigheter på detta område komma att uppstå vid en högre produktionsnivå, om icke tillförselmöjligheterna öka. Inom legeringsområdet torde en mera avsevärd höjning av nickeltillförseln knappast vara att vänta, vilket medför att existerande restriktioner i nickelanvändningen för vissa tillverkningar av nickellegerat material torde komma att kvarstå. Som resultat för år 1953 skulle man kunna räkna med ett produktionstillskott om något mer än 100 000 ton handelsfärdigt järn och stål, vartill kommer en betydande merproduktion för export av valsat material av ämneskaraktär. Bland annat som en följd av de väntade tillskotten från den svenska produktionen har man icke ansett sig böra räkna med en högre import än cirka 525 000 ton handelsfärdigt järn och stål. För 1953 har man beräknat en export av 150 000 ton. En ökning härutöver torde vara tveksam med hänsyn till den skärpning i utlandskonkurrensen, som kunnat konstateras. Över huvud taget utgöra avsättningsförhållandena för järn- och stålindustriens produkter i viss mån en osäker faktor, som måste hållas i minnet vid studiet av dessa siffror, vilka sammanställda ge följande tabell över tillförseln under år 1953 till den inhemska marknaden av handelsfärdigt järn och stål (exkl. bleckplåt) jämfört med tidigare år.

Tabell 6. Tillförseln till den inhemska marknaden av handelsfärdigt järn och stål.

(1 000 ton)

År	Import	Produktion	Export	Tillförsel
1949.....	678	946	106	1 518
1950.....	560	947	117	1 390
1951.....	732	980	150	1 562
1952 (prel. ber.) ...	740	1 040	140	1 640
1953 (prognos)	525	¹ 1 150	¹ 150	1 525

Den för år 1953 beräknade tillförseln understiger 1952 års. Av allt att döma torde dock en fortsatt lagernedgång vara att vänta. Härtill kommer att man kan vänta en avsakning i takten för konsumtionsstegringen. Försörjningsläget bedömes i stort sett som tillfredsställande. Den tidigare bris-

¹ Dessa siffror innefatta icke en beräknad produktion och export av en rätt avsevärd kvantitet valsat material av ämneskaraktär.

ten på bl. a. bandjärn och tunnplåt har sålunda i stor utsträckning utjämnats. Beträffande varvsmaterial väntas dock fortfarande en viss knapphet föreligga. Det förefaller dock som om varvens behov under år 1953 kommer att kunna täckas.

Bleckplåt. Tillförseln av bleckplåt ökade betydligt under år 1952, då importen beräknas ha uppgått till cirka 28 000 ton mot 21 000 ton föregående år. Importökningen speglar det förbättrade leveransläget såväl inom USA, där bleckplåt dock alltfört är föremål för exportallokering, som inom Väst-europa, främst Storbritannien och Västtyskland. Som en följd av den förbättrade tillförseln beräknas lagren ha ökat under året, och försörjningsläget bedömes som i stort sett gott.

Bland annat till följd av nämnda förbättring i leveransmöjligheterna från den europeiska marknaden anses importmöjligheterna för år 1953 tillfredsställande, och försörjningen torde vara tryggad även om valutaläget skulle tvinga till en något minskad import från dollarområdet.

Övriga metaller. Det förbättrade försörjningsläge som under år 1952 inträtt på råvarumarknaderna, har bland annat medfört, att den internationella råvarukonferensen (IMC) i Washington vid halvårsskiftet upphörde med allokeringen av zink. Vad beträffar koppar, som alltjämt är internationellt allokerat, har Sverige tilldelats kvoter som få anses tillfyllest med hänsyn till aktuella importmöjligheter. Genom ökade kopparleveranser från Belgien under år 1953 bedömes tillförselmöjligheterna komma att förbättras. Den inhemska produktionen torde i stort sett komma att ligga på samma nivå som under år 1952.

Även för aluminium har försörjningsläget förbättrats. Till följd av en rikligare tillgång på världsmarknaden ha importmöjligheterna ökat. Även en uppgång i den inhemska produktionen har ägt rum under år 1952, och som en följd av utökad kapacitet väntas produktionen under år 1953 stiga ytterligare. Med undantag för legeringsmetaller, främst nickel, som berörts under avsnittet om järn och stål, synas icke heller för övriga metaller några försörjningssvårigheter vara att vänta.

Verkstadsområdet. Råvaruförsörjningen för verkstadsindustriens del kan i stort sett sägas ha varit tillfredsställande under år 1952. En successiv förbättring har sålunda ägt rum, bland annat beträffande försörjningen med koppar, och för tidigare knappa produkter inom järn- och stålområdet, såsom plåt och höglegerade verktygsstål, har bristsituationen utjämnats. Med undantag för nickel, där en otillräcklig tillförsel alltfört tvingar till inskränkningar i vissa tillverkningar av nickellegerat material, torde man sålunda icke kunna säga att knappheten på råvaror vållat störningar i produktionen.

Även om avsättningsmöjligheterna under året som helhet betraktat kunna anses ha varit tillfredsställande, ha dock icke tecken saknats på att en omvägning varit under utveckling mot slutet av året. Detta har bland annat tagit sig uttryck i en nedgång i maskinexporten under andra halvåret. För

hela år 1952 beräknas visserligen maskinexporten volymmässigt ligga några procent över 1951 års höga nivå, men under andra halvåret har en märkbar nedgång ägt rum. För järn- och metallmanufakturområdet är denna tendens än tydligare, vilket medfört att exportresultatet här volymmässigt icke når upp till 1951 års nivå. Fartygsexporten har fortfarande varit väl hävdad. Försämringen i verkstadsindustriens avsättningsmöjligheter har i första hand framkommit genom en nedgång i orderbeläggningen. Krympningen av orderstockarna har i ökad utsträckning träffat järn- och metallmanufakturbranschen och varit större beträffande exportorder än för beställningar på hemmamarknaden.

Dessa negativa tendenser i utvecklingen synas dock icke ha fått genomslagskraft vad beträffar produktionsutvecklingen under år 1952, om man ser på verkstadsindustrien som helhet. Sysselsättningen inom varven och den övriga verkstadsindustrien med undantag för järn- och metallmanufaktur visar för perioden januari—augusti 1952 en ökning med två procent i förhållande till motsvarande period föregående år. Inom järn- och metallmanufakturområdet har sysselsättningen mellan motsvarande tidsperioder beräknats vara i stort sett oförändrad. I och för sig skulle det icke vara orimligt att, med utgångspunkt från denna tillfredsställande sysselsättningsbild och med antagande om en produktivitetsförbättring av i stort sett samma storlek som under närmast föregående år, räkna med en produktionsökning om cirka två å tre procent som resultat för hela år 1952. Vissa förhållanden synas dock tyda på att produktionsförutsättningarna försämrats under höstmånaderna. Inom järn- och metallmanufakturområdet har en minskning i sysselsättningen inträtt, och för den övriga verkstadsindustrien torde den tidigare registrerade sysselsättningsökningen ha stagnerat. För verkstadsindustrien som helhet torde man således få räkna med att produktionsökningen under år 1952 i förhållande till år 1951 var mindre än ovan nämnda två till tre procent.

Även om man kan ha anledning att räkna med en internationellt sett hög efterfrågan inom maskinområdet, bland annat som en följd av rustningsplanernas genomförande, tyda vissa omständigheter på att de tendenser till kontraktion i exporten av verkstadsprodukter från vårt land, som gjort sig märkbara under hösten, kunna komma att förstärkas. Valutasvårigheter väntas inom vissa marknader ge ett minskat utrymme för exporten i förhållande till år 1952. En icke oväsentlig exportminskning kan sålunda väntas äga rum beträffande stater inom Östeuropa. Även avsättningen på den sydamerikanska marknaden torde allvarligt komma att hämmas av valutasvårigheter, som för dithörande länder uppstå på grund av minskad leveransförmåga. För den export, som härigenom blir tvingad att söka sin avsättning på andra marknader, möta i vissa fall icke obetydliga svårigheter till följd av importrestriktioner exempelvis inom brittiska samväldet och Frankrike. I andra fall har man att söka övervinna den växande konkurrensen från bland annat Västtyskland och Japan. Av dessa skäl har i exportberäkningarna kalkylerats med en nedgång i verkstadsexporten i förhållande till år 1952 av storleksordningen 200—300 miljoner kronor.

Föreliggande undersökningar rörande den svenska industriens investeringsplaner för år 1953 tyda på, att om dessa planer realiseras, man har att vänta en icke oväsentlig nedgång i industriens maskinefterfrågan under innevarande år. Enligt kommerskollegii investeringsenkät skulle nedgången komma att bli av storleksordningen 200 miljoner kronor. Å andra sidan torde man kunna räkna med stegrade krav på verkstadsprodukter till följd av en ökad investeringsverksamhet för försvarets räkning samt för andra offentliga ändamål (kommunikationer, skolor, sjukhus, bostäder, vägar m. m.). Några väsentliga förändringar torde icke heller behöva räknas med för jordbrukets maskininvesteringar. Det är naturligtvis svårt att ange vad slutresultatet av dessa i olika riktningar verkande faktorer kan bli, men det förefaller icke osannolikt, att man totalt sett måste räkna med en minskad efterfrågan på verkstadsprodukter från den svenska marknaden.

I vad mån nämnda utveckling kommer att påverka verkstadsindustriens sysselsättning och produktion blir delvis beroende av i vilken utsträckning denna reduktion i efterfrågan på maskiner kommer att gå ut över importen. Om man ser på den nuvarande maskinimportens struktur, förefaller det mest sannolikt att en reduktion i köpen av maskiner för investeringsändamål i högre grad kommer att träffa den inhemska produktionen. Härtill kommer osäkerheten i nuvarande läge om hur inköpen av övriga verkstadsprodukter komma att fördelas mellan importvaror och hemmaproduktion. Den relativt sett höga kostnadsnivån inom landet kan för detta område betyda en förskjutning mot import. I importberäkningarna har kalkylerats med en importminskning för verkstadsprodukter på något över 100 miljoner kronor i förhållande till år 1952 och räknat i 1952 års priser. Exportuppskattningarna utmynna som nämnts i en nedgång med 200—300 miljoner kronor.

Nettoresultatet av import- och exportberäkningarna beträffande verkstadsindustriens produkter synes sålunda närmast peka på en skärpning i de avsättningssvårigheter, som kunna bli en följd av den väntade nedgången i efterfrågan på verkstadsprodukter inom landet. Risk föreligger således för en minskning i verkstadsindustriens produktion under år 1953, även om en fortfarande relativt god orderbeläggning för verkstadsindustrien som helhet kan bidra till att fördröja en sådan nedgång.

Byggnadsmaterialområdet. Produktionen under år 1952 av cement beräknas ha uppgått till 1,9 miljoner ton, mätt i cementklinker, mot 1,8 miljoner ton år 1951. En fortsatt förskjutning har ägt rum mot tillverkning av standardcement.¹ Exporten under år 1952 var drygt 300 000 ton, eller i stort sett samma kvantitet som under år 1951. En bedömning av produktionens storlek under år 1953 måste i stor utsträckning bli avhängig av beräkningarna rörande byggnads- och anläggningsverksamhetens volym samt av exportutsikterna. Kapacitetsmässigt finnes utrymme för en ökning av

¹ Produktionen av standardcement och E-cement uppgick år 1951 till 1,14 resp. 0,88 miljoner ton. För 1952 beräknas produktionen ha uppgått till 1,28 resp. 0,85 miljoner ton.